

LAPORAN TAHUNAN **2018** ANNUAL REPORT

Perakuan Berkanun

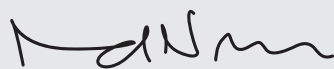
Statutory Declaration

Selaras dengan seksyen 26 Akta Tabung Haji 1995, Lembaga Tabung Haji dengan ini menerbitkan dan telah menghantar satu salinan Laporan Tahunan 2018 dan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 yang telah diaudit dan disahkan oleh Ketua Audit Negara kepada Menteri di Jabatan Perdana Menteri. Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan ini akan dibentangkan di Parlimen Malaysia.

Bagi tujuan seksyen 7 & 8 Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980, laporan aktiviti Lembaga Tabung Haji dan perkara-perkara lain yang berkaitan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 juga telah dimasukkan sebagai salah satu bahagian penting dalam Laporan Tahunan 2018 ini.

In accordance with section 26 of the Tabung Haji Act 1995, Lembaga Tabung Haji hereby publishes and has transmitted to the Minister in the Prime Minister's Department a copy of this Annual Report 2018 together with a copy of its Financial Statements for the year ended 31 December 2018 which have been examined and certified as reported by the Auditor General Report. The Annual Report 2018 and the Financial Statements will be tabled in the Parliament of Malaysia.

For the purposes of sections 7 & 8 of the Statutory Bodies (Accounts and Annual Report) Act 1980, a report on the Lembaga Tabung Haji's activities and other related matters for the year ended 31 December 2018 is also incorporated as an integral part of this Annual Report 2018.

TAN SRI MD NOR YUSOF
Pengerusi | **Chairman**
Lembaga **TH**

ISI KANDUNGAN

Table of Contents

PERAKUAN BERKANUN Statutory Declaration		PERUTUSAN MENTERI Minister's Statement	22
ISI KANDUNGAN Table of Contents		PERUTUSAN Pengerusi Chairman's Statement	24
MAKLUMAT KORPORAT Corporate Information		PENYATA TADBIR URUS KORPORAT Statement of Corporate Governance	27
Profil Korporat Corporate Profile	1	ULASAN OPERASI Operational Review	32
Lembaga The Lembaga	2	PENSTRUKTURAN DAN PEMULIHAN KEWANGAN Financial Restructuring and Rehabilitation	38
Jawatankuasa Penasihat Syariah Shariah Advisory Committee	10	SOROTAN UTAMA Key Highlights	43
Carta Organisasi Organisation Chart	16	PENYATA KEWANGAN Financial Statement	47
SEKILAS PANDANG At a Glance			
Ringkasan Prestasi Kewangan Lima Tahun 5 Year Financial Performance Summary	18		
Operasi Haji 1439H/2018M Hajj Operation 1439H/2018M	20		
Carta Sektor Pelaburan Investment Sector Chart	21		

PROFIL KORPORAT

Corporate Profile

Lembaga Tabung Haji (**TH**) adalah sebuah badan berkanun yang tertakluk di bawah Akta Tabung Haji 1995 (Akta 535). Aktiviti utama **TH** ialah pengurusan haji, tabungan dan pelaburan. **TH** bertekad untuk menyediakan perkhidmatan haji yang cemerlang kepada Jemaah Haji Malaysia dan rekodnya yang konsisten telah mendapat pengiktirafan dunia sebagai model pengurusan haji yang inovatif.

TH mempunyai lebih daripada sembilan juta pendeposit dengan 125 cawangan dan lebih 10,000 *touch points* di seluruh negara. **TH** juga mempunyai satu pejabat yang beroperasi di Jeddah, Arab Saudi di bawah bidang kuasa Konsulat Malaysia.

Lembaga Tabung Haji (**TH**) is a statutory body governed by the Tabung Haji Act 1995 (Act 535). **TH**'s main activities are Hajj management & depository services and investment. **TH** strives to provide excellent hajj services to Malaysian pilgrims and its consistent track record has gained world recognition as a role model for innovative hajj management.

TH has more than nine million depositors and 125 branches with more than 10,000 touch-points nationwide. **TH** also operates an office in Jeddah, Kingdom of Saudi Arabia under the purview of the Malaysian Consulate.

LEMBAGA

The Lembaga

TAN SRI MD NOR YUSOF
Pengerusi
Chairman

DATUK SERI MOHD ZUKI ALI
Wakil Jabatan Perdana Menteri
Prime Minister's Department
Representative

Tamat Perkhidmatan pada 16 April
2019
Completion of Services on 16 April
2019

**DATO' HASNOL ZAM ZAM
AHMAD**
Wakil Jabatan Perdana Menteri
Prime Minister's Department
Representative

**TAN SRI AHMAD BADRI
MOHD ZAHIR**
Wakil Perbendaharaan
Treasury Representative

DATO' SRI ZUKRI SAMAT
Pengarah Urusan Kumpulan &
Ketua Pegawai Eksekutif
Group Managing Director &
Chief Executive Officer

Tamat perkhidmatan pada
31 Ogos 2019
Completion of services on 31
August 2019

TAN SRI ABU TALIB OTHMAN

DATUK ZAITON MOHD HASSAN

PROF. DR. ASHRAF MD HASHIM

DATO' NOORDIN SULAIMAN

**DATUK AHAMED BASHEER
MOHD HUSSAIN**

DATUK AKBAR SAMON

PROFIL LEMBAGA

The Lembaga Profile

TAN SRI MD NOR YUSOF

Pengerusi | Chairman

Pengerusi Jawatankuasa Urusan Haji **TH** | Chairman of **TH** Hajj Affairs Committee

Pengerusi Jawatankuasa Rayuan Tatatertib Kumpulan Pengurusan dan Eksekutif **TH** |

Chairman of **TH** Management and Executive Disciplinary Appeal Committee

Pengerusi Jawatankuasa Rayuan Tatatertib Kumpulan Bukan Eksekutif **TH** |

Chairman of **TH** Non-Executive Disciplinary Appeal Committee

Tarikh Iantikan | Date of Appointment: 10 Julai | July 2018

Tan Sri Md Nor Yusof berkelulusan Ijazah Sarjana Muda Perdagangan daripada Universiti Otago, New Zealand dan merupakan seorang Akauntan Bertauliah. Beliau adalah seorang alumni Wharton School AMP.

Beliau telah berkhidmat lebih dari 19 tahun dengan Kumpulan CIMB sebagai Pengarah terutamanya sebagai Presiden dan Ketua Pegawai Eksekutif Bank of Commerce (M) Berhad (sekarang dikenali sebagai CIMB Bank). Dalam tempoh tersebut, beliau turut menghadiri kursus khas "Banking and Monetary Policy in Developing Countries" di Harvard University. Beliau menamatkan tempoh perkhidmatannya sebagai Pengerusi Eksekutif Suruhanjaya Sekuriti pada 31 Mac 2006. Sebelum itu, beliau merupakan Pengarah Urusan Malaysian Airline System Berhad selepas berkhidmat sebagai Penasihat di Kementerian Kewangan. Beliau juga pernah menjadi Ahli Lembaga Pengarah Khazanah Nasional Berhad dan Pengerusi Malaysia Airlines Berhad. Beliau kini merupakan Pengerusi Pelaburan Hartanah Berhad dan Pemegang Amanah Yayasan Hasanah dan CIMB Foundation.

Tan Sri Md Nor dilantik sebagai Pengerusi **TH** pada 10 Julai 2018.

Tan Sri Md Nor Yusof graduated with a Bachelor's Degree in Commerce from the University of Otago, New Zealand and is a Chartered Accountant. He is an alumnus of the Wharton School AMP.

He had spent more than 19 years of his working career with CIMB Group as a Director and more notably as the President and Chief Executive Officer of the Bank of Commerce (M) Berhad (now known as CIMB Bank Berhad). During that period, he attended a Harvard University special course on Banking and Monetary Policy in Developing Countries. He completed his term as the Executive Chairman of the Securities Commission on 31 March 2006. Prior to that, he was the Managing Director of Malaysian Airline System Berhad after serving as the Advisor in the Ministry of Finance. He was also a Board Director of Khazanah Nasional Berhad and the Chairman of Malaysia Airlines Berhad. He is currently the Chairman of Pelaburan Hartanah Berhad and a Trustee of Yayasan Hasanah and CIMB Foundation.

Tan Sri Md Nor was appointed as **TH's** Chairman on 10 July 2018.

PROFIL LEMBAGA | The Lembaga Profile

DATUK SERI MOHD ZUKI ALI

Wakil Jabatan Perdana Menteri |

The Prime Minister's Department Representative

Tarikh Iantikan | Date of Appointment: 1 Ogos | August 2017

Tamat perkhidmatan pada | Completion of services on :
16 April 2019

Datuk Seri Mohd Zuki Ali memegang Ijazah Sarjana Pentadbiran Perniagaan (Kewangan) daripada Nanyang Technological University, Singapore / Massachusetts Institute of Technology, Boston, USA. Beliau telah berkhidmat di Jabatan Perdana Menteri (JPM) dari tahun 2011 sehingga 16 April 2019 dan jawatan terakhir beliau di JPM ialah sebagai Timbalan Ketua Setiausaha Kanan JPM. Beliau kini merupakan Ketua Setiausaha di Kementerian Pertahanan.

Selain itu, beliau pernah menyandang jawatan sebagai Ketua Pengarah, Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang dan Setiausaha Persekutuan Sarawak, Pejabat Setiausaha Persekutuan Sarawak, JPM.

Datuk Seri Mohd Zuki telah dilantik sebagai Anggota Lembaga **TH** pada 1 Ogos 2017 dan tempoh perkhidmatan beliau tamat pada 16 April 2019.

Datuk Seri Mohd Zuki Ali holds an MBA (Finance) Degree from Nanyang Technological University, Singapore/Massachusetts Institute of Technology, Boston, USA. He served in the Prime Minister's Department (PMD) from 2011 until 16 April 2019 and his last post there was the Senior Deputy Secretary General of PMD. Currently, he is the Secretary General of the Ministry of Defence (MINDEF).

He had also served as the Director General of Legal Affairs Division PMD and Federal Secretary of Sarawak, Sarawak Federal Secretary Office, PMD.

Datuk Seri Mohd Zuki was appointed as a member of the **TH's** Lembaga on 1 August 2017 and completed his services on 16 April 2019.

DATO' HASNOL ZAM ZAM AHMAD

Wakil Jabatan Perdana Menteri |

The Prime Minister's Department Representative

Tarikh Iantikan | Date of Appointment : 11 Jun | 11 June 2019

Dato' Hasnol Zam Zam Ahmad memegang Ijazah Sarjana Perancang Bandar dari Universiti of Pennsylvania, Amerika Syarikat.

Beliau telah berkhidmat sebagai Pegawai Tadbir dan Diplomatik (PTD) mulai tahun 1992. Sepanjang perkhidmatan beliau sebagai PTD beliau pernah berkhidmat di beberapa Kementerian dan Jabatan antaranya ialah Unit Perancang Ekonomi Jabatan Perdana Menteri (1992-2006), Jabatan Wakaf, Zakat dan Haji (2006-2007), Bahagian Pengurusan Hartanah, Jabatan Perdana Menteri (2007-2011), Bahagian Pengurusan Sumber Manusia, Jabatan Perdana Menteri (2011-2014) Kementerian Pendidikan Tinggi (2014-2016), Jabatan Kastam Diraja Malaysia (2016-2017), Kementerian Kesihatan Malaysia (2017-2019) dan pada masa kini sebagai Timbalan Ketua Setiausaha Kanan, Jabatan Perdana Menteri mulai 17 April 2019.

Beliau juga pernah menjadi Ahli Lembaga Pengarah di Universiti Pertahanan Malaysia (UPNM) (2015-2016) dan Ahli Majlis Penasihat Haji (AMPH) **TH** mewakili Kementerian Kesihatan Malaysia pada tahun 2017.

Dato' Hasnol Zam Zam dilantik sebagai Anggota Lembaga **TH** pada 11 Jun 2019.

Dato' Hasnol Zam Zam Haji Ahmad holds a Master of City Planning from University of Pennsylvania, USA.

He has served as the Administrative and Diplomatic Officer (PTD) since 1992. During his service as PTD he has served in several Ministries and Departments including Economic Planning Unit, Prime Minister's Department (1992-2006), Department of Waqf, Zakat and Hajj (2006-2007), Property Management Division, Prime Minister's Department (2007-2011), Human Resource Management Division, Prime Minister's Department (2011-2014) Ministry of Higher Education (2014-2016), Royal Malaysian Customs Department (2016-2017), Ministry of Health Malaysia (2017-2019) and currently as Senior Deputy Secretary General, Prime Minister's Department from April 17, 2019.

He was also appointed as a Board Member of the University of Defence Malaysia (UPNM) (2015-2016) and a member of the Hajj Advisory Board (AMPH) of **TH** representing the Ministry of Health in 2017.

Dato' Hasnol Zam Zam was appointed as a Member of the **TH's** Lembaga on 11 June 2019.

TAN SRI AHMAD BADRI MOHD ZAHIR

Wakil Perbendaharaan |
Treasury Representative

Tarikh Iantikan | Date of Appointment : 31 Oktober | October 2018

Tan Sri Ahmad Badri Mohd Zahir memegang Ijazah Sarjana dalam Bidang Pentadbiran Perniagaan daripada Universiti Hull, United Kingdom, Ijazah Sarjana Muda Pengurusan Hartanah daripada Universiti Teknologi MARA (UiTM), Diploma Pengurusan Hartanah daripada Universiti Teknologi MARA (UiTM) dan Diploma Pentadbiran Awam daripada Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN).

Beliau kini memegang jawatan sebagai Ketua Setiausaha Perbendaharaan, Kementerian Kewangan. Sebelum ini, beliau ialah Timbalan Ketua Setiausaha (Pengurusan) Perbendaharaan. Beliau telah berkhidmat dalam sektor awam selama hampir tiga puluh tahun dengan memegang beberapa jawatan kanan, antaranya sebagai Pengarah Pejabat Belanjawan Negara dan Setiausaha Bahagian Pelaburan Strategik.

Beliau merupakan Ahli Lembaga Pengarah di Bank Negara Malaysia (BNM), Permodalan Nasional Berhad (PNB), Tenaga Nasional Berhad (TNB) dan Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM). Beliau juga merupakan Pengerusi bagi Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia (LHDNM), Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA), Kumpulan Wang Tabung Persaraan (Diperbadankan) (KWAP) dan Cyberview.

Tan Sri Ahmad Badri dilantik sebagai Anggota Lembaga **TH** pada 31 Oktober 2018.

Tan Sri Ahmad Badri Mohd Zahir holds a Master's Degree in Business Administration from University of Hull, United Kingdom, Degree in Land and Property Management from Universiti Teknologi MARA (UiTM), Diploma in Land and Property Management from Universiti Teknologi MARA (UiTM) and Diploma in Public Administration from the National Institute of Public Administration (INTAN).

Currently, he is the Secretary-General of Treasury, Ministry of Finance. Prior to this, he was the Deputy Secretary-General (Management) of Treasury. He has served in the public sector for almost thirty years, holding several senior positions, including the Director of the National Budget Office and the Under Secretary of Strategic Investment Division.

He is a Member of Bank Negara Malaysia (BNM), Permodalan Nasional Berhad (PNB), Tenaga Nasional Berhad (TNB) and Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM). He is also the Chairman of the Inland Revenue Board of Malaysia (LHDNM), Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA), Kumpulan Wang Tabung Persaraan (Diperbadankan) (KWAP) and Cyberview.

Tan Sri Ahmad Badri was appointed as a member of the **TH's** Lembaga on 31 October 2018.

DATO' SRI ZUKRI SAMAT

Pengarah Urusan Kumpulan dan ketua Pegawai Eksekutif |
Group Managing Director and Chief Executive Officer

Tarikh Iantikan | Date of Appointment : 10 Julai | July 2018

Tamat perkhidmatan pada | Completion of services on :
31 Ogos | 31 August 2019

Dato' Sri Zukri Samat berkelulusan Ijazah Sarjana Pentadbiran Perniagaan daripada Universiti Hull, United Kingdom.

Beliau telah berkhidmat sebagai Ketua Pegawai Eksekutif BIMB Holdings Berhad dari 18 Februari 2015 hingga 8 Jun 2017. Beliau merupakan Pengarah Urusan Bank Islam Malaysia Berhad dari 9 Jun 2006 hingga 8 Jun 2017.

Sebelum berkhidmat di Bank Islam, beliau ialah Pengarah Eksekutif Khazanah Nasional Berhad dan juga pernah berkhidmat sebagai Pengarah Urusan Pengurusan Danaharta Nasional Berhad ("Danaharta"), sebuah syarikat pengurusan aset nasional yang ditubuhkan oleh Kerajaan semasa krisis kewangan 1997 - 1998.

Dato' Sri Zukri dilantik sebagai Pengarah Urusan Kumpulan & Ketua Pegawai Eksekutif **TH** pada 10 Julai 2018 dan tamat perkhidmatannya pada 31 Ogos 2019.

Dato' Sri Zukri Samat holds an MBA Degree from the University of Hull, United Kingdom.

He had served as the Chief Executive Officer of BIMB Holdings Berhad from 18 February 2015 to 8 June 2017. He was the Managing Director of Bank Islam Malaysia Berhad from 9 June 2006 to 8 June 2017.

Prior to Bank Islam, he was the Executive Director of Khazanah Nasional Berhad and had also served as the Managing Director of Pengurusan Danaharta Nasional Berhad ("Danaharta"), a national asset management company set up by the Government during the 1997 - 1998 financial crisis.

Dato' Sri Zukri was appointed as the Group Managing Director & Chief Executive Officer of **TH** on 10 July 2018 and completed his services on 31 August 2019.

PROFIL LEMBAGA | The Lembaga Profile

TAN SRI ABU TALIB OTHMAN

Anggota Lembaga | **Member of the Lembaga**
Pengerusi Jawatankuasa Penamaan dan Saraan **TH** |
Chairman of TH Nomination and Remuneration Committee
Tarikh Iantikan | **Date of Appointment:** 10 Ogos | **August 2018**

Tan Sri Abu Talib Othman merupakan *Barrister at Law* dari Lincoln's Inn.

Beliau adalah Ahli Lembaga Pengarah CYL Corporation Berhad, KAF Investment Funds Berhad, MUI Continental Berhad, Perusahaan Jaya Plastic (M) Sdn. Bhd. dan di beberapa syarikat persendirian lain.

Beliau pernah dilantik sebagai Pengerusi Bukan Eksekutif di IGB Corporation Berhad dan ahli Tribunal Rayuan Persaingan.

Beliau merupakan Ahli Perkhidmatan Kehakiman dan Perundangan Kerajaan Malaysia dari 1962 hingga 1993, yang mana disepanjang tempoh tersebut, beliau telah berkhidmat dalam pelbagai kapasiti termasuk sebagai Peguam Negara Malaysia dari tahun 1980 hingga Oktober 1993.

Tan Sri Abu Talib dilantik sebagai Anggota Lembaga **TH** pada 10 Ogos 2018.

Tan Sri Abu Talib Othman is a Barrister at Law from Lincoln's Inn.

He currently sits on the Boards of CYL Corporation Berhad, KAF Investment Funds Berhad, MUI Continental Berhad, Perusahaan Jaya Plastic (M) Sdn. Bhd. and in other private companies.

His past appointments include the Non-Executive Chairman of IGB Corporation Berhad and a member of the Competition Appeal Tribunal.

He was a Member of the Judicial and Legal Service of The Government of Malaysia from 1962 to 1993, where he served in various capacities including the Attorney-General of Malaysia from 1980 to October 1993.

Tan Sri Abu Talib was appointed as a Member of the **TH's** Lembaga on 10 August 2018.

DATUK ZAITON MOHD HASSAN

Anggota Lembaga | **Member of the Lembaga**
Pengerusi Jawatankuasa Risiko, Audit dan Tadbir Urus **TH** |
Chairman of TH Risk, Audit and Governance Committee
Tarikh Iantikan | **Date of Appointment:** 10 Ogos | **August 2018**

Datuk Zaiton Mohd Hassan ialah Felo dan Ahli Majlis Persatuan Akauntan Bertauliah (ACCA) United Kingdom, Ahli Jawatankuasa Akauntan Profesional dalam Perniagaan (PAIB) bagi Persekutuan Akauntan Antarabangsa (IFAC), Ahli Institut Akauntan Malaysia dan Institut Akauntan Awam Bertauliah Malaysia.

Beliau telah berkhidmat di Maybank selama 12 tahun dengan memegang pelbagai jawatan kanan termasuk Perbendaharaan, Operasi Antarabangsa, Operasi Cawangan dan Perancangan Strategik Kumpulan. Pada tahun 1996, beliau meninggalkan Maybank untuk menubuhkan Malaysian Rating Corporation Bhd (MARC) dan merupakan Presiden/Pengarah Eksekutif sehingga tahun 2004. Beliau menubuhkan Pusat Akauntan Profesional Malaysia (MyPAC) pada tahun 2015 dan kini merupakan Ketua Pegawai Eksekutifnya.

Beliau pernah berkhidmat sebagai Ahli Lembaga di Bank Islam (M) Berhad sejak tahun 2006. Beliau kini merupakan Pengerusi Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Pengerusi Jawatankuasa Tadbir Urus & Audit Sime Darby Plantation Berhad, Pengerusi Pentadbir Pencen Swasta dan ahli lembaga beberapa syarikat dan institusi pembangunan pasaran lain.

Datuk Zaiton dilantik sebagai Anggota Lembaga **TH** pada 10 Ogos 2018.

Datuk Zaiton Mohd Hassan is a Fellow and Council Member of the Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) United Kingdom, Member of the International Federation of Accountants (IFAC) Professional Accountants in Business (PAIB) Committee, a member of the Malaysian Institute of Accountants and the Malaysian Institute of Certified Public Accountants.

She had served in Maybank where she spent 12 years in various senior positions including the Treasury, International Operations, Branch Operations and Group Strategic Planning. She left Maybank to set up the Malaysian Rating Corporation Bhd (MARC) in 1996 and was its President/Executive Director until 2004. She established the Malaysia Professional Accountancy Centre (MyPAC) in 2015 and is currently serves as its Chief Executive Officer.

She had been on the board of Bank Islam (M) Berhad since 2006. She is currently the Chairman of Bank Pembangunan Malaysia Berhad, the Governance & Audit Committee Chairman of Sime Darby Plantation Berhad, the Chairman of the Private Pension Administrator and a board member of several other companies and market development institutions.

Datuk Zaiton was appointed as a member of the **TH's** Lembaga on 10 August 2018.

PROFESOR DR. ASHRAF MD HASHIM
Anggota Lembaga | **Member of the Lembaga**
Pengerusi Jawatankuasa Penasihat Syariah **TH** | **Chairman of TH Shariah Advisory Committee**
Tarikh Iantikan | **Date of Appointment: 10 Ogos | August 2018**

Prof. Dr. Ashraf Md Hashim adalah Ketua Pegawai Eksekutif, ISRA Consultancy Sdn. Bhd. Beliau juga ialah Penyelidik Kanan di Akademi Penyelidikan Syariah Antarabangsa dalam Kewangan Islam (ISRA) dan Profesor di International Centre of Education in Islamic Finance (INCEIF).

Beliau kini ialah Timbalan Pengerusi, Majlis Penasihat Syariah, Bank Negara Malaysia dan ahli Majlis Penasihat Syariah, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. Beliau juga merupakan ahli Jawatankuasa Syariah, International Islamic Liquidity Management Cooperation (IILM) dan Pengerusi Jawatankuasa Syariah, Bursa Malaysia. Di samping itu, beliau juga merupakan ahli Iantikan Majlis Raja-Raja di dalam Majlis Muzakarah Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam, Penasihat Syariah berdaftar dengan Suruhanjaya Sekuriti dan Penasihat Syariah bagi beberapa institusi pengurusan aset, khususnya di Singapura. Beliau juga merupakan ahli Jawatankuasa Syariah Persatuan Institusi Perbankan Islam Malaysia (AIBIM). Beliau aktif dalam pelbagai projek konsultansi kewangan Islam di dalam dan luar negara. Antara jawatan yang disandang oleh beliau ialah sebagai Pengerusi, Majlis Pakar, Noor Takaful Nigeria dan Penasihat Syariah kepada projek Islamic Bank of Australia. Beliau pernah berkhidmat sebagai Pengerusi, Panel Pakar Muamalat, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dan sekarang sebagai ahli Panel Pakar Syariah, JAKIM.

Prof. Dr. Ashraf pernah berkhidmat sebagai anggota Jawatankuasa Syariah Alliance Bank (2005-2007), Al-Rajhi Bank Malaysia (2007-2011), Syarikat Takaful Malaysia (2005-2008), ACR Retakaful Malaysia & Bahrain (2008-2011). Beliau juga pernah menganggotai Jawatankuasa Teknikal Retakaful untuk Islamic Financial Services Board (IFSB). Dr. Ashraf memperolehi Ijazah Kedoktoran (Ph.D.) daripada University of Birmingham, United Kingdom (1999), Ijazah Sarjana (M.A) daripada University of Jordan, Jordan (1995) dan Ijazah Pertama (B.A.) daripada Universiti Islam Madinah, Arab Saudi (1991). Beliau juga ialah pemegang Diploma Lanjutan dalam Amalan Syariah (DSLPP) daripada Universiti Islam Antarabangsa, Malaysia (2000).

Prof. Dr. Ashraf dilantik sebagai Anggota Lembaga **TH** pada 10 Ogos 2018.

Prof. Dr. Ashraf Md Hashim is the Chief Executive Officer of ISRA Consultancy Sdn. Bhd. He is also a Senior Researcher at the International Research Academy for Islamic Finance (ISRA) and a Professor at the International Centre of Education in Islamic Finance (INCEIF).

He currently sits on the Central Bank of Malaysia's Shariah Advisory Council (SAC BNM) as the Deputy Chairman and the Securities Commission of Malaysia's Shariah Advisory Council (SAC SC). He is also a member of the Shariah Committee for International Islamic Liquidity Management Cooperation (IILM) and the Chairman of Shariah Committee of Bursa Malaysia (Malaysia Exchange House). In addition, he also serves as a member of the National Fatwa Council of Malaysia (Muzakarah Kebangsaan Hal Ehwal Agama Islam), a registered Shariah Adviser of Security Commission, advising a few REIT companies particularly in Singapore and the Association of Islamic Banking Institutions Malaysia (AIBIM). He is actively involved in many consultation works related to Islamic finance in Malaysia and abroad, among others are as the Chairman of Advisory Council of Experts, Noor Takaful Nigeria and the Shariah Advisor for Islamic Bank of Australia project. He was also the Chairman for Panel of Experts in Muamalat Matters under the Islamic Development Division, Prime Minister's Department of Malaysia and currently as the member of the Panel of Shariah Experts of the same department.

Previously, he used to serve as a Shariah Committee for Alliance Bank (2005-2007), Al-Rajhi Bank Malaysia (2007-2011), Takaful Malaysia (2005-2008), ACR Retakaful Malaysia & Bahrain (2008-2011). He had also served as a member for Islamic Financial Services Board (IFSB) Technical Committee on Retakaful. Dr. Ashraf obtained his PhD (Islamic Law) from the University of Birmingham, United Kingdom (1999), Master's in Fiqh and Usul Fiqh from the University of Jordan (1995) and BA in Shariah from the Islamic University in Medina, Saudi Arabia (1991). He is also a holder of a Postgraduate Diploma in Shariah Law and Practice (DSLPP) from the International Islamic University Malaysia (2000).

Prof. Dr. Ashraf was appointed as a member of the **TH's** Lembaga on 10 August 2018.

PROFIL LEMBAGA | The Lembaga Profile

DATO' NOORDIN SULAIMAN

Anggota Lembaga |
Member of the Lembaga

Tarikh Iantikan | Date of Appointment: 15 Ogos | August 2018

Dato' Noordin Sulaiman merupakan seorang lulusan Ijazah Sarjana Muda Sastera (Kepujian) daripada Universiti Malaya dan Ijazah Sarjana Alam Sekitar daripada Universiti Putra Malaysia serta Pengajian Penyelidikan Pascasiswazah daripada Universiti Toyama, Jepun pada tahun 1994. Beliau juga merupakan pemegang Diploma Pentadbiran Awam dan Diploma Pengurusan Sains dari Institut Tadbiran Awam Kebangsaan (INTAN).

Beliau pernah memegang jawatan Pegawai Kewangan Negeri Selangor dan mempunyai pengalaman bekerja selama lebih 32 tahun dalam sektor kerajaan, dalam bidang tanah, pembangunan dan pentadbiran. Beliau memulakan kerjaya sebagai Penolong Pengarah di Jabatan Perdana Menteri dan selepas itu memegang pelbagai jawatan dengan Kerajaan Persekutuan, Negeri dan Tempatan.

Dato' Noordin juga berkhidmat sebagai Pengarah Bebas Bukan Eksekutif Worldwide Holdings Berhad, Kumpulan Hartanah Selangor Berhad, Central Spectrum Sdn. Bhd., THV Management Sdn. Bhd., TH Hotel (Sarawak) Sdn. Bhd., Express Rail Link Sdn. Bhd., Premia Cards Sdn. Bhd. dan Ecobuilt Holdings Berhad.

Dato' Noordin dilantik sebagai Anggota Lembaga **TH** pada 15 Ogos 2018.

Dato' Noordin Sulaiman is a graduate from the University of Malaya with a Bachelor of Arts (Hons) degree, Master of Environment degree from the University of Putra Malaysia and a Postgraduate Research Study degree from the University of Toyama, Japan in 1994. He also holds a Diploma in Public Administration and a Diploma in Science Management from the National Institute of Public Administration (INTAN).

He was a State Financial Officer at Selangor and has over 32 years of working experience in the government sector, in the areas of land, development and administration. He began his career as Assistant Director in the Prime Minister's Department and thereafter held various positions in the Federal, State and local government levels.

Dato' Noordin serves as an Independent Non-Executive Director of Worldwide Holdings Berhad, Kumpulan Hartanah Selangor Berhad, Central Spectrum Sdn. Bhd., THV Management Sdn. Bhd., TH Hotel (Sarawak) Sdn. Bhd., Express Rail Link Sdn. Bhd., Premia Cards Sdn. Bhd. and Ecobuilt Holdings Berhad.

Dato' Noordin was appointed as a member of the **TH's** Lembaga on 15 August 2018.

DATUK AHAMED BASHEER MOHD HUSSAIN

Anggota Lembaga |
Member of the Lembaga

Tarikh Iantikan | Date of Appointment: : 26 Mac | March 2019

Datuk Ahamed Basheer Mohd Hussain memegang Ijazah Sastera (Kepujian) dalam Pengajian Islam (Al-Quran dan Qiraat) dari Universiti Al-Azhar, Kaherah, Mesir dan Diploma dalam Tahfiz Al Quran wal Qiraat, dari Maahad Tahfiz, Pusat Islam, Kuala Lumpur.

Beliau merupakan Pengerusi Metro Utilities Group, Excel Top Resources (Malaysia) Sdn. Bhd., Mega Signet Sdn. Bhd. dan Click Logistics Sdn. Bhd.. Beliau pernah dilantik sebagai ahli Lembaga Pengarah Asian Metropolitan University dan Pengarah Eksekutif Xiddig Cellular Communications Sdn. Bhd.

Datuk Ahamed Basheer dilantik sebagai Anggota Lembaga **TH** pada 26 Mac 2019.

Datuk Ahamed Basheer Mohd Hussain holds a Bachelor of Arts (Hons) degree in Islamic Studies (Al-Quran and Qiraat) from Al-Azhar University, Cairo, Egypt and Diploma in Tahfiz Al Quran wal Qiraat, Maahad Tahfiz, Islamic Center, Kuala Lumpur.

He is currently the Chairman of Metro Utilities Group, Excel Top Resources (Malaysia) Sdn. Bhd., Mega Signet Sdn. Bhd. and Click Logistics Sdn. Bhd.. He served as the Board Member for the Asian Metropolitan University and the Executive Director of Xiddig Cellular Communications Sdn. Bhd.

Datuk Ahamed Basheer was appointed as a member of the **TH's** Lembaga on 26 March 2019.

DATUK AKBAR SAMON

Anggota Lembaga |

Member of the Lembaga

Tarikh Iantikan | Date of Appointment: : 11 Jun | 11 June 2019

Datuk Akbar Samon mula menyertai Perkhidmatan Awam Malaysia sebagai Pegawai Tadbir dan Diplomatik pada 23 Mac 1994 di Bahagian Penyelidikan, Jabatan Perdana Menteri. Beliau kemudiannya dinaikkan pangkat sebagai Penolong Setiausaha di Kementerian Perusahaan Utama (1996-1997) dan seterusnya berkhidmat di Pejabat Ketua Pendaftar, Mahkamah Persekutuan Malaysia, dari 1997 hingga 1999.

Sekembalinya beliau daripada melanjutkan pengajian di peringkat Sarjana dalam Pentadbiran Perniagaan (MBA) pada tahun 2001, beliau telah ditempatkan di Pejabat Perdana Menteri sebagai Setiausaha Sulit kepada YAB Perdana Menteri dan seterusnya dilantik sebagai Pegawai Tugas-Tugas Khas kepada YAB Perdana Menteri dalam menyelia urusan luar negara dan hubungan antarabangsa sehingga tahun 2014. Beliau kemudiannya dilantik sebagai Pengarah, Seksyen Kerjasama Antarabangsa, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri.

Pada 1 April 2015, beliau kembali bertugas sebagai Setiausaha Bahagian, Bahagian Inovasi dan Pengurusan Sumber Manusia, Jabatan Perdana Menteri (JPM) sebelum dilantik sebagai Timbalan Ketua Setiausaha Sulit kepada YAB Perdana Menteri di Pejabat Perdana Menteri pada bulan Mei 2018.

Datuk Akbar memperoleh Ijazah Sarjana Muda (Kepujian) Juru Ukur Bahan daripada University of Portsmouth (UK) pada tahun 1993 dan Ijazah Pentadbiran Perniagaan (MBA Techno-entrepreneurship) daripada Universiti Teknologi Malaysia (UTM) (dengan kerjasama University of Cranfield) pada tahun 2001. Beliau juga memiliki Diploma Pentadbiran Awam daripada Institut Tadbiran Awan Negara (INTAN) dan Diploma Bangunan, daripada Fakulti Senibina Perancangan dan Ukur, Universiti Teknologi Mara (UiTM) pada tahun 1991.

Beliau telah menerima Anugerah Ketua Setiausaha Negara (KSN) 1996 (Kepimpinan) dari INTAN, Anugerah Perkhidmatan Cemerlang JPM 2004, dan dianugerahi Darjah Pangkuan Seri Melaka daripada Kerajaan Negeri Melaka (2016), Ahli Mangku Negara (2012) dan Ahli Mahkota Kedah (2006).

Datuk Akbar dilantik sebagai Anggota Lembaga **TH** pada 11 Jun 2019.

Datuk Akbar Samon began his career in the Malaysian Civil Service as an Administrative and Diplomatic Officer on March 23, 1994 in the Research Division of the Prime Minister's Department (PMD). He was later promoted as the Assistant Secretary in the Ministry of Primary Industries (1996-1997) and later served at the office of the Chief Registrar, Federal Court of Malaysia from 1997 to 1999.

Upon returning from pursuing his MBA degree in 2001, he was appointed as the Private Secretary to the Prime Minister and subsequently appointed as the Special Officer to the Prime Minister in-Charge of International and Foreign Relations until 2014. He was later appointed as Director in the International Cooperation, Economic Planning Unit, PMD.

On 1 April 2015, he returned to the Prime Minister's Department as the Undersecretary for the Innovation and Human Resources Management Division before assuming his current position as the Deputy Principal Private Secretary to the Prime Minister of Malaysia, beginning May 2018.

Datuk Akbar graduated with a Bachelor's Degree from the University of Portsmouth United Kingdom with Honours in Quantity Surveying in 1993 and a Master's Degree in Business Administration, MBA (Techno-Entrepreneurship) from the University of Technology Malaysia (in collaboration with the University of Cranfield) in 2001. He also holds a Diploma in Public Administration from the National Institute of Public Administration, Malaysia (INTAN) and a Diploma in Building, Faculty of Architecture, Planning and Surveying from the MARA University of Technology (UiTM).

He has received the National Secretary-General's 1996 Award (Leadership) from INTAN, JPM Excellent Service Award 2004 and was conferred the Darjah Pangkuan Seri Melaka of the State of Malacca (2016), Ahli Mangku Negara (2012) and Ahli Mahkota Kedah (2006).

Datuk Akbar was appointed as a member of the **TH's** Lembaga on 11 June 2019.

JAWATANKUASA PENASIHAT SYARIAH

Shariah Advisory Committee

PROFESOR DR. ASHRAF MD. HASHIM
Pengerusi
Chairman

**PROFESOR MADYA DR.
ASMAK AB RAHMAN**

USTAZ WAN RUMAIZI WAN HUSIN

**DATO' AL-USTAZ
H.J. ELLIAS ZAKARIA**

**PROFESOR DR.
MOHAMAD AKRAM LALDIN**

PROFIL JAWATANKUASA PENASIHAT SYARIAH

Shariah Advisory Committee Profile

PROFESOR DR. ASHRAF MD HASHIM

Pengerusi | Chairman

Tarikh Iantikan | Date of Appointment: 11 Januari | January 2019

Prof. Dr. Ashraf Md Hashim berkhidmat sebagai Ketua Pegawai Eksekutif, ISRA Consultancy Sdn. Bhd. Beliau juga ialah Penyelidik Kanan di Akademi Penyelidikan Syariah Antarabangsa dalam Kewangan Islam (ISRA) dan Profesor di International Centre of Education in Islamic Finance (INCEIF).

Beliau kini ialah Timbalan Pengerusi, Majlis Penasihat Syariah, Bank Negara Malaysia dan ahli Majlis Penasihat Syariah, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. Beliau juga merupakan ahli Jawatankuasa Syariah, International Islamic Liquidity Management Cooperation (IILM) dan Pengerusi Jawatankuasa Syariah, Bursa Malaysia. Di samping itu, beliau juga merupakan ahli Iantikan Majlis Raja-Raja di dalam Majlis Muzakarah Kebangsaan bagi Hal Ehwal Agama Islam, Penasihat Syariah berdaftar dengan Suruhanjaya Sekuriti, Penasihat Syariah bagi beberapa institusi pengurusan aset, khususnya di Singapura. Beliau juga merupakan ahli Jawatankuasa Syariah Persatuan Institusi Perbankan Islam Malaysia (AIBIM). Beliau terlibat secara aktif dalam pelbagai projek konsultasi kewangan Islam di dalam dan luar negara. Antara jawatan yang disandang oleh beliau ialah sebagai Pengerusi, Majlis Pakar, Noor Takaful Nigeria dan Penasihat Syariah kepada projek Islamic Bank of Australia. Beliau pernah berkhidmat sebagai Pengerusi, Panel Pakar Muamalat, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dan sekarang sebagai ahli Panel Pakar Syariah, JAKIM.

Prof. Dr. Ashraf pernah berkhidmat sebagai anggota Jawatankuasa Syariah Alliance Bank (2005-2007), Al-Rajhi Bank Malaysia (2007-2011), Syarikat Takaful Malaysia (2005-2008), ACR Retakaful Malaysia & Bahrain (2008-2011). Beliau juga pernah menganggotai Jawatankuasa Teknikal Retakaful untuk Islamic Financial Services Board (IFSB). Prof. Dr. Ashraf memperolehi Ijazah Kedoktoran (Ph.D.) dalam bidang Perundangan Islam daripada University of Birmingham, United Kingdom (1999), Ijazah Sarjana (M.A) dalam Fiqh dan Usul Fiqh daripada University of Jordan, Jordan (1995) dan Ijazah Pertama (B.A.) dalam pengajian Syariah daripada Universiti Islam Madinah, Arab Saudi (1991). Beliau juga ialah pemegang Diploma Lanjutan dalam Amalan Syariah (DSLPP) daripada Universiti Islam Antarabangsa, Malaysia (2000).

Prof. Dr. Ashraf dilantik sebagai Ahli Jawatankuasa Penasihat Syariah **TH** pada 1 Mei 2016 dan kemudian dilantik sebagai Pengerusi Jawatankuasa Penasihat Syariah **TH** pada 11 Januari 2019.

Prof. Dr. Ashraf Md Hashim is the Chief Executive Officer of ISRA Consultancy Sdn. Bhd. He is also a Senior Researcher at the International Research Academy for Islamic Finance (ISRA) and a Professor at the International Centre of Education in Islamic Finance (INCEIF).

He currently sits on the Central Bank of Malaysia's Shariah Advisory Council (SAC BNM) as the Deputy Chairman and the Securities Commission of Malaysia's Shariah Advisory Council (SAC SC). He is also a member of the Shariah Committee for International Islamic Liquidity Management Cooperation (IILM) and the Chairman of Shariah Committee of Bursa Malaysia (Malaysia Exchange House). In addition, he also serves as a member of the National Fatwa Council of Malaysia (Muzakarah Kebangsaan Hal Ehwal Agama Islam), a registered Shariah Adviser of Security Commission, advising a few REIT companies particularly in Singapore and the Association of Islamic Banking Institutions Malaysia (AIBIM). He is actively involved in many consultation works related to Islamic finance in Malaysia and abroad, among others are as the Chairman of Advisory Council of Experts, Noor Takaful Nigeria and the Shariah Advisor for Islamic Bank of Australia project. He was also the Chairman for Panel of Experts in Muamalat Matters under the Islamic Development Division, Prime Minister's Department of Malaysia and currently as the member of the Panel of Shariah Experts of the same department.

Previously, Prof. Dr. Ashraf used to serve as a Shariah Committee for Alliance Bank (2005-2007), Al-Rajhi Bank Malaysia (2007-2011), Takaful Malaysia (2005-2008), ACR Retakaful Malaysia & Bahrain (2008-2011). He had also served as a member for Islamic Financial Services Board (IFSB) Technical Committee on Retakaful. Prof. Dr. Ashraf obtained his PhD (Islamic Law) from the University of Birmingham, United Kingdom (1999), Master's in Fiqh and Usul Fiqh from the University of Jordan (1995) and BA in Shariah from the Islamic University in Medina, Saudi Arabia (1991). He is also a holder of a Postgraduate Diploma in Shariah Law and Practice (DSLPP) from the International Islamic University Malaysia (2000).

Prof. Dr. Ashraf was appointed as a member of **TH's** Shariah Advisory Committee on 1 May 2016 and later appointed as the Chairman of **TH's** Shariah Advisory Committee on 11 January 2019.

PROFIL JAWATANKUASA PENASIHAT SYARIAH

Shariah Advisory Committee Profile

DATO' AL-USTAZ HJ. ELLIAS ZAKARIA

Ahli Jawatankuasa | Committee Member

Tarikh Iantikan | Date of Appointment: 1 Februari | February 2014

Dato' Al-Ustaz Hj. Ellias Zakaria memperoleh ijazah pertama daripada Fakulti Pengajian Islam, Universiti Kebangsaan Malaysia (1977 - 1981) dan mendapat Ijazah Sarjana daripada Temple University, Philadelphia, USA (1983 - 1984). Beliau memulakan kerjayanya sebagai ahli akademik di Pusat Pengajian Ilmu Kemanusiaan, Universiti Sains Malaysia, sejak Oktober 1984.

Di peringkat Negeri Pulau Pinang pula, Prof. Madya Dato' Al-Ustaz Hj. Ellias pernah dilantik menjadi Yang Dipertua Majlis Agama Islam Negeri Pulau Pinang (2010 - 2011), Pengerusi Lembaga Pengarah Pusat Urus Zakat, MAINPP (2010 - 2012), AJK Fatwa Negeri Pulau Pinang, AJK Panel Peguam Syarie Pulau Pinang, AJK Pembangunan Insan dan Dakwah MAINPP. Di samping itu, beliau juga dilantik menganggotai Lembaga Zakat Negeri Kedah Darul Aman (2016 - 2019), Jawatankuasa Penasihat Syariah Yayasan Waqaf Malaysia, Jawatankuasa Penasihat Syariah **TH** dan Penasihat Syariah Syarikat Jeruk Madu Pak Ali.

Dato' Al-Ustaz Hj. Ellias dilantik sebagai Ahli Jawatankuasa Penasihat Syariah **TH** pada 1 Februari 2014.

Dato' Al-Ustaz Hj. Ellias Zakaria obtained his first degree from the Faculty of Islamic Studies, National University of Malaysia (UKM) from 1977 - 1981 and obtained his Master's degree from Temple University, Philadelphia, USA from 1983-1984. He started his career as an academician, at the School of Humanities, Universiti Sains Malaysia (USM), since October 1984.

He was appointed as the Yang Dipertua (YDP) of Penang's Islamic Religious Council from 2010 - 2011, Chairman of the Board of Directors for MAINPP's Zakat Management Centre from 2010 - 2012, Member of the Penang Fatwa Committee, Committee Member of Penang's Panel of Shar'ie Lawyers and Committee Member of MAINPP's Human Development and Dakwah.

In addition, he was also appointed to the Lembaga Zakat Kedah (2016 - 2019), Shariah Advisory Committee of Yayasan Waqaf Malaysia, Shariah Advisory Committee of **TH** and the Shariah Advisor to Syarikat Jeruk Madu Pak Ali.

Dato' Al-Ustaz Hj. Ellias was appointed as a member of **TH's** Shariah Advisory Committee on 1 February 2014.

PROFESOR MADYA DR. ASMAK AB RAHMAN

Ahli Jawatankuasa | Committee Member

Tarikh Iantikan | Date of Appointment: 1 Mei | May 2016

Prof. Madya Dr. Asmak Ab Rahman merupakan Profesor Madya di Jabatan Syariah dan Ekonomi, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya. Beliau telah memperoleh Ijazah Kedoktoran (PhD) daripada Universiti Malaya. Bidang kepakaran beliau ialah wakaf, takaful, perbankan Islam dan Syariah. Beliau telah menerbitkan artikel di dalam jurnal tempatan dan antarabangsa seperti Arab Law Quarterly, Humanomics, Journal of Islamic Marketing, International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management dan Jurnal Syariah. Beliau mengetuai dan menganggotai penyelidikan-penyelidikan yang dibiayai oleh dana daripada Kementerian Pendidikan Malaysia seperti LRGS dan FRGS di samping penyelidikan yang dibiayai oleh Universiti Malaya.

Prof. Madya Dr. Asmak Ab Rahman dilantik sebagai Ahli Jawatankuasa Penasihat Syariah **TH** pada 1 Mei 2016.

Assoc. Prof. Dr. Asmak Ab Rahman is an Associate Professor in the Department of Shariah and Economics, Academy of Islamic Studies, Universiti of Malaya. She obtained her Doctor of Philosophy from the University of Malaya. Her expertises are in wakaf, takaful, Islamic banking dan Syariah. She had published articles in local as well as international journals such as Arab Law Quarterly, Humanomics, Journal of Islamic Marketing, International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management and Shariah Journals. In addition to researches funded by the university, Dr. Asmak also led and took part in researches funded by the Ministry of Education Malaysia such as LRGS and FRGS.

Prof. Madya Dr. Asmak was appointed as a member of **TH's** Shariah Advisory Committee on 1 May 2016.

PROFESOR DR. MOHAMAD AKRAM LALDIN

Ahli Jawatankuasa | **Committee Member**

Tarikh Iantikan | **Date of Appointment:** 11 Januari | **January** 2019

Prof. Dr. Mohamad Akram Laldin merupakan Pengarah Eksekutif Akademi Penyelidikan Syariah Antarabangsa (ISRA) dalam Kewangan Islam. Beliau memperoleh Ijazah Sarjana Muda (Kepujian) Perundangan Islam dan Usul Fiqh dari Universiti Jordan, Amman, Jordan dan Ijazah Kedoktoran Usul Fiqh dari Universiti Edinburgh, Scotland, United Kingdom. Beliau berpengalaman luas dalam bidang penyelidikan kewangan Islam dan bergiat aktif dalam pembangunan kewangan Islam global menerusi keanggotaan beliau dalam beberapa Jawatankuasa Syariah. Beliau sering membentangkan kertas kerja berhubung dengan perbankan dan kewangan Islam di dalam dan di luar negara. Beliau kini adalah Ahli Majlis Penasihat Syariah Bank Negara Malaysia (BNM), Pengerusi Majlis Penasihat Syariah Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), Ahli Lembaga Pemegang Amanah Yayasan Pembangunan Ekonomi Islam Malaysia (YaPEIM), Ahli Majlis Penasihat Syariah International Islamic Financial Market Bahrain, Ahli Majlis Penasihat Syariah Labuan Financial Services Authority (FSA), Ahli Penasihat Syariah Dar Al Takaful Dubai, Ahli Lembaga Penasihat Syariah Eco Islamic Bank, Republic of Kyrgyzstan, Ahli Penasihat Syariah Watania Takaful Abu Dhabi, Panel Pakar Pasaran Antarabangsa yang diiktiraf dalam Industri Kewangan (P.R.I.M.E. Finance) dan lembaga lain di dalam dan di luar negara.

Dalam tempoh daripada 2002 - 2004, beliau telah dilantik sebagai Penolong Profesor Pelawat di Universiti Sharjah, Sharjah, Emiriah Arab Bersatu. Beliau banyak menghasilkan penulisan akademik, khususnya dalam bidang Perbankan dan Kewangan Islam. Beliau juga adalah penerima Anugerah Zaki Badawi 2010 untuk "Excellence in Shari'ah Advisory and Research", Anugerah "Most Outstanding Individual Contribution to Islamic Finance" KLIFF 2016 dan penerima Anugerah Tokoh Maulidur Rasul Peringkat Kebangsaan 2017.

Prof. Dr. Mohamad Akram dilantik sebagai Ahli Jawatankuasa Penasihat Syariah **TH** pada 11 Januari 2019.

Prof. Dr. Mohamad Akram Laldin is the Executive Director of the International Shariah Research Academy (ISRA) in Islamic Finance. He received his B.A. (Hons) degree in Principles of Islamic Jurisprudence and Legislation from Jordan University, Amman, Jordan and a Ph.D. in Principles of Islamic Jurisprudence (Usul al-Fiqh) from Edinburgh University, Scotland, United Kingdom. He has an extensive experience in research on Islamic Finance and is active in the development of global Islamic finance through his membership in a few Shariah Committees. He often presents papers in relation to banking and Islamic finance locally and abroad. He is currently a Member of the Shariah Advisory Council of Bank Negara Malaysia (BNM), Chairman of the Shariah Advisory Council of the Employee Provident Fund's (EPF), Member of the Board of Trustees for Yayasan Pembangunan Ekonomi Islam Malaysia (YaPEIM), Member of the Shariah Advisory Council of Bahrain's International Islamic Financial Market, Member of the Shariah Advisory Council of Labuan Financial Services Authority (FSA), Member of the Shariah Advisory of Dar Al Takaful Dubai, Board Member of the Shariah Advisory of Eco Islamic Bank, Republic of Kyrgyzstan, Member of the Shariah Advisory of Watania Takaful Abu Dhabi, Member of the Panel of Recognised International Market Experts in Finance (P.R.I.M.E. Finance) and other boards locally and internationally.

From 2002 - 2004, he was appointed as a Visiting Assistant Professor at the Sharjah University, Sharjah, United Arab Emirates. He is also a prolific author of academic works specifically in Banking and Islamic Finance. He is also the recipient of Zaki Badawi 2010 Award for "Excellence in Shariah Advisory and Research", "Most Outstanding Individual Contribution to Islamic Finance" Award in KLIFF 2016 and recipient of the National's Tokoh Maulidur Rasul Award in 2017.

Prof. Dr. Mohamad Akram was appointed as a member of **TH's** Shariah Advisory Committee on 11 January 2019.

PROFIL JAWATANKUASA PENASIHAT SYARIAH

Shariah Advisory Committee Profile

USTAZ WAN RUMAIZI WAN HUSIN

Ahli Jawatankuasa | **Committee Member**

Tarikh Iantikan | **Date of Appointment:** 11 Januari | **January** 2019

Ustaz Wan Rumaizi Wan Husin merupakan seorang Perunding Syariah dan memiliki Ijazah Sarjana Fiqh dan Usul Fiqh daripada Universiti Islam Antarabangsa Malaysia (UIAM) dan Ijazah Sarjana Muda Fiqh dan Usul Fiqh daripada Universiti Al al-Bayt, Jordan.

Beliau merupakan perancang modul dan ahli Kumpulan Kerja Standard MS 1900: 2014 Standard (Sistem Pengurusan Kualiti Berasaskan Syariah – Keperluan dengan Bimbingan) bagi Sekretariat SIRIM. Beliau pernah menjadi Penasihat Syariah Yayasan Muamalat Belia (2011-2013), Penasihat Syariah Bank Tisu, HUSM Kubang Kerian (2012-2013), Wakil AJK Syariah ke Mesyuarat Ahli Lembaga Pengarah Bank Rakyat Malaysia (BKRM) (Nov 2012- Jan 2016) dan Ahli Panel Pakar Muamalat Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) (Oktober 2016 – 2018).

Beliau kini merupakan AJK Syariah Bank Kerjasama Rakyat, AJK Syariah Rakyat Holdings, AJK Syariah PruBSN Takaful, Ahli Panel Perunding Pusat Penyelidikan Antarabangsa Ekonomi dan Kewangan Islam (IRCIEF), Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor (KUIS), Perunding bagi Sadaqa House IRCIEF-IDB, KUIS, Ahli Persatuan Penasihat Syariah (ASAS) Malaysia, Ahli Kesatuan Ulama' Islam Antarabangsa (Ittihad al-'Alami li 'Ulama' al-Muslimin), Qatar, AJK Penasihat Syariah UIA, Ahli Lembaga Syariah Bank al-Rajhi, Ahli Jawatankuasa Penasihat Syariah TH dan Ahli Majlis Syariah Persatuan Cina Muslim Malaysia (MACMA).

Ustaz Wan Rumaizi dilantik sebagai ahli Jawatankuasa Penasihat Syariah **TH** pada 11 Januari 2019.

Ustaz Wan Rumaizi Wan Husin is a Shariah Consultant who graduated from the International Islamic University of Malaysia (IIUM) with a Master's degree in Fiqh and Usul al-Fiqh. He also holds a Degree in Fiqh and Usul al-Fiqh from Al al-Bayt University, Jordan.

He is the module developer and member of the Working Group for MS 1900: 2014 Standard (Shariah-based Quality Management Systems – Requirement with Guidance) secretariat by SIRIM. He served as the Shariah Advisor for Yayasan Muamalat Belia (2011 - 2013), Shariah Advisor of Tissue Bank, HUSM Kubang Kerian (2012 - 2013), Shariah Committee Representative to BKRM's BOD Meeting (Nov 2012 - Jan 2016) and Panel Member of Muamalat Expert for Islamic Development Department, Malaysia (JAKIM) (October, 2016 – 2018).

Currently, he is a Shariah Committee Member of Bank Kerjasama Rakyat, Shariah Committee Member of Rakyat Holdings, Shariah Committee Member of PruBSN Takaful, Panel Consultant Member of International Research Centre in Islamic Economy and Finance (IRCIEF), KUIS, Consultant for Sadaqa House, IRCIEF-IDB KUIS, Member of the Association of Shariah Advisors (ASAS) Malaysia, Member of the International Union for Muslim Scholars (*Ittihad al-'Alami li 'Ulama' al-Muslimin*) Qatar, IIUM's Shariah Advisory Committee Member, Shariah Board Member of al-Rajhi Bank, Member of the Shariah Advisory Committee for **TH** and Member of the Shariah Council for the Malaysian Chinese Muslim Association (MACMA).

Ustaz Wan Rumaizi was appointed as a member of **TH's** Shariah Advisory Committee on 11 January 2019.

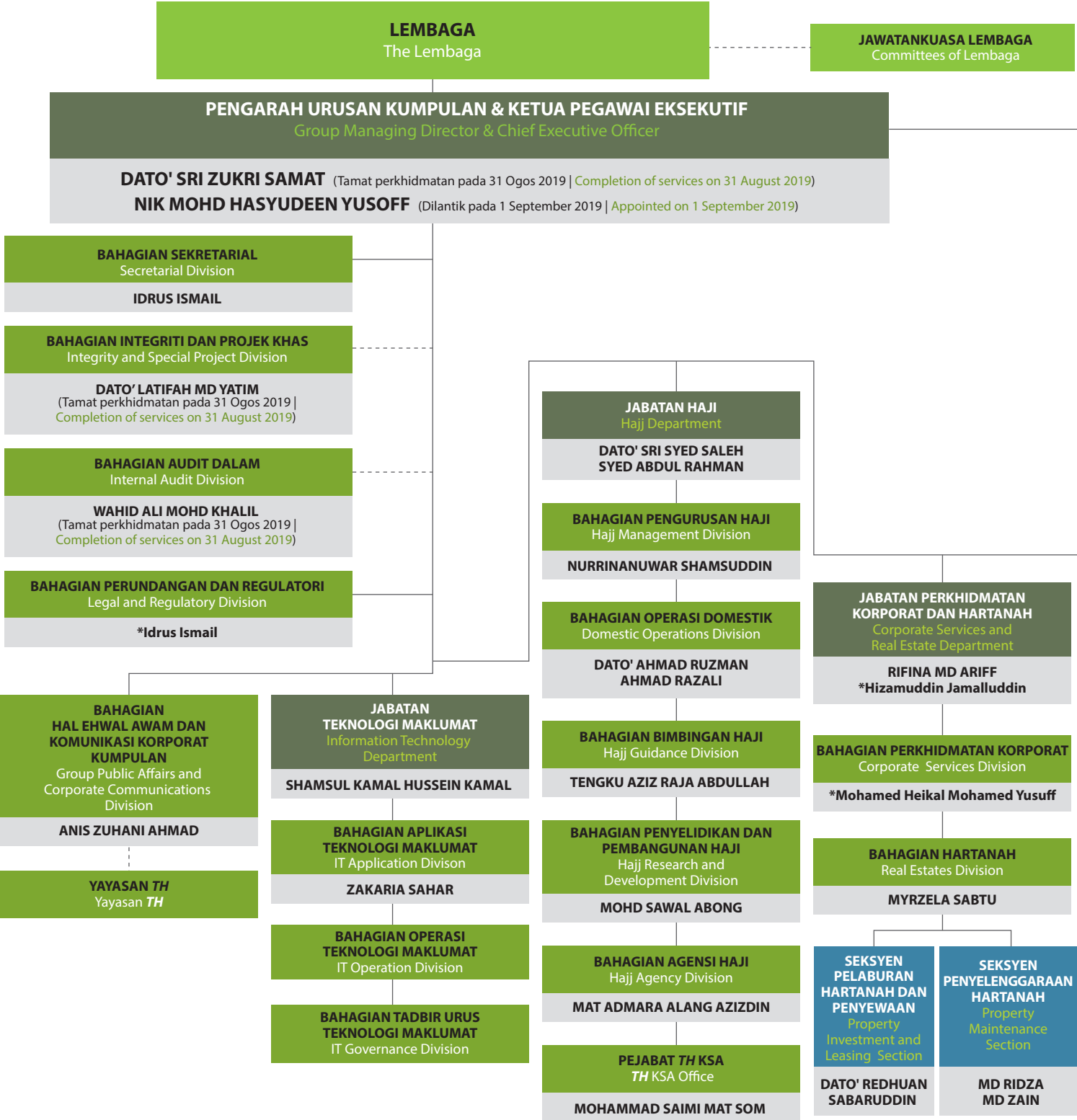

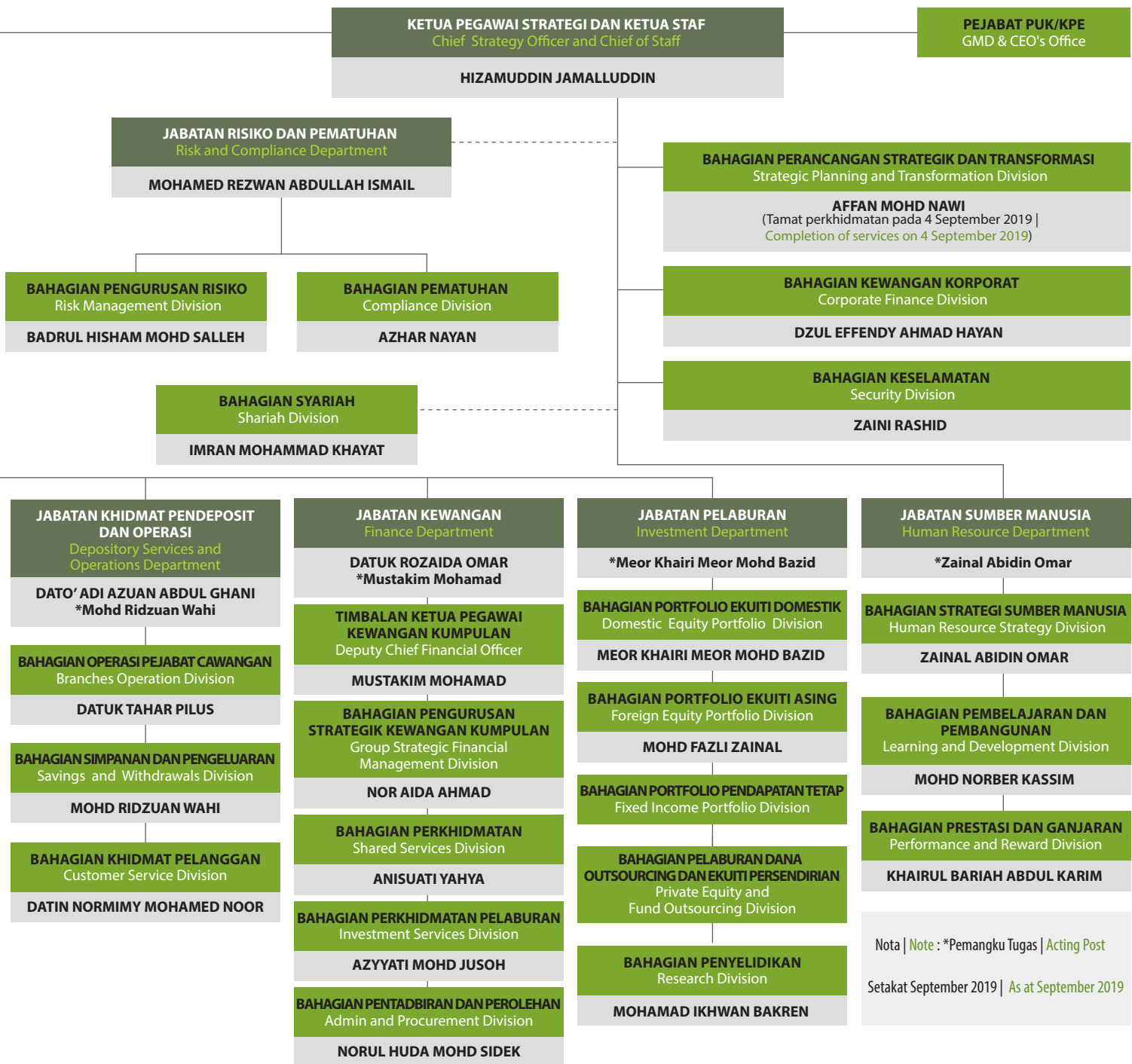

CARTA ORGANISASI TH

TH Organisation Chart

Nota | Note: *Pemangku Tugas | Acting Post
Setakat September 2019 | As at September 2019

RINGKASAN PRESTASI KEWANGAN LIMA TAHUN (2014-2018)

5-Year Financial Performance Summary (2014-2018)

KUMPULAN Group	2018	2017	2016	2015	2014
	RM Juta RM Million	RM Juta RM Million	RM Juta RM Million	RM Juta RM Million	RM Juta RM Million
Pendapatan Revenue	9,513	8,381	7,237	6,981	7,601
Perbelanjaan Operasi Operating Expenditure	2,373	2,484	3,224	2,985	2,709
Keuntungan Operasi Operating Profit	2,514	3,689	3,173	3,577	4,466
Zakat Zakat	103	84	78	73	74
Keuntungan Bersih Net Profit	1,782	3,385	2,051	3,216	4,615
Aset Bersih Net Assets	78,018	71,603	65,994	62,232	57,037

TH TH	2018	2017	2016	2015	2014
	RM Juta RM Million	RM Juta RM Million	RM Juta RM Million	RM Juta RM Million	RM Juta RM Million
Pendapatan Revenue	4,229	4,572	3,475	4,083	2,979
Perbelanjaan Operasi Operating Expenditure	1,025	987	763	679	506
Keuntungan Operasi Operating Profit	1,686	3,458	2,718	3,788	2,783
Zakat Zakat	86	68	60	59	57
Keuntungan Bersih Net Profit	1,600	3,391	2,486	3,536	2,979
Hibah Pendeposit Depositors' Hibah	923	3,324	2,871	3,220	3,237
Aset Bersih Net Assets	75,769	69,380	63,573	59,462	54,006
Simpanan Pendeposit Depositors' Savings	75,412	73,522	67,704	62,548	54,358
Bilangan Pendeposit (Juta orang) Number of Depositors (Million people)	9.21	9.27	9.08	8.85	8.61

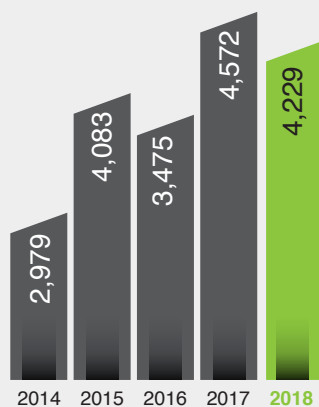
Nisbah Kewangan Utama TH TH Key Financial Ratio	2018	2017	2016	2015	2014
	%	%	%	%	%
Kadar Keuntungan Bersih Net Profit Margin	37.84	74.16	71.53	86.59	100.00
Perbelanjaan Operasi / Aset Bersih Operating Expenditure / Net Assets	1.35	1.42	1.20	1.14	0.94
Perbelanjaan Operasi / Simpanan Pendeposit Operating Expenditure / Depositors' Savings	1.36	1.34	1.13	1.09	0.93

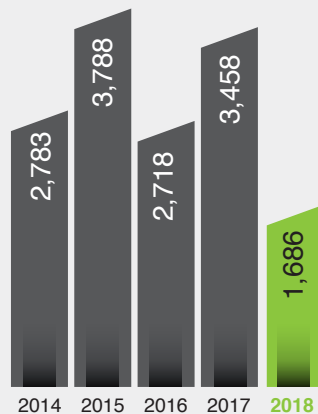
STATISTIK LIMA TAHUN *TH* (2014-2018)

TH 5-Year Statistics (2014-2018)

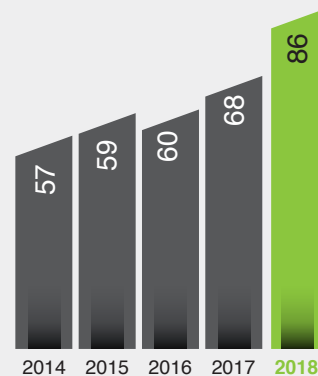
Pendapatan (RM Juta)
Revenue (RM Million)

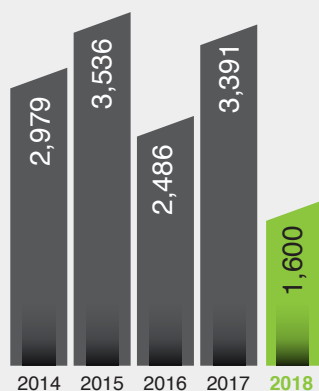
Keuntungan Operasi (RM Juta)
Operating Profit (RM Million)

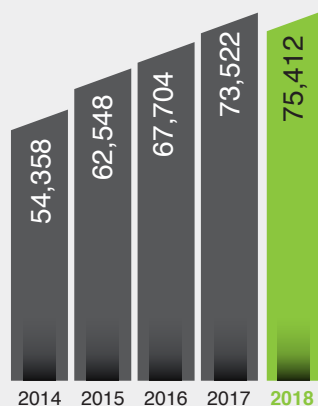
Zakat (RM Juta)
Zakat (RM Million)

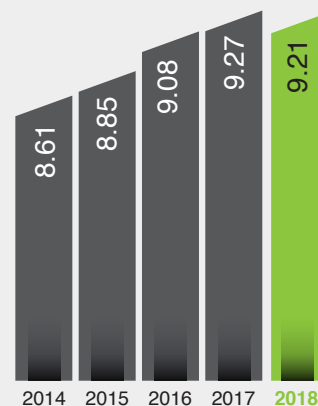
Keuntungan Bersih (RM Juta)
Net Profit (RM Million)

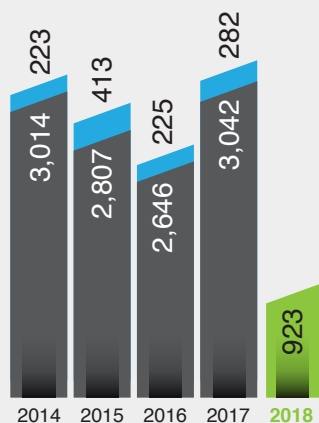
Simpanan Pendeposit (RM Juta)
Depositors' Savings (RM Million)

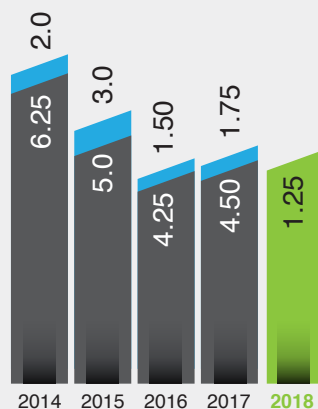
Bilangan Pendeposit (Juta orang)
Number of Depositors (Million people)

Hibah Pendeposit (RM Juta)
Depositors' Hibah (RM Million)

Kadar Hibah (%)
Hibah Rate (%)

 Hibah Tahunan | Annual Hibah
 Hibah Haji | Haji Hibah

OPERASI HAJI 1439H/2018M

Hajj Operation 1439H/2018M

Kuota Rasmi Official Quota

30,200

Jemaah
Pilgrims

Carter Haji Hajj Charter

81

Penerbangan
Flights

Penginapan Accommodation

25

Bangunan Penginapan
Jemaah Haji Muassasah –
Muassasah Hajj Pilgrimage Building
7 di Madinah / 18 di Mekah
in Madinah / in Makkah

Kos Haji Hajj Cost

RM

22,450

seorang
per pax

Jemaah Muassasah
Muassasah Pilgrim

Bayaran Haji Hajj Payment

RM

9,980

seorang
per pax

Jemaah Muassasah
Muassasah Pilgrim

Tanggungan Kos Haji Hajj Financial Support

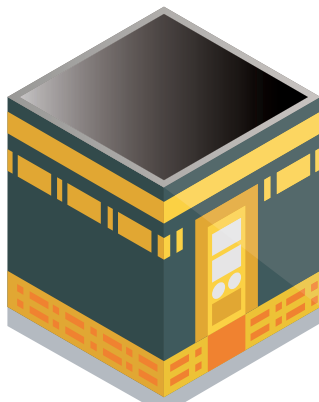
RM

12,470

seorang
per pax

Jemaah Muassasah
Muassasah Pilgrim

Penambahbaikan Enhancements

Pelaksanaan Operasi Haji Tanah Air di Kompleks Haji Sepang yang baharu
Implementation of the Domestic Hajj Operation in the new Sepang Hajj Complex

Proses penuh Pra-perlepasan oleh Imigresen Arab Saudi di KLIA
Full-fledged Pre-clearance process by the Saudi Immigration in KLIA

Penyediaan penghawa dingin di perkhemahan Arafah
Provide air-conditioned tents in Arafah

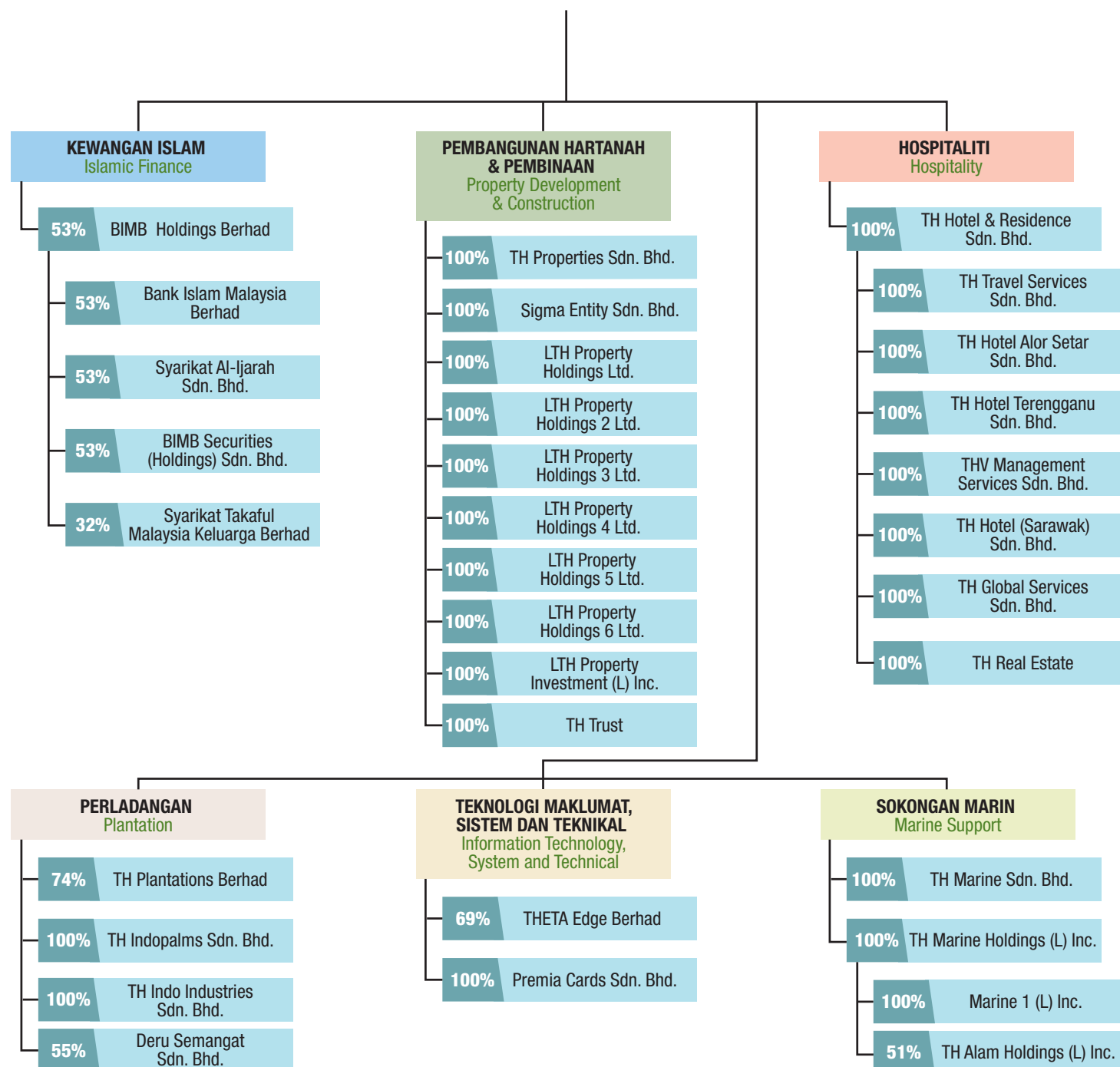
Pelancaran Kempen Kebersihan Perdana Masya'ir
Launch of the Masya'ir Cleanliness Campaign

Penyediaan bilik pembedahan kecil di Pusat Rawatan Syisyah
Establish a room for minor surgery at the Syisyah Medical Centre

Pengenalan dua buah ambulan mini
Introduction of two mini ambulances

CARTA SEKTOR PELABURAN TH

TH Investment Sector Chart

PERUTUSAN MENTERI

Minister's Statement

Lembaga Tabung Haji (**TH**) kini telah berada pada kedudukan yang lebih kukuh setelah pelan pemulihan dan penstrukturan berjaya dilaksanakan pada penghujung 2018 bagi mengatasi jurang defisit aset yang dialami sekian lama.

Kerajaan telah memberikan komitmen dan sokongan penuh terhadap **TH** dengan memberikan suntikan dana berjumlah RM17.8 bilion dalam tempoh 10 tahun untuk memastikan kejayaan proses pemulihan ini.

Alhamdulillah, **TH** kini berada pada landasan yang tepat, ditadbir oleh pengurusan dan pentadbiran yang profesional, telus dan berintegriti. Semua deposit yang disimpan akan terus dijamin oleh Kerajaan. Dengan sokongan penuh pendeposit, Insha-Allah **TH** akan terus menjadi model pengurusan haji yang terbaik pada kaca mata dunia.

Lembaga Tabung Haji (**TH**) is currently at a stronger position after the implementation of the recovery and restructuring plan at the end of 2018 to overcome the gap in assets deficit that has been experienced for so long.

The Government has given its full commitment and support to **TH** by injecting funds of RM17.8 billion within 10 years to ensure the success of this recovery process.

Alhamdulillah, **TH** is currently on the right track, administered by managers and administrators who are professional, transparent and acting with integrity. The deposits will be continuously guaranteed by the Government. With the full support by the Depositors, Insha-Allah, **TH** will remain as the best Hajj management model in the eyes of the world.

YB DATUK SERI DR. MUJAHID YUSOF RAWA
Menteri di Jabatan Perdana Menteri
Minister in the Prime Minister's Department

PERUTUSAN Pengerusi

Chairman's Statement

DENGAN NAMA ALLAH YANG MAHA PEMURAH LAGI MAHA PENYAYANG
IN THE NAME OF ALLAH THE MOST COMPASSIONATE, THE MOST MERCIFUL

Segala pujian bagi Allah SWT. Selawat dan salam ke atas Nabi Muhammad SAW, kaum keluarga dan sahabat-sahabat baginda.

All praises be to Allah SWT. Salutations, peace and blessings be upon our Prophet Muhammad SAW, his families and companions.

Bagi pihak Lembaga, saya dengan ini berbesar hati membentangkan Laporan Tahunan Lembaga Tabung Haji (**TH**) bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018.

Pada 2018, **TH** telah berdepan dengan krisis kewangan yang paling mencabar. Beberapa faktor yang telah menyumbang kepada krisis ini, antaranya termasuk kemerosotan pasaran modal ekuiti, kegawatan ekonomi dan kesan buruk akibat dari keputusan pelaburan yang silap yang telah dibuat sebelum ini.

Gabungan kesemua faktor ini telah menjejaskan keupayaan dan kesediaan **TH** untuk berdepan dengan semua ujian tersebut secara serentak. Faktor paling kritikal bagi **TH** adalah cabaran untuk mengekal dan mematuhi kehendak undang-undang yang berkenaan.

Alhamdulillah, langkah segera bersepadu yang diambil oleh Lembaga dan Pengurusan di samping sokongan daripada agensi-agensi Kerajaan – terutamanya Pejabat Perdana Menteri, Jabatan Perdana Menteri, Kementerian Kewangan, Kementerian Hal Ehwal Ekonomi, Bank Negara Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, telah membolehkan kami menghindari krisis kewangan lebih kritikal yang boleh terus mengganggu kesinambungan perkhidmatan **TH** kepada pihak berkepentingan dan para pendeposit.

LANGKAH-LANGKAH UTAMA YANG DIAMBIL

Langkah segera pertama yang dilaksanakan oleh Pengurusan adalah memperbetulkan Penyata Kedudukan Kewangan **TH** agar ia mematuhi peruntukan Akta Tabung Haji 1995.

Mekanisme utama yang digunakan bagi proses pemulihan adalah menggunakan Syarikat Tujuan Khas (SPV) milik penuh Kerajaan. Pada akhir tahun 2018, sekumpulan aset kurang berdaya saing dipindah milik kepada SPV. Setelah aset-aset ini diasingkan daripada kedudukan kewangan **TH**, beberapa langkah telah diambil untuk mengimbangi pelaburan dan alokasi aset bagi mencerminkan fungsi pentadbiran dana kami yang lebih baik. **TH** turut melaksanakan semakan terperinci ke atas kemungkinan berlakunya pelanggaran tadbir urus yang menyumbang kepada krisis kewangan 2018.

On behalf of the Lembaga, it is with great pleasure that I present Lembaga Tabung Haji's (**TH**) Annual Report for the financial year ended 31 December 2018.

In 2018, we faced a critical and most challenging financial crisis. Several factors contributed to the build-up of the crisis including a severe downturn of the equity capital market, difficult conditions in the real economy and adverse effects of significant errors in investment decisions previously taken.

Together these factors severely affected the capacity and readiness of **TH** to weather them all at once. Most critically was the challenge on **TH** to maintain and comply with its statutory covenants.

Alhamdulillah, the immediate action launched by the Lembaga and Management team as well as concerted assistance of key Government agencies - principally the Prime Minister's Office, Prime Minister's Department, Ministry of Finance, Ministry of Economic Affairs, Bank Negara Malaysia and Securities Commission Malaysia, we were able to avert critical financial crisis that would have caused major disruptions to the continued service of **TH** to its stakeholders and depositors.

KEY ACTIONS TAKEN

The first urgent action taken by the team was to reconstruct **TH**'s Statements of Financial Position so it complies with the provisions of the Tabung Haji Act 1995.

A key mechanism applied during the reconstruction process was the use of a Government owned Special Purpose Vehicle (SPV) company. By the end of 2018, we have transferred several underperforming assets to this SPV and once the book has been cleaned of these assets, we commenced steps to rebalance our investments and asset allocation to better reflect our fund administration function. We have also commenced a close review of possible breaches of governance which have contributed to the 2018 financial crisis.

PRESTASI KEWANGAN

Prestasi kewangan 2018 terpaksa menanggung implikasi hasil daripada langkah-langkah pembetulan yang diambil dalam usaha menyingkirkan ancaman terhadap asas kewangan kami. Keuntungan yang diperoleh pada tahun 2018 telah diguna untuk memulihkan Penyata Kedudukan Kewangan **TH** terlebih dahulu.

Alhamdulillah, walaupun langkah-langkah pemulihan kedudukan perakaunan kewangan yang ketat terpaksa diambil, **TH** masih mampu menghasilkan keuntungan sederhana dan dapat mengagihkan hibah kepada para pendeposit walaupun pada jumlah yang seadanya.

Secara keseluruhannya, selepas kejayaan Pelan Pemulihan dan Penstrukturan **TH**, prestasi kewangan **TH** kekal baik dengan pendapatan sebanyak RM4.2 bilion dan keuntungan bersih selepas zakat sebanyak RM1.6 bilion.

Walaupun **TH** berdepan cabaran sukar, kami tetap bersyukur di atas sokongan padu berterusan pendeposit dan rakan-rakan perniagaan.

MELANGKAH KE HADAPAN

Krisis kewangan yang dihadapi telah membuka ruang kepada kami untuk menilai semula secara kritikal fungsi dasar **TH** seperti yang digariskan dalam Akta Tabung Haji.

Menuju ke arah usaha ini, banyak buah fikiran dan nasihat telah kami terima daripada badan kawal selia di Jabatan Perdana Menteri dan Bank Negara Malaysia. Kami juga akan terus mendapatkan khidmat nasihat pakar dalam melaksanakan proses penilaian semula operasi haji dan pentadbiran dana.

Saya bersyukur kami telah diberikan ruang untuk menggalas tanggungjawab membuat perubahan, yang kami harap dan percaya, akan mengukuhkan lagi keazaman dan karakter **TH**.

Setiap individu di dalam **TH** telah menunjukkan kesungguhan untuk bersama-sama dalam usaha ini dan telah mempamerkan semangat berpasukan yang mengagumkan sepanjang masa.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah sejak menyertai **TH** pada tahun 2018, saya bersyukur kerana telah menerima sokongan padu daripada semua anggota. Saya berbangga dengan komitmen yang diberikan dan mengucapkan terima kasih kepada seluruh pasukan atas kesungguhan serta dedikasi berterusan yang ditunjukkan. Semoga sinergi antara semua peringkat akan terus menjadikan **TH** cemerlang, Insya-Allah.

FINANCIAL PERFORMANCE

Financial results for 2018 had to bear the implications of the strong corrective measures taken to remove threats to our financial fundamentals. The 2018 earnings were firstly applied to restore **TH** Statements of Financial Position.

Notwithstanding the severe financial accounting actions implemented, we were still able to return a moderate profit and distribute hibah to our depositors albeit a modest amount. Alhamdulillah.

Overall, after the successful **TH** Rehabilitation and Restructuring Plan, **TH's** financial performance remains commendable with revenue of RM4.2 billion and a net profit after zakat of RM1.6 billion.

Despite the immediate difficult challenges facing by **TH**, we are gratified to note the continued support of our depositors and business partners.

MOVING FORWARD

The financial crisis has given rise for an opportunity to undertake critical review of **TH's** fundamental functions as prescribed in the Tabung Haji Act.

Towards this effort, we have received valuable inputs from our regulators at the Prime Minister's Department and Bank Negara Malaysia. We will continue to seek expert contribution in our review of hajj operation and fund administration model.

I am thankful that we have been given the space to carry out these changes which, we hope and believe, will imbue **TH** with higher resolve and strength of character.

Everyone within **TH** has shown their great desire to be united in this effort and has displayed tremendous teamwork all round.

APPRECIATION

Alhamdulillah we have received a lot of assistance and encouragement during the anxious period in mid-2018 when the new Lembaga assumed its duties at **TH**. We are especially grateful to our Prime Minister YAB Tun Dr. Mahathir for his personal guidance and counsel in assisting the new Lembaga and Management in resolving the immediate threat facing **TH** then.

PERUTUSAN Pengerusi | Chairman's Statement

Saya juga ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada YB Datuk Seri Dr. Mujahid Yusof, Menteri di Jabatan Perdana Menteri yang bertanggungjawab ke atas **TH** kerana telah banyak meluangkan masa beliau untuk terlibat secara aktif dan terperinci dalam semua perbincangan Lembaga. Saya juga harus menambah bahawa kecekapan beliau memahami isu-isu teknikal yang berkaitan dengan pengurusan krisis ini layak diberikan pujian.

Terima kasih juga kepada semua anggota kerja **TH** atas sokongan dan sumbangan berterusan di sepanjang tempoh mencabar tersebut.

Saya juga ingin merakamkan penghargaan ikhlas kepada semua Anggota Lembaga atas dedikasi dan keazaman untuk berkhidmat serta menyumbang ke arah mencapai matlamat mulia penubuhan **TH**. Semoga Allah SWT sentiasa memberi petunjuk kepada kita semua. Insha-Allah.

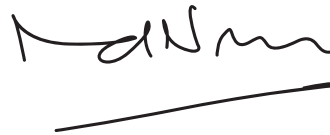
Terima Kasih.

I would also like to record our thanks to YB Datuk Seri Dr. Mujahid Yusof, Minister in the Prime Minister's Department in charge of **TH**, who has been especially generous with his time to be deeply and actively involved in all deliberations of the Lembaga. I must add that his acumen to absorb technical issues relating to management of the crisis was most commendable.

My sincere thanks also to all our **TH** staff for rallying their support and contribution during the trying period.

I would also like to record my sincere appreciation to our Members of the Lembaga for their dedication and determination to serve and contribute to the noble objective for which **TH** was founded. May Allah SWT guide us always. Insha-Allah.

Thank you.

TAN SRI MD NOR YUSOF
Pengerusi | Chairman
Lembaga **TH**

PENYATA TADBIR URUS KORPORAT

Statement of Corporate Governance

Secara umumnya, Lembaga;

- Memberi sepenuh perhatian dan komitmen untuk memastikan tadbir urus korporat yang berkesan dipatuhi dengan tahap tertinggi dan selaras dengan amalan tadbir urus yang termaktub di dalam Akta 535; dan
- Diberi kuasa untuk mentadbir dana pendeposit, hal-hal berkenaan kebajikan jemaah haji dan merumuskan dasar yang berkaitan dengannya.

Sebagai satu-satunya institusi haji di negara ini yang diberi mandat untuk menyediakan kemudahan bagi rakyat Malaysia menyimpan dengan tujuan untuk menunaikan haji, Lembaga yakin bahawa tadbir urus yang baik merupakan suatu refleksi menunjukkan komitmen anggota dalam mencapai visi **TH** sebagai tonggak kejayaan ekonomi ummah dan menjadi organisasi pengurusan haji yang terbaik, selaras dengan prinsip "*Rahmatan Lil 'Alamiin*".

Bagi mencapai objektif tersebut, **TH** terus berusaha untuk mempromosi dan menanamkan budaya korporat yang kukuh dalam organisasi. Pada tahun ini, **TH** telah memulakan semakan semula dalaman untuk mengukuhkan keseluruhan rangka kerja tadbir urus **TH**. Semakan semula ini termasuk semakan ke atas struktur tadbir urus **TH** dan terma rujukan Lembaga dan Jawatankuasanya.

Struktur tadbir urus **TH** adalah seperti di bawah:-

In general, the Lembaga;

- Gives full attention and commitment to ensure effective application of corporate governance is adhered to the highest standards and is in line with the governance practices incorporated in Act 535; and
- Is empowered to administer depositors' fund, matters concerning the welfare of pilgrims and also to formulate policies in connection therewith.

Being the only hajj institution in the country and mandated to provide facility for Malaysia's Muslims to save for hajj, the Lembaga believes that good corporate governance is an indication of the commitment by the members to achieve the **TH** vision to be the pillar of the community's economic success and to be the best pilgrimage management organisation, which is in line with the principle of "*Rahmatan lil Alamin*".

Towards meeting the said objectives, **TH** continuously strives to promote and instil a strong culture of corporate governance throughout the organisation. During the year, **TH** initiated an internal review to further strengthen the **TH**'s overall framework for governance. The review include the revised governance structure of **TH** and the term of references of the Lembaga and its committees.

The governance structure of **TH** is illustrated as below:-

PENYATA TADBIR URUS KORPORAT

Statement of Corporate Governance

KOMPOSISI LEMBAGA

Ahli-ahli Lembaga terdiri daripada anggota yang berkelayakan, mempunyai pelbagai latar belakang dan berkemahiran, dengan pengalaman yang luas dalam pelbagai bidang seperti kewangan, ekonomi, perakaunan, pentadbiran awam dan perundangan. Komposisi seperti ini amat penting untuk memastikan kejayaan strategik **TH** secara menyeluruh.

Di bawah Seksyen 6 Akta 535, termaktub bahawa Lembaga hendaklah terdiri daripada anggota berikut:-

- (i) Seorang Pengerusi, yang hendaklah dilantik oleh Menteri;
- (ii) Seorang wakil Jabatan Perdana Menteri;
- (iii) Seorang wakil Perbendaharaan; dan
- (iv) Tidak lebih daripada tujuh orang anggota lain yang hendaklah dilantik oleh Menteri.

Buat masa kini, komposisi Lembaga terdiri daripada sepuluh (10) orang anggota seperti yang ditetapkan dalam Akta 535.

MESYUARAT LEMBAGA

Lembaga bertanggungjawab di atas tadbir urus **TH** termasuk menentukan hala tuju pembangunan strategik serta menetapkan objektif bagi pengurusan polisi di samping memantau pencapaian terhadap objektif-objektif tersebut. Selain dari itu, Lembaga dikehendaki untuk mengenal pasti risiko utama dan mengambil langkah-langkah yang sesuai untuk mengurus risiko tersebut di samping menyemak semula tahap integriti sistem kawalan dalaman supaya berada pada paras yang baik.

Mesyuarat Lembaga diadakan secara kerap untuk membincangkan perkara-perkara utama melibatkan isu-isu strategik, tadbir urus dan operasi. **TH** tertakluk kepada Akta 535 terhadap bilangan mesyuarat yang perlu diadakan dalam masa setahun dan diberi kuorum minimum i.e Lembaga perlu mengadakan mesyuarat sekurang-kurangnya sekali dalam masa 3 bulan dan 3 ahli diperlukan untuk membentuk kuorum bagi setiap Mesyuarat Lembaga.

Tujuh belas (17) Mesyuarat Lembaga telah diadakan sepanjang tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 termasuk 10 Mesyuarat Khas.

COMPOSITION OF THE LEMBAGA

The members of Lembaga comprises qualified, mixed background and skilled members with vast experience in diverse areas including finance, economy, accounting, public administration and law. Such a composition is crucial to ensure the overall strategic success of **TH**.

Under Section 6 of Act 535 stipulated that the Lembaga shall consist of the following members:-

- (i) A Chairman who shall be appointed by Minister;
- (ii) A representative of the Prime Minister's Department;
- (iii) A representative of the Treasury; and
- (iv) Not more than seven other members who shall be appointed by the Minister.

At present, the current composition of Lembaga is consisting of ten (10) members which is within the requirement number of members stipulated in Act 535.

THE LEMBAGA MEETING

The Board is fully responsible for the overall corporate governance of **TH** which includes determining its strategic development direction as well as its management objectives, policies and strategies and monitoring the achievements of the said objectives. Apart from that, the Lembaga is required to identify key risk areas and to take appropriate measures in managing such risks while reviewing the adequacy and integrity of the internal control system.

The Lembaga meetings are held regularly to discuss key matters involving strategic, governance and operational issues. **TH** complies with Act 535 on the frequency of meeting to be held within a year and minimum quorum i.e. the Lembaga shall meet at least once in every three months and three Members are required to form a quorum at any of the Lembaga Meeting.

Seventeen (17) Lembaga Meeting were held during the financial year ended 31 December 2018 including 10 Special meetings.

No	Mesyuarat Meeting	Tarikh Date	Kehadiran Attendance
1	Khas Special - 1/2018 (356)	22.1.18	9 / 10
2	Khas Special - 2/2018 (357)	6.2.18	10 / 10
3	Khas Special - 3/2018 (358)	9.2.18	7 / 10
4	1/2018 (359)	1.3.18	9 / 10
5	Khas Special - 4/2018 (360)	3.4.18	9 / 10
6	2/2018 (361)	25.4.18	8 / 10
7	Khas Special - 5/2018 (362)	16.7.18	4 / 5
8	Khas Special - 6/2018 (363)	20.8.18	8 / 8
9	Khas Special - 7/2018 (364)	12.9.18	6 / 8
10	Khas Special - 8/2018 (365)	25.9.18	6 / 8
11	Khas Special - 9/2018 (366)	4.10.18	8 / 8
12	3/2018 (367)	23.10.18	6 / 7
13	Khas Special - 10/2018 (368)	1.11.18	6 / 7
14	4/2018 (369)	9.11.18	5 / 8
15	5/2018 (370)	21.11.18	8 / 8
16	6/2018 (371)	3.12.18	7 / 8
17	7/2018 (372)	17.12.18	7 / 8

JAWATANKUASA LEMBAGA

Bagi membantu Lembaga melaksanakan tugas dan tanggungjawabnya, Lembaga telah menubuhkan beberapa jawatankuasa untuk menyelia perkara-perkara khusus berkaitan dengan operasi **TH**. Setiap Jawatankuasa bertanggungjawab untuk melaksanakan tugas berdasarkan terma rujukan dan terma rujukan ini disemak dari semasa ke semasa untuk memastikan ia relevan dan dikemas kini. Jawatankuasa utama yang ditubuhkan untuk membantu Lembaga terdiri daripada:

- (a) Jawatankuasa Risiko, Audit dan Tadbir Urus;
- (b) Jawatankuasa Pencalonan dan Imbuhan;
- (c) Jawatankuasa Tatatertib Pengurusan dan Eksekutif;
- (d) Jawatankuasa Tatatertib Bukan Eksekutif;
- (e) Jawatankuasa Rayuan Tatatertib Pengurusan dan Eksekutif;
- (f) Jawatankuasa Rayuan Tatatertib Bukan Eksekutif;
- (g) Jawatankuasa Penasihat Syariah; dan
- (h) Jawatankuasa Operasi Haji.

BOARD COMMITTEES

In order to assist the Lembaga in discharging its duties, the Lembaga has established various committees to oversee specific matters in relation to the operations of **TH**. Each Committee is responsible to perform their duties according to the set terms of reference and these are reviewed from time to time to ensure that they are relevant and updated. The main committees established to assist the Lembaga are:

- (a) Risk, Audit and Governance Committee;
- (b) Nomination and Remuneration Committee;
- (c) Management and Executive Disciplinary Committee;
- (d) Non-Executive Disciplinary Committee;
- (e) Management and Executive Disciplinary Appeal Committee;
- (f) Non-Executive Disciplinary Appeal Committee;
- (g) Shariah Advisory Committee; and
- (h) Hajj Operations Committee.

PENYATA TADBIR URUS KORPORAT

Statement of Corporate Governance

Ringkasan Jawatankuasa Lembaga digambarkan seperti berikut:-

A summary of the Board Committees are illustrated as follows:-

Jawatankuasa Risiko, Audit & Tadbir Urus <i>Risk, Audit & Governance Committee</i>	Jawatankuasa Pencalonan dan Imbuhan <i>Nomination and Remuneration Committee</i>	Jawatankuasa Tataertib Pengurusan & Eksekutif <i>Management & Executive Disciplinary Committee</i>	Jawatankuasa Tataertib Bukan Eksekutif <i>Non-Executive Disciplinary Committee</i>	Jawatankuasa Rayuan Tataertib Pengurusan dan Eksekutif <i>Management & Executive Disciplinary Appeal Committee</i>	Jawatankuasa Tataertib Bukan Eksekutif <i>Non-Executive Disciplinary Appeal Committee</i>	Jawatankuasa Penasihat Syariah <i>Shariah Advisory Committee</i>	Jawatankuasa Operasi Haji <i>Haji Operations Committee</i>
5 mesyuarat dalam 2018 5 meetings in 2018	4 mesyuarat dalam 2018 4 meetings in 2018	2 mesyuarat dalam 2018 2 meetings in 2018	1 mesyuarat dalam 2018 1 meeting in 2018	1 mesyuarat dalam 2018 1 meeting in 2018	1 mesyuarat dalam 2018 1 meeting in 2018	4 mesyuarat dalam 2018 4 meetings in 2018	1 mesyuarat dalam 2018 1 meeting in 2018
Datuk Zaiton Mohd Hassan	Tan Sri Abu Talib Othman	Dato’ Hasnol Zam Zam Ahmad	Dato’ Hasnol Zam Zam Ahmad	Tan Sri Md Nor Yusof	Tan Sri Md Nor Yusof	Prof. Dr. Ashraf Md Hashim	Tan Sri Md Nor Yusof
Tan Sri Abu Talib Othman Prof. Dr. Ashraf Md Hashim Dato’ Noordin Sulaiman	Dato’ Sri Zukri Samat Datuk Zaiton Mohd Hassan Dato’ Noordin Sulaiman	Dato’ Sri Zukri Samat Dato’ Noordin Sulaiman Datuk Zaiton Mohd Hassan Prof. Dr. Ashraf Md Hashim	Dato’ Redhuan Sabaruddin Nurrinanuwar Shamsuddin Mustakim Mohamed Anisuati Yahya	Tan Sri Abu Talib Datuk Ahmad Badri Mohd Zahir	Tan Sri Abu Talib Datuk Ahmad Badri Mohd Zahir	Dato’ Elias Bin Zakaria Prof. Dr. Mohamad Akram Laldin Prof. Madya Dr. Asmak Binti Ab. Rahman Ustaz Wan Rumaizi Wan Husin	Dato’ Sri Zukri Samat Prof. Dr. Ashraf Md Hashim
Memenuhi tanggungjawab terhadap keperluan perakaunan dan kewangan, mengawasi selera risiko dan pengurusan risiko serta pematuhan rangka kerja pada peringkat kumpulan dan entiti, dan memastikan piawaian tadbir urus, integriti dan etika yang tinggi. Fulfilling its responsibilities to accounting and financial reporting requirements, oversight of the risk appetite and risk management and also compliance framework at the entity and group level and ensuring high standards of governance, integrity and ethics.	Peranan & tanggungjawab utama berkaitan dengan pelantikan dan pemberhentian pekerjaan; imbuhan dan perkhidmatan, dan penilaian prestasi Key roles & responsible are relation to the appointment and cessation of employment; remuneration and services and performance assessment	Untuk mendengar dan menentukan pendakwaan terhadap pekerja yang telah melanggar terma dan syarat, dan peraturan pekerjaan yang dikuatkuasakan dari semasa ke semasa seperti yang diperuntukkan di bawah Peraturan Tataertib Tabung Haji 2010. To hear and determine the charges to be brought against the employees who breached the employment terms and conditions and regulations that are enforced from time to time as provided under the Tabung Haji Disciplinary Regulations 2010.	Untuk menerima, mempertimbangkan dan menentukan rayuan yang dikemukakan oleh seseorang pekerja terhadap keputusan Jawatankuasa Disiplin dan peraturan yang dikuatkuasakan di bawah Peraturan Tataertib Tabung Haji 2010. To receive, consider and determine the appeals submitted by an employee against the decisions of a Disciplinary Committee and regulations enforced under the Tabung Haji Disciplinary Regulations 2010.		Untuk menasihat Lembaga dalam hal-hal berkaitan Syariah (tidak termasuk perihal ibadah haji). To advise the Lembaga on Shariah related matters (excluding Hajj ibadah matters)	Untuk menilai dan membuat keputusan mengenai perkara yang berkaitan dengan operasi Haji. To assess and make decisions on matters related to the Hajj operations	

PENGURUSAN RISIKO

- Lembaga mewakilkan tanggungjawabnya kepada Jawatankuasa Risiko, Audit & Tadbir Urus (RAGC) untuk memastikan Pengurusan Risiko Bersepadu dan kawalan dalaman **TH** yang berkesan;
- Bahagian Pematuhan telah ditubuhkan bermula 1 September 2018 dan diketuai oleh Ketua Pegawai Risiko dan Pematuhan.
- Jabatan Risiko dan Pematuhan melapor terus kepada RAGC

INTEGRITI DAN PROJEK KHAS

- Bermula 1 November 2018, Bahagian Integriti dan Projek Khas telah digabungkan dan melapor kepada RAGC dalam perkara mengenai integriti, rasuah, etika, salah guna kuasa dan semua isu tadbir urus;
- **TH** telah berjaya melengkapkan proses Audit Dalaman ISO dan Audit Pengawasan SIRIM, dengan itu mengekalkan Pensijilan ISO 37001 : 2016 ABMS; dan
- Pada 5 Oktober 2018, dengan Arahan Perdana Menteri No. 1 Tahun 2018, Jawatankuasa Integriti dan Tadbir Urus dinamakan sebagai Jawatankuasa Anti-Rasuah dengan fungsi tambahan yang berkaitan dengan ABMS.

SYARIAH

Berdasarkan kepada cadangan perniagaan dan transaksi yang dikemukakan kepada JPS melalui mesyuarat dan pekeliling resolusi atau melalui medium komunikasi lain, JPS mengesahkan bahawa perniagaan dan operasi **TH** bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 mematuhi prinsip-prinsip Syariah.

RISK MANAGEMENT

- The Lembaga delegated its responsibilities to Risk, Audit & Governance Committee (RAGC) to ensure an effective Enterprise Risk Management and internal controls within **TH**;
- Compliance Division has been established effective 1st September 2018, headed by the Chief Officer of Risk and Compliance
- The Risk and Compliance Department reports directly to RAGC.

INTEGRITY AND SPECIAL PROJECT

- Beginning 1 November 2018, the Integrity and Special Project Department is combined and reports to RAGC on matters pertaining to integrity, corruption, ethics, abuse of power and all governance issues;
- **TH** successfully completed the ISO Internal Audit and SIRIM Surveillance Audit process, thereby maintaining the ISO 37001: 2016 ABMS Certification; and
- On 5 October 5 2018, by the Prime Minister's Directive No. 1 Year 2018, the Committee on Integrity and Governance is given a new name of Anti-Corruption Committee with additional functions relating to ABMS.

SHARIAH

Based on business proposals and transactions submitted to JPS through meetings and circular resolutions or through other communication mediums, JPS affirm that the business and operations of **TH** for the financial year ended 31 December 2018 are in compliance with Shariah principles.

ULASAN OPERASI

Operational Review

ASSALAMUALAIKUM WARAHMATULLAHI WABARAKATUH

Tahun 2018 merupakan tahun yang penuh dengan peristiwa tetapi mencabar buat **TH**.

Dengan limpah kurnia dan rahmat dari Allah SWT, kami telah berjaya melaksanakan peralihan yang agak lancar ke arah menjadikan **TH** lebih telus, teguh dan mampan, Insya-Allah.

Matlamat utamanya adalah agar fokus **TH** terarah kepada penekanan terhadap perkhidmatan lebih baik untuk jemaah haji dan masyarakat secara amnya, serta mengurus amanah besar para pendeposit dalam mengurus dana haji.

PENSTRUKTURAN SEMULA KEDUDUKAN KEWANGAN

Apabila di ambil kira kesemua faktor yang ada semasa tempoh penilaian dan keputusan sukar yang telah diambil bagi mempamerkan kedudukan **TH** yang lebih berdaya tahan, keputusan kewangan tahun ini sebenarnya menggalakkan.

Menjelang penghujung tahun 2018, **TH** telah berjaya memindahkan kesemua aset kurang berdaya saing kepada Syarikat Tujuan Khas (SPV) yang dimiliki sepenuhnya oleh Kerajaan Malaysia, dengan nilai pindahan sebanyak RM19.9 bilion. Ini adalah berikutan Pelan Pemulihan dan Penstrukturan Semula **TH** yang telah diluluskan oleh Kabinet pada 7 Disember 2018. Kerajaan turut menunjukkan komitmen dengan peruntukan sebanyak RM500 juta bagi tahun 2020 dan RM1.73 bilion selanjutnya setiap tahun sehingga keseluruhan Sukuk ditebus.

Lanjutan dari itu, **TH** telah mencatatkan keuntungan bersih selepas zakat sebanyak RM1.6 bilion bagi tahun 2018, menyaksikan pengurangan sebanyak RM1.8 bilion (53 peratus) berbanding tahun lalu. Prestasi kewangan tahun ini dicapai setelah **TH** merekodkan perbelanjaan bukan operasi yang besar iaitu rosot nilai, hapus kira dan pelarasan nilai saksama serta kerugian kredit yang dijangka ke atas aset-aset **TH**, berjumlah RM1.5 bilion berbanding hanya RM140 juta dalam tahun 2017, setelah mengambil kira rosot nilai yang ketara ke atas pelaburan dalam anak syarikat, syarikat bersekutu dan entiti usahasama berdasarkan piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia 136 (MFRS 136) dan kerugian nilai saksama ke atas pelaburan hartanah di bawah MFRS 140.

Memindah aset-aset kurang berdaya saing adalah langkah sewajarnya yang perlu diambil **TH** kerana dengan pemindahan aset-aset tersebut kepada SPV, jumlah nilai aset-aset dipulihkan semula dan sebarang kemerosotan nilai pasaran aset yang telah dipindah tidak akan terus mempengaruhi prestasi **TH** di masa akan datang.

Year 2018 had been a vibrant yet challenging year for **TH**.

With Allah SWT's grace and guidance, we were able to chart a relatively smooth transition towards more transparency and Insya-Allah a stronger, more robust and sustainable **TH**.

The aim is for **TH** to bring itself into a better focus, to give emphasis on better services to the pilgrims and community at large and to manage the considerable trust of our depositors' pilgrimage funds.

RESTRUCTURING OUR FINANCIAL POSITION

When we consider the variables that were put before us during the review period and tough decisions made to showcase a more resilient **TH**, the result for this year is relatively encouraging.

By the end of 2018, **TH** had successfully transferred all of its underperforming assets to a Special Purpose Vehicle ("SPV") fully owned by Government of Malaysia with the transfer value amounting to RM19.9 billion. This is pursuant to the **TH** Rehabilitation and Restructuring Plan approved by the Cabinet on 7 December 2018. The Government also shows its commitment by allocating RM500 million in 2020 and subsequently RM1.73 billion per year until all the Sukuk is redeemed.

Subsequently, **TH** posted a net profit after zakat of RM1.6 billion for the year 2018, witnessing a decrease of RM1.8 billion (53 percent) as compared to the last year. The current year's performance was after posting a hefty non-operating expenses on impairment, write-off and fair value adjustment and expected credit losses of **TH** assets amounting to RM1.5 billion as compared to only RM140 million in 2017 mainly due to recognition of significant impairment loss on investment in subsidiaries, associates and jointly controlled entities under Malaysian Financial Reporting Standards 136 (MFRS 136) and fair value loss on investment properties under MFRS 140.

It was only prudent for **TH** to transfer the underperforming assets because by successfully transferring them to the SPV, the total assets value is normalised and any further deterioration of the transferred asset market value will not continue to affect **TH** future performance.

Bayaran hibah sebanyak 1.25 peratus bagi 2018 merupakan petunjuk yang jelas kepada pendeposit bahawa **TH** komited untuk mencapai pertumbuhan tulen dan mampan. Akta Tabung Haji telah menyatakan secara jelas mengenai hibah dan kami bersyukur ia telah termaktub di dalam akta untuk melindungi kepentingan pendeposit dan memastikan kelestarian **TH** dalam jangka panjang.

Melangkah ke hadapan, komitmen **TH** terhadap ketelusan dan tadbir urus korporat yang baik akan diterjemahkan di dalam setiap apa yang kami lakukan, dari segi kewangan sehingga ke pengurusan haji.

MEMPERTINGKATKAN OPERASI HAJI, MENAMBAHBAIK KESELESAAN JEMAAH

Alhamdulillah, Operasi Haji **TH** berjalan lancar pada tahun 2018. Kami telah berusaha keras menggembeleng tenaga bagi memastikan operasi haji terus efisien dengan pengenalan beberapa inovasi baharu demi keselesaan jemaah.

Kompleks Haji yang baharu di Sepang membuktikan usaha kami untuk menambah keselesaan dan kemudahan kepada jemaah sebelum berangkat ke Tanah Suci. Kompleks baharu ini menyediakan ruang lebih besar dengan kemudahan yang lebih baik, di samping kedudukannya yang berhampiran dengan Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA) dapat mengurangkan masa perjalanan ke lapangan terbang.

Selain itu, tempoh masa menunggu Jemaah haji juga dipendekkan dari 6 jam kepada 1 jam setelah tiba di Lapangan Terbang Jeddah/Madinah hasil daripada pelaksanaan penuh inisiatif Pra-Perlepasan Imigresen Saudi. Kami amat berterima kasih kepada Kerajaan Saudi kerana telah memberi penghormatan kepada Malaysia sebagai negara pertama yang memperoleh manfaat daripada projek perintis yang inovatif ini.

Selain itu, kenderaan **TH** Komuniti terus mendapat sambutan pada 2018 dengan lebih 800 kawasan pedalaman dijelajahi untuk memberi kemudahan kepada pendeposit membuat transaksi dengan **TH**. Pada penghujung 2018, **TH** merekodkan jumlah pendeposit seramai 9.2 juta dengan 456 ribu pendeposit baharu. Ini menunjukkan sokongan padu dan kepercayaan masyarakat Islam Malaysia terhadap **TH** dalam mengurus akaun simpanan haji mereka.

The hibah payment of 1.25 % for 2018 was also a clear indication to our depositors that **TH** is committed in achieving genuine growth and sustainability. The simple solid rule about hibah is stated in the Tabung Haji Act and we are grateful that it is there to protect depositor's interest and to ensure **TH's** long-term sustainability.

Moving forward, **TH's** commitment to transparency and good corporate governance will be reflected in everything that we do, from financial to hajj management.

ENHANCING HAJJ OPERATIONS, IMPROVING PILGRIMS' CONVENIENCE

Alhamdulillah, **TH's** hajj operations went smoothly in 2018. We have been putting a lot of effort to ensure the hajj operations are managed efficiently by introducing new innovative approaches for pilgrims' convenience.

The new Hajj Complex in Sepang is the showcase of our efforts in adding comfort and ease for pilgrims before departing to the Holy Land. The new complex provides more spaces and better facilities while its close proximity to the airport has significantly reduced the transit time to the Kuala Lumpur International Airport (KLIA).

Apart from moving the operations and logistics centre to the new Hajj Complex, the year under review also witnessed the full-fledged implementation of the Saudi Immigration Pre-Clearance initiative, which significantly shortened their waiting time from 6 hours to 1 hour upon arrival at the Jeddah/Madinah airports. We are thankful to the Saudi Government for giving Malaysia the honour of being the first country to reap the benefits of this innovative pilot project.

Meanwhile, the **TH** Community vehicle continues to be well received in 2018, with more than 800 rural areas covered in providing depositors the convenience to perform transactions with **TH**. **TH** recorded a total of 9.2 million depositors with 456 thousand new depositors at the end of December 2018. This shows that **TH** continues to receive strong support and trust from Malaysian Muslims to continue managing their hajj savings.

MENGURUS PRESTASI KUMPULAN

2018 adalah tahun yang sangat mencabar bagi Kumpulan, namun prospek bagi tahun 2019 kelihatan lebih cerah.

Alokasi Aset Strategik (SAA) **TH** telah dikaji semula dan diperkukuhkan sejajar dengan selera risiko **TH** di samping lebih fokus kepada model pendapatan berulang melalui instrumen kewangan yang mempunyai kedudukan kredit kukuh. Pelaburan **TH** juga akan didasarkan kepada pendedahan risiko yang seimbang yang menjamin pulangan menggalakkan, di samping meletakkan kepentingan pendeposit sebagai keutamaan. Untuk sementara waktu, SAA baharu akan mengimbangi semula pengurusan aset **TH** berdasarkan kelas aset bagi menghasilkan pendapatan stabil di samping mengekalkan kadar pulangan yang boleh diterima.

Tambahan kepada itu, polisi pengurusan risiko yang lebih kukuh turut diperkenalkan seperti polisi mengurangkan kerugian yang akan meminimumkan risiko dalam pelaburan ekuiti kurang berdaya saing.

Selain itu, sektor kewangan Islam kami melalui BIMB Holdings Berhad telah membuktikan bahawa kunci untuk berdaya maju adalah untuk menerima transformasi dan perubahan persekitaran. Menerima cabaran perkembangan pesat industri Kewangan dan Perbankan Islam telah membolehkan BIMB Holdings Berhad bergerak ke hadapan mengikut haluan betul dan membolehkan penerokaan inovatif lain.

Sementara itu, strategi jangka panjang Kumpulan Hartanah **TH** telah terbukti berkesan dan hasilnya, Sektor Pembangunan dan Pembinaan Hartanah telah merekodkan prestasi kewangan membanggakan bagi tahun 2018, walaupun pasaran hartanah dan ekonomi global meleset. Sumbangan kepada Kumpulan telah dilaksanakan dengan mempelbagaikan sumber pendapatan melalui peluasan ke dalam pasaran pembangunan hartanah global dan meningkatkan perniagaan pengurusan fasiliti dan hartanah sedia ada.

Cabaran terbesar **TH** dalam 2018 adalah memacu Sektor Perladangan dalam mengharungi pelbagai cabaran. Kempen negatif yang berterusan di Eropah terhadap kelapa sawit telah menyumbang kepada pengurangan permintaan dan penurunan harga bagi Minyak Sawit Mentah (CPO) ditambah pula dengan jumlah hasil tuaian Tandan Buah Segar (FFB) yang berkurangan secara ketara. Sebagai sebahagian daripada strategi rasionalisasi **TH**, aset perladangan kurang berdaya saing telah dikenal pasti dan dipindahkan kepada SPV demi melindungi Kumpulan daripada isu yang dihadapi dalam industri.

Sementara itu, kekuatan **TH** Travel and Services Sdn. Bhd. sebagai peneraju pakej perjalanan Islam antarabangsa telah banyak menyumbang kepada keuntungan Sektor Hospitaliti **TH**.

MANAGING GROUP PERFORMANCE

While 2018 was a very challenging year for the Group, prospects for 2019 appears to be brighter.

TH's Strategic Asset Allocation (SAA) has been revised and improved to appropriately reflect **TH's** risk-appetite while focusing on a recurring-income model via financial instruments with strong credit standing. **TH's** investment will also be based on a balanced risk exposure that ensures favourable returns, while placing depositors' interest as top priority. The new SAA will rebalance **TH's** asset management in the interim towards asset classes delivering stable income while maintaining acceptable yield.

In addition to that, a more robust risk management policy has been introduced such as a cut-loss policy which will minimize the downside risk of under-performing equity investments.

Moreover, our Islamic Finance Sector via BIMB Holdings Berhad has made it evident that accepting the environment of change and transformation is the key to remain resilient. Embracing the fast-evolving Islamic Banking and Finance industry as a challenge has allowed BIMB Holdings Berhad to move forward to the next trajectory and explore other innovative solutions.

Meanwhile, long-term strategies laid out by **TH** Properties Group have soundly proven and as a result, the Property Development and Construction Sector has recorded a commendable financial performance for 2018, despite the downturn of the global economy and property market. Diversifying sources of income by expanding into the global property development market and building up its properties and facilities management business has contributed to the Group.

The biggest task for 2018 was steering the Plantation sector through multiple compounding challenges. While persistent negative campaigning in Europe against palm oil could have contributed to lower demand for Crude Palm Oil (CPO) and sliding prices, the situation was compounded by noticeably lower total harvest of Fresh Fruit Bunches (FFB). As part of **TH's** strategic rationalisation exercise, long term gestation period for plantation assets were identified and transferred to the SPV to shelter the rest of the Group from the continuing issues within the industry.

Meanwhile, the strength of **TH** Travel and Services Sdn. Bhd. as the leader in international Islamic travel package providers has contributed handsomely to the profitability of **TH** Hospitality Sector.

Sektor Teknologi Maklumat dan Komunikasi, melalui Theta Edge Group terus terbahit dalam menyediakan perkhidmatan kejuruteraan telekomunikasi termasuk pemasangan gentian, operasi dan kerja-kerja penyelenggaraan.

MENYUMBANG SEMULA KEPADA MASYARAKAT

Alhamdulillah, dengan sukacitanya kami melaporkan kejayaan **TH** menyumbang semula kepada masyarakat dan tahun lalu, pelbagai usaha Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) telah dilaksanakan, tertumpu kepada haji, pendidikan, keusahawanan dan kebajikan masyarakat.

Tanggungjawab Kos Haji kekal sebagai usaha CSR kami yang terbesar dan penting, mewakili misi utama kami untuk membantu pendeposit dalam usaha mereka menunaikan ibadah haji dan mendapat haji yang mabrur. Tanggungan Kos Haji hanya diberikan kepada Jemaah Muassasah kali pertama menunaikan haji.

Sungguhpun kos menunaikan haji telah meningkat kepada RM22,450 setiap jemaah dalam tahun 2018 berbanding RM19,550 dalam tahun 2017, setiap jemaah hanya membayar RM9,980 dengan tanggungan oleh **TH** sebanyak RM12,470 setiap seorang. Bagi musim haji 1439H/2018M, tanggungan kos haji oleh **TH** berjumlah RM313 juta, di samping itu **TH** juga menyediakan perkhidmatan nilai tambah lain seperti penganjuran kursus-kursus haji seluruh negara, kos ubat-ubatan, khidmat kesihatan, khidmat kewangan, bimbingan ibadat dan sebagainya yang diberikan tanpa kos kepada jemaah haji.

Pada tahun 2018, **TH** melaksanakan pelbagai CSR seperti Program Ikhtiar, Program Mobiliti dan bayaran zakat di seluruh negara.

Kami terus melabur di dalam modal insan yang merupakan aset terpenting dengan menyediakan latihan dan program pembangunan kerjaya secara berterusan. Ini termasuk program latihan dalaman dan program pembinaan pasukan jabatan yang direka untuk membangunkan kemahiran antara perorangan, kesejahteraan rohani dan kecekapan teknikal. Selain itu, penekanan turut diberikan kepada persekitaran tempat kerja yang sihat untuk meningkatkan kesejahteraan dan produktiviti anggota.

MEMANDANG KE HADAPAN

Walaupun keadaan tidak menentu, kami bersyukur ke hadrat Allah SWT atas kekuatan untuk bangkit menghadapi cabaran dan terus memberi perkhidmatan terbaik kepada pendeposit dan jemaah haji.

Pada tahun 2018, **TH** telah menjalankan kajian terperinci ke atas asas-asas dan kaedah beroperasi agar ia selari dengan mandat teras **TH**. Dengan itu, Blok Binaan Strategik **TH** yang baharu bagi tahun 2019 – 2020 telah diperkenalkan. Blok Binaan Strategik ini mengandungi lima bidang fokus utama iaitu disiplin pengurusan kos, penjaan pendapatan mampan, pengurusan berhemat, kecemerlangan perkhidmatan dan memacu sinergi perniagaan.

Our Information and Communication Technology Sector through Theta Edge Group continued to be involved in the provision of telecommunication engineering services which comprises fiberisation, operations and maintenance works.

GIVING BACK TO THE COMMUNITY

Alhamdulillah, we are pleased to report that we are able to continue giving back to the community and in the past year, **TH** had implemented various Corporate Social Responsibility (CSR) efforts focusing on haji, education, entrepreneurship and community welfare.

Haji Financial Support remains as the biggest and most important CSR effort, representing our main mission to help facilitate depositors' efforts in fulfilling their pilgrimage and obtaining a mabrur haji. The Haji Financial Support is given to first-time pilgrims under the Muassasah.

Although the cost of haji increased to RM22,450 for each pilgrim in year 2018, compared to RM19,550 in year 2017, the pilgrims continue to pay only RM9,980 while **TH** financially supports each to the tune of RM12,470. For the Haji Season of 1439H/2018M, **TH** total financial support was RM313 million and **TH** also provides other value-added services such as the haji courses held nationwide, the cost of medicines, health and financial services, guidance and others which are given at no cost to haji pilgrims.

TH launched various CSR programmes in the year 2018 such as Ikhtiar, Mobiliti and zakat payment all over the country.

We are continuously investing in our greatest asset, our workforce, by providing continuous training and career development programmes. These include internal training programmes as well as departmental teambuilding programmes, which are designed to develop their interpersonal skills, spiritual well-being and technical competencies. Apart from that, we always emphasize on the importance of a healthy workplace environment to enhance staff's well-being and productivity.

LOOKING AHEAD

Despite the uncertain circumstances, we are grateful that Allah SWT has granted us the strength to rise to the challenges and continue to provide the best services to depositors and haji pilgrims.

In 2018, **TH** has gone through rigorous reviews of our fundamentals and how we operate in order to realign them with **TH's** core mandates. With that, **TH's** new Strategic Building Blocks for 2019 – 2020 is introduced. The Strategic Building Blocks consist of five key focus areas, which are cost management discipline, sustainable income generation, prudent management, service excellence and driving business synergies.

ULASAN OPERASI | Operational Review

Bagi memastikan kelestarian berterusan di samping memberikan perkhidmatan terbaik kepada pihak berkepentingan, **TH** telah memperkenalkan polisi hibah yang berhemat iaitu Rizab Penyamaan Hibah (HER) dengan tujuan untuk menyimpan sejumlah keuntungan sebagai rizab untuk kegunaan masa hadapan.

Selain itu, pengumuman keputusan suku tahunan **TH** akan memberi lebih ketelusan kepada pendeposit dan pihak berkepentingan lain.

Sebagai sebahagian daripada pelan penstrukturan semula, **TH** akan berada di bawah pengawasan Bank Negara Malaysia sebagai sebahagian daripada usaha untuk memenangi semula kepercayaan pendeposit.

Dalam merasionalisasikan perbelanjaan, **TH** akan melaksanakan proses secara holistik termasuk menilai semula kos Perkhidmatan dan Operasi Haji serta merangka program tanggungan kos haji yang lebih mampan. Kami sedang mengkaji semula kos Operasi Haji bagi mengoptimumkan perbelanjaan, disamping terus memberikan perkhidmatan yang cemerlang dan boleh dipercayai kepada jemaah.

Faedah yang diperoleh daripada sinergi kumpulan juga penting, kerana ia akan diterjemahkan ke arah penambahbaikan kualiti perkhidmatan secara keseluruhannya. Dalam erti kata lain, sinergi perniagaan akan membantu **TH** untuk mencapai kecemerlangan perkhidmatan dengan mengoptimumkan penggunaan sumber sedia ada, seperti operasi cawangan **TH** yang luas di seluruh negara dan jumlah pendeposit yang besar yang seramai 9.2 juta orang. Pengurangan kos dapat dilaksanakan lagi melalui pelbagai inisiatif seperti memanfaatkan rantai nilai dengan proses perolehan berpusat, pemasaran bersilang dan pelaksanaan aktiviti Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) Kumpulan.

Selain dari itu, **TH** kini sedang bergerak ke arah peningkatan digitalisasi dan salah satu daripada usaha terkini adalah termasuk memansuhkan penggunaan buku akaun simpanan dan memerlukan hanya nombor kad pengenalan untuk tujuan aktiviti berkaitan pendeposit, seperti memeriksa baki simpanan dan membuat pengeluaran. Pendigitalan operasi **TH** dapat mengurangkan kos, meningkatkan kecekapan; dan merupakan cara yang seharusnya akan datang.

Semua ini bukanlah tugas yang mudah, namun suatu keperluan dan berbaloi demi memacu transformasi bagi memastikan **TH** kekal sebagai tonggak penting dalam masyarakat Islam di Malaysia.

In order to ensure continuous sustainability while providing the best service to our stakeholders, **TH** has introduced a prudent hibah policy with the establishment of the Hibah Equalisation Reserve (HER) with the view to set aside a certain amount of profit on reserve for the future.

Moreover, the **TH** quarterly result announcements will provide further transparency to our depositors and other stakeholders.

In addition to that, as part of the restructuring plan, **TH** will be under Bank Negara Malaysia's oversight as part of efforts to win back the depositors' trust.

With regards to rationalizing costs, **TH** will perform a holistic process which includes examining the costs of Hajj Service and Operations and drawing up a more sustainable Hajj Financial Support programme. We are reviewing the Hajj Operational Cost to optimize expenses while continuously providing reliable and excellent services to pilgrims.

Cost benefits derived from group-wide synergies is also essential, as it shall translate into overall service quality improvements. In other words, business synergies will help **TH** achieve service excellence through optimizing and utilizing **TH's** existing resources, such as **TH's** extensive nation-wide branch operations and large depositor pool of 9.2 million depositors. Costs can be further reduced through various initiatives, such as leveraging the value chain with a centralized procurement process, cross marketing, and performing group-wide Corporate Social Responsibility (CSR) activities.

Additionally, **TH** is now moving towards increased digitalization, and one of the most recent efforts include going pass-bookless, which is eliminating the need for account books, and requiring only the depositors' identification card number to proceed with account-related activities such as balance checking and withdrawals. The digitalisation of **TH** operations reduces costs, increases efficiency, and is definitely the way to go.

These are not easy tasks but they are worthwhile and necessary in order to drive further transformations that ensures that **TH** will remain as an important pillar of the Muslim community in Malaysia.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah sejak menyertai **TH** pada tahun 2018, saya bersyukur kerana telah menerima sokongan padu daripada semua anggota. Saya berbangga dengan komitmen yang diberikan dan mengucapkan terima kasih kepada seluruh pasukan atas kesungguhan serta dedikasi berterusan yang ditunjukkan. Semoga sinergi antara semua peringkat akan terus menjadikan **TH** cemerlang, Insha-Allah.

Salam Hormat.

APPRECIATION

Alhamdulillah, since joining **TH** in July 2018, I have been blessed with the fullest of support and witnessed tireless effort from all staff. Therefore, I would like to extend my sincere thanks to the team for their commitment and express my admiration for their continued dedication. May the synergy within all levels make **TH** a continued success story, Insha-Allah.

Salam Hormat.

DATO' SRI ZUKRI SAMAT

Pengarah Urusan Kumpulan & Ketua Pegawai Eksekutif
Group Managing Director & Chief Executive Officer

PENSTRUKTURAN DAN PEMULIHAN KEWANGAN TH

Financial Restructuring and Rehabilitation of TH

Situasi ekonomi Malaysia terus mencabar pada tahun 2018 dan memberi kesan kepada pelaburan TH di dalam ekuiti dan harta tanah. Prestasi bursa tempatan juga agak ketinggalan sejak lima tahun kebelakangan berbanding rakan serantau dan global. Ini mengakibatkan prestasi tidak memberangsangkan kepada syarikat tersenarai yang turut menyeret turun prestasi keseluruhan indeks sektoral berkaitan.

Sehingga 28 Disember 2018, pelaburan TH amat terdedah kepada pasaran ekuiti tempatan dengan hampir 40 peratus aset TH dilaburkan dalam sektor utama seperti perladangan, minyak & gas, pembinaan, hartanah dan telekomunikasi. Menjelang akhir Oktober 2018, sebahagian besar (30 peratus) daripada pelaburan-pelaburan ini telah mengalami kerugian belum realisasi melebihi 50 peratus daripada nilai pelaburan asalnya.

TH turut terjejas dengan pasaran hartanah semasa yang mencabar mengakibatkan hasil hartanah kurang daripada 2 peratus. Penganalisis meramalkan bahawa pasaran hartanah akan melalui satu lagi stagnasi sebelum pemulihan yang lebih bermakna dalam satu hingga dua tahun dari sekarang.

Kerugian dalam pelaburan dan rosot nilai tinggi yang direkodkan oleh TH berikutan pelaburan dalam ekuiti dan hartanah telah mengakibatkan aset TH mengalami defisit. Defisit aset TH dijangka berterusan atau lebih teruk sekiranya tiada tindakan serta-merta diambil. Bagi menangani situasi ini, TH telah mengkaji semula portfolio pelaburan dan kedudukan kewangan yang membawa kepada pelaksanaan aktiviti penstrukturan semula dan pemulihan aset.

Bersama-sama dengan Pejabat Perdana Menteri, Kementerian Kewangan dan BNM, TH telah merumuskan Pelan Pemulihan dan Penstrukturan Semula yang mengambil kira objektif-objektif berikut:-

1. Tiada defisit di antara nilai aset dan nilai liabiliti; dan
2. Pengasingan aset-aset bermasalah dan pulangan yang rendah

Untuk menangani defisit aset yang semakin meningkat dan memulihkan kedudukan kewangan TH, aset tidak menguntungkan yang telah dikenal pasti perlu dipindahkan ke sebuah entiti luar di bawah Pelan Pemulihan dan Penstrukturan Semula TH.

Pada bulan Disember 2018, Kabinet telah meluluskan Pelan Pemulihan dan Penstrukturan Semula TH dan ia telah dibentangkan kepada Parlimen. Pelan tersebut merangkumi penubuhan Urusharta Jamaah Sdn. Bhd. sebagai sebuah syarikat tujuan khas (SPV), untuk memperoleh aset-aset TH yang mengalami kerugian akibat keadaan pasaran semasa serta aset-aset berhasi rendah. Aset-aset tersebut merangkumi saham tersenarai, hartanah dan syarikat tidak tersenarai. Kriteria bagi aset-aset tersebut adalah seperti berikut:

Malaysia's continued challenging economic condition in 2018 affected TH's investments in equities and real estate properties. The performance of the local bourse over the past five years lagged behind global and regional peers. This had resulted in the poor performance of listed companies, which dragged down the overall performance of relevant sectoral indices.

Up until 28 December 2018, TH was heavily exposed to the local equity market, with nearly 40 percent of TH's assets deployed into the domestic listed equities, with significant exposure in key sectors namely plantation, oil & gas, construction, property and telecommunication. By the end of October 2018, a significant portion (30 percent) of these investments had suffered unrealised losses that exceeded 50 percent of their original investment value.

TH was also affected by the current challenging property market which led to properties generating low yield of less than 2 percent. The analysis foresees that the property market will go through another year of further stagnation before a meaningful recovery in one to two years from now.

The loss in investment and high impairment recorded by TH pursuant to its investment in equities and properties has resulted in TH's asset deficit. This deficit was expected to continue or even worsen if no immediate action was taken. Therefore, in dealing with this situation, TH had embarked on an exercise to review the investment portfolio and financial position, which had resulted in the subsequent asset restructuring and rehabilitation exercise.

TH, together with the Prime Minister's Office, the Ministry of Finance and BNM, have formulated the TH Restructuring and Rehabilitation Plan which had the following objectives: -

1. There is no deficit between the value of the asset and the value of the liability; and
2. Isolation of problematic and low yielding assets

In order to address the growing asset deficit and to restore TH's financial position, identified non performing asset will need to be transferred out to an external entity under TH Restructuring and Rehabilitation Plan.

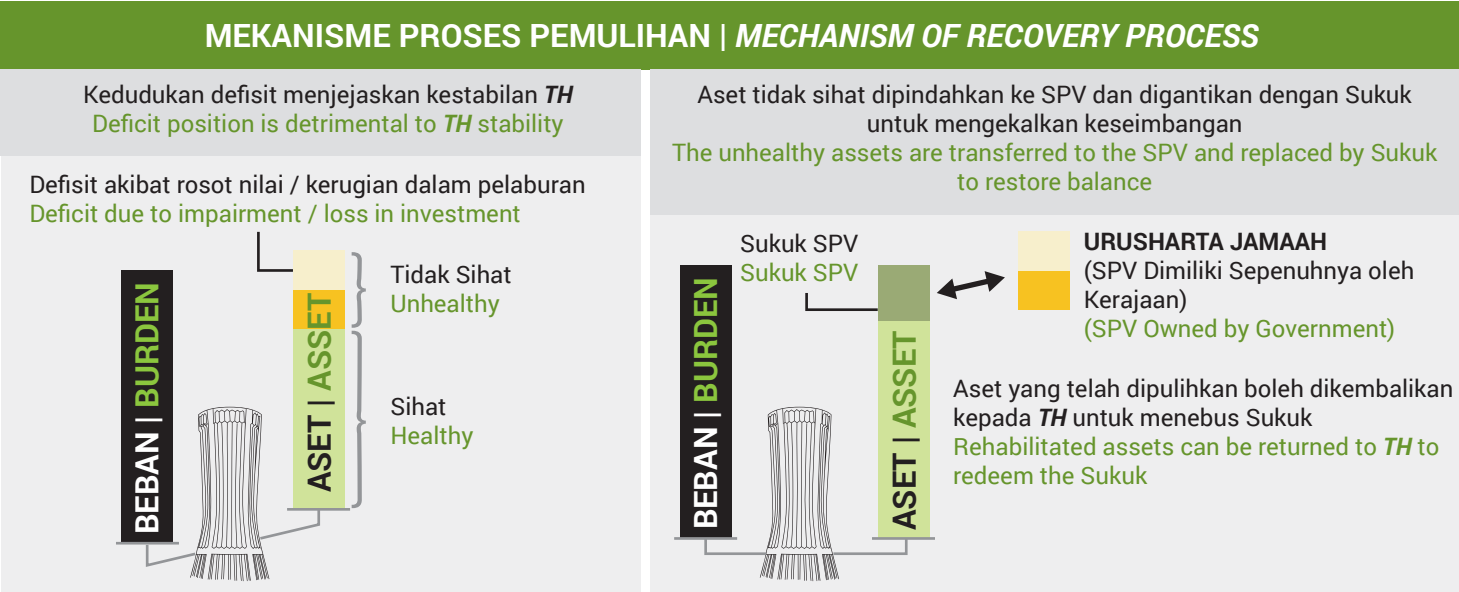
In December 2018, the Cabinet approved TH Restructuring and Rehabilitation Plan and it was presented to the Parliament. The plan involved the formation of the Special Purpose Vehicle ("SPV"), Urusharta Jamaah Sdn Bhd, to acquire the assets of TH which suffered from loss due to current market conditions as well as low-yielding assets. The assets consisted of listed stocks, properties and unlisted companies. The key criteria of the transferred assets are as follows:

1. Saham tersenarai dan syarikat tidak tersenarai – kerugian belum realis melebihi 20 peratus atau dengan rosot nilai yang ketara.
2. Hartanah dan tanah – hasil yang dijana kurang daripada 2 peratus setahun.

SPV tersebut dimiliki sepenuhnya oleh Kerajaan bagi memberi keyakinan dan kebolehpercayaan kepada instrumen yang diterbitkan oleh SPV sebagai pertimbangan jualan kepada **TH**. SPV tersebut bertanggungjawab untuk mengoptimalkan pemulihan daripada aset yang dipindahkan melalui proses penjualan apabila pasaran modal dan kewangan telah pulih.

1. Listed stocks and unlisted company – Unrealised losses greater than 20 percent or significant impairment.
2. Properties and lands – Generated yield less than 2 percent per annum.

The SPV is fully-owned by the Government in order to provide confidence and credibility to the instruments issued by the SPV as sale consideration to **TH**. The SPV is responsible for optimising recovery from the transferred assets through sale process when capital and financial markets recover.

Butiran pemindahan aset kurang berdaya saing Details of transferred under performing assets		Nilai Saksama / Pasaran Market / Fair Value (RM bilion billion)	Harga Pemindahan Transfer Price (RM bilion billion)	Premium <i>Premium</i> (RM bilion billion)
106 ekuiti tersenarai domestik 106 domestic listed equities	• Kerugian belum realis melebihi 20 peratus & rosotnilai ketara Unrealised loss of over 20 percent and significant impairment	7.60	16.85	+9.25
1 ekuiti perladangan tidak tersenarai 1 unlisted plantation equity	• Tiada pulangan atas pelaburan No return on investment	0.72	0.80	+0.08
29 bangunan dan hartanah 29 buildings and real estate	• Pulangan tahunan kurang dari 2 peratus Annual return of less than 2 percent	1.41	2.25	+0.84
		9.73	19.90	+10.17

PENSTRUKTURAN DAN PEMULIHAN KEWANGAN TH

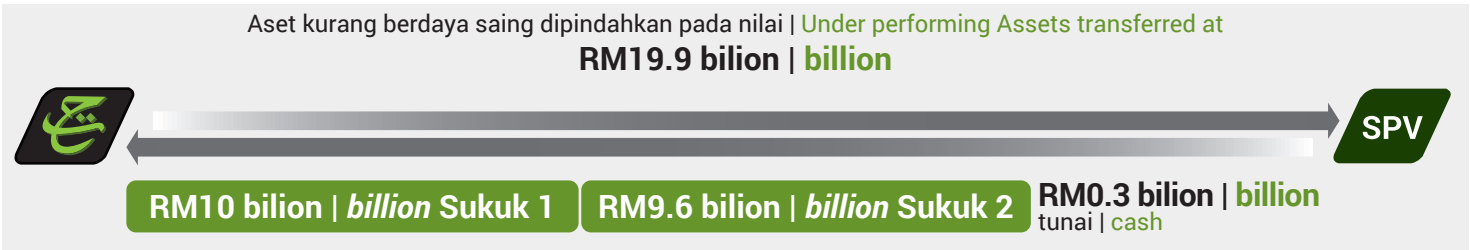
Financial Restructuring and Rehabilitation of TH

Pada 27 Disember 2018, TH telah memindahkan 106 ekuiti tersenarai domestik, 1 syarikat perladangan tidak tersenarai dan 29 hartanah dan tanah kepada SPV. Sebagai balasan kepada pemindahan aset-aset tersebut, SPV telah menerbitkan Sukuk berjumlah RM19.6 bilion dan baki pertimbangan jualan sebanyak RM300 juta dibayar secara tunai kepada TH.

On 27 December 2018, TH had transferred 106 listed domestic equities, 1 unlisted plantation equity and 29 properties and lands to the SPV. In consideration of the transfer of those assets, the SPV has issued Sukuk totalling RM19.6 billion and the balance of the sale consideration of RM300 million made via cash payments to TH.

Menandatangani Perjanjian dengan Urusharta Jamaah Sdn. Bhd | Signing of Agreement with Urusharta Jamaah Sdn. Bhd.

Sukuk berkenaan dilanggan oleh TH pada 30 Mei 2019 dan dibahagikan kepada 2 siri:

1. RM10.0 bilion Sukuk kupon sifar (nilai nominal sebanyak RM13.2 bilion) bagi tempoh 7 tahun dengan hasil kematangan 4.05 peratus (Sukuk Siri 1); dan
2. RM9.6 bilion Sukuk kupon sifar (nilai nominal sebanyak RM14.3 bilion) bagi tempoh 10 tahun dengan hasil kematangan 4.10 peratus (Sukuk Siri 2).

The Sukuk was subscribed by TH on 30 May 2019 and is divided into two (2) series:

1. RM10.0 billion zero coupon Sukuk (nominal value of RM13.2 billion) over a seven (7)-year period with yield-to-maturity of 4.05 percent (Sukuk Series 1); and
2. RM9.6 billion zero coupon Sukuk (nominal value of RM14.3 billion) over a 10-year period with yield-to-maturity of 4.10 percent (Sukuk Series 2).

Bagi menyokong Pelan Pemulihan dan Penstrukturan Semula TH, Kerajaan komited untuk memperuntukkan dana sebanyak RM500 juta dalam tahun 2020 dan RM1.73 bilion setiap tahun bermula 2021 dan seterusnya kepada SPV bagi tujuan bayaran balik Sukuk tersebut.

In support of TH Rehabilitation and Restructuring Plan, the Government has committed to set aside funding of RM500 million in 2020 and RM1.73 billion annually from 2021 onward to the SPV for the purpose of the repayment of the Sukuk.

Untuk memberikan fleksibiliti kepada Kerajaan dalam menguruskan aliran tunai, Sukuk tersebut boleh dibayar balik melalui pilihan / kombinasi berikut:

1. Tunai;
2. Pemulangan aset-aset **TH** yang telah dipindahkan; dan
3. Pemindahan aset-aset Kerajaan, termasuk saham syarikat atau hartanah (yang selaras dengan selera risiko **TH**).

In order to provide flexibility to the Government in managing its cash flow, the Sukuk can be repaid through the following options/ combinations:

1. Cash;
2. The return of the transferred **TH** assets; and
3. The transfer of Government assets, including shares of companies or property (which is aligned with **TH** risk appetite).

Terma-terma penting Sukuk adalah seperti dalam jadual di bawah:

The salient terms of the Sukuk are set out in the table below:

Tujuan Purpose	Untuk membiayai sebahagian daripada pengambilalihan aset berjumlah RM19.9 bilion daripada TH . Hasil tersebut hanya boleh digunakan untuk aset yang patuh Syariah. To part finance the acquisition of assets totalling RM19.9 billion from TH . The proceeds shall only be utilised for Shariah compliant assets		
Jumlah terbitan Issue amount	Siri Series	Nilai Nominal Nominal Value (RM bilion billion)	Hasil Terbitan Issue Proceeds (RM bilion billion)
	1	13.20	10.0
	2	14.35	9.6
	Jumlah Total	27.55	19.6
Tempoh terbitan Issue tenure	Siri 1: 7 tahun dari tarikh terbitan Series 1: 7 years from the date of issuance Siri 2: 10 tahun dari tarikh terbitan Series 2: 10 years from the date of issuance		
Kadar keuntungan Profit rate	Kupon sifar Zero coupon		
Hasil hingga matang Yield-to-maturity	Siri 1: 4.05 peratus setahun Series 1: 4.05 percent per annum Siri 2: 4.10 peratus setahun Series 2: 4.10 percent per annum		
Bayaran Pokok Principal payment	Satu jumlah sekaligus pada akhir tempoh setiap siri One lump sum at the end of tenure of each series		
Penebusan Redemption	SPV boleh menebus Sukuk dengan cara bayaran tunai dan/atau pemindahan kepada TH aset-aset yang telah dipindahkan dan/atau sebarang aset lain yang akan dipersetujui bersama antara SPV dan TH bagi nilai bersamaan 100 peratus nilai nominal tertunggak Sukuk tersebut. The SPV may redeem the Sukuk by way of cash payment and/or by transfer to TH the transferred assets and/or any other assets to be mutually agreed between SPV and TH of an equivalent value to 100 percent of the outstanding nominal value of the Sukuk		
Penebusan Awal Early redemption	Tiada penalti atau premium dikenakan kepada Penerbit bagi penebusan awal Sukuk. No penalty or premium imposed on the Issuer for early redemption of the Sukuk		
Keselamatan Security	Tidak bercagar Unsecured		
Kebolehdagangan dan kebolehpindahan Tradability and transferability	Tidak boleh diniagakan dan tidak boleh dipindah milik. Non-tradable and non-transferable		
Penarafan Rating	Tiada penarafan Unrated		

TH turut diberikan Hak Penolakan Pertama untuk mengambil alih sebarang aset yang telah dipindahkan kepada SPV, sekiranya SPV berhasrat untuk menjual aset-aset tersebut di masa akan datang. Ini adalah untuk melindungi kepentingan **TH** sekiranya terdapat potensi peningkatan nilai pada aset-aset yang telah pulih pada

TH is also given the First Right of Refusal to take over any assets that have been transferred to the SPV, should the SPV intend to sell those assets in the future. This is to protect **TH**'s interest if there is any potential upside from the assets that have recovered in the future. The consideration for the acquisition of these assets may

PENSTRUKTURAN DAN PEMULIHAN KEWANGAN TH

Financial Restructuring and Rehabilitation of TH

masa hadapan. Balasan untuk pengambilalihan aset-aset ini boleh dilakukan melalui bayaran tunai atau setara tunai. TH hanya akan mengambil alih aset yang boleh dipulihkan dan berdaya maju yang akan menghasilkan jangkaan pulangan yang lebih tinggi daripada sasaran pulangan pelaburan TH.

SELEPAS PEMULIHAN DAN PENSTRUKTURAN SEMULA

Dengan selesainya pelan Pemulihan dan Penstrukturan Semula kewangan ini, TH telah dipulihkan dengan aset berjumlah RM76.5 bilion iaitu melebihi jumlah liabiliti sebanyak RM75.5 bilion pada 31 Disember 2018. TH juga telah mencatatkan keuntungan boleh diagihkan sebanyak RM1.6 bilion bagi tahun kewangan itu. Dengan (i) keuntungan boleh diagihkan yang telah dijana oleh TH dan (ii) jumlah aset TH yang melebihi jumlah liabiliti, TH telah mampu mengisytiharkan pengagihan Hibah sebanyak 1.25 peratus pada tahun 2018, berjumlah RM923 juta, yang patuh sepenuhnya kepada Akta TH.

Namun begitu, walaupun dengan penstrukturan semula kewangan, TH juga perlu mengiktiraf rosot nilai sebanyak RM1.5 bilion dalam Tahun Kewangan 2018, yang sebahagian daripadanya sepatutnya telah diperuntukkan dalam tahun kewangan sebelumnya, bagi memastikan tiada rosot nilai ketara selanjutnya perlu diiktiraf oleh TH di masa akan datang.

be made via cash or cash equivalent payments. TH will only take over recoverable and viable assets that would generate expected return higher than TH's target investment return.

POST REHABILITATION AND RESTRUCTURING

With the completion of the financial Restructuring and Rehabilitation plan, TH has been turned around with total assets standing at RM76.5 billion which is in excess of its total liabilities of RM75.5 billion as at 31 December 2018. TH has also recorded distributable profit for the financial year of RM1.6 billion. With (i) the distributable profit that TH generated and (ii) TH's total assets that were in excess of total liabilities, TH was able to declare Hibah distribution of 1.25 percent for 2018, amounting to RM923 million, which was in full compliance with TH Act.

However, despite the financial restructuring, TH also had to recognise RM1.5 billion impairments in Financial Year 2018, some of which should have been provided in the previous financial year, in order to ensure no further significant impairment has to be recognised by TH in the future.

		Pelan Penstrukturan dan Pemulihan Restructuring and Rehabilitation	
RM Bilion RM Billion		Dis 2017 Dec 2017	
		Dis 2018 Dec 2018	
		Sebelum Before	Selepas After
Aset Assets	70.4	64.6	76.5
Liabiliti Liabilities	74.5	75.5	75.5
Lebihan/(Defisit) Surplus (Deficit)	(4.1)	(10.9)	1.0*

*Sebelum Pengagihan Hibah 2018 | * Before 2018 Hibah distribution

Hasil daripada penstrukturan semula kewangan ini, aset yang tidak menguntungkan telah diganti dengan Sukuk yang memberi pulangan 4.05 - 4.10 peratus setahun. Langgan Sukuk turut mengukuhkan komposisi aset TH yang selaras dengan rangka kerja peruntukan aset strategik baru TH yang menetapkan TH untuk melabur 55 peratus daripada jumlah pelaburan dalam kelas aset berpendapatan tetap.

Maju ke hadapan, pengurusan pelaburan yang lebih mampan dan berhemat akan dipraktikkan. Ia adalah penting bagi melindungi kepentingan 9.21 juta pendeposit, memastikan kelancaran operasi Haji, kedudukan kewangan yang mampan dan kukuh, serta pengagihan Hibah yang mematuhi Akta TH.

As a result of the financial restructuring, the underperforming assets have been substituted with Sukuk that yield 4.05 - 4.10 percent per annum. The subscription of the Sukuk also strengthened the composition of TH's assets which is in line with TH's new strategic assets allocation framework which prescribes TH to invest 55 percent of the total investments in fixed income asset class.

Moving forward, a more sustainable and prudent investment management will be practiced. This is important in order to protect the interest of 9.21 million depositors, ensure smooth Hajj operations, sustainable and strong financial position, as well as the distribution of Hibah in compliance with the TH Act.

SOROTAN UTAMA

Key Highlights

Pada tahun 2018, **TH** telah melaksanakan beberapa program tahunan seperti yang dirancang selaras dengan visi dan misi **TH**.

Pada awal Februari, **TH** mengumumkan pembayaran Hibah Tahunan **TH** 2017 pada kadar 4.50 peratus dan hibah haji sebanyak 1.75 peratus yang melibatkan pembayaran sebanyak RM3.3 bilion kepada lebih 9 juta pendeposit.

TH turut menerapkan budaya integriti dalam kalangan anggota, selain penekanan kepada kecekapan dan kecemerlangan operasi. Di sepanjang bulan Januari dan Februari 2018, beberapa siri program anti-rasuah dan integriti dianjurkan di Ibu Pejabat dan Pejabat **TH** Negeri melibatkan semua anggota pelbagai peringkat.

Sebagai sebuah organisasi Islam prihatin, **TH** sentiasa komited melaksanakan program-program Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) bagi membantu golongan sasaran dan masyarakat umum yang memerlukan.

Tanggungan kos haji merupakan salah satu inisiatif CSR terpenting yang dilaksanakan oleh **TH**. Ia selari dengan misi **TH** untuk membantu memudahkan urusan jemaah haji negara ketika menunaikan haji. Ia hanya diberikan kepada Jemaah Haji Muassasah kali pertama menunaikan fardu haji.

Tanggungan ini menampung sebahagian besar kos langsung haji di Tanah Air dan Tanah Suci seperti kos penginapan di Makkah, Madinah, Arafah dan Mina, pengangkutan, makanan dan bayaran wajib lain kepada pihak berkuasa Arab Saudi.

TH juga menyediakan perkhidmatan nilai tambah lain seperti penganjuran kursus-kursus haji seluruh negara, kos ubat-ubatan, khidmat kesihatan, khidmat kewangan, bimbingan ibadat dan sebagainya yang diberikan tanpa kos kepada jemaah haji.

In 2018, **TH** organised several annual programmes in line with **TH's** vision and mission.

In early February, **TH** announced the 2017 Annual Hibah payment and Hajj Hibah at the rate of 4.50 percent and 1.75 percent respectively, amounting to RM3.3 billion to more than 9 million depositors.

Besides giving emphasis on the efficiency and operational success, **TH** also instils the integrity culture among staff. Throughout the months of January and February 2018, a series of anti-corruption and integrity programmes were held at **TH** Headquarters and State Offices involving staff from all levels.

As a caring Islamic organisation, **TH** is always committed in implementing Corporate Social Responsibility (CSR) programmes to help target groups and needy communities.

One of the most important CSR initiatives implemented by **TH** is the hajj financial support. It is aligned with **TH's** mission in making the affairs of the nation's hajj pilgrims more comfortable while performing hajj. It is only given to first time Muassasah Hajj Pilgrims.

This financial support is to cover the hajj direct costs in both Domestic and the Holy Land, including cost of accommodations in Makkah, Madinah, Arafah and Mina, transportations, meals as well as other compulsory payments to the Saudi authorities.

TH also provides other value-added services such as the hajj courses held nationwide, the cost of medicines, health and financial services, hajj guidance and others which are given for free to the hajj pilgrims.

Tahun Year	Kos Haji Hajj Cost (RM) seorang per person	Bayaran Haji Hajj Payment (RM) seorang per person	Tanggungan Kos Haji Hajj Financial Support (RM) seorang per person
2014	16,155	9,980	6,175
2015	17,270	9,980	7,290
2016	18,890	9,980	8,910
2017	19,550	9,980	9,570
2018	22,450	9,980	12,470

SOROTAN UTAMA | Key Highlights

Di samping tanggungan kos haji, Program Ikhtiar yang dirintis pada tahun 2015 untuk membantu usahawan asnaf telah diteruskan. Program ini disertai seramai 47 orang asnaf dari Johor, Selangor dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dengan peruntukan sebanyak RM419,000.

Pada Mei 2018, sebanyak 13 buah rumah di bawah Program Baiti telah diserahkan kepada penerima di negeri Kedah dan Terengganu. Selain itu, **TH** turut membuat penyerahan 20 kenderaan dwi-fungsi Program Mobiliti ke masjid terpilih di 10 buah negeri yang memberi manfaat kepada lebih 100,000 ahli kariah.

Manakala Program Sahabat Korporat terus mendapat sambutan dari institusi-institusi korporat, swasta dan persendirian demi manfaat jemaah haji negara. Sumbangan keseluruhan sebanyak RM6.7 juta telah dikumpulkan pada tahun 2018, hasil penyertaan 24 buah syarikat. Antara barangan keperluan yang ditaja oleh Sahabat Korporat adalah beg sandang, beg beroda, lanyard, tikar solat, botol semburan air wuduk, buku-buku rujukan ibadat dan pelbagai barangan keperluan lain. Selain membantu mengurangkan perbelanjaan bakal haji, barangan-barangan ini memudahkan proses mencari jemaah haji yang tersasar ketika di Tanah Suci kerana ia memberi keseragaman identiti buat Jemaah Haji Malaysia.

Alongside the hajj financial support, the Ikhtiar Programme pioneered in 2015 to provide financial assistance to asnaf entrepreneurs was continued. A total of RM419,000.00 was disbursed, benefiting 47 asnaf from Johor, Selangor and the Federal Territory of Kuala Lumpur.

In May 2018, **TH** handed over houses via Baiti Programme to 13 recipients in the states of Kedah and Terengganu. Apart from Baiti, **TH** had handed over 20 dual-function vehicles to selected mosques in 10 states which benefitted more than 100,000 kariah members under **TH** Mobility Programme.

The Sahabat Korporat Programme continues to receive good feedback from corporates and private institutions as well as individuals for the benefit of the Malaysian hajj pilgrims. In 2018, the overall donation amounting to RM6.7 million was collected from 24 companies. Among the items sponsored by the Sahabat Korporat were sling bags, luggage bags, lanyards, prayer mats, spray bottles for ablution, guidance books and others. Besides helping to reduce the hajj costs for the pilgrims, these items signify the uniformity among the Malaysian Hajj Pilgrims while making it easy to identify pilgrims in the Holy Land.

Pada akhir Jun 2018, **TH** selesai melunaskan pembayaran Zakat sebanyak RM68 juta kepada 14 buah negeri seluruh Malaysia. Pembayaran ini membolehkan pusat-pusat zakat negeri membuat agihan terus kepada asnaf-asnaf yang layak melalui penganjuran program-program bermanfaat untuk golongan tersebut.

Pada separuh akhir tahun 2018, Kursus-kursus Perdana Haji telah dianjurkan oleh **TH** sebagai platform ulang kaji akhir buat para bakal haji. Kursus Perdana Haji menekankan pembelajaran secara praktikal dan berkumpulan. Kursus ini memberi gambaran situasi sebenar di Tanah Suci kepada para bakal haji. Seramai lebih 30,200 bakal-bakal haji mengambil bahagian dalam kursus selama dua hari satu malam ini di negeri masing-masing.

Operasi Haji **TH** Musim 1439H/2018M mencatat sejarah apabila buat julung kalinya Operasi Haji Tanah Air dilaksanakan di Kompleks **TH** Sepang baharu menggantikan Kompleks Haji Kelana Jaya yang telah beroperasi sejak 36 tahun bermula tahun 1402H/1982M. Kompleks **TH** Sepang baharu ini jelas memberi keselesaan kepada bakal-bakal haji dan keluarga yang menghantar mereka kerana ia lebih besar dan dilengkapi infrastruktur moden.

TH telah melaksanakan beberapa penambahbaikan pada Musim Haji 1439H/2018M bagi memastikan keselesaan jemaah haji negara, antaranya Program Pra-perlepasan Imigresen Saudi, pemasangan kipas penaman di khemah-khemah Arafah, lantai berjubin di khemah Mina dan pengenalan Kempen Kebersihan Perdana Masya'ir, bagi memupuk rasa tanggungjawab dalam memastikan persekitaran khemah sentiasa bersih dan sihat.

TH completed paying the Zakat payments of RM68 million to all 14 states nationwide, in June 2018. These payments allow the State Zakat Centres to make distributions directly to the eligible asnaf by organising beneficial programmes for them.

During the second half of 2018, **TH** organised the Prime Hajj Courses as the final platform for the pilgrims' final preparation. The Prime Hajj Course emphasises on the practical aspect of learning in groups which provides a glimpse of the real situation during hajj to the pilgrims. For this 2 days 1 night course, about 30,200 prospective pilgrims attended the courses held in their respective states.

The 1439H/2018M **TH** Hajj Operations held a record for implementing the Domestic Hajj Operation for the first time at the new Sepang **TH** Complex, replacing the Kelana Jaya Hajj Complex which had been in operation for 36 years since 1402H/1982M. This spacious new complex equipped with modern infrastructure gives more comfort to the pilgrims and their families while sending them off for pilgrimage.

In ensuring the comfort of the Country's hajj pilgrims, **TH** made some enhancements for the 1439H/2018M hajj season, among them were the Pre-clearance Programme by the Saudi Immigration, installation of water coolant in Arafah tents, tiled-flooring in Mina tents and the launch of the Masya'ir Prime Cleanliness Programme in instilling the sense of responsibility to ensure areas surrounding the tents are always clean and hygienic.

SOROTAN UTAMA | Key Highlights

Pada bulan Julai, YBhg Tan Sri Md Nor Yusof telah dilantik sebagai Pengerusi **TH**, manakala YBhg Dato' Sri Zukri Samat pula sebagai Pengarah Urusan Kumpulan dan Ketua Pegawai Eksekutif yang baharu. Di samping itu, seramai lima orang anggota Lembaga **TH** baharu turut dilantik.

Pada penghujung tahun 2018, **TH** telah menandatangani satu perjanjian pemindahan aset kurang berdaya saing dengan Urusharta Jamaah Sdn. Bhd., sebuah syarikat milik Kerajaan Malaysia sebagai sebahagian Pelan Penstrukturan Semula dan Pemulihan **TH**.

TH sentiasa bersedia untuk berkongsi kepakaran yang dimiliki dengan negara luar terutama berkaitan dengan pengurusan haji. Sepanjang tahun 2018, **TH** telah menerima beberapa lawatan kerja dari delegasi dalam dan luar negara yang ingin belajar tentang pengurusan simpanan, haji dan pelaburan **TH**. Antaranya termasuk lawatan delegasi Menteri Haji dan Umrah Republik Iraq, Delegasi Kanada, Pesuruhjaya Tinggi Republik Bersatu Tanzania, Kenya, Indonesia dan Uganda.

Pada tahun 2018, **TH** menerima pengiktirafan dan anugerah 'Malaysia Top Achievers 2017', Anugerah 'The Global Responsible Business Leadership 2018' dalam kategori pelaburan dan Anugerah '2017 Best Diversified Sharia-Compliant Services Leadership Asia Pacific'.

In July, YBhg Tan Sri Md Nor Yusof was appointed as the new Chairman, while YBhg Dato' Sri Zukri Samat as the Group Managing Director and Chief Executive Officer of **TH**. Five new members of the Lembaga were also appointed.

At the end of 2018, **TH** signed an agreement to transfer underperforming assets to Urusharta Jamaah Sdn. Bhd., a company fully owned by the Government of Malaysia as part of **TH**'s restructuring and rehabilitation plan.

TH is always ready to share our expertise with other countries especially in matters related to hajj management. Throughout 2018, **TH** received a number of working visits from local and international delegations who are keen to learn about **TH** savings, hajj management and investments. Among them were the delegations from the Ministry of Hajj and Umrah of the Republic of Iraq, delegations from Canada, the High Commissioners of the United Republic of Tanzania, Kenya, Indonesia and Uganda.

In 2018, **TH** received recognitions and awards such as 'Malaysia Top Achievers 2017', 'The Global Responsible Business Leadership 2018' in investment category and '2017 Best Diversified Sharia-Compliant Services Leadership Asia Pacific'.

PENYATA KEWANGAN DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

KANDUNGAN

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN LEMBAGA TABUNG HAJI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018	48
PENYATA PENERUSI DAN SEORANG ANGGOTA LEMBAGA	54
PENGAKUAN OLEH PENERUSI JAWATANKUASA RISIKO, AUDIT DAN TADBIR URUS DAN TIMBALAN KETUA PEGAWAI KEWANGAN KUMPULAN SEBAGAI PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN LEMBAGA TABUNG HAJI	55
PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN DISATUKAN PADA 31 DISEMBER 2018	56
PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018	60
PENYATA PENDAPATAN KOMPREHENSIF DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018	61
PENYATA PERUBAHAN RIZAB DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018	62
PENYATA ALIRAN TUNAI DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018	68
NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018	73

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
LEMBAGA TABUNG HAJI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Pendapat

Saya telah mengaudit Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2018 dan Penyata Pendapatan dan Penyata Pendapatan Komprehensif, Penyata Perubahan Dana serta Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 4 hingga 202.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan pada 31 Disember 2018 dan prestasi kewangan serta aliran tunainya bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Tabung Haji 1995 (Akta 535).

Asas Kepada Pendapat

Saya telah melaksanakan pengauditan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya diuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam laporan ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan serta telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Emphasis of Matter

Tanpa menjejaskan pendapat Audit, saya menarik perhatian terhadap Nota 14 mengenai Jumlah Hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula, Nota 44 mengenai Pendapatan dan Nota 57 mengenai Peristiwa Penting Dalam Tahun Semasa.

Pada 7 Disember 2018, Jemaah Menteri telah meluluskan Pelan Pemulihan dan Penstrukturan (Pelan Pemulihan) untuk menangani jurang antara aset dan liabiliti Lembaga Tabung Haji bagi membolehkan pengagihan nominal hibah pada tahun kewangan 2018. Pelan pemulihan ini melibatkan pindahan aset kepada Urusharta Jamaah Sdn. Bhd. (UJSB), sebuah Syarikat Bertujuan Khas milikan penuh Menteri Kewangan Diperbadankan (MKD). Keseluruhan aset dengan nilai pindahan berjumlah RM19.900 bilion terdiri daripada 106 sekuriti ekuiti domestik, satu (1) syarikat tidak tersenarai dan 29 hartanah. Secara keseluruhannya, nilai pindahan hartanah adalah melebihi penilaian Jabatan Penilaian dan Pengurusan Harta Malaysia (JPPHM) sejumlah RM543.65 juta walaupun pindahan bagi 11 daripada 29 hartanah adalah lebih rendah daripada nilai JPPHM.

Nilai pertukaran pindahan aset berjumlah RM19.900 bilion dibuat melalui terbitan dua (2) Sukuk Murabahah oleh UJSB berjumlah RM19.600 bilion pada tahun kewangan 2019. Baki sejumlah RM300 juta akan dibayar secara tunai oleh UJSB pada tahun 2019 dan 2020 masing-masing berjumlah RM100 juta dan RM200 juta. Lembaga Tabung Haji akan menerima bayaran prinsipal sukuk berserta keuntungan terkumpul berjumlah RM27.551 bilion pada tarikh matang seperti berikut:

- i. Sukuk 1 berjumlah RM10 bilion (anggaran nilai nominal berjumlah RM13.204 bilion) dengan tempoh matang sehingga 7 tahun dan pulangan sebanyak 4.05% setahun.
- ii. Sukuk 2 berjumlah RM9.600 bilion (anggaran nilai nominal berjumlah RM14.347 bilion) dengan tempoh matang sehingga 10 tahun dan pulangan sebanyak 4.10% setahun.

Sukuk ini didaftarkan di bawah Suruhanjaya Sekuriti Malaysia namun tidak diberi penarafan, tidak boleh diniagakan, tidak boleh dipindah milik dan merupakan *unsecured zero coupon*. Penebusan awal sukuk dibenarkan melalui pembayaran tunai atau/dan pindahan aset dengan nilai saksama yang setara serta tiada penalti dikenakan.

Pada bulan April 2019, Kerajaan telah bersetuju untuk menyediakan peruntukan bagi membiayai *shortfall* penebusan sukuk kepada Lembaga Tabung Haji. Pada bulan Mei 2019, MKD telah mengeluarkan surat sokongan kewangan kepada UJSB bagi memastikan UJSB kekal beroperasi secara berterusan sepanjang tempoh sukuk dan mempunyai keupayaan kewangan untuk menunaikan obligasinya terhadap sukuk tanpa

terhad mengikut tarikh matang masing-masing. Kerajaan juga telah mengiktiraf komitmen jaminan terhadap UJSB sejumlah RM20 bilion semasa pembentangan Belanjawan Tahun 2020 pada bulan Oktober 2019.

Selepas pelaksanaan Pelan Pemulihan, kedudukan aset Lembaga Tabung Haji pada 31 Disember 2018 berjumlah RM76.794 bilion dan liabiliti berjumlah RM76.437 bilion dengan lebihan aset sejumlah RM357.34 juta setelah mengambil kira bayaran hibah. Keuntungan tahun kewangan 2018 Lembaga Tabung Haji terdiri daripada keuntungan nyata (*realised profit*) dan tidak nyata (*unrealised profit*) berjumlah RM1.600 bilion, termasuk keuntungan tidak nyata daripada pindahan aset Lembaga Tabung Haji kepada UJSB berjumlah RM1.390 bilion. Daripada keuntungan berjumlah RM1.600 bilion tersebut, Lembaga Tabung Haji telah membayar hibah kepada pendeposit berjumlah RM922.96 juta bagi tahun kewangan 2018.

Pihak Audit tidak dapat memastikan kebarangkalian Lembaga Tabung Haji untuk menerima bayaran penebusan sukuk pada akhir tempoh matang atau penebusan awal seperti mana dipersetujui kedua-dua pihak. Ini kerana pihak Audit berpandangan keupayaan UJSB untuk kekal beroperasi sebagai usaha berterusan sepanjang tempoh sukuk adalah bergantung kepada peruntukan kewangan dan komitmen jaminan daripada Kerajaan. Selain itu, keupayaan Lembaga Tabung Haji untuk membeli semula hartanah melalui *Right of First Refusal Agreement* pada nilai yang munasabah bagi menjaga kepentingan Lembaga Tabung Haji belum dapat dipastikan.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Lembaga Pengarah bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Lembaga Pengarah Terhadap Penyata Kewangan

Lembaga Pengarah bertanggungjawab terhadap penyediaan Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Tabung Haji 1995 (Akta 535). Lembaga Pengarah juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan, Lembaga Pengarah bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkan mengenai usaha berterusan jika berkaitan serta menggunakan asas perakaunan untuk usaha berterusan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan, serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai dan kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan yang dibuat oleh Lembaga Pengarah.

- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Lembaga Pengarah, dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Lembaga Tabung Haji atau Kumpulan sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Laporan Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Laporan Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dan Kumpulan memberi gambaran yang saksama.
- f. Mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian berkaitan maklumat kewangan entiti dan aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan Kumpulan. Saya bertanggungjawab untuk hala tuju, pengawasan dan pelaksanaan pengauditan kumpulan. Saya hanya bertanggungjawab terhadap pendapat saya.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

Berdasarkan keperluan Akta Tabung Haji 1995 (Akta 535), saya juga melaporkan perkara berikut:

- a) Pada pendapat saya, rekod perakaunan dan rekod lain yang diperlukan oleh Akta untuk disimpan oleh Lembaga Tabung Haji dan subsidiarinya yang mana kami telah bertindak sebagai juruaudit telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta 535.
- b) Saya telah mempertimbangkan akaun dan Laporan Juruaudit bagi semua subsidiari yang tidak diaudit oleh saya seperti yang dinyatakan dalam Nota 28 kepada penyata kewangan yang telah dimasukkan dalam akaun disatukan kecuali LTH Property Holdings 3 Limited, LTH Property Holdings 5 Limited dan LTH Property Holdings 6 Limited kerana penyata kewangan yang disediakan belum diaudit. Bagaimanapun, jumlah ini tidak menjejaskan angka di Penyata Kewangan Kumpulan kerana kesannya yang tidak signifikan.

- c) Saya berpuas hati bahawa akaun subsidiari yang disatukan dengan Penyata Kewangan Lembaga Tabung Haji dalam bentuk dan kandungan yang sesuai dan teratur bagi tujuan penyediaan Penyata Kewangan Kumpulan dan saya juga telah menerima maklumat dan penjelasan yang memuaskan sebagaimana yang dikehendaki bagi tujuan tersebut.
- d) Laporan Juruaudit ke atas akaun subsidiari tidak mengandungi sebarang teguran atau pemerhatian yang boleh menjejaskan penyata kewangan.

Hal-hal Lain

Laporan ini dibuat untuk Lembaga Tabung Haji dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan laporan ini.

(DATO' NIK AZMAN NIK ABDUL MAJID)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA
20 NOVEMBER 2019

PENYATA PENERUSI DAN SEORANG ANGGOTA LEMBAGA

Kami, TAN SRI MD NOR MD YUSOF dan DATO' SRI ZUKRI SAMAT yang merupakan Pengerusi dan salah seorang anggota Lembaga kepada LEMBAGA TABUNG HAJI, dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat Lembaga, Penyata Kewangan yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan Disatukan, Penyata Untung atau Rugi Disatukan, Penyata Pendapatan Komprehensif Disatukan, Penyata Perubahan Rizab Disatukan dan Penyata Aliran Tunai Disatukan yang berikut ini berserta dengan Nota-nota kepada Penyata Kewangan di dalamnya, adalah disediakan untuk menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan pada 31 Disember 2018 dan hasil kendaliannya serta perubahan kedudukan kewangannya bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi pihak Lembaga,

Bagi pihak Lembaga,

TAN SRI MD NOR MD YUSOF
PENERUSI

DATO' SRI ZUKRI SAMAT
PENGARAH URUSAN KUMPULAN DAN KETUA PEGAWAI EKSEKUTIF

22 April 2019

22 April 2019

Bangunan Tabung Haji 201, Jalan Tun Razak 50400 Kuala Lumpur

Bangunan Tabung Haji 201, Jalan Tun Razak 50400 Kuala Lumpur

PENGAKUAN OLEH PENERUSI JAWATANKUASA RISIKO, AUDIT DAN TADBIR URUS DAN TIMBALAN KETUA PEGAWAI KEWANGAN KUMPULAN SEBAGAI PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN LEMBAGA TABUNG HAJI

Kami, DATUK ZAITON MOHD HASSAN dan MUSTAKIM MOHAMAD, yang merupakan Pengerusi Jawatankuasa Risiko, Audit dan Tadbir Urus dan Timbalan Ketua Pegawai Kewangan Kumpulan sebagai pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan rekod-rekod perakaunan LEMBAGA TABUNG HAJI, dengan sesungguhnya mengakui bahawa Penyata Kedudukan Kewangan Disatukan, Penyata Untung atau Rugi Disatukan, Penyata Pendapatan Komprehensif Disatukan, Penyata Perubahan Rizab Disatukan dan Penyata Aliran Tunai Disatukan dalam kedudukan kewangan yang berikut ini berserta dengan Nota-nota kepada Penyata Kewangan di dalamnya mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan kami, adalah betul dan kami membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ia adalah benar mengikut kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

Sebenarnya dan sesungguhnya diakui oleh penama di atas, di Kuala Lumpur dalam Wilayah Persekutuan pada 22 April 2019

DATUK ZAITON MOHD HASSAN
Pengerusi Jawatankuasa Risiko, Audit dan Tadbir Urus

MUSTAKIM MOHAMAD
Timbalan Ketua Pegawai Kewangan Kumpulan

Di hadapan saya:

Lot 1.08, Tingkat 1,
Bangunan KWSP, Jln Raja Laut,
50350 Kuala Lumpur.
Tel: 019 6680745

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN DISATUKAN

PADA 31 DISEMBER 2018

	Nota	Kumpulan		
		31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
		RM'000	RM'000	RM'000
Aset				
Tunai dan kesetaraan tunai	6	10,845,618	15,248,797	13,625,636
Deposit dan simpanan dengan institusi kewangan	7	3,637,084	1,159,085	1,153,138
Instrumen kewangan derivatif	8	45,398	324,324	278,523
Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi	9	6,526,345	-	-
Sekuriti dipegang untuk dagangan	10	-	607,431	777,610
Aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	11	34,010,198	-	-
Sekuriti tersedia untuk dijual	12	-	47,296,282	46,635,616
Kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai aset dipegang untuk dijual	13	699,273	512,097	1,910
Tuntutan semula cukai		105,702	94,169	95,944
Jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula	14	19,881,964	-	-
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	15	3,558,580	4,169,236	3,142,529
Aset kewangan pada kos terlunas	16	6,109,536	-	-
Sekuriti dipegang sehingga matang	17	-	4,250,083	2,979,911
Aset agrikultur	18	35,658	52,567	78,079
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	19	45,680,680	42,113,378	39,189,274
Aset takaful	20	676,232	677,713	638,199
Deposit berkanun dengan Bank Negara Malaysia	21	1,602,284	1,407,284	1,374,876
Inventori	22	1,166,741	1,198,625	1,156,355
Perbelanjaan pembangunan ladang	23	104,925	582,784	607,574
Perhutanan	24	49,825	187,956	156,027
Aset cukai tertunda	25	156,242	191,155	188,275
Pelaburan dalam entiti usahasama	26	124,816	243,861	304,467
Pelaburan dalam syarikat bersekutu	27	354,885	1,141,687	725,116
Hartanah pelaburan	29	5,745,111	6,989,958	7,219,097
Hartanah, loji dan peralatan	30	2,929,851	4,294,325	4,112,050
Aset tak ketara	31	169,510	418,823	423,464
Jumlah aset		144,216,458	133,161,620	124,863,670

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN DISATUKAN

PADA 31 DISEMBER 2018

	Nota	Kumpulan		
		31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
		RM'000	RM'000	RM'000
Liabiliti				
Kumpulan wang simpanan pendeposit	32	75,411,945	73,522,431	67,704,394
Deposit daripada pelanggan perbankan	33	46,594,117	43,869,724	43,391,102
Akaun pelaburan pelanggan perbankan	34	5,037,653	3,969,344	3,573,871
Deposit dan simpanan bank dan institusi kewangan lain	35	-	-	30,000
Instrumen kewangan derivatif	8	19,520	74,668	111,089
Liabiliti berkaitan kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual	13	59,930	8,885	-
Peruntukan zakat dan cukai		135,415	153,611	130,624
Liabiliti lain	36	2,086,654	2,459,146	1,768,960
Tanggungan rekursu bagi pembiayaan yang dijual kepada Cagamas	37	1,501,187	-	-
Liabiliti takaful	38	7,438,855	6,962,313	6,639,096
Geran Kerajaan	39	-	9,353	9,664
Pajakan kewangan	40	754	3,924	10,236
Pinjaman	41	2,584,694	3,243,591	2,490,428
Liabiliti cukai tertunda	25	163,830	257,854	248,979
Peruntukan manfaat persaraan	42	576,303	546,065	516,187
Jumlah liabiliti		141,610,857	135,080,909	126,624,630
Rizab dan Kepentingan Minoriti				
Rizab				
<i>Rizab boleh agih</i>				
Rizab penyamaan hibah		438,351	134,394	51,395
Keuntungan terkumpul		136,920	(646,929)	(800,939)
		575,271	(512,535)	(749,544)
<i>Rizab tidak boleh agih</i>				
Rizab statutori		86,627	134,856	1,130,695
Rizab-rizab lain	43	(895,877)	(4,361,309)	(4,276,754)
		(809,250)	(4,226,453)	(3,146,059)
Jumlah rizab		(233,979)	(4,738,988)	(3,895,603)
Kepentingan minoriti		2,839,580	2,819,699	2,134,643
Jumlah rizab dan kepentingan minoriti		2,605,601	(1,919,289)	(1,760,960)
Jumlah liabiliti dan rizab		144,216,458	133,161,620	124,863,670

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN DISATUKAN

PADA 31 DISEMBER 2018

	Nota	TH		
		31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
		RM'000	RM'000	RM'000
Aset				
Tunai dan kesetaraan tunai	6	8,983,378	11,706,216	10,412,703
Instrumen kewangan derivatif	8	27,700	243,753	141,699
Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi	9	4,939,788	-	-
Aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	11	20,163,073	-	-
Sekuriti tersedia untuk dijual	12	-	33,912,448	33,069,063
Kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai aset dipegang untuk dijual	13	15,672	30,535	1,910
Tuntutan semula cukai		19,204	34,204	64,204
Jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula	14	19,881,964	-	-
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	15	2,269,667	2,316,527	2,125,291
Aset kewangan pada kos terlunas	16	7,735,313	-	-
Sekuriti dipegang sehingga matang	17	-	5,906,774	4,720,059
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	19	1,585,746	1,858,280	1,119,682
Pelaburan dalam entiti usahasama	26	40,650	295,961	295,961
Pelaburan dalam syarikat bersekutu	27	181,949	928,929	745,454
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	28	6,277,382	6,903,206	5,721,489
Hartanah pelaburan	29	4,078,136	5,588,794	5,471,059
Hartanah, loji dan peralatan	30	594,508	669,863	524,412
Jumlah aset		76,794,130	70,395,490	64,412,986

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN DISATUKAN

PADA 31 DISEMBER 2018

	Nota	TH		
		31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
		RM'000	RM'000	RM'000
Liabiliti				
Kumpulan wang simpanan pendeposit	32	75,411,945	73,522,431	67,704,394
Peruntukan zakat dan cukai		95,521	72,346	68,578
Liabiliti lain	36	353,564	388,157	273,457
Geran Kerajaan	39	-	9,353	9,664
Peruntukan manfaat persaraan	42	575,761	545,794	516,187
Jumlah liabiliti		76,436,791	74,538,081	68,572,280
Rizab				
Rizab boleh agih				
Rizab penyamaan hibah		438,351	134,394	51,395
Keuntungan terkumpul		670,791	(21,423)	-
		1,109,142	112,971	51,395
Rizab tidak boleh agih				
Rizab statutori		76,627	70,211	64,843
Rizab-rizab lain	43	(828,430)	(4,325,773)	(4,275,532)
		(751,803)	(4,255,562)	(4,210,689)
Jumlah rizab		357,339	(4,142,591)	(4,159,294)
Jumlah liabiliti dan rizab		76,794,130	70,395,490	64,412,986

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

	Nota	Kumpulan		TH	
		2018	2017	2018	2017
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendapatan	44	9,513,432	8,380,982	4,228,991	4,572,244
Kos jualan		(2,454,144)	(2,196,672)	-	-
Keuntungan kasar		7,059,288	6,184,310	4,228,991	4,572,244
Pendapatan lain		179,564	162,309	24,914	12,944
Perbelanjaan pentadbiran		(1,368,223)	(1,563,459)	(507,376)	(513,644)
Perbelanjaan lain		(1,004,753)	(920,791)	(517,344)	(473,045)
Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit	45	(2,352,263)	(173,523)	(1,543,214)	(140,202)
Keuntungan operasi	46	2,513,613	3,688,846	1,685,971	3,458,297
Kos kewangan	47	(144,947)	(121,168)	-	-
Bahagian (kerugian)/keuntungan selepas cukai dan zakat syarikat bersekutu		(203,726)	252,956	-	-
Bahagian kerugian selepas cukai dan zakat entiti usahasama		(44,195)	(60,877)	-	-
Keuntungan sebelum zakat dan cukai		2,120,745	3,759,757	1,685,971	3,458,297
Zakat	48	(102,647)	(84,228)	(85,571)	(67,612)
Cukai	49	(236,468)	(290,531)	-	-
Keuntungan tahun semasa		1,781,630	3,384,998	1,600,400	3,390,685
Keuntungan tahun semasa diatribut kepada:					
TH		1,634,782	2,995,246	1,600,400	3,390,685
Kepentingan minoriti		146,848	389,752	-	-
		1,781,630	3,384,998	1,600,400	3,390,685

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PENDAPATAN KOMPREHENSIF DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
Nota	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Keuntungan tahun semasa	1,781,630	3,384,998	1,600,400	3,390,685
Pendapatan komprehensif lain:				
Item yang boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi:				
Pengukuran semula liabiliti manfaat persaraan	(185)	-	-	-
Perubahan nilai saksama bagi sekuriti tersedia untuk dijual	-	(107,474)	-	(141,725)
Bahagian kerugian komprehensif syarikat bersekutu	(5,371)	(9,046)	-	-
Bahagian kerugian komprehensif entiti usahasama	-	(1,517)	-	-
Pelaras nilai saksama ke atas pengiktirafan awal instrumen kewangan	(1,799)	1,799	-	-
Kredit cukai pendapatan berkaitan dengan komponen pendapatan komprehensif lain	(3,633)	-	-	-
Perubahan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi)	148,559	-	125,095	-
Perubahan jangkaan kerugian kredit bagi aset pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain yang diambil kira dalam untung atau rugi	(5,369)	-	(5,369)	-
Perbezaan tukaran mata wang operasi luar negara	(21,259)	13,719	-	-
	110,943	(102,519)	119,726	(141,725)
Item yang tidak boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi:				
Bahagian pendapatan komprehensif syarikat bersekutu	-	283	-	-
Pengukuran semula liabiliti manfaat persaraan	(2,809)	(315)	(2,507)	-
Lebihan bersih TKJHM dan TWT	5,041	4,696	5,041	4,696
Perubahan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi)	3,524,550	-	3,529,757	-
Penjualan pelaburan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi)	377,952	-	377,952	-
	3,904,734	4,664	3,910,243	4,696
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif lain	4,015,677	(97,855)	4,029,969	(137,029)
Jumlah pendapatan komprehensif tahun semasa	5,797,307	3,287,143	5,630,369	3,253,656
Jumlah pendapatan komprehensif tahun semasa diatribut kepada:				
TH	5,651,404	2,865,043	5,630,369	3,253,656
Kepentingan minoriti	145,903	422,100	-	-
	5,797,307	3,287,143	5,630,369	3,253,656

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PERUBAHAN RIZAB DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

Kumpulan	Diatribut kepada <i>TH</i>						Jumlah rizab dan kepentingan minoriti RM'000
	Tidak boleh agih			Boleh agih			
	Rizab statutori	Rizab-rizab lain (Nota 43)	Rizab penyamaan hibah	Keuntungan terkumpul	Jumlah rizab	Kepentingan minoriti	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	
31.12.2018							
Pada 1 Januari 2018							
(Dinyatakan semula seperti di Nota 4 (e))	134,856	(4,361,309)	134,394	(646,929)	(4,738,988)	2,819,699	(1,919,289)
Pengkelasan semula	-	-	-	(9,318)	(9,318)	9,318	-
Kesan dari penerimaan pakai MFRS 9	-	(168,517)	(50,299)	(16,207)	(235,023)	(1,494)	(236,517)
Pada 1 Januari 2018							
(Dinyatakan semula)	134,856	(4,529,826)	84,095	(672,454)	(4,983,329)	2,827,523	(2,155,806)
Pengukuran semula liabiliti manfaat persaraan	-	(172)	-	(2,642)	(2,814)	(180)	(2,994)
Perubahan bersih nilai saksama melalui untung atau rugi	-	7,160	-	-	7,160	7,506	14,666
Perbezaan tukaran mata wang bagi operasi luar negara	-	(12,382)	-	(605)	(12,987)	(8,271)	(21,258)
Bahagian kerugian komprehensif syarikat bersekutu	-	(5,371)	-	-	(5,371)	-	(5,371)
Perubahan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi)	-	119,684	-	-	119,684	-	119,684
Perubahan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi)	-	3,907,708	-	-	3,907,708	-	3,907,708
(Bersambung di muka surat sebelah)							

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PERUBAHAN RIZAB DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

Kumpulan	Diatribut kepada TH						Jumlah rizab dan kepentingan minoriti RM'000
	Tidak boleh agih			Boleh agih			
	Rizab statutori	Rizab-rizab lain (Nota 43)	Rizab penyamaan hibah	Keuntungan terkumpul	Jumlah rizab	Kepentingan minoriti	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	
31.12.2018 (samb.)							
(Sambungan dari muka surat sebelum)							
Pelarasan nilai saksama atas pengiktirafan awal instrumen kewangan	-	-	-	(1,799)	(1,799)	-	(1,799)
Penjualan instrumen ekuiti yang diukur pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi)	-	(377,952)	-	377,952	-	-	-
Lebih bersih TKJHM dan TWT (Nota 50)	-	5,041	-	-	5,041	-	5,041
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif lain	-	3,643,716	-	372,906	4,016,622	(945)	4,015,677
Keuntungan tahun semasa	-	-	-	1,634,782	1,634,782	146,848	1,781,630
Jumlah pendapatan komprehensif	-	3,643,716	-	2,007,688	5,651,404	145,903	5,797,307
Tambahan semasa	-	21,821	-	-	21,821	-	21,821
Terbitan saham di bawah Skim Opsyen Saham Kakitangan syarikat subsidiari	-	-	-	-	-	10,446	10,446
Perubahan dalam pegangan struktur Kumpulan	-	-	-	(916)	(916)	33,466	32,550
Hibah pendeposit (Nota 32):							
- Hibah tahunan	-	-	-	(922,959)	(922,959)	-	(922,959)
Dividen pemegang saham minoriti	-	-	-	-	-	(177,758)	(177,758)
Pindahan antara rizab	(48,229)	(31,588)	354,256	(274,439)	-	-	-
Pada 31 Disember 2018	86,627	(895,877)	438,351	136,920	(233,979)	2,839,580	2,605,601

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PERUBAHAN RIZAB DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

Kumpulan	Distribut kepada TH						
	Tidak boleh agih			Boleh agih			
	Rizab statutori	Rizab-rizab lain (Nota 43)	Rizab penyamaan hibah	Keuntungan terkumpul	Jumlah rizab	Kepentingan minoriti	Jumlah rizab dan kepentingan minoriti
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2017							
Pada 1 Januari 2017	1,130,695	(4,275,263)	79,190	(764,165)	(3,829,543)	2,119,401	(1,710,142)
Perubahan yang timbul daripada penerimaan pakai:							
MFRS 1 dan PYA	-	(1,491)	(27,795)	(60,661)	(89,947)	1,569	(88,378)
MFRS 15	-	-	-	(21,780)	(21,780)	-	(21,780)
MFRS 141	-	-	-	45,667	45,667	13,673	59,340
Pada 1 Januari 2017, (Dinyatakan semula)	1,130,695	(4,276,754)	51,395	(800,939)	(3,895,603)	2,134,643	(1,760,960)
Pengukuran semula liabiliti manfaat persaraan	-	-	-	(141)	(141)	(174)	(315)
Perubahan nilai saksama sekuriti tersedia untuk dijual	-	(124,894)	-	-	(124,894)	17,420	(107,474)
Pelarasan nilai saksama atas pengiktirafan awal liabiliti kewangan	-	1,799	-	-	1,799	-	1,799
Perbezaan tukaran mata wang bagi operasi luar negara	-	(42,380)	-	40,997	(1,383)	15,102	13,719
Bahagian (kerugian)/pendapatan komprehensif lain syarikat bersekutu	-	(9,047)	-	284	(8,763)	-	(8,763)
Bahagian kerugian komprehensif lain entiti usahasama	-	(1,517)	-	-	(1,517)	-	(1,517)
Lebih bersih TKJHM dan TWT (Nota 50)	-	4,696	-	-	4,696	-	4,696
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif lain tahun semasa	-	(171,343)	-	41,140	(130,203)	32,348	(97,855)
Keuntungan tahun semasa (Dinyatakan semula)	-	-	-	2,995,246	2,995,246	389,752	3,384,998
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif tahun semasa	-	(171,343)	-	3,036,386	2,865,043	422,100	3,287,143
(Bersambung di muka surat sebelah)							

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PERUBAHAN RIZAB DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

Kumpulan	Diatribut kepada TH						
	Tidak boleh agih			Boleh agih			
	Rizab statutori	Rizab-rizab lain (Nota 43)	Rizab penyamaan hibah	Keuntungan terkumpul	Jumlah rizab	Kepentingan minoriti	Jumlah rizab dan kepentingan minoriti
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2017 (samb.)							
(Sambungan dari muka surat sebelum)							
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif tahun semasa	-	(171,343)	-	3,036,386	2,865,043	422,100	3,287,143
Tambahan semasa	-	86,788	-	-	86,788	-	86,788
Terbitan saham di bawah Skim Opsyen Saham Kakitangan syarikat subsidiari	-	-	-	-	-	5,114	5,114
Perubahan dalam struktur pegangan Kumpulan	-	-	-	-	-	(43,568)	(43,568)
Hibah pendeposit (Nota 32):							
- Hibah tahunan	-	-	-	(3,042,184)	(3,042,184)	-	(3,042,184)
- Hibah haji	-	-	-	(281,557)	(281,557)	-	(281,557)
Dividen pemegang saham minoriti	-	-	-	-	-	(170,065)	(170,065)
Pindahan antara rizab	(995,839)	-	82,999	441,365	(471,475)	471,475	-
Pada 31 Disember 2017	134,856	(4,361,309)	134,394	(646,929)	(4,738,988)	2,819,699	(1,919,289)

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PERUBAHAN RIZAB DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

TH	Diatribut kepada TH				
	Tidak boleh agih		Boleh agih		
	Rizab statutori RM'000	Rizab-rizab lain (Nota 43) RM'000	Rizab penyamaan hibah RM'000	Keuntungan terkumpul RM'000	Jumlah rizab RM'000
Pada 1 Januari 2018	70,211	(4,325,773)	134,394	(21,423)	(4,142,591)
Kesan daripada penerimaan pakai MFRS 9	-	(176,919)	(50,299)	-	(227,218)
Pada 1 Januari 2018 (Dinyatakan semula)	70,211	(4,502,692)	84,095	(21,423)	(4,369,809)
Lebihan bersih TKJHM dan TWT (Nota 50)	-	5,041	-	-	5,041
Pengukuran semula liabiliti manfaat persaraan	-	-	-	(2,507)	(2,507)
Perubahan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi)	-	125,095	-	-	125,095
Perubahan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi)	-	3,907,709	-	-	3,907,709
Perubahan jangkaan kerugian kredit melalui pendapatan komprehensif lain	-	(5,369)	-	-	(5,369)
Penjualan instrumen ekuiti pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh dikelaskan semula kepada untung atau rugi)	-	(377,952)	-	377,952	-
Jumlah pendapatan komprehensif lain	-	3,654,524	-	375,445	4,029,969
Keuntungan tahun semasa	-	-	-	1,600,400	1,600,400
Jumlah pendapatan komprehensif tahun semasa	-	3,654,524	-	1,975,845	5,630,369
Tambahan tahun semasa	-	19,738	-	-	19,738
Pindahan antara rizab	6,416	-	354,256	(360,672)	-
Hibah pendeposit (Nota 32):					
- Hibah tahunan	-	-	-	(922,959)	(922,959)
Pada 31 Disember 2018	76,627	(828,430)	438,351	670,791	357,339

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PERUBAHAN RIZAB DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

TH	Diatribut kepada TH				
	Tidak boleh agih		Boleh agih		
	Rizab statutori RM'000	Rizab-rizab lain (Nota 43) RM'000	Rizab penyamaan hibah RM'000	Keuntungan terkumpul RM'000	Jumlah rizab RM'000
Pada 1 Januari 2017	64,843	(4,275,532)	79,190	-	(4,131,499)
Pelarasan bagi tahun-tahun terdahulu (PYA)	-	-	(27,795)	-	(27,795)
Pada 1 Januari 2017 (Dinyatakan semula)	64,843	(4,275,532)	51,395	-	(4,159,294)
Lebihan bersih TKJHM dan TWT (Nota 50)	-	4,696	-	-	4,696
Perubahan bersih nilai saksama sekuriti tersedia untuk dijual	-	(141,725)	-	-	(141,725)
Jumlah kerugian komprehensif lain tahun semasa	-	(137,029)	-	-	(137,029)
Keuntungan tahun semasa (Dinyatakan semula)	-	-	-	3,390,685	3,390,685
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif tahun semasa	-	(137,029)	-	3,390,685	3,253,656
Tambahan tahun semasa	-	86,788	-	-	86,788
Pindahan antara rizab	5,368	-	82,999	(88,367)	-
Hibah pendeposit (Nota 32):					
- Hibah tahunan	-	-	-	(3,042,184)	(3,042,184)
- Hibah haji	-	-	-	(281,557)	(281,557)
	-	-	-	(3,323,741)	(3,323,741)
Pada 31 Disember 2017	70,211	(4,325,773)	134,394	(21,423)	(4,142,591)

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA ALIRAN TUNAI DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Keuntungan sebelum zakat dan cukai	2,120,745	3,759,757	1,685,971	3,458,297
Pelarasan untuk:				
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan	282,372	245,635	104,863	93,050
Pelunasan prabayaran	190,038	92,079	190,038	92,079
Pelunasan aset tak ketara	30,700	21,641	-	-
Pelunasan geran Kerajaan	(9,353)	(311)	(9,353)	(311)
(Keuntungan)/Kerugian daripada penjualan hartanah, loji dan peralatan	(9,780)	49	(9,412)	(9)
Keuntungan daripada penjualan hartanah pelaburan	(823,777)	(6,583)	(826,211)	(6,583)
Hartanah, loji dan peralatan dihapus kira	178,578	309	5,166	2
Perbelanjaan pembangunan ladang dihapus kira	12,028	1,193	-	-
Tapak samaian dan inventori dihapus kira	3,122	-	-	-
Aset tak ketara dihapus kira	1,216	-	-	-
Sekuriti hutang dihapus kira	11,000	-	11,000	-
Hutang dihapus kira	1,464	1,670	1,457	1,670
Dividen daripada syarikat subsidiari	-	-	(156,942)	(509,761)
Dividen daripada syarikat bersekutu	-	-	(7,517)	(11,137)
Dividen daripada entiti usahasama	-	-	(400)	(181)
Dividen daripada ekuiti tercatat	(439,133)	(453,896)	(439,133)	(453,896)
Dividen daripada ekuiti tidak tercatat	(56,490)	(121,082)	(56,490)	(121,082)
Dividen daripada pengurus dana luar	(25,460)	(29,200)	(25,460)	(29,200)
Dividen daripada unit amanah	(41,526)	(43,074)	(41,526)	(43,074)
Pendapatan sekuriti hutang	(914,463)	(729,098)	(1,064,368)	(872,311)
Keuntungan bersih jualan aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	(405,396)	-	(377,952)	-
Keuntungan bersih jualan aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi	(4,897)	-	-	-
Keuntungan bersih jualan aset kewangan yang dipegang sehingga matang	-	(31,551)	-	-
Keuntungan sijil hutang boleh niaga dan aset kewangan lain	(180,834)	(128,169)	(192,590)	(129,916)
Pulangan daripada pengurus dana luar	(4,779)	(7,437)	(4,779)	(7,437)
Keuntungan urus niaga derivatif	(3,156)	(9,523)	(3,104)	(10,302)
Keuntungan urus niaga ekuiti tersedia untuk dijual	-	(823,954)	-	(823,954)
(Keuntungan)/Kerugian penjualan syarikat subsidiari	(315,643)	2,396	(83,453)	(552,930)
Keuntungan penjualan syarikat bersekutu	(607,650)	-	(429,386)	-
Keuntungan penjualan entiti usahasama	(46,123)	-	-	-
Keuntungan pembiayaan kepada syarikat subsidiari	-	-	(81,544)	(61,907)

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA ALIRAN TUNAI DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Rosot nilai syarikat subsidiari	-	-	377,887	-
Rosot nilai syarikat bersekutu	151,073	10,025	151,073	10,025
Rosot nilai entiti usahasama	137,599	-	352,311	-
Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan	372,407	22,155	-	-
Rosot nilai perbelanjaan pembangunan ladang	234,582	929	-	-
Rosot nilai perbelanjaan pembangunan hartanah	7,684	-	-	-
Rosot nilai aset tak ketara	275,636	-	-	-
Rosot nilai inventori	-	324	-	-
Rosot nilai hutang	1,752	12,333	134	471
Perubahan nilai saksama hartanah pelaburan	222,983	(56,044)	218,921	53,872
Perubahan nilai saksama perhutanan	134,300	(25,486)	-	-
Perubahan nilai saksama aset agrikultur	9,752	25,512	-	-
Perubahan nilai saksama jumlah terhutang daripada Pelan Penstrukturan Semula	18,036	-	18,036	-
Perubahan nilai saksama aset kewangan melalui untung atau rugi	188,853	(17,917)	110,641	(17,917)
Perubahan nilai saksama opsyen saham kakitangan	-	(2,213)	-	-
Perubahan rizab aktuari / rizab sumbangan belum diperoleh	(5,576)	(10,500)	-	-
Penyelesaian ekuiti bayaran berasaskan saham	10,447	7,327	-	-
Jangkaan kerugian kredit/Peruntukan rosot nilai pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	186,402	106,441	7,445	-
Jangkaan kerugian kredit jumlah terhutang	21,303	-	6,349	-
Jangkaan kerugian kredit terimaan dividen dan jumlah hutang daripada syarikat subsidiari	-	-	100,301	-
Jangkaan kerugian kredit sekuriti hutang	(7,545)	-	(7,545)	-
Peruntukan pelan manfaat persaraan	49,837	48,108	49,733	47,820
Bahagian kerugian/(keuntungan) selepas cukai dan zakat syarikat bersekutu	203,726	(252,956)	-	-
Bahagian kerugian selepas cukai dan zakat entiti usahasama	44,195	60,877	-	-
Kerugian tukaran asing	14,544	18,279	49,223	117,229
Kos kewangan	144,947	121,168	-	-
Keuntungan operasi sebelum perubahan modal kerja	1,359,740	1,809,213	(376,616)	222,607
Perubahan modal kerja:				
Inventori	3,271	(53,229)	-	-
Jumlah hutang perniagaan dan lain-lain	945,120	(321,226)	238,459	294,079
Jumlah piutang perniagaan dan lain-lain	(499,906)	(162,407)	(866,422)	(575,706)
Deposit berkanun dengan Bank Negara Malaysia	(195,000)	(32,408)	-	-
Bil-bil bayaran	(379,144)	373,980	-	-

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA ALIRAN TUNAI DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pembiayaan pelanggan perbankan	(3,942,761)	(3,030,587)	-	-
Akaun pelaburan pelanggan perbankan	1,068,309	395,473	-	-
Deposit daripada pelanggan perbankan	3,562,950	378,843	-	-
Rekursa atas pembiayaan yang dijual kepada Cagamas	1,501,187	-	-	-
Deposit dan simpanan bank dan institusi kewangan lain	-	(30,000)	-	-
Tunai diperoleh daripada/(digunakan untuk) aktiviti operasi	3,423,766	(672,348)	(1,004,579)	(59,020)
Bayaran hibah kepada pendeposit	(922,959)	(3,323,741)	(922,959)	(3,323,741)
Bayaran zakat	(79,105)	(80,101)	(62,395)	(63,844)
Bayaran cukai	(343,774)	(323,643)	-	-
Bayaran balik cukai	17,485	33,491	15,000	30,000
Bayaran kos pembiayaan	(116,767)	(108,301)	-	-
Bayaran pelan manfaat persaraan	(22,289)	(18,230)	(22,273)	(18,213)
Tunai bersih diperoleh daripada/(digunakan untuk) aktiviti operasi	1,956,357	(4,492,873)	(1,997,206)	(3,434,818)
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan				
Hasil dari penjualan hartanah, loji dan peralatan	19,259	719	18,609	213
Belian hartanah, loji dan peralatan	(292,364)	(363,717)	(47,243)	(246,470)
Hasil dari penjualan hartanah pelaburan	2,800	16,220	-	6,655
Pemerolehan hartanah pelaburan	(231,486)	(234,990)	(16,151)	(182,500)
Hasil dari penjualan aset dipegang untuk dijual	453,921	-	6,757	-
Pelaburan dalam aset tak ketara	(68,000)	(17,000)	-	-
Perbelanjaan pembangunan ladang	(88,141)	(92,305)	-	-
Perbelanjaan perhutanan	(25,290)	(12,740)	-	-
Pengambilalihan syarikat subsidiari	(151,218)	(136,820)	(186,310)	(136,820)
Hasil dari penjualan entiti usahasama	38,057	-	-	-
Pelaburan tambahan dalam entiti usahasama	(98,317)	(40)	(97,000)	-
(Pelaburan)/Hasil urusan niaga sekuriti daripada sektor perbankan	(2,458,409)	624,930	-	-
(Belian)/Hasil daripada urusan niaga ekuiti	(747,431)	2,348,622	(747,431)	2,348,622
Pemerolehan sekuriti hutang	(1,212,351)	(3,878,795)	(1,712,351)	(3,878,795)
Pelaburan bersih dalam aset kewangan lain	(1,405,319)	(95,787)	(1,408,607)	(39,055)
Hasil dari urusan niaga derivatif kewangan	123,725	52,982	123,725	52,982
Pelaburan derivatif kewangan	(28,112)	(126,817)	(28,112)	(126,817)
Dividen daripada syarikat subsidiari	-	-	171,831	91,905
Dividen daripada syarikat bersekutu	8,677	9,477	8,677	9,477

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA ALIRAN TUNAI DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

	Nota	Kumpulan		TH	
		2018	2017	2018	2017
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan (samb.)					
Dividen daripada entiti usahasama		400	181	400	181
Dividen daripada ekuiti tercatat		344,167	391,280	342,069	388,633
Dividen daripada ekuiti tidak tercatat		52,722	118,838	52,722	118,838
Dividen daripada unit amanah		41,655	42,944	41,655	42,944
Kupon daripada sekuriti hutang		839,723	689,606	925,039	689,606
Tunai bersih digunakan dalam aktiviti pelaburan		(4,881,332)	(663,212)	(2,551,721)	(860,401)
Aliran tunai daripada aktiviti kewangan					
Terimaan daripada pinjaman		742,105	950,429	-	-
Bayaran balik pinjaman		(1,342,947)	(206,803)	-	-
Bayaran balik liabiliti pajakan kewangan		(3,187)	(6,271)	-	-
Bayaran bersih pembiayaan kepada subsidiari		-	-	(52,129)	(587,100)
Pengurangan tunai dicagar bagi kemudahan perbankan		1,683	1,647	-	-
Agihan keuntungan daripada aturan usahasama		37,782	-	-	-
Bayaran dividen kepada kepentingan minoriti		(177,758)	(170,065)	-	-
Kumpulan wang simpanan pendeposit		1,889,514	5,818,037	1,889,514	5,818,037
Tunai bersih diperoleh daripada aktiviti kewangan		1,147,192	6,386,974	1,837,385	5,230,937
(Pengurangan)/Peningkatan bersih tunai dan kesetaraan tunai		(1,777,783)	1,230,889	(2,711,542)	935,718
Tunai dan kesetaraan tunai pada 1 Januari		15,923,212	14,489,705	11,226,442	10,130,177
(Pengurangan)/Peningkatan bersih tunai dan kesetaraan tunai TKJHM		(85,865)	190,749	(85,865)	190,749
Pengkelasan kepada FVTPL dan penjualan kepada SPV		(113,925)	-	-	-
Perbezaan tukaran mata wang asing		(25,696)	11,869	(5,203)	(30,202)
Tunai dan kesetaraan tunai pada 31 Disember		13,919,943	15,923,212	8,423,832	11,226,442
Tunai dan kesetaraan tunai merangkumi:					
Tunai dan kesetaraan tunai	6	10,845,618	15,248,797	8,983,378	11,706,216
Deposit dan simpanan dengan institusi kewangan lain	7	3,637,084	1,159,085	-	-
Tunai dipegang pengurus dana luar		(559,546)	(479,774)	(559,546)	(479,774)
Deposit dicagarkan		(3,213)	(4,896)	-	-
		13,919,943	15,923,212	8,423,832	11,226,442

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA ALIRAN TUNAI DISATUKAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

Penyesuaian bagi pergerakan baki pinjaman dengan aliran tunai berkaitan dengan aktiviti kewangan adalah seperti berikut:

Kumpulan

	Pada 1 Januari RM'000	Hasil daripada pengambilan pinjaman RM'000	Bayaran balik pinjaman RM'000	Pindahan kepada liabiliti berkaitan aset yang dipegang untuk dijual RM'000	Perbezaan tukaran asing RM'000	Pada 31 Disember RM'000
2018						
Pinjaman Murabahah	1,205,753	346	(729,354)	-	(45,793)	430,952
Pinjaman Komoditi Murabahah	283,656	38,775	(24,000)	-	-	298,431
Sukuk Murabahah	855,232	302,163	-	-	-	1,157,395
Pinjaman Flexi-i	30,715	-	(17,000)	(13,715)	-	-
Pinjaman Perdagangan Islam-i	3,857	128,047	(120,360)	-	-	11,544
Pinjaman bertempoh	842,445	215,891	(452,233)	-	1,453	607,556
Overdraf bank dan kredit pusingan	21,933	56,883	-	-	-	78,816
	3,243,591	742,105	(1,342,947)	(13,715)	(44,340)	2,584,694
2017						
Pinjaman Murabahah	1,218,576	-	-	-	(12,823)	1,205,753
Pinjaman Komoditi Murabahah	78,493	220,000	(15,000)	-	163	283,656
Sukuk Murabahah	523,622	300,000	-	-	31,610	855,232
Pinjaman Flexi-i	43,715	-	(13,000)	-	-	30,715
Pinjaman Perdagangan Islam-i	17,671	135,123	(148,937)	-	-	3,857
Pinjaman Ijarah-i	7,680	-	(7,680)	-	-	-
Pinjaman bertempoh	574,387	295,306	(16,286)	-	(10,962)	842,445
Overdraf bank dan kredit pusingan	26,284	-	(5,900)	-	1,549	21,933
	2,490,428	950,429	(206,803)	-	9,537	3,243,591

Nota-nota yang dibentangkan di muka surat 73 hingga 263 merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

1. Maklumat korporat

Lembaga Tabung Haji ("**TH**") adalah sebuah Badan Berkanun yang ditubuhkan di bawah Akta Tabung Haji 1995 (Akta 535).

Lokasi utama perniagaan terletak di Bangunan Tabung Haji, 201 Jalan Tun Razak, 50400 Kuala Lumpur.

TH adalah pertubuhan perbadanan dana jemaah haji Malaysia yang membantu dan mengurus perjalanan haji jemaah haji Malaysia. Aktiviti utama **TH** adalah penerimaan deposit simpanan dan pengurusan aset melalui pegangan pelaburan dan penyewaan hartanah. Aktiviti utama syarikat subsidiari, syarikat bersekutu dan entiti usahasama dinyatakan masing-masing dalam Nota 28, 27 dan 26 kepada penyata kewangan. Tiada sebarang perubahan ketara dalam jenis aktiviti yang dijalankan sepanjang tahun kewangan.

Penyata kewangan yang disatukan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 merangkumi penyata kewangan **TH** dan syarikat-syarikat subsidiari, bersekutu dan entiti usahasama (secara bersama dikenali sebagai Kumpulan).

Penyata kewangan ini diterima dan diluluskan oleh Lembaga pada 22 April 2019.

2. Asas penyediaan penyata kewangan

(a) Kenyataan pematuhan

Penyata kewangan Kumpulan dan **TH** pada tahun berakhir 31 Disember 2018 adalah set penyata kewangan yang pertama disediakan mengikut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia ("MFRS") dan Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa, dengan beberapa istilah diselaraskan menurut prinsip dan kehendak Syariah.

Penyata kewangan disediakan mengikut konvensyen kos sejarah, kecuali hartanah pelaburan dan aset dan liabiliti kewangan yang dinyatakan pada nilai saksama atau kos terlunas seperti yang dinyatakan dalam Nota 3 kepada penyata kewangan.

Penyediaan penyata kewangan yang selaras dengan MFRS memerlukan penggunaan anggaran perakaunan kritikal yang tertentu dan andaian yang mempengaruhi jumlah aset dan liabiliti yang dilaporkan dan pendedahan jumlah aset dan liabiliti luar jangka pada tarikh penyata kewangan, dan jumlah pendapatan dan perbelanjaan yang dilaporkan bagi tempoh yang dilaporkan. Ia juga memerlukan anggota Lembaga untuk membuat pertimbangan dalam proses mengaplikasikan dasar perakaunan Kumpulan dan **TH**. Walaupun anggaran dan pertimbangan ini adalah berdasarkan pengetahuan terbaik anggota Lembaga terhadap peristiwa dan tindakan semasa, keputusan sebenar mungkin berbeza. Perkara-perkara yang melibatkan pertimbangan pada skala yang lebih tinggi atau rumit, atau perkara-perkara di mana andaian dan anggaran adalah signifikan kepada penyata kewangan dinyatakan dalam Nota 5.

Kumpulan dan **TH** telah menerima pakai *MFRS 1 First-time adoption of MFRS*, dalam set pertama penyata kewangan MFRS bagi tahun berakhir 31 Disember 2018. Tertakluk kepada pemilihan peralihan tertentu seperti dinyatakan dalam Nota 4, Kumpulan dan **TH** telah menggunakan dasar perakaunan yang sama secara konsisten bagi permulaan penyata kedudukan kewangan menurut MFRS pada tarikh peralihan 1 Januari 2017, dan sepanjang tempoh yang dibentangkan, seolah-olah dasar ini telah sentiasa berkuat kuasa. Dasar-dasar ini mematuhi setiap MFRS yang berkuat kuasa pada 1 Januari 2018, termasuk *MFRS 9 Financial Instruments*, *MFRS 15 Revenue from Contracts with Customers* dan *MFRS 141 Agriculture*. Penyata kewangan bagi tahun-tahun terdahulu disediakan di bawah rangka kerja Piawaian Pelaporan Kewangan ("FRS") terdahulu dan *Generally Accepted Accounting Principles* ("GAAP"). Oleh itu, angka-angka perbandingan dalam penyata kewangan ini telah dinyatakan semula untuk menunjukkan kesan perubahan daripada FRS/GAAP kepada MFRS.

Nota 4 memaklumkan tentang impak peralihan kepada MFRS bagi penyata kedudukan kewangan, penyata untung atau rugi dan penyata aliran tunai Kumpulan dan **TH**.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

2. Asas penyediaan penyata kewangan (samb.)

(b) Piawaian, pindaan kepada piawaian yang diterbitkan dan interpretasi yang berkaitan dengan Kumpulan dan TH tetapi belum berkuat kuasa

(i) Tahun kewangan bermula pada atau selepas 1 Januari 2019

- *MFRS 16, Leases*
- *IC Interpretation 23, Uncertainty over Income Tax Treatments*
- *Amendments to MFRS 3, Business Combinations (Annual Improvements to MFRS Standards 2015-2017 Cycle)*
- *Amendments to MFRS 9, Financial Instruments – Prepayment Features with Negative Compensation*
- *Amendments to MFRS 11, Joint Arrangements (Annual Improvements to MFRS Standards 2015-2017 Cycle)*
- *Amendments to MFRS 112, Income Taxes (Annual Improvements to MFRS Standards 2015-2017 Cycle)*
- *Amendments to MFRS 119, Employee Benefits – Plan Amendment, Curtailment or Settlement*
- *Amendments to MFRS 123, Borrowing Costs (Annual Improvements to MFRS Standards 2015-2017 Cycle)*
- *Amendments to MFRS 128, Investments in Associates and Joint Ventures – Long-term Interests in Associates and Joint Ventures*

(ii) Tahun kewangan bermula pada atau selepas 1 Januari 2020

- *Amendments to MFRS 3, Business Combinations – Definition of a Business*
- *Amendments to MFRS 101, Presentation of Financial Statements and MFRS 108 Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors – Definition of Material*

(iii) Tarikh berkuat kuasa belum ditetapkan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia

- *Amendments to MFRS 10, Consolidated Financial Statements and MFRS 128, Investments in Associates and Joint Ventures – Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture*

Kumpulan dan TH merancang untuk menerima pakai piawaian perakaunan, pindaan dan interpretasi yang disebut di atas:

- dari tahun kewangan bermula pada 1 Januari 2019 bagi piawaian perakaunan, pindaan dan interpretasi yang berkuat kuasa untuk tempoh kewangan bermula pada atau selepas 1 Januari 2019.
- dari tahun kewangan bermula pada 1 Januari 2020 bagi piawaian perakaunan, pindaan dan interpretasi yang berkuat kuasa untuk tempoh kewangan bermula pada atau selepas 1 Januari 2020.

Piawaian, pindaan atau interpretasi perakaunan yang akan diterima pakai masih dinilai dan potensi kesan kewangan kepada penyata kewangan Kumpulan dan TH bagi tahun semasa dan tahun sebelumnya belum dapat ditentukan kecuali seperti yang dinyatakan di bawah:

- *MFRS 16 Leases* (berkuat kuasa mulai 1 Januari 2019) menggantikan *MFRS 117 Leases* dan interpretasi-interpretasi berkaitan.

Di bawah MFRS 16, pajakan adalah satu kontrak (atau sebahagian daripada kontrak) yang memberikan hak untuk mengawal penggunaan aset yang dapat dikenalpasti bagi suatu tempoh sebagai pertukaran untuk mendapatkan manfaat.

MFRS 16 menghapuskan pengelasan pajakan oleh penerima pajakan sama ada sebagai pajakan kewangan (diperakaunkan dalam penyata kedudukan kewangan) atau pajakan operasi (tidak diperakaunkan dalam penyata kedudukan kewangan). MFRS 16 mengehendaki penerima pajakan untuk mengiktiraf “hak penggunaan” (“ROU”) bagi aset di bawah pajakan dan liabiliti pajakan bagi menggambarkan bayaran pajakan masa hadapan meliputi kebanyakan pajakan. Pengecualian hanyalah untuk pajakan jangka pendek dan bernilai rendah.

Hak penggunaan aset disusut nilai selari dengan prinsip *MFRS 116 Property, Plant and Equipment* dan liabiliti pajakan ditingkatkan mengikut tempoh yang selari, dengan kos kewangan diiktiraf dalam penyata untung atau rugi.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

2. Asas penyediaan penyata kewangan (samb.)

(b) **Piawaian, pindaan kepada piawaian yang diterbitkan dan interpretasi yang berkaitan dengan Kumpulan dan TH tetapi belum berkuat kuasa (samb.)**

- *MFRS 16 Leases* (berkuat kuasa mulai 1 Januari 2019) menggantikan *MFRS 117 Leases* dan interpretasi-interpretasi berkaitan. (samb.)

Bagi pemberi pajakan, MFRS 16 mengekalkan sebahagian besar kehendak MFRS 117. Pemberi pajakan mengekalkan pengkelasan pajakan sebagai pajakan operasi atau pajakan kewangan dan memperakaunkan pajakan tersebut secara berasingan. Oleh itu, Kumpulan dan TH tidak menjangkakan kesan yang ketara daripada aktiviti pajakan kepada pemberi pajakan dalam penyata kewangan. Walau bagaimanapun, maklumat tambahan tertentu diperlukan bermula tahun hadapan.

Piawaian ini akan mempunyai kesan terhadap perakaunan pajakan Kumpulan dan TH yang sebelum ini diiktiraf sebagai pajakan operasi di bawah MFRS 117 seperti yang dinyatakan dalam Nota 52. Kumpulan dan TH bercadang untuk menggunakan pendekatan peralihan ringkas dan dengan itu, tidak akan menyatakan semula angka-angka perbandingan untuk tahun-tahun terdahulu sebelum penerimaan pakai kali pertama. Kesemua liabiliti pajakan akan diukur pada nilai terkini bagi baki bayaran pajakan manakala kesemua aset hak penggunaan ("ROU") akan diukur pada jumlah yang sama dengan liabiliti pajakan.

Penerimaan pakai MFRS 16 pada 1 Januari 2019 dijangka akan meningkatkan aset dan liabiliti Kumpulan dan TH dalam penyata kedudukan kewangan hasil pengiktirafan ROU dan liabiliti pajakan. Penyata untung atau rugi juga akan terkesan kerana jumlah perbelanjaan akan lebih tinggi pada tahun-tahun awal pajakan dan lebih rendah pada tahun-tahun selanjutnya. Di samping itu, oleh sebab perbelanjaan operasi akan digantikan dengan kos kewangan dan susut nilai, aliran tunai dari aktiviti operasi akan menjadi lebih tinggi kerana bayaran tunai bagi jumlah prinsipal dari liabiliti pajakan dikelaskan sebagai aktiviti pembiayaan. Hanya bayaran bagi jumlah kos kewangan boleh terus dikelaskan sebagai aliran tunai dari aktiviti operasi.

Kumpulan dan TH sedang dalam proses menyemak perincian kesan kewangan yang akan timbul daripada penerimaan pakai MFRS 16.

3. Dasar perakaunan penting

Dasar perakaunan yang dinyatakan di bawah telah digunakan secara konsisten untuk tempoh yang dibentangkan dalam penyata kewangan Kumpulan dan TH.

(a) **Asas penyatuan**

(i) **Subsidiari**

Subsidiari adalah kesemua entiti, termasuk entiti berstruktur, yang berada di bawah kawalan TH. Penyata kewangan syarikat subsidiari dirangkumkan dalam penyata kewangan yang disatukan bermula dari tarikh kawalan berkuat kuasa sehingga ke tarikh kawalan tamat.

Kawalan berlaku apabila Kumpulan terdedah kepada atau mempunyai hak ke atas pelbagai pulangan daripada penglibatan dengan entiti dan mempunyai kemampuan dalam menentukan pulangan tersebut melalui kuasanya terhadap entiti. Hak keupayaan mengundi dipertimbang bagi menilai akan adanya kawalan hanya jika keupayaan mengundi adalah substantif.

Kumpulan juga mempertimbangkan keupayaan untuk menggunakan kuasa *de facto* terhadap entiti walaupun Kumpulan tidak mempunyai kuasa mengundi majoriti namun masih mempunyai kemampuan untuk mengawal aktiviti-aktiviti entiti yang memberi kesan secara ketara terhadap pulangan daripada entiti.

Gabungan perniagaan diambil kira menggunakan kaedah pengambilalihan dari tarikh pengambilalihan, iaitu tarikh kawalan dipindahkan kepada Kumpulan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(a) Asas penyatuan (samb.)

(i) Subsidiari (samb.)

Bagi pengambilalihan baru, Kumpulan mengukur jumlah muhibah pada tarikh pengambilalihan seperti berikut:

- nilai saksama jumlah ganjaran yang dipindahkan;
- jumlah yang diiktiraf bagi pihak yang tidak mempunyai kawalan dalam entiti yang diambil alih;
- jika penggabungan perniagaan dicapai secara berperingkat, nilai saksama bagi bahagian ekuiti sedia ada entiti yang diambil alih; tolak
- jumlah bersih diiktiraf (lazimnya nilai saksama) yang dikenal pasti bagi aset yang diambil alih dan liabiliti yang ditanggung.

Jika jumlah bersih adalah negatif, keuntungan daripada tawaran pembelian (jumlah negatif muhibah) diiktiraf serta merta dalam untung atau rugi.

Bagi setiap gabungan perniagaan, Kumpulan telah memilih untuk mengukur kepentingan pihak yang tidak mempunyai kawalan dalam entiti yang diambil alih sama ada pada nilai saksama atau mengikut nisbah bahagian aset bersih entiti tersebut pada tarikh pengambilalihan.

Kos transaksi, selain yang berkaitan dengan terbitan instrumen hutang atau ekuiti, yang ditanggung oleh Kumpulan berkaitan dengan gabungan perniagaan diambil kira sebagai perbelanjaan.

Jika gabungan perniagaan dicapai secara berperingkat, jumlah dibawa bagi kepentingan ekuiti yang dimiliki oleh pengambil alih sebelum ini diukur semula pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan, sebarang keuntungan atau kerugian yang timbul dari pengukuran semula diiktiraf dalam untung atau rugi.

Sebarang ganjaran luar jangka yang dipindahkan oleh Kumpulan diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan. Sebarang perubahan pada nilai saksama ganjaran luar jangka yang dianggap sebagai aset atau liabiliti diiktiraf mengikut MFRS 9 dalam untung atau rugi. Ganjaran luar jangka yang dikelaskan sebagai ekuiti tidak diukur semula dan pembayaran seterusnya diambil kira dalam ekuiti.

(ii) Pengambilalihan kepentingan minoriti (pihak yang tidak mempunyai kawalan)

Kumpulan memperakaunkan semua perubahan dalam kepentingan pemilikan syarikat subsidiari yang tidak mengakibatkan kehilangan kawalan sebagai transaksi ekuiti antara Kumpulan dengan pemegang minoriti yang tidak mempunyai kawalan terhadap syarikat subsidiari. Sebarang perbezaan antara bahagian Kumpulan dalam aset bersih sebelum dan selepas perubahan pemilikan, dan sebarang ganjaran yang diterima atau dibayar, diselaraskan kepada atau daripada rizab Kumpulan.

(iii) Kehilangan kawalan

Apabila berlaku kehilangan kawalan terhadap syarikat subsidiari, Kumpulan menyahiktiraf aset dan liabiliti syarikat subsidiari tersebut, jumlah kepentingan minoriti dan komponen ekuiti lain berkaitan dengan subsidiari tersebut daripada penyata kedudukan kewangan yang disatukan. Sebarang lebihan atau defisit yang timbul daripada kehilangan kawalan diiktiraf dalam untung atau rugi. Jika Kumpulan menyimpan sebahagian dari kepentingan ekuiti dalam subsidiari tersebut, maka bahagian ekuiti itu dinyatakan pada nilai saksama pada tarikh kawalan tidak lagi efektif.

(iv) Pihak yang tidak mempunyai kawalan (Kepentingan minoriti)

Kepentingan minoriti pada akhir tempoh pelaporan, yang merupakan bahagian rizab dalam syarikat subsidiari yang tidak dimiliki secara langsung atau tidak langsung, dibentangkan dalam penyata kedudukan kewangan yang disatukan dan penyata perubahan rizab, sebagai sebahagian dari rizab, secara berasingan daripada rizab yang diatribut kepada **TH**. Kepentingan minoriti dibentangkan dalam penyata untung atau rugi dan penyata pendapatan komprehensif yang disatukan sebagai agihan untung atau rugi dan pendapatan atau kerugian komprehensif untuk tahun tersebut antara kepentingan minoriti dengan **TH**.

Kerugian yang dicatat oleh syarikat subsidiari diagihkan kepada kepentingan minoriti walaupun agihan tersebut akan mengakibatkan jumlah kepentingan minoriti berbaki negatif.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(a) Asas penyatuan (samb.)

(v) Urus niaga yang dihapuskan atas penyatuan

Urus niaga dan baki antara syarikat-syarikat subsidiari dalam Kumpulan dan sebarang pendapatan dan perbelanjaan belum realis yang terbit daripada urus niaga antara syarikat subsidiari, dihapuskan semasa penyediaan penyata kewangan yang disatukan.

Keuntungan belum realis yang terbit daripada transaksi dengan syarikat bersekutu dan entiti usahasama dihapuskan terhadap jumlah pelaburan setakat kepentingan Kumpulan dalam syarikat yang dilaburkan tersebut. Kerugian belum realis dihapuskan sebagaimana keuntungan belum realis tetapi hanya setakat terdapatnya bukti akan tiadanya tanda-tanda rosot nilai.

(vi) Syarikat bersekutu

Syarikat bersekutu adalah entiti, termasuk entiti yang tidak diperbadankan yang mana Kumpulan mempunyai pengaruh penting, tetapi bukan kawalan, terhadap dasar-dasar kewangan dan operasi syarikat.

Pelaburan dalam syarikat bersekutu diperakaunkan dalam penyata kewangan disatukan dengan menggunakan kaedah ekuiti tolak sebarang kerugian rosot nilai. Kos pelaburan adalah termasuk kos transaksi yang berkaitan. Penyata kewangan yang disatukan merangkumi bahagian Kumpulan dalam jumlah keuntungan atau kerugian dan pendapatan komprehensif lain syarikat bersekutu, selepas pelarasan jika ada, untuk menyelaraskan dasar perakaunan dengan Kumpulan, bermula dari tarikh pengaruh penting wujud sehingga tarikh pengaruh penting tersebut berakhir.

Apabila bahagian kerugian Kumpulan melebihi kepentingannya dalam syarikat bersekutu, jumlah dibawa kepentingan tersebut termasuk sebarang pelaburan jangka panjang dikurangkan kepada sifar dan pengiktirafan kerugian dihentikan kecuali jika Kumpulan mempunyai obligasi atau telah membuat bayaran bagi pihak syarikat bersekutu.

Apabila Kumpulan tidak lagi mempunyai pengaruh penting terhadap syarikat bersekutu, sebarang kepentingan yang masih tersimpan dalam syarikat bersekutu pada tarikh pengaruh penting tidak lagi wujud, diukur pada nilai saksama dan jumlah ini dianggap sebagai nilai awal yang dibawa bagi aset kewangan. Perbezaan antara nilai saksama sebarang kepentingan yang masih tersimpan termasuk hasil daripada kepentingan yang dilupuskan dengan jumlah dibawa pelaburan pada tarikh kaedah ekuiti perakaunan dihentikan, diiktiraf dalam untung atau rugi.

Apabila kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu berkurang tetapi tidak mengakibatkan kehilangan pengaruh penting, sebarang baki kepentingan tidak diukur semula. Sebarang keuntungan atau kerugian yang timbul daripada pengurangan kepentingan diiktiraf dalam untung atau rugi. Sebarang keuntungan dan kerugian yang sebelum itu diiktiraf dalam pendapatan komprehensif juga dikelaskan semula mengikut kadar pengurangan kepada untung atau rugi jika keuntungan atau kerugian tersebut perlu dikelaskan semula kepada untung atau rugi semasa pelupusan aset atau liabiliti yang berkaitan.

Keuntungan atau kerugian daripada urus niaga hulu dan hilir antara Kumpulan dengan syarikat bersekutu diiktiraf dalam penyata kewangan Kumpulan hanya setakat kepentingan pelabur yang tidak berkaitan dalam syarikat bersekutu. Kerugian belum realis dihapuskan melainkan urus niaga tersebut membuktikan bahawa rosot nilai ke atas aset yang telah dipindahkan wujud.

(vii) Aturan usahasama

Aturan usahasama adalah aturan yang mana Kumpulan mempunyai kawalan bersama, ditubuhkan melalui kontrak yang memerlukan persetujuan sepenuhnya semua pihak untuk membuat keputusan terhadap aktiviti-aktiviti yang mempunyai kesan yang besar kepada pulangan yang diperoleh daripada usahasama tersebut. Pengelasan aturan usahasama sebagai operasi bersama atau entiti usahasama bergantung kepada hak dan kewajipan pihak-pihak yang terlibat dengan pengaturan yang ditubuhkan. Entiti usahasama adalah aturan usahasama yang mana pihak-pihak yang menyertai usahasama mempunyai hak terhadap aset bersih pengaturan usahasama. Operasi bersama pula merupakan aturan usahasama yang mana pengendali-pengendali mempunyai hak ke atas aset and obligasi terhadap liabiliti berkaitan dengan pengaturan usahasama.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(a) Asas penyatuan (samb.)

(vii) Aturan usahasama (samb.)

Kumpulan memperakaunkan kepentingannya dalam usahasama menggunakan kaedah ekuiti. Dividen yang telah dan akan diterima daripada usahasama diiktiraf sebagai pengurangan dalam jumlah dibawa bagi pelaburan ini. Apabila bahagian kerugian Kumpulan dalam usahasama adalah sama atau melebihi kepentingannya, termasuk kepentingan jangka panjang, yang pada dasarnya membentuk sebahagian dari jumlah pelaburan bersih Kumpulan dalam usahasama, Kumpulan tidak lagi mengiktiraf kerugian selanjutnya melainkan Kumpulan telah menanggung obligasi yang sah di bawah undang-undang atau konstruktif atau telah membuat pembayaran bagi pihak usahasama.

Keuntungan belum realis yang timbul daripada transaksi bersama entiti usahasama dihapuskan daripada pelaburan setakat kepentingan Kumpulan dalam pelaburan tersebut. Kerugian belum realis dihapuskan mengikut cara yang sama sebagaimana keuntungan belum realis, tetapi hanya setakat tidak terdapatnya bukti yang menunjukkan akan wujudnya rosot nilai.

Apabila Kumpulan tidak lagi menggunakan kaedah ekuiti bagi entiti usahasama disebabkan kehilangan kawalan bersama, sebarang kepentingan yang tersimpan dalam entiti tersebut akan diukur semula pada nilai saksama dengan perubahan nilai dibawa diiktiraf dalam untung atau rugi. Nilai saksama ini menjadi jumlah dibawa awal bagi tujuan memperakaunkan selanjutnya kepentingan yang tersimpan sebagai aset kewangan. Di samping itu, sebarang nilai yang sebelum itu diiktiraf dalam pendapatan komprehensif berkaitan entiti tersebut adalah diperakaunkan seolah-olah Kumpulan telah melupuskan aset atau liabiliti yang berkaitan secara langsung. Ini mungkin bermakna jumlah yang pernah diiktiraf dalam pendapatan komprehensif sebelum ini dikelaskan semula kepada untung atau rugi yang mana bersesuaian.

Sekiranya kepentingan pemilikan dalam usahasama dikurangkan tetapi kawalan bersama dikekalkan, hanya bahagian yang berkadar dengan jumlah yang sebelum itu diiktiraf dalam pendapatan komprehensif dikelaskan semula kepada untung atau rugi yang mana bersesuaian.

(b) Pelaburan dalam syarikat subsidiari, entiti usahasama dan syarikat bersekutu dalam penyata kewangan berasingan

Dalam penyata kewangan **TH** yang berasingan, pelaburan dalam syarikat subsidiari, entiti usahasama dan syarikat bersekutu dibawa pada kos tolak kerugian rosot nilai terkumpul. Apabila pelaburan dalam entiti-entiti ini dijual, perbezaan antara hasil jualan dengan jumlah dibawa bagi pelaburan-pelaburan ini diiktiraf dalam untung atau rugi.

Jumlah hutang daripada syarikat-syarikat subsidiari di mana **TH** menjangka tidak akan mendapat pembayaran balik dalam masa terdekat dianggap sebagai sebahagian daripada pelaburan **TH** dalam syarikat subsidiari.

(c) Tunai dan kesetaraan tunai

Tunai dan kesetaraan tunai merangkumi wang tunai di tangan, deposit dan simpanan dengan bank dan institusi kewangan, wang panggilan dan simpanan antara bank, dan pelaburan berkecairan tinggi yang mempunyai risiko rendah untuk berubah nilai. Untuk tujuan penyediaan penyata aliran tunai, tunai dan kesetaraan tunai dinyatakan bersih selepas ditolak overdraf bank dan deposit yang dicagarkan.

(d) Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain

Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain terdiri daripada kontrak berasaskan jualan (iaitu Bai' Bithaman Ajil, Bai Al-Inah, Murabahah, Bai Al-Dayn dan At-Tawarruq), kontrak berasaskan pajakan (iaitu Ijarah Muntahiah Bit-Tamleek dan Ijarah Thumma Al-Bai), kontrak berasaskan pembinaan (Istisna') dan kontrak Ar-Rahnu adalah aset-aset kewangan yang diukur pada kos terlunas. Pembiayaan dari **TH** terdiri daripada pembiayaan kepada syarikat subsidiari.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(e) Aset kewangan

Dasar perakaunan diterima pakai mulai 1 Januari 2018

(i) Pengkelasan

Bermula 1 Januari 2018, Kumpulan dan **TH** mengelaskan aset kewangannya mengikut kategori pengukuran yang berikut:

- aset kewangan yang diukur selanjutnya pada nilai saksama (sama ada melalui pendapatan komprehensif lain atau melalui untung atau rugi); dan
- aset kewangan yang diukur pada kos terlunas.

(ii) Pengukuran

Pengiktirafan awal

Pada awal pengiktirafan, Kumpulan dan **TH** mengukur aset kewangan pada nilai saksama, dan bagi aset kewangan yang tidak diukur pada nilai saksama melalui untung atau rugi ("FVTPL"), kos transaksi yang berkait secara langsung dengan pemerolehan aset kewangan juga ditambah. Kos transaksi bagi aset kewangan yang diukur pada FVTPL diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam untung atau rugi.

Aset kewangan yang mengandungi derivatif terbenam diambil kira secara keseluruhannya apabila menentukan sama ada aliran tunai mereka adalah semata-mata untuk pembayaran prinsipal dan keuntungan ("SPPI").

Pengukuran selanjutnya

Instrumen hutang

Pengukuran selanjutnya bagi instrumen hutang bergantung kepada model perniagaan Kumpulan dan **TH** dalam menguruskan aset dan ciri-ciri aliran tunai bagi aset tersebut. Kumpulan dan **TH** mengelaskan semula pelaburan hutang hanya apabila model perniagaan untuk mengurus aset-aset tersebut berubah.

Terdapat tiga kategori pengukuran yang digunakan oleh Kumpulan dan **TH** dalam mengklasifikasikan instrumen hutang iaitu:

(a) Kos terlunas ("AC")

Aset yang dipegang untuk menerima aliran tunai berkontrak di mana aliran tunai tersebut merupakan SPPI adalah diukur pada kos terlunas. Pengiktirafan instrumen hutang adalah berdasarkan kepada tarikh penyelesaian, iaitu tarikh di mana aset diserahkan kepada Kumpulan dan **TH**. Pendapatan daripada aset kewangan ini diiktiraf secara langsung dalam untung atau rugi. Sebarang keuntungan atau kerugian yang timbul daripada penyahiktirafan diiktiraf secara langsung dalam untung atau rugi bersama dengan keuntungan atau kerugian tukaran mata wang asing. Kerugian rosot nilai dibentangkan sebagai barisan item yang berasingan dalam untung atau rugi di mana bersesuaian. Pembiayaan, jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula, hutang perniagaan dan lain-lain, tunai dan kesetaraan tunai serta deposit dan simpanan dengan institusi kewangan adalah antara aset kewangan yang diukur pada kos terlunas.

(b) Nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ("FVOCI")

Aset yang dipegang untuk menerima aliran tunai berkontrak dan untuk dijual, di mana aliran tunai aset merupakan SPPI, adalah diukur pada FVOCI. Pengiktirafan instrumen hutang adalah berdasarkan tarikh penyelesaian, iaitu tarikh di mana aset diserahkan kepada Kumpulan dan **TH**. Pergerakan pada jumlah dibawa diambil kira melalui pendapatan komprehensif lain, kecuali pengiktirafan keuntungan atau kerugian rosot nilai, pendapatan dan keuntungan atau kerugian tukaran mata wang asing yang diiktiraf dalam untung atau rugi. Apabila aset kewangan dinyahiktiraf, untung atau rugi terkumpul yang sebelum ini diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dikelaskan semula daripada rizab kepada untung atau rugi dan diiktiraf dalam untung atau rugi. Pendapatan daripada aset kewangan ini diiktiraf secara langsung dalam untung atau rugi bersekali dengan keuntungan atau kerugian tukaran mata wang asing. Kerugian rosot nilai dibentangkan sebagai barisan item yang berbeza dalam untung atau rugi di mana bersesuaian.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(e) Aset kewangan (samb.)

Dasar perakaunan diterima pakai mulai 1 Januari 2018 (samb.)

(ii) Pengukuran (samb.)

Pengukuran selanjutnya (samb.)

Instrumen hutang (samb.)

(c) Nilai saksama melalui untung atau rugi ('FVTPL')

Aset yang tidak memenuhi kriteria untuk kos terlunas atau FVOCI diukur pada FVTPL. Pengiktirafan instrumen hutang adalah berdasarkan tarikh penyelesaian, iaitu tarikh di mana aset diserahkan kepada Kumpulan dan **TH**. Kumpulan dan **TH** juga boleh mengkhususkan, tetapi tidak dibenarkan untuk menukar kemudiannya, sesuatu aset pada FVTPL jika dengan berbuat demikian dapat mengurangkan dengan ketara atau menghapuskan ketidakpadanan yang dihasilkan oleh aset dan liabiliti yang diukur pada asas yang berbeza. Perubahan nilai saksama diiktiraf dalam untung atau rugi dan ditunjukkan dalam tempoh ia berlaku.

Instrumen ekuiti

Kumpulan dan **TH** mengukur semua pelaburan ekuiti selanjutnya pada nilai saksama. Jika Kumpulan dan **TH** memilih untuk mengambil kira keuntungan dan kerugian nilai saksama pelaburan ekuiti dalam pendapatan komprehensif lain, tiada pengelasan semula keuntungan dan kerugian nilai saksama dibuat kepada untung atau rugi apabila instrumen tersebut dinyahiktiraf. Dividen daripada instrumen sedemikian diiktiraf terus dalam untung atau rugi apabila hak Kumpulan dan **TH** untuk menerima bayaran telah disahkan.

Aset kewangan lain

Perubahan nilai saksama aset kewangan pada FVTPL diiktiraf dalam untung atau rugi di mana bersesuaian.

Dasar perakaunan diterima pakai sehingga 31 Disember 2017

(i) Pengiktirafan dan pengukuran awal

Aset atau liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan hanya apabila Kumpulan atau **TH** menjadi satu pihak kepada peruntukan kontrak bagi instrumen tersebut. Instrumen kewangan pada mulanya diiktiraf pada nilai saksama dan ditambah, bagi instrumen kewangan yang tidak dinilai saksama melalui untung atau rugi, kos transaksi yang berkait secara langsung dengan pemerolehan atau penerbitan instrumen kewangan tersebut.

(ii) Kategori instrumen kewangan dan pengukuran selanjutnya

Kumpulan dan **TH** mengkategorikan instrumen kewangan seperti berikut:

(a) Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi

Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi merangkumi aset yang dipegang untuk dagangan, termasuk derivatif (kecuali derivatif yang merupakan kontrak jaminan kewangan atau instrumen lindung nilai yang efektif dan dikhususkan) atau aset kewangan yang dikhususkan secara spesifik dalam kategori ini semasa pengiktirafan awal.

Derivatif yang dihubungkan kepada dan mesti diselesaikan melalui penyerahan instrumen ekuiti tidak tercatat yang mana nilai saksama tidak boleh diukur dengan pasti adalah dinyatakan pada kos.

Aset kewangan yang dikategorikan sebagai nilai saksama melalui untung atau rugi adalah diukur selanjutnya pada nilai saksama dengan keuntungan atau kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(e) Aset kewangan (samb.)

Dasar perakaunan diterima pakai sehingga 31 Disember 2017 (samb.)

(ii) Kategori instrumen kewangan dan pengukuran selanjutnya (samb.)

(b) Aset kewangan dipegang sehingga matang

Aset kewangan yang dipegang sehingga matang adalah aset kewangan bukan derivatif yang mempunyai bayaran dalam jumlah yang tetap atau yang boleh ditentukan dan tempoh matang yang tetap di mana Kumpulan dan **TH** mempunyai hasrat dan kemampuan untuk memegang aset kewangan tersebut sehingga matang. Aset kewangan ini diukur selanjutnya pada kos terlunas, menggunakan kaedah kadar keuntungan efektif.

Sebarang penjualan atau pengkelasan semula sebahagian daripada aset kewangan ini dalam jumlah yang mengatasi jumlah kecil dan yang masih agak jauh dari tempoh matang akan mengakibatkan pengkelasan semula semua aset kewangan yang dipegang sehingga matang kepada aset kewangan tersedia untuk dijual. Kumpulan dan **TH** juga tidak dibenarkan untuk mengkelaskan sebarang aset kewangan di bawah kategori aset kewangan yang dipegang sehingga matang pada tahun semasa dan tahun-tahun kewangan berikutnya.

(c) Pembiayaan dan penghutang

Pembiayaan dan penghutang adalah aset kewangan bukan derivatif yang mempunyai bayaran dalam jumlah yang tetap atau yang boleh ditentukan dan tidak tercatat dalam pasaran aktif. Kumpulan dan **TH** tidak bercadang untuk menjual aset ini serta merta atau dalam tempoh terdekat.

Aset kewangan ini diukur selanjutnya pada kos terlunas menggunakan kaedah kadar keuntungan efektif, tolak sebarang kerugian rosot nilai. Pembiayaan dan penghutang Kumpulan dan **TH** merangkumi “jumlah hutang lain pada kos terlunas” dan “tunai dan kesetaraan tunai” dalam penyata kedudukan kewangan.

(d) Aset kewangan tersedia untuk dijual

Aset kewangan tersedia untuk dijual merangkumi pelaburan dalam ekuiti dan sekuriti hutang berlandaskan Islam yang tidak dipegang untuk urusan niaga.

Pelaburan dalam instrumen ekuiti yang tidak mempunyai harga pasaran tercatat dalam pasaran aktif dan yang mana nilai saksamanya tidak boleh diukur dengan pasti dinyatakan pada kos. Aset kewangan lain yang dikategori sebagai tersedia untuk dijual diukur selanjutnya pada nilai saksama.

Sebarang keuntungan atau kerugian yang timbul daripada perubahan nilai saksama diiktiraf dalam rizab nilai saksama tersedia untuk dijual sehingga sekuriti tersebut dijual, dilupus atau dirosot nilai yang mana, pada waktu itu keuntungan atau kerugian terkumpul yang telah diiktiraf dalam rizab dipindahkan kepada untung atau rugi. Keuntungan atau kerugian daripada penjualan sekuriti tersedia untuk dijual diiktiraf dalam untung atau rugi.

Semua aset kewangan, kecuali aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi, adalah tertakluk kepada semakan rosot nilai seperti yang dinyatakan dalam Nota 3(w).

(f) Instrumen kewangan derivatif

Kumpulan dan **TH** memegang instrumen kewangan derivatif untuk melindungi nilai daripada pendedahan kepada mata wang asing dan kadar keuntungan. Walau bagaimanapun, Kumpulan memilih untuk tidak melaksanakan perakaunan lindung nilai. Oleh itu, kedudukan urusan niaga mata wang asing termasuk kontrak spot dan hadapan dinilai semula pada kadar pasaran yang wujud pada tarikh penyata kedudukan kewangan dan keuntungan atau kerugian yang terhasil bagi tahun kewangan diiktiraf dalam untung atau rugi.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(g) Liabiliti kewangan

MFRS 9 mengekalkan sebahagian besar kehendak-kehendak FRS 139 bagi liabiliti kewangan. Dari 1 Januari 2018, Kumpulan dan **TH** mengelaskan liabiliti kewangannya pada kos terlunas.

Liabiliti kewangan termasuk kumpulan wang simpanan pendeposit, dana simpanan yang membenarkan pendeposit untuk mengeluarkan simpanan mereka daripada akaun pada bila-bila masa.

Semua liabiliti kewangan pada mulanya diukur pada nilai saksama, dan selanjutnya diukur pada kos terlunas kecuali liabiliti kewangan yang diukur pada nilai saksama melalui untung atau rugi.

Nilai saksama melalui untung atau rugi merangkumi liabiliti kewangan yang merupakan derivatif (kecuali derivatif bagi kontrak jaminan kewangan atau instrumen lindung nilai yang efektif dan dikhususkan) atau liabiliti kewangan yang dikhususkan secara spesifik kepada kategori ini semasa pengiktirafan awal.

Derivatif yang dihubungkan kepada dan mesti diselesaikan melalui penyerahan instrumen ekuiti yang tidak tercatat dalam pasaran aktif bagi instrumen yang serupa yang mana nilai saksama tidak boleh diukur dengan pasti adalah dinyatakan pada kos.

Liabiliti kewangan lain yang dikategori sebagai nilai saksama melalui untung atau rugi adalah diukur selanjutnya pada nilai saksama dengan keuntungan atau kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi.

(h) Kontrak jaminan kewangan

Kontrak jaminan kewangan adalah kontrak yang menghendaki pemberi jaminan untuk membuat bayaran ganti rugi yang telah ditetapkan kepada penerima jaminan bagi kerugian yang ditanggung disebabkan penghutang gagal membuat bayaran mengikut tempoh dan syarat-syarat asal atau pindaan bagi sesuatu instrumen hutang.

Nilai saksama yang terhasil daripada kontrak jaminan kewangan dikelaskan sebagai pendapatan tertunda dan dilunaskan kepada untung atau rugi menggunakan kaedah garis lurus sepanjang tempoh kontrak atau, jika tempoh kontrak tidak dinyatakan, ia diiktiraf dalam untung atau rugi setelah jaminan dilepaskan.

Apabila penyelesaian sesuatu kontrak jaminan kewangan menjadi hampir pasti, suatu anggaran bagi jumlah obligasi dibuat. Jika jumlah dibawa bagi kontrak jaminan kewangan adalah lebih rendah daripada jumlah obligasi, nilai dibawa tersebut diselaraskan kepada jumlah obligasi dan diperakaunkan sebagai peruntukan.

Dasar perakaunan diterima pakai mulai 1 Januari 2018

Kontrak jaminan kewangan diukur selanjutnya pada jumlah yang lebih tinggi antara jumlah yang telah ditentukan mengikut model jangkaan kerugian kredit di bawah MFRS 9 dengan jumlah awal yang diiktiraf selepas ditolak jumlah pendapatan terkumpul yang diiktiraf mengikut kehendak-kehendak MFRS 15, di mana bersesuaian.

Dasar perakaunan diterima pakai sehingga 31 Disember 2017

Kontrak jaminan kewangan diukur selanjutnya pada jumlah yang lebih tinggi antara jumlah yang telah ditentukan mengikut FRS 137, *'Provisions, contingent liabilities and contingent assets'* dengan jumlah awal yang diiktiraf selepas ditolak pelunasan terkumpul, di mana bersesuaian.

(i) Hutang perniagaan dan hutang-hutang lain

Hutang perniagaan adalah jumlah hutang daripada pelanggan untuk barang dagangan yang telah dijual atau perkhidmatan yang telah dilaksanakan dalam urusan perniagaan biasa. Secara amnya, hutang-hutang lain timbul daripada transaksi yang bukan daripada urusan perniagaan biasa Kumpulan dan **TH**.

Butiran tentang dasar rosot nilai hutang perniagaan dan hutang-hutang lain Kumpulan dan **TH** dinyatakan dalam Nota 3(w).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(j) Kerja-kerja pembinaan dalam pelaksanaan

Dasar perakaunan diterima pakai sehingga 31 Disember 2017

Kerja-kerja pembinaan dalam pelaksanaan merupakan jumlah kasar yang masih belum dibilkan yang dijangka akan diterima daripada pelanggan untuk kerja-kerja kontrak yang telah dilaksanakan sehingga kini. Ia dinyatakan pada kos ditambah keuntungan diiktiraf sehingga kini dan ditolak bil kemajuan dan kerugian yang diiktiraf. Kos termasuk semua perbelanjaan yang berkait secara langsung dengan projek khusus dan agihan overhead yang tetap dan berubah-ubah yang ditanggung semasa aktiviti kontrak Kumpulan berdasarkan kapasiti operasi yang normal.

Kerja-kerja pembinaan dalam pelaksanaan ditunjukkan sebagai sebahagian daripada hutang perniagaan dalam penyata kedudukan kewangan. Jika bil-bil berperingkat melebihi kos yang ditanggung serta keuntungan diiktiraf, perbezaan tersebut ditunjukkan sebagai jumlah hutang kepada pelanggan kontrak yang merupakan sebahagian daripada jumlah pemiutang dalam penyata kedudukan kewangan.

(k) Aset kontrak dan liabiliti kontrak

Dasar perakaunan diterima pakai mulai 1 Januari 2018

Aset kontrak adalah hak terhadap sejumlah ganjaran sebagai pertukaran untuk barangan atau perkhidmatan yang dipindahkan kepada pelanggan. Jika Kumpulan telah memindahkan barangan atau perkhidmatan kepada pelanggan sebelum pelanggan membayar ganjaran atau sebelum pembayaran perlu dibuat, aset kontrak diiktiraf berdasarkan ganjaran yang diperoleh secara bersyarat. Bagi pembangunan hartanah dan kontrak pembinaan, aset kontrak adalah lebihan pendapatan terkumpul yang diperoleh berbanding bil-bil terkini. Aset kontrak dinyatakan pada kos tolak kerugian rosot nilai terkumpul.

Liabiliti kontrak adalah obligasi untuk memindahkan barang dan perkhidmatan kepada pelanggan di mana Kumpulan telah menerima ganjaran (atau jumlah ganjaran yang perlu dibayar) daripada pelanggan. Jika pelanggan membayar ganjaran sebelum Kumpulan memindahkan barang atau perkhidmatan kepada pelanggan, liabiliti kontrak akan diiktiraf apabila pembayaran dibuat atau pembayaran perlu dibayar (yang mana lebih awal). Liabiliti kontrak diiktiraf sebagai pendapatan apabila Kumpulan melaksanakan kerja-kerja mengikut kontrak. Bagi pembangunan hartanah dan kontrak pembinaan, liabiliti kontrak merupakan lebihan bil-bil terkini berbanding pendapatan terkumpul yang diperoleh. Liabiliti kontrak adalah termasuk bayaran pendahuluan yang diterima daripada pelanggan dan pendapatan tertunda lain di mana Kumpulan telah mengeluarkan bil dan mengumpul bayaran sebelum barang diserahkan atau perkhidmatan diberikan kepada pelanggan.

(l) Inventori

(i) Pembangunan Hartanah

Hartanah yang diperoleh atau sedang dibina untuk dijual dalam urusan perniagaan biasa, dan bukannya untuk penyewaan atau peningkatan nilai, dipegang sebagai inventori dan diukur pada jumlah yang lebih rendah antara kos dengan nilai boleh realis bersih.

Kos termasuk:

- Hak milik bebas dan hak milik pajak untuk tanah;
- Jumlah yang dibayar kepada kontraktor untuk pembinaan;
- Kos kewangan, perancangan dan kos reka bentuk, kos penyediaan tapak, bayaran professional untuk perkhidmatan undang-undang, cukai pindahan hartanah, overhead pembinaan dan kos-kos lain yang berkaitan;
- Kos komisen yang tidak dikembalikan.

Nilai boleh realis bersih ialah anggaran harga jualan dalam urusan perniagaan biasa, berdasarkan harga pasaran pada tarikh pelaporan dan yang didiskaunkan untuk nilai masa wang jika material, tolak kos sehingga penyelesaian kerja dan anggaran kos jualan.

Inventori dan polisi terperinci bagi kos pembangunan hartanah dinyatakan dalam Nota 3(m).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(l) Inventori (samb.)

(ii) Barangan berasaskan sawit

Inventori sawit dinyatakan pada jumlah yang lebih rendah antara kos dengan nilai boleh realis bersih.

Kos bagi stok barangan siap berasaskan sawit dikira menggunakan kaedah kos purata wajaran dan termasuk perbelanjaan yang ditanggung bagi pemerolehan stok, kos pengeluaran atau pemprosesan dan kos-kos lain untuk menghasilkan stok tersebut ke lokasi dan keadaan sedia ada. Kos termasuk bahagian overhead pengeluaran yang berkaitan berdasarkan kapasiti operasi yang normal.

Kos bagi barangan stor meliputi jumlah yang diinvoiskan oleh pembekal dan dikira menggunakan kaedah purata wajaran.

Nilai boleh realis bersih merupakan anggaran harga jualan dalam urusan perniagaan yang biasa, ditolak anggaran kos untuk menyiapkan dan kos-kos lain yang diperlukan bagi melaksanakan jualan.

(iii) Peralatan komputer

Inventori dinilai pada jumlah yang lebih rendah antara kos dengan nilai boleh realis bersih selepas peruntukan yang cukup dibuat untuk inventori yang telah usang, rosak, luput atau kurang pergerakan. Kos ditentukan berdasarkan kos purata wajaran dan termasuk duti import, kos pengangkutan dan pengendalian dan sebarang kos yang boleh dikaitkan secara langsung.

(iv) Stor

Kos stor meliputi jumlah yang telah diinvoiskan oleh pembekal dan dikira menggunakan kaedah purata wajaran.

(m) Kos pembangunan hartanah

(i) Tanah yang dipegang untuk pembangunan hartanah

Hartanah inventori di mana tiada aktiviti pembangunan telah dijalankan atau yang mana aktiviti pembangunan dijangka tidak akan disiapkan dalam tempoh pusingan operasi yang normal, dirujuk sebagai tanah dipegang untuk pembangunan hartanah dan dikelaskan sebagai aset bukan semasa. Secara amnya, tidak ada kerja-kerja pembangunan secara ketara yang dilakukan di tanah-tanah ini selain kerja-kerja infrastruktur, kerja-kerja tanah dan landskap yang dilakukan untuk menyediakan tanah untuk pembangunan dan inventori hartanah ini dinyatakan pada kos serta perbelanjaan sampingan yang ditanggung untuk meletakkan tanah dalam keadaan sedia untuk pembangunan. Inventori hartanah ini dikelaskan kepada aset semasa pada ketika kegiatan aktif projek pembangunan telah dimulakan dan apabila dapat ditunjukkan bahawa aktiviti pembangunan boleh disiapkan dalam kitaran operasi yang normal.

(ii) Kos pembangunan hartanah

Hartanah inventori dalam pembinaan dirujuk sebagai kos pembangunan hartanah dan merangkumi kos tanah, kos bangunan langsung dan bahagian kos pembangunan yang berkaitan dengan keseluruhan projek pembangunan di mana berkenaan. Sebaik sahaja dijual, kos inventori ini diiktiraf dalam untung atau rugi apabila kawalan dipindahkan kepada pelanggan masing-masing.

(iii) Hartanah yang telah siap

Unit-unit pembangunan hartanah yang telah siap tetapi belum dijual dikelaskan semula daripada kos pembangunan hartanah kepada hartanah yang telah siap.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(n) Perbelanjaan pembangunan perladangan

Kos ini merangkumi perbelanjaan yang berkait secara langsung dengan pemerolehan aset dan lain-lain kos yang berkait secara langsung untuk membawa aset ini kepada keadaan ia bertujuan untuk digunakan. Kos ini termasuk kos bahan mentah dan upah buruh langsung. Bagi aset yang memenuhi syarat yang ditetapkan, kos kewangan dipermodalkan mengikut dasar perakaunan bagi kos kewangan.

Kesemua perbelanjaan berkaitan dengan pembangunan ladang kelapa sawit (bagi tanaman belum matang) dipermodalkan sebagai perbelanjaan pembangunan ladang. Sesuatu ladang diisytihar matang apabila ia telah bersedia bagi tujuan ia dibangunkan. Kos ini akan disusut nilai sepanjang tempoh hayat penggunaan setelah ia dipindahkan kepada hartanah, loji dan peralatan apabila tanaman telah matang.

Perbelanjaan overhead ladang dibahagikan kepada perbelanjaan berkaitan dengan pendapatan dan perbelanjaan pembangunan ladang mengikut nisbah kawasan matang dan belum matang.

Tapak samaian dinyatakan pada kos. Kos ini berkait dengan kos penyelenggaraan tapak samaian.

(o) Perhutanan

Perhutanan diukur pada pengiktirafan awal dan pada pelaporan selanjutnya pada nilai saksama, dengan sebarang perubahan dalam nilai saksama perhutanan pada tahun semasa diiktiraf dalam untung atau rugi.

Nilai saksama perhutanan dilaksanakan secara bebas oleh jurunilai profesional.

(p) Hartanah pelaburan

Pengukuran

Hartanah pelaburan adalah hartanah atau sebahagian daripada hartanah yang dimiliki sepenuhnya atau di bawah pegangan pajakan untuk memperoleh pendapatan sewa atau untuk peningkatan nilai hartanah atau kedua-duanya tetapi bukan untuk dijual dalam urusan perniagaan yang biasa, tidak digunakan untuk pembuatan barangan atau pembekalan perkhidmatan atau untuk tujuan pentadbiran. Hartanah pelaburan adalah termasuk tanah yang dipegang namun belum ditentukan kegunaannya pada masa hadapan dan hartanah dalam pembinaan yang akan digunakan pada masa hadapan sebagai hartanah pelaburan.

Hartanah pelaburan pada mulanya dinyatakan pada kos, termasuk fi professional bagi perkhidmatan perundangan, cukai pindahmilik, kos-kos transaksi lain dan kos pembiayaan jika hartanah pelaburan memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan. Kos permulaan bagi sesuatu kepentingan hartanah yang dipegang di bawah pajakan operasi dan dikelaskan sebagai hartanah pelaburan adalah seperti yang ditetapkan bagi pajakan kewangan, iaitu, aset perlu diiktiraf pada jumlah yang lebih rendah antara nilai saksama dengan nilai semasa bagi bayaran pajakan minimum. Selepas pengiktirafan awal, hartanah pelaburan selanjutnya dibawa pada nilai saksama dengan sebarang perubahan berkaitan diiktiraf dalam untung atau rugi dalam tempoh perubahan tersebut berlaku. Nilai saksama adalah berdasarkan nilai pasaran yang dilaksanakan oleh firma jurunilai bebas.

Perbelanjaan selanjutnya diiktiraf dalam jumlah dibawa bagi hartanah pelaburan hanya jika manfaat ekonomi yang berkaitan dengan perbelanjaan tersebut pada masa hadapan akan diterima oleh Kumpulan dan **TH** dan kos bagi item tersebut boleh diukur dengan pasti. Semua kos baik pulih dan penyelenggaraan lain diperakaukan sebagai perbelanjaan apabila berlaku. Apabila sebahagian daripada hartanah pelaburan diganti, jumlah dibawa bagi bahagian yang diganti akan dinyahiktiraf.

Hartanah pelaburan dinyahiktiraf apabila dilupuskan, atau apabila ia tidak lagi digunakan dan tiada manfaat ekonomi dijangka akan diterima pada masa hadapan daripada pelupusannya. Perbezaan antara hasil pelupusan bersih dengan jumlah dibawa diiktiraf dalam untung atau rugi dalam tempoh hartanah tersebut dinyahiktiraf.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(p) Hartanah pelaburan (samb.)

Pengkelasan semula kepada/daripada hartanah pelaburan

Apabila sesuatu hartanah, loji dan peralatan dipindahkan kepada hartanah pelaburan berikutan perubahan dalam penggunaannya, sebarang perbezaan yang timbul pada tarikh pindahan antara jumlah dibawa bagi hartanah tersebut sejurus sebelum dipindahkan dengan nilai saksamanya diiktiraf secara langsung dalam rizab sebagai penilaian semula.

Apabila penggunaan hartanah pelaburan berubah yang menyebabkan ia dikelaskan kepada hartanah, loji dan peralatan, atau inventori, nilai saksama hartanah pelaburan tersebut pada tarikh pengkelasan dianggap sebagai kos hartanah, loji dan peralatan atau inventori.

(q) Hartanah, loji dan peralatan

Hartanah, loji dan peralatan diukur pada kos atau penilaian tolak sebarang susut nilai dan rosot nilai terkumpul.

Kos termasuk perbelanjaan yang berkait secara langsung dengan pemilikan aset dan kos-kos langsung lain untuk menghasilkan aset tersebut kepada keadaan ia berfungsi seperti mana yang dirancang. Kos juga termasuk kos untuk meleraikan dan mengalihkan aset dan memulihara kawasan di mana aset ditempatkan. Kos bagi aset yang dihasilkan sendiri adalah termasuk kos bahan mentah dan buruh langsung. Bagi aset-aset yang memenuhi syarat yang ditetapkan, kos kewangan dipermodalkan menurut dasar perakaunan bagi kos kewangan.

Kos hartanah, loji dan peralatan yang diiktiraf disebabkan penggabungan perniagaan adalah diperakaunkan berdasarkan nilai saksama pada tarikh penggabungan. Nilai saksama adalah anggaran jumlah yang mana aset boleh dipindah milik antara pihak-pihak yang bersedia dan berpengetahuan menerusi urusan niaga yang telus.

Kos menggantikan bahagian tertentu aset diiktiraf dalam jumlah dibawa jika manfaat ekonomi dijangka akan diperoleh pada masa hadapan oleh Kumpulan dan **TH** dan kos ini dapat diukur dengan pasti. Jumlah dibawa bagi bahagian yang diganti dinyahiktiraf daripada penyata kewangan. Kos-kos harian dalam menyelenggara hartanah, loji dan peralatan diiktiraf dalam penyata pendapatan apabila ia berlaku.

Keuntungan atau kerugian bersih daripada penjualan hartanah, loji dan peralatan ditentukan dengan membandingkan hasil jualan dengan jumlah dibawa bagi hartanah, loji dan peralatan dan diiktiraf sebagai perbelanjaan lain-lain dalam untung atau rugi.

Susut nilai

Susut nilai diiktiraf dalam untung atau rugi berdasarkan asas garis lurus sepanjang tempoh hayat penggunaan setiap komponen hartanah, loji dan peralatan. Tanah milik bebas tidak disusut nilai. Hartanah, loji dan peralatan dalam pembinaan tidak disusut nilai sehingga aset siap untuk digunakan.

(i) Anggaran hayat penggunaan bagi tahun semasa dan tahun-tahun terdahulu adalah seperti berikut:

Bangunan milik bebas	5 - 99	tahun
Pengubahsuaian bangunan	5 - 10	tahun
Loji, jentera, kelengkapan dan kenderaan	2 - 15	tahun

Pelunasan

Hartanah milik pajak dilunaskan mengikut tempoh pajakan seperti berikut:

Tanah milik pajak	20 - 999	tahun
Bangunan milik pajak	50	tahun

Pada penghujung tempoh pelaporan, Kumpulan menilai sama ada terdapat sebarang tanda rosot nilai. Jika tanda-tanda tersebut wujud, satu analisis akan dijalankan untuk menilai sama ada nilai dibawa aset tersebut boleh diperolehi sepenuhnya. Jika nilai dibawa melebihi nilai boleh diperolehi, penurunan nilai akan dibuat. Lihat dasar perakaunan Nota 3(w) berkaitan rosot nilai aset bukan kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(r) Tanaman penghasil

Tanaman penghasil adalah tumbuhan hidup yang digunakan untuk mengeluarkan hasil sepanjang tempoh produktif tanaman tersebut. Tanaman penghasil dikelaskan di bawah kategori hartanah, loji dan peralatan. Tanaman penghasil yang boleh digunakan diukur pada kos tolak susut nilai terkumpul dan sebarang kerugian rosot nilai terkumpul. Kos merangkumi perbelanjaan perladangan yang merupakan kos keseluruhan yang dibelanjakan daripada pembersihan tanah sehingga tanaman boleh dituai.

Tanaman penghasil yang belum matang dikelaskan sebagai perbelanjaan pembangunan ladang sehingga pokok-pokok tersedia untuk dituai. Pada tempoh ini, tanaman penghasil dikenal pasti untuk dikelaskan kepada hartanah, loji dan peralatan dan disusut nilai sepanjang anggaran tempoh hayat penggunaan selama 30 tahun dari tarikh ia sedia untuk penuaian secara komersil berdasarkan anggaran jadual hasil pengeluaran tahunan setiap ladang. Tanaman penghasil disemak bagi sebarang tanda-tanda rosot nilai pada setiap tempoh pelaporan, dan jika tanda-tanda tersebut wujud, ujian rosot nilai dilaksanakan mengikut piawaian perakaunan *MFRS 136 Impairment of Assets*.

(s) Aset agrikultur

Aset agrikultur merangkumi hasil pertanian yang tumbuh di ladang kelapa sawit.

Keuntungan atau kerugian yang timbul daripada pengiktirafan awal aset agrikultur pada nilai saksama tolak kos jualan dan daripada perubahan nilai saksama tolak kos jualan aset agrikultur diiktiraf dalam untung atau rugi dalam tempoh perubahan berlaku.

(t) Pajak

(i) Perakaunan penerima pajak

Pajakan kewangan

Pajakan yang mana Kumpulan menanggung sebahagian besar risiko dan menerima ganjaran daripada pemilikan pajak adalah pajak kewangan. Pada permulaan pajak, aset pajak dinyatakan pada jumlah yang lebih rendah antara nilai saksama dengan nilai semasa bayaran minimum pajak. Selepas pengiktirafan awal, aset tersebut diperakaunkan mengikut dasar perakaunan yang bersesuaian dengan aset tersebut.

Bayaran minimum pajak yang dibuat di bawah pajak kewangan, dibahagikan antara kos kewangan dengan baki liabiliti yang masih tertunggak. Kos kewangan diagihkan sepanjang tempoh pajak untuk menghasilkan satu kadar keuntungan yang sama sepanjang tempoh pajak ke atas baki liabiliti yang masih tertunggak. Bayaran pajak luar jangka diambil kira dengan meminda bayaran minimum pajak sepanjang tempoh pajak yang masih tinggal apabila pelarasan pajak disahkan.

Tanah milik pajak yang pada dasarnya adalah pajak kewangan dikelaskan sebagai hartanah, loji dan peralatan atau hartanah pelaburan jika ia dipegang untuk memperoleh pendapatan sewa atau peningkatan nilai atau kedua-duanya.

Hartanah, loji dan peralatan yang dimiliki melalui pajak kewangan dipermodalkan dan disusut nilai seperti mana aset-aset lain milik Kumpulan seperti dinyatakan dalam Nota 3(q) dan obligasi sepadan berkaitan dengan baki bayaran prinsipal diperakaunkan sebagai liabiliti.

Pajakan operasi

Pajakan yang mana Kumpulan dan **TH** tidak menanggung sebahagian besar risiko dan manfaat dari pemilikan dikelaskan sebagai pajak operasi dan, aset pajak tidak diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan.

Hartanah yang dipegang sebagai pajak operasi, bagi tujuan untuk menghasilkan pendapatan sewa atau peningkatan nilai atau kedua-duanya, dikelaskan sebagai hartanah pelaburan dan diukur pada nilai saksama.

Bayaran yang dibuat di bawah pajak operasi diiktiraf dalam untung atau rugi berdasarkan asas garis lurus sepanjang tempoh pajak. Insentif pajak yang diterima diiktiraf dalam untung atau rugi sebagai sebahagian daripada perbelanjaan pajak keseluruhan sepanjang tempoh pajak. Sewa luar jangka diambil kira dalam untung atau rugi dalam tempoh ia ditanggung.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(t) Pajakan (samb.)

(ii) Perakaunan pemberi pajakan

Pajakan operasi

Di bawah pajakan operasi, aset tersebut ditunjukkan dalam penyata kedudukan kewangan berdasarkan jenis aset tersebut. Pendapatan sewa diiktiraf sepanjang tempoh pajakan berdasarkan asas garis lurus.

(u) Dana Takaful

(i) Dana Takaful Keluarga

Dana Takaful Keluarga adalah dana yang timbul daripada:

- (i) Takaful Keluarga;
- (ii) Takaful Keluarga Berkelompok; dan
- (iii) Takaful Semula Keluarga.

Dana Takaful Keluarga diselenggara selaras dengan kehendak-kehendak Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 dan mengandungi jumlah milik peserta-peserta yang merupakan bahagian peserta-peserta daripada lebihan menaja jamin dan pulangan pelaburan, yang mana berkaitan dan boleh diagihkan mengikut terma dan syarat-syarat yang ditentukan oleh Kumpulan.

Pindahan lebihan daripada Dana Takaful Keluarga kepada untung atau rugi dikira berdasarkan nisbah perkongsian keuntungan yang telah ditetapkan daripada lebihan menaja jamin dan pulangan pelaburan.

Rizab aktuari

Rizab aktuari terdiri daripada penilaian prospektif aktuari, penilaian unjuran aliran tunai dan penilaian caruman yang belum diperoleh seperti yang dijelaskan di bawah:

(i) Penilaian prospektif aktuari

Bagi produk yang berkaitan dengan kredit, liabiliti Dana Takaful Keluarga hendaklah dinilai berdasarkan jumlah nilai semasa manfaat masa hadapan dan sebarang jangkaan perbelanjaan pada masa hadapan yang perlu dibayar daripada dana takaful, ditolak nilai semasa jumlah penerimaan aliran tunai tabarru' kasar pada masa hadapan berkaitan dengan sijil takaful, didiskaunkan pada kadar diskaun risiko terlaras yang sesuai seperti yang dinyatakan dalam garis panduan penilaian.

Bagi sijil takaful berkaitan kredit yang mana kemampunan potongan tabarru' bergantung kepada prestasi Dana Pelaburan Peserta ("PIF"), pengiraan adalah tertakluk kepada pelarasan aliran tunai tabarru' kasar masa hadapan dan ia adalah terhad kepada tempoh di mana PIF boleh mengekalkan tabarru' dan andaian bahawa perlindungan takaful berkuat kuasa sepanjang tempoh kontrak takaful tersebut.

(ii) Penilaian unjuran aliran tunai

Bagi produk dengan PIF selain daripada produk-produk yang berkaitan dengan kredit, liabiliti dinilai dengan menyediakan unjuran aliran tunai bagi tahun-tahun hadapan untuk memastikan semua obligasi pada masa hadapan dapat dipenuhi tanpa meminta sokongan kewangan atau modal tambahan sepanjang tempoh penyertaan berkuat kuasa. Unjuran aliran tunai hendaklah menggunakan asas yang selaras dengan kehendak garis panduan penilaian.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(u) Dana Takaful (samb.)

(i) Dana Takaful Keluarga (samb.)

(iii) Penilaian caruman yang belum diperoleh

Produk-produk yang diperbaharui atau yang dilanjutkan tempoh pada setiap tahun dinilai bergantung kepada yang berikut:

- (a) Bagi sijil yang melindungi kematian atau kesinambungan hidup, liabiliti dinilai berasaskan risiko yang belum tamat menggunakan anggaran prospektif bagi jangkaan bayaran masa hadapan yang timbul daripada peristiwa yang mungkin akan berlaku yang dilindungi pada tarikh penilaian. Bayaran masa hadapan termasuk peruntukan bagi tuntutan perbelanjaan yang berkait secara langsung, perbelanjaan yang berkait langsung dengan pelaburan, kos takaful semula dan jangkaan bayaran balik sumbangan masa hadapan yang dijangka dalam tempoh yang masih berkuat kuasa.
- (b) Bagi sijil yang melindungi kontingensi selain kematian atau kesinambungan hidup, liabiliti bersih adalah jumlah maksimum rizab risiko yang masih berkuat kuasa atau rizab sumbangan yang belum diperoleh.

Peruntukan bagi tuntutan tertunggak

Tuntutan dan peruntukan bagi tuntutan yang timbul daripada sijil takaful keluarga dan sijil takaful keluarga berkelompok termasuk kos-kos penyelesaian, diambil kira menggunakan kaedah asas kes dan bagi tujuan ini, manfaat-manfaat yang belum dibayar diiktiraf seperti berikut:

- (i) Bayaran manfaat bagi sijil-sijil yang telah matang atau polisi-polisi lain yang perlu dibayar pada tarikh-tarikh tertentu diambil kira sebagai tuntutan yang akan dibayar pada tarikh-tarikh tersebut.
- (ii) Kematian, serahan balik dan manfaat-manfaat lain tanpa tarikh-tarikh tertentu diambil kira sebagai tuntutan yang akan dibayar pada tarikh penerimaan makluman kematian peserta atau berlakunya kejadian yang dilindungi.
- (iii) Bagi keluarga individu, perniagaan perubatan dan kesihatan berkelompok, peruntukan dibuat mengikut kos tuntutan (bersama-sama dengan perbelanjaan yang berkaitan) dan IBNR pada akhir tempoh pelaporan, dengan menggunakan kaedah anggaran matematik oleh aktuari bertauliah dalaman yang mana sejarah tuntutan terdahulu digunakan untuk mengunjurkan tuntutan masa hadapan. Peruntukan juga mengandungi margin risiko bagi perbezaan yang mungkin memberi kesan yang tidak diingini. Sepertimana kesemua unjuran, terdapat faktor ketidaktentuan dan unjuran tuntutan mungkin berbeza daripada yang sebenar. Ketidaktentuan timbul daripada perubahan dalam risiko-risiko berkaitan, perubahan dalam tebaran risiko, pola penyelesaian tuntutan serta ketidaktentuan dalam model unjuran dan andaian-andaian yang digunakan.

(ii) Dana Takaful Am

Dana Takaful Am disediakan selaras dengan kehendak Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013. Termasuk dalam Dana Takaful Am adalah dana yang terbit daripada:

- (i) Dana Takaful Am; dan
- (ii) Dana Takaful Semula Am.

Hasil menaja jamin takaful am ditentukan berdasarkan setiap kelas perniagaan takaful selepas mengambil kira takaful semula, sumbangan belum terima, tuntutan-tuntutan dan perbelanjaan pengurusan.

Rizab sumbangan yang belum diperoleh

Rizab sumbangan yang belum diperoleh ("UCR") mewakili bahagian sumbangan bersih daripada sijil-sijil takaful yang dikeluarkan dan belum tamat tempoh pada akhir tahun kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(u) Dana Takaful (samb.)

(ii) Dana Takaful Am (samb.)

Rizab sumbangan yang belum diperoleh (samb.)

Untuk menentukan UCR pada akhir tempoh pelaporan, kaedah paling tepat yang digunakan untuk menggambarkan sumbangan sebenar yang belum diperoleh adalah seperti berikut:

- (i) Kaedah 1/365 bagi kesemua perniagaan Dana Takaful Am;
- (ii) Kaedah 1/8 untuk kesemua kelas perniagaan Dana Takaful Semula Am 'Inward Treaty'.

Peruntukan bagi tuntutan belum dijelaskan

Liabiliti bagi tuntutan belum yang masih tertunggak diiktiraf bagi perniagaan takaful langsung. Jumlah tuntutan tertunggak adalah anggaran terbaik pembayaran yang diperlukan termasuk belanja-belanja berkaitan ditolak perolehan semula, jika ada, untuk menyelesaikan obligasi semasa pada akhir tempoh pelaporan. Sebarang perbezaan antara kos semasa yang dianggarkan dengan penyelesaian selanjutnya diambil kira dalam penyata pendapatan komprehensif takaful Kumpulan pada tahun penyelesaian dibuat.

Peruntukan juga dibuat bagi kos tuntutan (bersama-sama dengan perbelanjaan berkaitan) dan tuntutan ditanggung tetapi tidak dilaporkan ("IBNR") pada akhir tempoh pelaporan, dengan menggunakan kaedah anggaran matematik oleh aktuari bertauliah luar yang mana sejarah tuntutan terdahulu digunakan untuk mengunjurkan tuntutan masa hadapan. Peruntukan juga mengandungi margin risiko bagi perbezaan yang mungkin memberi kesan yang tidak diingini. Sepertimana kesemua unjuran, terdapat faktor ketidaktentuan dan unjuran tuntutan mungkin berbeza daripada yang sebenar. Ketidaktentuan timbul daripada perubahan dalam risiko-risiko berkaitan, perubahan dalam tebaran risiko, pola penyelesaian tuntutan serta ketidaktentuan dalam model unjuran dan andaian-andaian yang digunakan.

(v) Aset tak ketara

(i) Muhibah

Muhibah merupakan lebihan kos pengambilalihan perniagaan berbanding kepentingan Kumpulan dalam nilai saksama aset, liabiliti dan liabiliti luar jangka yang dikenal pasti pada tarikh pengambilalihan. Muhibah tidak dilunaskan tetapi disemak setiap tahun untuk menentukan sama ada terdapat sebarang kerugian rosot nilai atau disemak dengan lebih kerap sekiranya terdapat perubahan atau peristiwa tertentu yang boleh menjejaskan nilainya. Sebarang kerugian rosot nilai jika ada, dikenakan kepada penyata pendapatan. Sebarang kerugian rosot nilai diiktiraf serta-merta dalam untung atau rugi dan tidak boleh dibalikkan semula dalam tempoh-tempoh berikutnya.

Penetapan jumlah boleh diperoleh semula adalah seperti yang dinyatakan dalam Nota 3(w)(ii).

(ii) Fi perkhidmatan Bancatakaful

Fi perkhidmatan Bancatakaful dilunaskan menggunakan kaedah garis lurus sepanjang tempoh usia guna perkhidmatan selama lima tahun. Kaedah pelunasan, tempoh usia guna dan nilai sisa disemak pada setiap akhir tarikh pelaporan dan dikemas kini, jika perlu.

(iii) Aset tak ketara lain

Aset tak ketara lain merangkumi deposit teras, hubungan pelanggan dan jenama yang timbul daripada pengambilalihan perniagaan perbankan dan takaful. Ia dinyatakan pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan dan dilunaskan sepanjang tempoh usia guna antara 10 hingga 12 tahun.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(w) Rosot nilai

(i) Aset kewangan

Dasar perakaunan yang digunakan mulai 1 Januari 2018

Rosot nilai instrumen hutang dan kontrak jaminan kewangan

Kumpulan dan **TH** menilai, berdasarkan asas pandang ke hadapan, jangkaan kerugian kredit ("ECL") berkaitan dengan instrumen hutang yang dibawa pada kos terlunas dan pada FVOCI dan kontrak jaminan kewangan yang telah diterbitkan. Kaedah rosot nilai yang digunakan bergantung kepada sama ada terdapatnya peningkatan risiko kredit yang ketara.

Kumpulan dan **TH** mempunyai sembilan jenis instrumen kewangan yang tertakluk kepada pendekatan mudah atau pendekatan 3 peringkat ECL seperti berikut:

- i) Tunai dan kesetaraan tunai dan deposit dan simpanan
- ii) Jumlah hutang lain pada kos terlunas
- iii) Jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula
- iv) Instrumen hutang diukur pada kos terlunas
- v) Aset kewangan diukur pada kos terlunas
- vi) Instrumen hutang diukur pada FVOCI
- vii) Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain
- viii) Kontrak jaminan kewangan
- ix) Aset takaful

ECL merupakan satu anggaran mengikut pemberat kebarangkalian, bagi perbezaan antara nilai semasa aliran tunai berdasarkan kontrak dengan nilai semasa aliran tunai yang mana Kumpulan dan **TH** dijangka akan menerima sepanjang baki hayat instrumen kewangan berkenaan. Bagi kontrak jaminan kewangan, ECL adalah perbezaan antara jangkaan jumlah bayaran jaminan kepada pemegang instrumen hutang yang dijamin, tolak sebarang jumlah yang dijangka akan diterima oleh Kumpulan atau **TH** daripada pemegang instrumen, penghutang atau pihak lain.

Pengiraan ECL mencerminkan:

- satu jumlah yang tidak berat sebelah berdasarkan pemberat kebarangkalian yang ditentukan dengan menilai hasil dari satu julat;
- nilai masa bagi wang; dan
- maklumat yang munasabah dan boleh disokong tanpa melibatkan kos atau usaha yang berlebihan pada tarikh pelaporan tentang peristiwa yang telah berlaku, keadaan semasa dan unjuran keadaan ekonomi pada masa hadapan.

Pendekatan 3 peringkat

Pada setiap tarikh pelaporan, Kumpulan dan **TH** mengukur ECL ke atas instrumen kewangan atau kumpulan instrumen kewangan melalui peruntukan kerugian pada jumlah bersamaan dengan ECL untuk 12 bulan jika tiada peningkatan yang ketara dalam risiko kredit sejak pengiktirafan awal. Bagi instrumen kewangan lain yang mengalami peningkatan ketara dalam risiko kredit, peruntukan kerugian pada jumlah bersamaan dengan ECL seumur hidup perlu dilaksanakan. Nota 5(b) memberikan butiran pengukuran ECL.

Pendekatan mudah

Kumpulan dan **TH** menggunakan pendekatan mudah di bawah MFRS 9 untuk mengukur ECL yang menggunakan ECL seumur hidup secara amnya untuk semua hutang perniagaan dan kontrak aset. Nota 5(b) memberikan butiran pengukuran ECL.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(w) Rosot nilai (samb.)

(i) Aset kewangan (samb.)

Dasar perakaunan yang digunakan mulai 1 Januari 2018 (samb.)

Peningkatan ketara risiko kredit

Kumpulan dan **TH** menimbangkan kemungkinan akan adanya kegagalan membayar balik instrumen kewangan semasa pengiktiran awal aset tersebut dan sama ada terdapat peningkatan ketara dalam risiko kredit secara berterusan sepanjang tempoh pelaporan. Untuk menilai sama ada terdapat peningkatan ketara dalam risiko kredit, Kumpulan dan **TH** membandingkan risiko berlakunya kegagalan untuk membayar balik aset kewangan pada tarikh pelaporan dengan risiko berlakunya kegagalan untuk membayar balik pada tarikh pengiktirafan awal. Kumpulan dan **TH** menimbangkan maklumat yang berpandangan ke hadapan sedia ada yang munasabah dan dapat disokong.

Petunjuk-petunjuk berikut diambil kira dalam menilai risiko kredit:

- penarafan kredit dalaman
- penarafan kredit luaran (sebanyak mana yang tersedia);
- perubahan ketara yang telah atau dijangka memberi kesan buruk kepada perniagaan, keadaan kewangan atau ekonomi yang dijangka akan mengakibatkan perubahan ketara kepada keupayaan penghutang untuk memenuhi obligasi;
- perubahan ketara sebenar atau yang dijangka dalam hasil operasi penghutang;
- peningkatan ketara dalam risiko kredit instrumen kewangan lain bagi penghutang yang sama;
- perubahan ketara dalam nilai cagaran yang menyokong obligasi atau dalam kualiti jaminan pihak ketiga atau penambahbaikan kredit;
- perubahan ketara dalam jangkaan prestasi dan kelakuan penghutang, termasuk perubahan dalam status pembayaran penghutang dalam kumpulan serta perubahan dalam hasil operasi penghutang.

Maklumat makroekonomi (seperti kadar faedah pasaran atau kadar pertumbuhan) diambil kira sebagai sebahagian model penarafan dalaman.

Tanpa bersandarkan analisis di atas, peningkatan ketara risiko kredit dianggap wujud jika penghutang mempunyai tempoh yang melebihi 14 hari dari tarikh hutang perlu dibayar mengikut kontrak.

Takrifan kegagalan untuk membayar balik dan rosot nilai kredit aset kewangan

Kumpulan dan **TH** menakrifkan suatu instrumen kewangan sebagai gagal dibayar balik, yang selari dengan takrifan kemerosotan nilai kredit, apabila ia gagal memenuhi satu atau lebih ciri-ciri berikut:

Ciri-ciri kuantitatif:

Kumpulan dan **TH** menakrifkan instrumen kewangan sebagai gagal dibayar balik apabila penghutang gagal membuat pembayaran mengikut kontrak apabila tiba masa untuk membayar.

Ciri-ciri kualitatif:

Penghutang memenuhi ciri-ciri berkemungkinan untuk gagal membayar yang memberi gambaran bahawa penghutang menghadapi masalah kewangan yang ketara. Kumpulan dan **TH** mempertimbangkan perkara-perkara berikut:

- penghutang melanggar syarat-syarat perjanjian kewangan;
- konsesi telah dibuat oleh pemberi pinjaman berkaitan dengan masalah kewangan penghutang;
- terdapatnya kemungkinan bahawa penghutang akan menjadi mufliis atau berlaku penyusunan semula urusan kewangan penghutang;
- penghutang menjadi mufliis.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(w) Rosot nilai (samb.)

(i) Aset kewangan (samb.)

Dasar perakaunan yang digunakan mulai 1 Januari 2018 (samb.)

Takrifan kegagalan untuk membayar balik dan rosot nilai kredit aset kewangan (samb.)

Instrumen kewangan yang mengalami kemerosotan nilai kredit disemak secara individu. Pembiayaan kepada syarikat subsidiari dalam penyata kewangan **TH** disemak secara individu untuk pengiraan ECL, kerana maklumat risiko kredit diperoleh dan dipantau berdasarkan setiap pembiayaan kepada syarikat subsidiari.

Pengukuran ECL ke atas pembiayaan kepada syarikat subsidiari telah dilakukan berdasarkan kaedah aliran tunai terdiskaun dan dengan meneliti 3 senario yang berbeza iaitu Kes Asas, Kes Terbaik dan Kes Terburuk berdasarkan pemberat tertentu yang telah diletakkan bagi senario-senario tersebut.

Dasar perakaunan yang digunakan sehingga 31 Disember 2017

Pada tahun-tahun terdahulu, Kumpulan dan **TH** melaksanakan semakan rosot nilai terhadap aset kewangan berdasarkan model kerugian ditanggung.

Kumpulan dan **TH** menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat bukti yang kukuh akan wujudnya rosot nilai aset kewangan. Aset kewangan dirosot nilai dan kerugian rosot nilai berlaku hanya jika terdapat bukti yang kukuh berlakunya rosot nilai disebabkan satu atau lebih peristiwa yang berlaku selepas pengiktirafan awal aset tersebut dan sebelum tarikh penyata kedudukan kewangan ("punca kerugian") dan punca kerugian mempunyai kesan ke atas anggaran aliran tunai masa hadapan bagi aset kewangan yang boleh dianggarkan dengan pasti.

Kriteria yang digunakan oleh Kumpulan dan **TH** untuk menentukan sama ada terdapat bukti kukuh bahawa berlakunya rosot nilai bagi aset kewangan adalah termasuk yang berikut:

- (i) Masalah kewangan yang ketara dihadapi oleh penerbit instrumen kewangan;
- (ii) Pelanggaran kontrak seperti kegagalan untuk membayar jumlah prinsipal dan keuntungan mengikut jadual pembayaran balik;
- (iii) Kebankrapan (semasa kes difailkan), perintah penggulangan operasi perniagaan atau penstrukturan semula kedudukan kewangan, penamatan operasi perniagaan; atau
- (iv) Penurunan taraf gred pelaburan secara berturut-turut sehingga dua peringkat oleh agensi penarafan luar.

Di samping kriteria di atas, bukti kukuh akan kewujudan rosot nilai pelaburan dalam instrumen ekuiti termasuklah maklumat berkaitan perubahan ketara yang menyebabkan wujudnya kesan buruk yang berlaku kepada alam sekitar, teknologi, pasaran, ekonomi atau perundangan dalam mana penerbit instrumen kewangan beroperasi, yang memberi petunjuk bahawa kos pelaburan dalam instrumen ekuiti berkemungkinan tidak akan pulih.

Bagi sekuriti tersedia untuk dijual, penurunan ketara nilai saksama dalam tempoh yang berpanjangan diambil kira dalam menentukan sama ada terdapatnya rosot nilai. Jika terdapat bukti kewujudan rosot nilai, kerugian terkumpul yang diiktiraf dalam rizab akan diiktiraf dalam untung atau rugi. Bagi sekuriti hutang yang dikelaskan sebagai tersedia untuk dijual, rosot nilai disemak berdasarkan kriteria yang sama dengan aset kewangan yang lain. Pembalikan rosot nilai sekuriti hutang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain. Pembalikan rosot nilai bagi ekuiti tidak diiktiraf dalam untung atau rugi. Peningkatan nilai saksama ekuiti, bersih selepas ditolak rosot nilai, diiktiraf dalam rizab.

Pembiayaan yang dilaksanakan oleh operasi perbankan dikelaskan sebagai dirosot nilai apabila prinsipal atau keuntungan atau kedua-duanya telah melebihi tiga (3) bulan atau lebih atau di mana pembiayaan telah tertunggak selama kurang daripada tiga (3) bulan, pembiayaan tersebut menunjukkan tanda-tanda kelemahan kredit.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(w) Rosot nilai (samb.)

(i) Aset kewangan (samb.)

Dasar perakaunan yang digunakan sehingga 31 Disember 2017 (samb.)

Bagi pembiayaan dan hutang yang belum diterima, Kumpulan dan **TH** pada mulanya menilai sama ada bukti objektif akan adanya rosot nilai wujud, secara individu, bagi pembiayaan dan hutang yang berjumlah signifikan secara individu, dan secara terkumpul bagi pembiayaan dan hutang yang tidak berjumlah signifikan secara individu. Jika Kumpulan dan **TH** memutuskan bahawa tidak terdapat bukti objektif akan wujudnya rosot nilai bagi pembiayaan dan hutang yang disemak secara individu, sama ada berjumlah signifikan atau tidak, ia dimasukkan bersama aset dalam kumpulan pembiayaan dan hutang yang mempunyai ciri-ciri risiko kredit yang serupa dan secara terkumpul, disemak untuk rosot nilai. Pembiayaan dan hutang yang dinilai secara individu untuk rosot nilai dan yang mana kerugian rosot nilai dibuat atau diteruskan tidak dimasukkan dalam penilaian rosot nilai secara terkumpul.

Kerugian rosot nilai diukur sebagai perbezaan antara jumlah dibawa yang dibandingkan dengan nilai semasa anggaran aliran tunai pada masa hadapan yang didiskaunkan pada kadar keuntungan efektif asal. Kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi.

Apabila pembiayaan tidak dapat dikutip semula, ia dihapus kira terhadap jumlah peruntukan bagi penurunan nilai. Pembiayaan dihapus kira selepas kesemua prosedur yang wajar dibuat telah diselesaikan dan jumlah kerugian dapat ditentukan. Sekiranya jumlah yang dihapus kira diperoleh semula, jumlah tersebut dikreditkan kepada untung atau rugi. Sekiranya pada tahun berikutnya, kerugian rosot nilai berkurangan, yang boleh dikaitkan secara objektif dengan peristiwa yang berlaku selepas rosot nilai diiktiraf, kerugian rosot nilai yang telah diiktiraf dibalikkan semula kepada untung atau rugi.

(ii) Aset bukan kewangan (merangkumi syarikat subsidiari, bersekutu, entiti usahasama, hartanah, loji dan peralatan dan aset bukan kewangan lain kecuali muhibah)

Kumpulan dan **TH** menyemak rosot nilai bagi aset bukan kewangan (kecuali muhibah), terutamanya penilaian rosot nilai terhadap pelaburan **TH** dalam syarikat subsidiari, apabila peristiwa atau perubahan keadaan menunjukkan bahawa jumlah dibawa tidak dapat diperoleh semula (iaitu jumlah dibawa melebihi jumlah yang boleh diperoleh semula).

Jumlah boleh diperoleh semula bagi sesuatu aset adalah jumlah yang lebih tinggi antara nilai dalam penggunaan berbanding nilai saksama tolak kos untuk jualan. Dalam menilai nilai dalam penggunaan, anggaran aliran tunai ke hadapan didiskaunkan kepada nilai semasa menggunakan kadar diskaun sebelum cukai yang mencerminkan nilai pasaran semasa bagi nilai masa wang dan risiko yang khusus kepada aset tersebut.

Kerugian rosot nilai diiktiraf jika jumlah dibawa aset atau unit penajaan tunainya melebihi jumlah yang boleh diperoleh semula. Kerugian rosot nilai diiktiraf dalam untung atau rugi.

Kerugian rosot nilai yang diiktiraf dalam tahun-tahun terdahulu dinilai pada akhir setiap tempoh pelaporan untuk mengenal pasti sebarang petunjuk sama ada kerugian telah berkurangan atau tidak lagi wujud. Kerugian rosot nilai dibalikkan jika terdapat perubahan dalam anggaran yang digunakan untuk menentukan jumlah yang boleh diperoleh semula sejak kerugian rosot nilai terdahulu diiktiraf. Kerugian rosot nilai dibalikkan hanya setakat jumlah yang dibawa aset tidak melebihi jumlah yang seolah-olah akan dibawa, bersih selepas susut nilai atau pelunasan, jika tiada kerugian rosot nilai diiktiraf.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(x) Peruntukan

Peruntukan diiktiraf jika, disebabkan peristiwa yang pernah berlaku, Kumpulan dan **TH** mempunyai obligasi semasa secara sah di bawah undang-undang atau secara konstruktif yang boleh dianggarkan dengan munasabah, dan ia berkemungkinan akan mengakibatkan aliran keluar sumber-sumber ekonomi untuk menyelesaikan obligasi.

Jika Kumpulan dan **TH** menjangkakan peruntukan akan dibayar balik oleh pihak lain, pembayaran balik tersebut diiktiraf sebagai aset yang berasingan hanya jika pembayaran balik itu pasti diterima. Peruntukan tidak diiktiraf untuk jangkaan kerugian operasi pada masa hadapan.

Jika terdapat beberapa obligasi yang serupa, kebarangkalian aliran keluar yang diperlukan untuk penyelesaian ditentukan dengan mempertimbangkan jenis obligasi secara keseluruhan. Peruntukan diiktiraf walaupun kebarangkalian aliran keluar bagi mana-mana item yang termasuk dalam jenis obligasi yang sama adalah kecil.

Peruntukan diukur berdasarkan anggaran terbaik pengurusan bagi nilai semasa jangkaan perbelanjaan yang diperlukan untuk menyelesaikan obligasi menggunakan kadar sebelum cukai yang mencerminkan nilai pasaran semasa bagi nilai masa wang dan risiko yang khusus bagi obligasi tersebut.

(y) Geran Kerajaan

Geran daripada Kerajaan diiktiraf pada nilai saksama di mana terdapat jaminan yang munasabah bahawa geran akan diterima dan Kumpulan dan **TH** akan mematuhi syarat-syarat yang dikenakan.

Geran Kerajaan yang berkaitan dengan kos diiktiraf dalam untung atau rugi untuk dipadankan sepanjang tempoh kos ditanggung bagi tujuan mengganti rugi kos tersebut.

Geran Kerajaan berkaitan pembelian aset dikategori sebagai pendapatan tertunda dan dilunaskan kepada untung atau rugi atas asas garis lurus sepanjang anggaran hayat kegunaan aset yang berkaitan.

(z) Manfaat kakitangan

(i) Manfaat jangka pendek

Upah, gaji dan bonus diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam tahun di mana perkhidmatan dilaksanakan oleh kakitangan Kumpulan dan **TH**. Ketidakhadiran berbayar terkumpul jangka pendek seperti cuti tahunan berbayar diiktiraf apabila perkhidmatan dilaksanakan oleh kakitangan yang meningkatkan kelayakan kakitangan kepada ketidakhadiran berbayar masa hadapan manakala ketidakhadiran berbayar tidak terkumpul jangka pendek seperti cuti sakit hanya diiktiraf apabila ketidakhadiran berlaku.

(ii) Pelan caruman tetap

Kumpulan dan **TH** membuat caruman kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja dan skim pencen yang diiktiraf untuk kakitangan. Caruman ini merupakan pelan caruman tetap yang mana caruman ini diiktiraf sebagai perbelanjaan semasa dalam untung atau rugi dalam tahun berkaitan. Apabila caruman telah dibayar, Kumpulan dan **TH** tidak lagi menanggung liabiliti tambahan.

(iii) Pelan manfaat persaraan

Pelan manfaat persaraan adalah manfaat kakitangan jangka panjang yang dibayar selepas persaraan, diiktiraf atas asas akrual dalam untung atau rugi tahun sebagai perbelanjaan manfaat persaraan dan dalam penyata kedudukan kewangan sebagai liabiliti yang dikenali sebagai Peruntukan Manfaat Persaraan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(z) Manfaat kakitangan (samb.)

(iii) Pelan manfaat persaraan (samb.)

Liabiliti berkaitan pelan manfaat persaraan adalah nilai semasa obligasi pada tarikh penyata kedudukan kewangan, ditolak nilai saksama aset pelan. Pelan ini meliputi kesemua kakitangan bertaraf tetap yang masih dalam perkhidmatan. Bayaran manfaat semasa persaraan adalah berdasarkan gaji terakhir dan tempoh perkhidmatan. Peruntukan manfaat persaraan ini dicajkan kepada untung atau rugi untuk menyebarkan kos mengikut tempoh perkhidmatan kakitangan berdasarkan penilaian aktuari. Obligasi pelan persaraan ini dikira setiap tiga tahun oleh aktuari bebas menggunakan kaedah unjuran kredit unit. Nilai semasa obligasi manfaat persaraan ditentukan dengan mendiskaunkan anggaran aliran keluar tunai masa hadapan menggunakan kadar keuntungan sekuriti korporat berkualiti tinggi dalam denominasi mata wang di mana manfaat akan dibayar, dan mempunyai tempoh matang yang hampir dengan terma obligasi persaraan yang berkaitan.

Kos perkhidmatan semasa pelan manfaat persaraan mencerminkan peningkatan obligasi persaraan yang terhasil daripada perkhidmatan kakitangan dalam tahun semasa. Ia diiktiraf dalam untung atau rugi sebagai perbelanjaan manfaat persaraan, kecuali jika ia dimasukkan dalam kos sesuatu aset.

(iv) Manfaat jangka panjang

Pengiraan obligasi manfaat persaraan dilaksanakan oleh aktuari bertauliah dengan menggunakan kaedah unjuran kredit unit. Faktor yang diambil kira adalah anggaran aliran keluar tunai masa hadapan menggunakan kadar pulangan pasaran sekuriti kerajaan yang mempunyai tempoh matang yang hampir sama dengan tempoh liabiliti berkaitan pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

Jenis-jenis manfaat persaraan jangka panjang yang diiktiraf secara akrual adalah seperti berikut:

- (i) Manfaat perubatan;
- (ii) Ganjaran cuti rehat tahunan terkumpul;
- (iii) Anugerah menunaikan fardhu haji; dan
- (iv) Pembayaran gratuiti.

(aa) Mata wang fungsian dan pembentangan

Penyata kewangan ini dibentangkan dalam Ringgit Malaysia (RM), yang merupakan mata wang fungsian **TH**. Semua maklumat kewangan yang dibentangkan dalam RM telah dibundarkan kepada jumlah ribu yang terdekat, kecuali jika dinyatakan sebaliknya. Mata wang fungsian adalah mata wang utama dalam persekitaran ekonomi di mana **TH** beroperasi. Operasi asing Kumpulan dan **TH** mempunyai mata wang fungsian yang berbeza.

(ab) Mata wang asing

(i) Urus niaga dan baki dalam mata wang asing

Urus niaga dalam mata wang asing diterjemahkan kepada mata wang fungsian setiap entiti menggunakan kadar tukaran yang ditentukan pada tarikh urus niaga dilaksanakan.

Aset dan liabiliti kewangan dalam denominasi mata wang asing pada akhir tempoh pelaporan diterjemahkan kepada mata wang fungsian pada kadar penutup tukaran asing pada tarikh tersebut. Perubahan dalam nilai saksama sekuriti kewangan dalam denominasi mata wang asing yang dikelaskan sebagai instrumen hutang pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (2017: tersedia untuk dijual) dianalisis antara perbezaan terjemahan yang timbul daripada perubahan dalam kos terlunas sekuriti tersebut berbanding perubahan-perubahan lain dalam jumlah yang dibawa oleh sekuriti. Perbezaan tukaran yang berkaitan dengan perubahan dalam kos terlunas diiktiraf dalam untung atau rugi, dan perubahan-perubahan lain dalam jumlah dibawa diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain.

Aset dan liabiliti bukan kewangan dalam denominasi mata wang asing tidak diterjemah semula pada tarikh akhir tempoh pelaporan kecuali aset dan liabiliti bukan kewangan yang diukur pada nilai saksama yang diterjemahkan semula kepada mata wang fungsian menggunakan kadar tukaran pada tarikh nilai saksama ditentukan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(ab) Mata wang asing (samb.)

(i) Urus niaga dan baki dalam mata wang asing (samb.)

Item bukan kewangan yang diukur pada nilai saksama dalam mata wang asing diterjemah menggunakan kadar tukaran pada tarikh di mana nilai saksama ditentukan. Perbezaan tukaran mata wang bagi aset dan liabiliti yang dibawa pada nilai saksama dilaporkan sebagai sebahagian daripada untung atau rugi nilai saksama. Perbezaan tukaran mata wang bagi aset dan liabiliti bukan kewangan seperti ekuiti yang dipegang pada nilai saksama melalui untung atau rugi diiktiraf dalam untung atau rugi sebagai sebahagian daripada untung atau rugi nilai saksama. Perbezaan tukaran bagi aset kewangan bukan kewangan, seperti ekuiti yang dikelaskan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (2017: tersedia untuk dijual), adalah diambil kira dalam pendapatan komprehensif lain.

(ii) Operasi yang didenominasi dalam mata wang fungsian selain Ringgit Malaysia (RM)

Aset dan liabiliti bagi operasi dalam denominasi mata wang fungsian selain Ringgit Malaysia, termasuk pelarasan nilai saksama yang timbul daripada pengambilalihan, diterjemahkan kepada Ringgit Malaysia pada kadar tukaran pada akhir tempoh pelaporan. Pendapatan dan perbelanjaan operasi luar negara diterjemah kepada Ringgit Malaysia pada kadar tukaran pada tarikh urus niaga. Perbezaan tukaran mata wang asing yang timbul daripada terjemahan operasi yang didenominasi dalam mata wang asing diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain sebagai perbezaan tukaran mata wang berkenaan dengan operasi asing.

Apabila operasi yang didenominasi dalam mata wang asing dilupuskan melalui penjualan yang mengakibatkan kehilangan kawalan atau pengaruh ketara, rizab perbezaan tukaran mata wang asing terkumpul bagi operasi tersebut dikelaskan kepada untung atau rugi sebagai sebahagian daripada keuntungan atau kerugian atas penjualan.

Bagi pelupusan sebahagian kepentingan yang tidak menyebabkan Kumpulan kehilangan kawalan terhadap syarikat subsidiari yang melibatkan operasi asing, bahagian rizab tukaran asing terkumpul yang dilupuskan dipindahkan kepada kepentingan minoriti dan tidak diiktiraf dalam untung atau rugi. Bagi lain-lain pelupusan sebahagian (iaitu pengurangan kepentingan pemilikan Kumpulan dalam syarikat bersekutu atau entiti usahasama yang tidak menyebabkan Kumpulan kehilangan pengaruh penting atau kawalan bersama) bahagian rizab perbezaan tukaran mata wang asing terkumpul dikelaskan kepada untung atau rugi.

(ac) Pengiktirafan pendapatan

(i) Pendapatan pelaburan

Keuntungan dari pelaburan patuh Syariah diiktiraf dalam untung atau rugi atas asas akruan.

Dividen daripada pelaburan diiktiraf apabila hak untuk menerima dividen telah ditetapkan.

Keuntungan daripada urus niaga saham, sekuriti hutang, instrumen kewangan, pelaburan dalam pasaran wang dan pendapatan sewa diperakaunkan atas asas akruan.

Pendapatan daripada sumber tidak patuh Syariah tidak diiktiraf dalam untung atau rugi, sejajar dengan garis panduan yang diterbitkan oleh Majlis Penasihat Syariah Suruhanjaya Sekuriti. Pendapatan ini diambil kira dalam penyata kedudukan kewangan.

(ii) Pendapatan pembiayaan

Urus niaga perbankan

Pendapatan pembiayaan diiktiraf dalam untung atau rugi menggunakan kaedah kadar keuntungan efektif. Kadar keuntungan efektif adalah kadar yang digunakan untuk mendiskaunkan anggaran bayaran atau terimaan tunai masa hadapan sepanjang jangkaan tempoh instrumen kewangan atau, jika sesuai, pada tempoh yang lebih pendek bagi jumlah dibawa bersih instrumen kewangan. Semasa mengira kadar keuntungan efektif, Kumpulan mempertimbangkan kesemua syarat-syarat kontrak instrumen kewangan tetapi tidak mengambil kira kerugian kredit masa hadapan. Pengiraan ini adalah termasuk semua fi dan kos transaksi yang penting kepada pengiraan kadar keuntungan efektif, termasuk sebarang premium atau diskaun.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(ac) Pengiktirafan pendapatan (samb.)

(ii) Pendapatan pembiayaan (samb.)

Urus niaga perbankan (samb.)

Pendapatan dari kontrak berasaskan jualan diiktiraf berdasarkan kadar keuntungan efektif sepanjang tempoh kontrak berdasarkan jumlah prinsipal yang tertunggak manakala pendapatan dari ljarah (kontrak berasaskan pajakan) diiktiraf berdasarkan kadar keuntungan efektif sepanjang tempoh pajakan.

Apabila aset kewangan atau sekumpulan aset kewangan diturun nilai disebabkan kerugian rosot nilai, pendapatan diiktiraf menggunakan kadar keuntungan yang digunakan untuk mendiskaunkan aliran tunai hadapan bagi tujuan pengiraan rosot nilai.

Urus niaga takaful

Pendapatan daripada pembiayaan diiktiraf berdasarkan asas akrual kecuali bagi pembiayaan yang dianggap telah mengalami rosot nilai, iaitu apabila pembayaran telah tertunggak melebihi 90 hari yang mana pengiktirafan pendapatan dihentikan. Pendapatan yang diterima selepas pengiktirafan pendapatan dihentikan diiktiraf hanya apabila terimaan berlaku sehingga semua tunggakan telah diselesaikan. Pendapatan diiktiraf mengikut asas pembahagian masa yang mengambil kira pulangan efektif aset.

(iii) Penjualan barangan

Pendapatan diukur berdasarkan harga jualan yang ditentukan dalam kontrak dengan pelanggan sebagai pertukaran untuk memindahkan barangan dan perkhidmatan kepada pelanggan, kecuali jumlah yang diterima bagi pihak ketiga. Kumpulan mengiktiraf pendapatan apabila atau semasa ia memindahkan kawalan terhadap barangan atau perkhidmatan kepada pelanggan. Aset dipindahkan apabila atau semasa pelanggan memperoleh kawalan terhadap aset tersebut.

Kumpulan memindahkan kawalan bagi barangan dan perkhidmatan pada satu masa melainkan salah satu ciri-ciri berikut dipenuhi:

- (a) Pelanggan secara serentak menerima dan menggunakan manfaat yang disediakan ketika pelaksanaan oleh Kumpulan;
- (b) Pelaksanaan oleh Kumpulan mewujudkan atau meningkatkan nilai aset yang dikawal oleh pelanggan ketika aset sedang diwujudkan atau ditingkatkan nilai; atau
- (c) Pelaksanaan oleh Kumpulan tidak mewujudkan aset untuk kegunaan alternatif dan Kumpulan mempunyai hak yang boleh dikuatkuasakan terhadap bayaran bagi pelaksanaan yang telah selesai sehingga kini.

(iv) Kontrak pembinaan

Di bawah kontrak pembinaan, Kumpulan dilantik untuk membina bangunan dan infrastruktur yang berkaitan dan dalam keadaan tertentu untuk membekalkan peralatan. Kontrak ini berkemungkinan mengandungi pelbagai janji kepada pelanggan dan dengan itu diperakaunkan secara berasingan sebagai pelaksanaan obligasi kerja. Nilai saksama bagi pendapatan, yang berdasarkan harga tetap di bawah perjanjian, akan diagihkan berdasarkan harga jualan yang berasingan sebagai pertimbangan bagi setiap satu pelaksanaan obligasi kerja. Kumpulan mengiktiraf pendapatan pembinaan dari semasa ke semasa kerana projek yang dibina tidak mempunyai penggunaan alternatif kepada Kumpulan dan ia mempunyai hak yang boleh dikuatkuasakan terhadap bayaran bagi kerja-kerja yang telah siap dilaksanakan sehingga kini. Tahap siap diukur menggunakan kaedah input, yang berdasarkan jumlah keseluruhan kos pembinaan sebenar yang ditanggung sehingga kini berbanding jumlah keseluruhan kos yang dianggarkan untuk setiap projek pembinaan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(ac) Pengiktirafan pendapatan (samb.)

(v) Pembangunan hartanah

Kontrak dengan pelanggan berkemungkinan mengandungi pelbagai janji kepada pelanggan dan dengan itu diambil kira sebagai pelaksanaan obligasi kerja yang berasingan. Dengan itu, harga urus niaga akan diagihkan kepada setiap pelaksanaan obligasi kerja berdasarkan harga jualan yang berasingan. Jika pelaksanaan ini tidak dapat diasingkan secara langsung, jumlah tersebut dianggarkan berdasarkan jangkaan kos dengan tambahan margin.

Pendapatan daripada pembangunan hartanah diukur pada harga urus niaga yang telah ditetapkan dan dipersetujui di bawah perjanjian jual beli.

Pendapatan daripada pembangunan hartanah diiktiraf apabila kawalan terhadap aset dipindahkan kepada pelanggan dan berkemungkinan Kumpulan akan mendapat ganjaran yang layak diterima sebagai pertukaran untuk aset yang akan dipindahkan kepada pelanggan. Bergantung kepada syarat-syarat kontrak dan undang-undang yang terpakai menurut kontrak, kawalan terhadap aset boleh dipindahkan dari semasa ke semasa atau pada satu-satu masa. Kawalan terhadap aset berpindah dari semasa ke semasa jika pelaksanaan kerja oleh Kumpulan tidak mewujudkan aset yang mempunyai kegunaan alternatif kepada Kumpulan dan Kumpulan mempunyai hak yang boleh dikuatkuasakan untuk menerima pembayaran bagi kerja-kerja yang telah disiapkan sehingga kini.

Perkara ini secara amnya wujud apabila:

- (a) hartanah yang dijanjikan dikenal pasti secara khusus melalui plotnya, nombor lot dan nombor petak serta ciri-ciri (seperti saiz dan lokasi) dalam perjanjian jual beli dan pelan susun atur yang dilampirkan dan pembeli boleh menguatkuasakan hak mereka kepada hartanah yang dijanjikan sekiranya Kumpulan berusaha untuk menjual unit mereka kepada pembeli lain. Sekatan di bawah kontrak ke atas keupayaan Kumpulan untuk mengarahkan hartanah kediaman yang dijanjikan untuk kegunaan lain adalah substantif dan hartanah yang dijanjikan yang dijual kepada pembeli tidak mempunyai kegunaan alternatif kepada Kumpulan; dan
- (b) Kumpulan mempunyai hak untuk menerima bayaran mengikut pelaksanaan kerja yang telah siap sehingga kini dan berhak untuk terus memindahkan unit pembangunan yang dijanjikan kepada pembeli dan mempunyai hak untuk menyelesaikan pembinaan hartanah dan menguatkuasakan haknya untuk menerima bayaran penuh.

Jika kawalan terhadap aset dipindahkan dari semasa ke semasa, pendapatan diiktiraf sepanjang tempoh kontrak dengan merujuk kepada tahap kemajuan ke arah memenuhi pelaksanaan obligasi kerja tersebut. Jika tidak, pendapatan diiktiraf pada satu-satu masa apabila pelanggan memperoleh kawalan terhadap aset tersebut.

Kumpulan mengiktiraf pendapatan dari semasa ke semasa dengan menggunakan kaedah input, yang berdasarkan kos sebenar yang ditanggung sehingga kini bagi projek pembangunan hartanah berbanding jumlah keseluruhan anggaran kos untuk setiap projek pembangunan.

Kumpulan mengiktiraf penjualan pada satu-satu masa untuk penjualan hartanah yang telah siap, apabila kawalan ke atas hartanah tersebut telah dipindahkan kepada pembeli, iaitu apabila hartanah telah disiapkan dan diserahkan kepada pembeli dan Kumpulan berkemungkinan akan mendapat ganjaran yang layak diterima sebagai pertukaran kepada aset yang telah dijual.

(vi) Penjualan tanah

Penjualan tanah secara umumnya dijangka menjadi satu-satunya pelaksanaan obligasi yang mana Kumpulan telah menentukan bahawa ia akan dipenuhi pada satu-satu masa apabila kawalan dipindahkan. Bagi pertukaran kontrak tanpa syarat, ini biasanya dijangka berlaku apabila hakmilik sah mengikut undang-undang berpindah kepada pelanggan. Bagi pertukaran kontrak bersyarat, ini dijangka berlaku apabila semua syarat-syarat penting dipenuhi.

(vii) Pengurusan fasiliti

Pendapatan daripada kontrak pengurusan fasiliti diiktiraf berdasarkan syarat-syarat kontrak.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(ac) Pengiktirafan pendapatan (samb.)

(viii) Pendapatan sewa

Pendapatan sewa diiktiraf dalam untung atau rugi mengikut asas garis lurus sepanjang tempoh pajakan. Insentif pajakan yang diberi diiktiraf sebagai sebahagian daripada jumlah pendapatan sewa, sepanjang tempoh pajakan. Pendapatan sewa daripada hartanah yang dipajak di bawah pajakan utama diiktiraf sebagai pendapatan lain.

(x) Pendapatan lain dari operasi perbankan dan takaful

Fi dan pendapatan lain

Fi daripada pengaturan, pengurusan dan penyertaan pembiayaan, komisen menaja jamin, fi pembrokeran dan insentif dari prestasi wakalah diiktiraf sebagai pendapatan berdasarkan kontrak perjanjian. Fi daripada aktiviti khidmat nasihat dan kewangan korporat diiktiraf, bersih selepas ditolak cukai perkhidmatan dan diskaun, pada setiap peringkat penyelesaian perkhidmatan.

Fi Wakalah

Fi Wakalah diiktiraf sebagai pendapatan atau perbelanjaan oleh setiap dana berdasarkan peratusan yang telah ditetapkan bagi sumbangan kasar semasa pengeluaran sijil. Lebihan atau defisit Wakalah terhasil selepas komisyen dan perbelanjaan pengurusan ditolak daripada fi Wakalah yang dikenakan.

Pendapatan dari sumbangan Dana Takaful Keluarga

Sumbangan diiktiraf sebaik sahaja jumlah sumbangan dapat diukur dengan pasti. Sumbangan awal diiktiraf dari tarikh permulaan penyertaan dan sumbangan seterusnya diiktiraf apabila jumlah perlu dibayar. Pada akhir setiap tempoh kewangan, kesemua sumbangan yang perlu dibayar, adalah diperakaunkan setakat jumlah yang dapat diukur dengan pasti.

Pendapatan dari sumbangan Dana Takaful Am

Sumbangan diiktiraf dalam tempoh kewangan yang berkaitan dengan risiko-risiko yang ditanggung sepanjang tempoh kewangan berdasarkan tarikh permulaan tanggungan risiko. Sumbangan takaful semula '*Inward Treaty*' diiktiraf berdasarkan makluman yang diterima secara berkala daripada pengendali-pengendali takaful.

(ad) Kos kewangan

Kos kewangan yang tidak berkait secara langsung dengan pengambilalihan, pembinaan atau penghasilan aset yang layak, diiktiraf dalam untung atau rugi menggunakan kaedah kadar keuntungan efektif.

Kos kewangan yang berkait secara langsung dengan pengambilalihan, pembinaan atau penghasilan aset yang layak, yang mana aset-aset tersebut mengambil tempoh masa yang panjang untuk disiapkan bagi tujuan untuk digunakan atau dijual, adalah dipermodalkan sebagai sebahagian daripada kos aset-aset tersebut.

Permodalan kos kewangan sebagai sebahagian daripada kos aset yang layak bermula apabila perbelanjaan bagi aset tersebut ditanggung, kos kewangan ditanggung dan aktiviti-aktiviti yang perlu untuk menyediakan aset bagi tujuan yang dirancang atau untuk dijual sedang dalam pelaksanaan. Pemodalan kos kewangan dihentikan sementara atau ditamatkan apabila sebahagian besar aktiviti-aktiviti yang perlu untuk menyediakan aset tersebut bagi tujuan yang dirancang atau untuk dijual tergendala atau telah selesai.

Pendapatan pelaburan yang diperolehi daripada pelaburan sementara yang dibuat dari pinjaman khusus yang belum digunakan untuk aset yang layak, ditolak daripada kos kewangan yang dipermodalkan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(ae) Cukai pendapatan

Perbelanjaan cukai terdiri daripada cukai semasa dan cukai tertunda. Cukai semasa dan cukai tertunda diiktiraf dalam untung atau rugi kecuali jika ia berkait dengan penggabungan perniagaan atau perkara-perkara yang diiktiraf secara langsung melalui rizab atau pendapatan komprehensif lain.

Cukai semasa adalah jangkaan cukai yang akan dibayar atau diterima ke atas pendapatan atau kerugian bercukai pada tahun semasa, menggunakan kadar cukai yang diwartakan atau secara substantif diwartakan pada akhir tempoh pelaporan, dan sebarang pelarasan kepada cukai berbayar berhubung dengan tahun-tahun terdahulu.

Cukai tertunda diiktiraf menggunakan kaedah liabiliti dengan mengambilkira perbezaan sementara antara jumlah dibawa bagi aset dan liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan dengan asas cukainya. Cukai tertunda tidak diiktiraf bagi perbezaan sementara yang timbul daripada pengiktirafan awal muhibah, pengiktirafan awal aset dan liabiliti dalam satu transaksi yang tidak melibatkan penggabungan perniagaan dan tidak mendatangkan kesan kepada keuntungan atau kerugian perakaunan atau bercukai. Cukai tertunda dikira pada kadar cukai yang dijangka akan digunakan terhadap perbezaan sementara apabila ia dibalikkan, berdasarkan undang-undang yang telah diwartakan atau diwartakan secara substantif pada akhir tempoh pelaporan.

Aset dan liabiliti cukai tertunda diimbangi jika terdapat hak yang boleh dikuatkuasakan secara sah di sisi undang-undang untuk mengimbangi aset dan liabiliti cukai semasa, dan ia berkait dengan cukai pendapatan yang dikenakan oleh pihak berkuasa percukaian yang sama ke atas entiti bercukai yang sama, atau entiti cukai yang berbeza tetapi entiti-entiti tersebut merancang untuk menyelesaikan aset dan liabiliti cukai semasa pada jumlah bersih atau aset dan liabiliti cukai entiti-entiti tersebut akan direalis pada masa yang sama.

Aset cukai tertunda diiktiraf setakat ia berkemungkinan akan menghasilkan keuntungan bercukai pada masa hadapan yang boleh digunakan terhadap perbezaan sementara. Aset cukai tertunda disemak pada akhir tempoh pelaporan dan dikurangkan setakat ia tidak lagi berkemungkinan boleh digunakan untuk merealis manfaat cukai berkenaan.

(af) Aset yang dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual

Aset (atau kumpulan aset untuk dilupuskan) dikelaskan sebagai aset yang dipegang untuk dijual jika jumlah dibawa dijangka akan diperoleh semula terutamanya melalui urus niaga penjualan berbanding penggunaan berterusan dan tahap kebarangkalian penjualannya adalah sangat tinggi. Aset ini dinyatakan pada jumlah yang lebih rendah antara jumlah dibawa berbanding nilai saksama, tolak kos untuk dijual, kecuali aset-aset seperti aset cukai tertunda, aset yang timbul daripada manfaat pekerja, aset kewangan dan hartanah pelaburan yang dibawa yang dinyatakan pada nilai saksama dan hak-hak di bawah kontrak insurans, yang secara khusus dikecualikan daripada kehendak dasar perakaunan ini.

Sejurus sebelum pengkelasan kepada aset dipegang untuk dijual atau diagihkan, aset ini atau komponen daripada kumpulan aset untuk dijual dinilai semula mengikut dasar perakaunan Kumpulan yang berkaitan. Aset atau komponen daripada kumpulan aset untuk dijual ini kemudiannya dinilai pada jumlah yang lebih rendah antara jumlah dibawa berbanding nilai saksama, tolak kos untuk dijual.

Sebaik sahaja aset tak ketara dan hartanah, loji dan peralatan dikelaskan kepada aset dipegang untuk dijual atau diagihkan, ia tidak lagi dilunaskan atau disusut nilai. Di samping itu, perakaunan ekuiti bagi syarikat bersekutu dan entiti usahasama ditamatkan apabila ia dikelaskan untuk dijual atau diagihkan.

Aset yang dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual dan kumpulan aset untuk dilupuskan yang dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual adalah dibentangkan secara berasingan daripada aset-aset lain dalam penyata kedudukan kewangan. Liabiliti yang berkaitan dengan kumpulan aset untuk dilupuskan yang dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual dibentangkan secara berasingan daripada liabiliti lain dalam penyata kedudukan kewangan.

Operasi yang ditamatkan adalah satu komponen entiti yang telah dilupuskan atau dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual dan yang merupakan komponen utama perniagaan atau kawasan geografi operasi yang berasingan, adalah sebahagian daripada pelan terkoordinasi tunggal untuk dilupuskan dari komponen perniagaan atau kawasan operasi, atau anak syarikat yang diambil alih secara eksklusif dengan tujuan untuk dijual semula. Prestasi operasi yang ditamatkan dibentangkan secara berasingan dalam pendapatan komprehensif lain.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3. Dasar perakaunan penting (samb.)

(ag) Pengukuran nilai saksama

Nilai saksama bagi aset atau liabiliti, kecuali bayaran berasaskan saham dan transaksi pajakan, adalah ditentukan sebagai jumlah yang akan diterima dari penjualan aset atau yang akan dibayar bagi memindahkan liabiliti secara teratur antara pembeli dan penjual pada tarikh pengukuran. Pengukuran ditentukan dengan andaian bahawa transaksi penjualan aset atau pemindahan liabiliti disifatkan berlaku sama ada dalam pasaran utama atau dengan ketiadaan pasaran utama, dalam pasaran yang paling menguntungkan.

Bagi aset bukan kewangan, pengukuran nilai saksama mengambil kira keupayaan peserta-peserta di pasaran untuk menjana manfaat ekonomi dengan menggunakan aset pada tahap yang tertinggi dan terbaik atau dengan menjual aset tersebut kepada peserta lain dalam pasaran yang akan menggunakan aset tersebut pada tahap tertinggi dan terbaik.

Apabila nilai saksama sesuatu aset atau liabiliti diukur, Kumpulan dan **TH** menggunakan data pasaran yang dapat dirujuk sebanyak mungkin. Nilai saksama dikategorikan kepada peringkat yang berbeza dalam hierarki nilai saksama berdasarkan input yang digunakan dalam teknik penilaian seperti berikut:

- a) Tahap 1 - Harga tercatat (tidak diselaras) dalam pasaran aktif bagi aset atau liabiliti yang serupa.
- b) Tahap 2 - Input selain daripada harga tercatat yang termasuk dalam Tahap 1 yang boleh dirujuk bagi aset atau liabiliti berkaitan, sama ada secara langsung atau tidak langsung.
- c) Tahap 3 - Input dalaman bagi aset atau liabiliti.

Kumpulan dan **TH** mengiktiraf pindahan antara tahap-tahap hierarki nilai saksama pada tarikh pindahan berlaku atau perubahan dalam keadaan yang menyebabkan pindahan berlaku.

4. Kesan peralihan kepada MFRS

Penyata kewangan Kumpulan dan **TH** bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 merupakan set pertama penyata kewangan yang disediakan selaras dengan rangka kerja MFRS.

Penyata kewangan **TH** yang disatukan mengukur aset dan liabiliti syarikat-syarikat subsidiari pada jumlah dibawa yang sama seperti di dalam penyata kewangan syarikat-syarikat subsidiari yang telah menerima pakai rangka kerja MFRS lebih awal daripada **TH**, selepas melaksanakan pelarasan penyatuan.

(a) Pengecualian mandatori di bawah MFRS 1

Kumpulan dan **TH** telah menerima pakai pengecualian mandatori berikut seperti yang dikehendaki MFRS 1:

i) Anggaran

Anggaran yang dibuat di bawah MFRS pada tarikh peralihan adalah konsisten dengan anggaran pada tarikh yang sama yang dibuat di bawah Piawaian Laporan Kewangan (FRS).

ii) Pengkelasan dan pengukuran aset kewangan

Bagi aset kewangan yang wujud pada permulaan tempoh pelaporan MFRS yang pertama, pada 1 Januari 2018, satu penilaian telah dilakukan untuk menilai sama ada aset kewangan menepati syarat untuk dikelaskan dan diukur sebagai aset kewangan pada kos terlunas atau aset kewangan yang diukur pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain menurut MFRS 9 berdasarkan fakta dan keadaan yang wujud pada permulaan tempoh pelaporan MFRS yang pertama.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(a) Pengecualian mandatori di bawah MFRS 1 (samb.)

iii) Rosot nilai aset kewangan

Keperluan untuk melaksanakan rosot nilai di bawah MFRS 9 diterima pakai secara retrospektif bagi instrumen hutang yang diukur pada kos terlunas atau nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain, aset kontrak dan kontrak jaminan kewangan. Keperluan rosot nilai tersebut dilaksanakan dengan menggunakan maklumat yang munasabah dan boleh disokong yang tersedia tanpa melibatkan kos atau usaha yang lebih untuk menentukan risiko kredit pada permulaan pengiktirafan instrumen kewangan dan kemudian membandingkannya dengan risiko kredit pada permulaan tempoh pelaporan MFRS yang pertama pada 1 Januari 2018 bagi menentukan sama ada terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara.

(b) Pengecualian pilihan di bawah MFRS 1

Sebagai tambahan kepada maklumat di atas, sepertimana yang dibenarkan di bawah MFRS 1, Kumpulan dan **TH** telah memilih untuk menerima pakai pengecualian pilihan dalam set pertama penyata kewangan yang disediakan di bawah rangka kerja MFRS:

i) Gabungan perniagaan

MFRS 1 memberi pilihan untuk menggunakan MFRS 3 '*Business Combinations*' secara prospektif bagi penyatuan perniagaan (termasuk pengambilalihan kepentingan dalam syarikat bersekutu, entiti usahasama, operasi bersama yang membentuk perniagaan) yang berlaku dari tarikh peralihan atau dari satu tarikh yang ditetapkan sebelum tarikh peralihan. Ini memberikan pelepasan dari mengaplikasi retrospektif sepenuhnya yang memerlukan penyataan semula semua penggabungan perniagaan sebelum tarikh peralihan atau satu tarikh yang ditetapkan sebelum tarikh peralihan. Kumpulan dan **TH** memilih untuk menerima pakai MFRS 3 secara prospektif kepada gabungan perniagaan yang berlaku selepas 1 Januari 2017. Gabungan perniagaan yang berlaku sebelum tarikh tersebut tidak dinyatakan semula. Di samping itu, Kumpulan dan **TH** juga telah menerima pakai MFRS 127 '*Consolidated and Separate Financial Statements*' dari tarikh yang sama.

ii) Kos anggapan terdahulu dianggap sebagai kos anggapan - hartanah, loji dan peralatan

Selaras dengan pengecualian MFRS 1, Kumpulan dan **TH** telah memilih untuk mengukur hartanah, loji dan peralatan pada kos anggapan sebelum ini sebagai kos anggapan pada tarikh penilaian semula. Oleh itu, jumlah dibawa bagi hartanah, loji dan peralatan ini tidak dinyatakan semula.

iii) Pendapatan

Kumpulan dan **TH** telah memilih untuk menerima pakai kaedah praktikal di bawah MFRS 15 seperti berikut:

- a) Tiada penyataan semula bagi kontrak yang telah siap yang bermula dan berakhir dalam tempoh pelaporan tahunan yang sama;
- b) Tiada penyataan semula bagi kontrak yang telah selesai pada tarikh peralihan;
- c) Penggunaan harga transaksi pada tarikh penyelesaian kontrak bagi kontrak yang telah selesai dalam tempoh perbandingan dengan pertimbangan yang berubah-ubah;
- d) Tiada penyataan semula bagi kontrak yang berubah yang berlaku sebelum tarikh peralihan;
- e) Tiada pendedahan diperlukan bagi jumlah harga transaksi yang diperuntukkan kepada baki obligasi kerja dan penjelasan berkaitan tempoh Kumpulan dijangka akan mengiktiraf jumlah tersebut sebagai pendapatan untuk semua tempoh pelaporan yang dibentangkan sebelum tempoh pelaporan pertama di bawah MFRS pada 1 Januari 2018.

iv) Penerimaan pakai MFRS 9 untuk kali pertama

Kumpulan dan **TH** telah memilih untuk mengaplikasi pengecualian atas penerimaan pakai MFRS 9 buat kali pertama selaras dengan peruntukan MFRS 1. Maklumat perbandingan dalam penyata kewangan MFRS yang pertama bagi Kumpulan dan **TH** berkenaan dengan item-item di bawah skop MFRS 9 diambil kira berdasarkan keperluan FRS 139 '*Financial Instruments: Recognition and Measurement*'. Oleh itu, maklumat perbandingan dalam penyata kewangan MFRS yang pertama bagi Kumpulan dan **TH** berkenaan dengan item-item ini tidak dinyatakan semula untuk mematuhi kehendak MFRS 9. Sila rujuk Nota 4(f) bagi perubahan polisi perakaunan Kumpulan dan **TH** kesan daripada pengecualian ini.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(b) Pengecualian pilihan di bawah MFRS 1 (samb.)

- v) Penetapan instrumen kewangan yang diiktiraf sebelum ini

MFRS 1 membenarkan instrumen kewangan yang telah diiktiraf sebelum ini untuk ditetapkan pada nilai saksama melalui untung atau rugi atau nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain berdasarkan fakta dan keadaan yang wujud pada permulaan tempoh pelaporan MFRS yang pertama dengan syarat kriteria di bawah MFRS 9 dipatuhi. Kumpulan dan **TH** telah memilih untuk menetapkan instrumen ekuiti tertentu pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain pada permulaan tempoh pelaporan MFRS yang pertama pada 1 Januari 2018, seperti yang dijelaskan dalam Nota 4(f).

(c) Peralihan daripada FRS kepada MFRS

Tiga piawaian perakaunan baru yang efektif untuk tempoh kewangan bermula 1 Januari 2018 telah diterima pakai oleh Kumpulan dan **TH** menurut Rangka Kerja MFRS adalah MFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers*, MFRS 141 *Agriculture* dan MFRS 9 *Financial Instruments*. Kesan utama dari penerimaan pakai piawaian-piawaian ini kepada Kumpulan dan **TH** adalah seperti berikut:

MFRS 15

- i) Penjualan tanah

Sebelum penerimaan pakai MFRS 15, pendapatan daripada penjualan tanah diiktiraf apabila risiko ketara dan ganjaran pemilikan telah dipindahkan kepada pembeli, penerimaan hasil jualan adalah tinggi, kos-kos berkaitan dan kemungkinan pemulangan barang boleh dianggarkan dengan pasti.

Dengan penerimaan pakai MFRS 15, pendapatan daripada penjualan tanah ditangguhkan sehingga kawalan ke atas tanah dipindahkan kepada pembeli. Oleh itu, keuntungan terkumpul pada 1 Januari 2017 akan berkurangan sebanyak RM8,884,000 manakala keuntungan sebelum cukai bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017 akan meningkat sebanyak RM268,000. Perubahan ini disusuli dengan kenaikan kos pembangunan projek sebanyak RM29,624,000, penurunan pemiutang perniagaan sebanyak RM962,000 dan penurunan hutang perniagaan sebanyak RM39,202,000.

- ii) Pembangunan hartanah

Penjualan hartanah yang telah siap secara umumnya dianggap sebagai satu-satunya obligasi kerja dan Kumpulan telah menetapkan bahawa ia akan selesai apabila kawalan dipindahkan pada satu masa tertentu. Ini secara umumnya dianggap berlaku apabila hakmilik sah dari segi undang-undang telah dipindahkan kepada pembeli. Penetapan bagi pindahan kawalan dijangka tidak berubah dengan penerimaan pakai MFRS 15.

Bagi kontrak berkaitan dengan penjualan hartanah dalam pembinaan, Kumpulan bertanggungjawab ke atas keseluruhan pengurusan projek dan mengenal pasti pelbagai barang dan perkhidmatan yang akan disediakan. Dalam kontrak tersebut, Kumpulan telah menetapkan bahawa barang dan perkhidmatan adalah tidak berbeza dan pada umumnya akan mengambil kira mereka sebagai satu obligasi kerja. Bergantung kepada syarat-syarat setiap kontrak, Kumpulan akan menentukan sama ada kawalan akan berpindah pada satu masa tertentu atau dari semasa ke semasa.

- a) Bagi penjualan hartanah kediaman dalam pembinaan di Malaysia, Kumpulan meneruskan pengiktirafan pendapatan dari semasa ke semasa berdasarkan asas peratusan siap kerana ia menjangka bahawa kawalan akan berpindah dari semasa ke semasa. Di bawah Akta Pembangunan Perumahan 1966, kerja-kerja yang dilaksanakan mewujudkan aset yang dikawal oleh pelanggan apabila aset diwujudkan dan tidak mewujudkan aset untuk penggunaan alternatif kepada Kumpulan. Kumpulan telah memutuskan bahawa ia mempunyai hak yang boleh dikuatkuasakan untuk mendapatkan bayaran bagi kerja-kerja yang telah siap sehingga kini. Harga jualan yang ditetapkan dalam kontrak dengan pelanggan yang termasuk jumlah tetap, jumlah yang boleh berubah atau kedua-duanya telah mengakibatkan keuntungan terkumpul pada 1 Januari 2017 dan keuntungan sebelum cukai bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017 berkurangan masing-masing sebanyak RM169,000 dan RM2,136,000 dengan penurunan hutang perniagaan dan hutang-hutang lain sebanyak RM519,000 dan RM1,786,000 bagi kos pembangunan hartanah.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(c) Peralihan daripada FRS kepada MFRS (samb.)

MFRS 15 (samb.)

ii) Pembangunan hartanah (samb.)

- b) Bagi penjualan hartanah kediaman dalam pembinaan di Australia dan hartanah komersil dalam pembinaan, Kumpulan tidak dapat menunjukkan bahawa ia mempunyai hak yang boleh dikuatkuasakan terhadap bayaran bagi kerja-kerja yang telah disempurnakan sehingga kini. Oleh itu, Kumpulan telah menetapkan bahawa pendapatan akan diiktiraf apabila kerja-kerja telah siap setelah kawalan dipindahkan pada satu masa tertentu.

Sebelum penerimaan pakai MFRS 15, pendapatan diiktiraf dari semasa ke semasa berdasarkan asas peratusan siap. Oleh itu, keuntungan berjumlah RM1,894,000 yang telah diiktiraf pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017 bagi penjualan hartanah komersil dalam pembangunan telah dinyahiktiraf kerana hartanah masih dalam pembinaan dan kawalan masih belum dipindahkan. Ini mengakibatkan penurunan sebanyak RM7,659,000 bagi hutang perniagaan dan peningkatan sebanyak RM5,531,000 bagi kos pembangunan projek. Kesan terhadap tempoh terdahulu adalah peningkatan dalam keuntungan terkumpul pada 1 Januari 2017 sebanyak RM234,000.

Bagi penjualan hartanah kediaman dalam pembinaan di Australia, bahagian keuntungan daripada entiti usahasama untuk tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017 dan keuntungan terkumpul pada 1 Januari 2017 berkurangan masing-masing sebanyak RM26,656,000 dan RM12,493,000. Ini mengakibatkan penurunan masing-masing sebanyak RM34,312,000 dan RM4,838,000 bagi pelaburan dalam entiti usahasama dan hutang perniagaan dan hutang-hutang lain.

iii) Pengurusan pembinaan

Pendapatan daripada pengurusan pembinaan akan terus diiktiraf dari semasa ke semasa berdasarkan peratusan siap.

MFRS 141

Sebelum penerimaan pakai MFRS 141 *Agriculture*, Kumpulan memodalkan perbelanjaan pembangunan ladang sebelum tanaman matang dan jumlah kos akan disusut nilai mengikut jangka hayat kegunaan ekonomi apabila tanaman diisytihar matang. Hasil pengeluaran dari tanaman penghasil tidak diiktiraf. Dengan penerimaan pakai MFRS 141, aset agrikultur yang berkaitan dengan aktiviti penanaman akan diambil kira di bawah MFRS 141 dan memerlukan pengasingan antara aset agrikultur daripada tanaman penghasil.

Kumpulan mengukur aset agrikultur pada nilai saksama tolak kos jualan pada permulaan pengiktirafan dan bagi pengukuran selanjutnya, sebarang keuntungan atau kerugian yang timbul daripada perubahan nilai saksama akan diiktiraf dalam untung atau rugi.

Penerimaan pakai MFRS 15 dan MFRS 141 tidak mendatangkan kesan kepada **TH**.

MFRS 9

Kesan penerimaan pakai MFRS 9 tidak mengakibatkan perubahan kepada angka-angka perbandingan seperti yang dijelaskan dalam Nota 4(f).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(d) Pelarasan tahun-tahun terdahulu (PYA)

Perkara-perkara berikut telah disemak semula untuk diselaraskan pada tahun kewangan semasa dan penyata kewangan tahun-tahun terdahulu telah dinyatakan semula secara retrospektif:

i) Pengkelasan semula Kumpulan Wang Simpanan Pendeposit

Pada tahun-tahun kewangan terdahulu, kumpulan wang simpanan pendeposit telah dikelaskan sebagai satu komponen dalam rizab.

Akaun simpanan deposit yang ditawarkan oleh **TH** adalah berdasarkan konsep Wadi'ah Yad Dhamanah (simpanan dengan jaminan). Kontrak Wadi'ah adalah mekanisma yang membolehkan seseorang mengamanahkan asetnya kepada orang lain untuk tujuan simpanan. Di bawah kontrak Wadi'ah Yad Dhamanah, **TH** bertindak sebagai penjaga simpanan atau pemegang amanah bagi dana yang disimpan oleh pendeposit **TH**. Walau bagaimanapun, oleh sebab **TH** dibenarkan untuk menggunakan dana tersebut, **TH** adalah terikat untuk menjamin deposit tersebut dan perlu memulangkan semula deposit tersebut apabila diminta. Sebagai hadiah dan tanda penghargaan untuk penggunaan deposit, **TH**, mengikut budi bicaranya, boleh memberikan hibah kepada pendepositnya.

Berdasarkan semakan yang dibuat pada tahun semasa, dana simpanan pendeposit telah diiktiraf sebagai liabiliti kewangan. Pengkelasan semula dana simpanan pendeposit daripada Rizab kepada Liabiliti telah diperakaunkan dalam penyata kedudukan kewangan tahun semasa dan tahun-tahun terdahulu.

ii) Pengkelasan semula Rizab Skim Opsyen Saham Kakitangan ("ESOS")

Berdasarkan penilaian tahun semasa, Rizab ESOS perlu dikelaskan sebagai kepentingan minoriti ("NCI"). Pengkelasan semula daripada Rizab ESOS kepada NCI telah dibuat untuk jumlah rizab bagi tahun-tahun terdahulu.

iii) Pengkelasan semula Hartanah Pelaburan kepada Prabayaran

Pada tahun-tahun kewangan terdahulu, jumlah pajakan operasi prabayaran jangka panjang berkaitan dengan hartanah telah dikelaskan sebagai hartanah pelaburan dan diukur pada kos. Berdasarkan penilaian tahun semasa, Lembaga berpendapat bahawa pajakan jangka panjang prabayaran ini tidak wajar dikelaskan sebagai hartanah pelaburan tetapi perlu diperakaunkan sebagai prabayaran. Pelarasan bagi tahun-tahun terdahulu telah dibuat untuk menunjukkan kesan pengkelasan semula ini.

iv) Lain-lain pelarasan dan pengkelasan semula

Beberapa pelarasan dan pengkelasan semula telah dibuat oleh **TH** dan syarikat-syarikat subsidiari tertentu untuk mengikut pembentangan tahun semasa.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(d) Pelarasan tahun-tahun terdahulu (PYA) (samb.)

Kesan daripada PYA yang dinyatakan di atas diringkaskan seperti berikut:

Kumpulan	PYA (i) RM'000	PYA (ii) RM'000	PYA (iii) RM'000	PYA (iv) RM'000	Jumlah RM'000
31.12.2017					
Aset					
Tuntutan semula cukai	-	-	-	(1,190)	(1,190)
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	-	-	1,124,841	137,691	1,262,532
Hartanah pelaburan	-	-	(1,174,059)	(131,262)	(1,305,321)
Liabiliti					
Kumpulan wang simpanan pendeposit	73,522,431	-	-	-	73,522,431
Peruntukan zakat dan cukai	-	-	-	2,422	2,422
Liabiliti lain	-	-	-	135,970	135,970
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	9,464	9,464
Rizab dan Kepentingan minoriti					
Kumpulan wang simpanan pendeposit	(73,522,431)	-	-	-	(73,522,431)
Rizab penyamaan hibah	-	-	(27,795)	-	(27,795)
Keuntungan terkumpul	-	-	(21,423)	(143,172)	(164,595)
Rizab-rizab lain	-	-	-	(1,035)	(1,035)
Rizab ESOS	-	(7,285)	-	-	(7,285)
Kepentingan minoriti	-	7,285	-	1,590	8,875

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(d) Pelarasan tahun-tahun terdahulu (PYA) (samb.)

Kesan daripada PYA yang dinyatakan di atas diringkaskan seperti berikut:

Kumpulan	PYA (i) RM'000	PYA (ii) RM'000	PYA (iii) RM'000	PYA (iv) RM'000	Jumlah RM'000
1.1.2017					
Aset					
Tuntutan semula cukai	-	-	-	(1,189)	(1,189)
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	-	-	576,614	124,793	701,407
Hartanah pelaburan	-	-	(604,409)	(59,394)	(663,803)
Liabiliti					
Kumpulan wang simpanan pendeposit	67,704,394	-	-	-	67,704,394
Peruntukan zakat dan cukai	-	-	-	318	318
Liabiliti lain	-	-	-	119,815	119,815
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	4,660	4,660
Rizab dan Kepentingan minoriti					
Kumpulan wang simpanan pendeposit	(67,704,394)	-	-	-	(67,704,394)
Rizab penyamaan hibah	-	-	(27,795)	-	(27,795)
Keuntungan terkumpul	-	-	-	(60,128)	(60,128)
Rizab-rizab lain	-	-	-	(2,024)	(2,024)
Rizab ESOS	-	(6,824)	-	-	(6,824)
Kepentingan minoriti	-	6,824	-	1,569	8,393

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(d) Pelarasan tahun-tahun terdahulu (PYA) (samb.)

Kesan daripada PYA yang dinyatakan di atas diringkaskan seperti berikut (samb.):

TH	PYA (i) RM'000	PYA (iii) RM'000	PYA (iv) RM'000	Jumlah RM'000
Penyata kedudukan kewangan				
31.12.2017				
Aset				
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	-	1,124,841	127,341	1,252,182
Hartanah pelaburan	-	(1,174,059)	-	(1,174,059)
Liabiliti				
Kumpulan wang simpanan pendeposit	73,522,431	-	-	73,522,431
Liabiliti lain	-	-	127,341	127,341
Rizab				
Kumpulan wang simpanan pendeposit	(73,522,431)	-	-	(73,522,431)
Rizab penyamaan hibah	-	(27,795)	-	(27,795)
Keuntungan terkumpul	-	(21,423)	-	(21,423)
1.1.2017				
Aset				
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	-	576,614	120,133	696,747
Hartanah pelaburan	-	(604,409)	-	(604,409)
Liabiliti				
Kumpulan wang simpanan pendeposit	67,704,394	-	-	67,704,394
Liabiliti lain	-	-	120,133	120,133
Rizab				
Kumpulan wang simpanan pendeposit	(67,704,394)	-	-	(67,704,394)
Rizab penyamaan hibah	-	(27,795)	-	(27,795)
Penyata untung atau rugi				
Tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017				
Perbelanjaan lain	-	-	(1,590)	(1,590)
Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit	-	(21,423)	1,590	(19,833)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(e) Ringkasan kesan perubahan terhadap angka-angka perbandingan

Ringkasan kesan daripada Nota 4(a) hingga 4(d) kepada angka-angka perbandingan adalah seperti berikut:

i) Penyesuaian penyata kedudukan kewangan

Penyata kedudukan kewangan Kumpulan pada 31 Disember 2017 telah diselaraskan seperti berikut:

Kumpulan	Dinyatakan sebelum ini mengikut FRS RM'000	Kesan peralihan - MFRS 1 dan PYA RM'000	Kesan peralihan - MFRS 15 RM'000	Kesan peralihan - MFRS 141 RM'000	Dinyatakan semula mengikut MFRS RM'000
31.12.2017					
Aset					
Tunai dan kesetaraan tunai	15,248,797	-	-	-	15,248,797
Deposit dan simpanan dengan institusi kewangan	1,159,085	-	-	-	1,159,085
Instrumen kewangan derivatif	324,324	-	-	-	324,324
Sekuriti dipegang untuk dagangan	607,431	-	-	-	607,431
Sekuriti tersedia untuk dijual	47,296,282	-	-	-	47,296,282
Kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual	512,097	-	-	-	512,097
Tuntutan semula cukai	95,359	(1,190)	-	-	94,169
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	2,958,921	1,262,532	(52,217)	-	4,169,236
Sekuriti dipegang sehingga matang	4,250,083	-	-	-	4,250,083
Aset agrikultur	-	-	-	52,567	52,567
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	42,113,378	-	-	-	42,113,378
Aset takaful	677,713	-	-	-	677,713
Deposit berkanun dengan Bank Negara Malaysia	1,407,284	-	-	-	1,407,284
Inventori	82,196	-	1,116,429	-	1,198,625
Kos pembangunan hartanah	1,083,060	-	(1,083,060)	-	-
Perbelanjaan pembangunan ladang	582,784	-	-	-	582,784
Perhutanan	187,956	-	-	-	187,956
Aset cukai tertunda	195,035	-	-	(3,880)	191,155
Pelaburan dalam entiti usahasama	278,173	-	(34,312)	-	243,861
Pelaburan dalam syarikat bersekutu	1,141,687	-	-	-	1,141,687
Hartanah pelaburan	8,295,279	(1,305,321)	-	-	6,989,958
Hartanah, loji dan peralatan	4,294,325	-	-	-	4,294,325
Aset tak ketara	418,823	-	-	-	418,823
Jumlah aset	133,210,072	(43,979)	(53,160)	48,687	133,161,620

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(e) Ringkasan kesan perubahan terhadap angka-angka perbandingan (samb.)

i) Penyesuaian penyata kedudukan kewangan (samb.)

Penyata kedudukan kewangan Kumpulan pada 31 Disember 2017 telah diselaraskan seperti berikut: (samb.)

Kumpulan	Dinyatakan sebelum ini mengikut FRS RM'000	Kesan peralihan - MFRS 1 dan PYA RM'000	Kesan peralihan - MFRS 15 RM'000	Kesan peralihan - MFRS 141 RM'000	Dinyatakan semula mengikut MFRS RM'000
31.12.2017 (samb.)					
Liabiliti					
Kumpulan wang simpanan pendeposit	-	73,522,431	-	-	73,522,431
Deposit daripada pelanggan perbankan	43,869,724	-	-	-	43,869,724
Akaun pelaburan pelanggan perbankan	3,969,344	-	-	-	3,969,344
Instrumen kewangan derivatif	74,668	-	-	-	74,668
Liabiliti berkaitan kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual	8,885	-	-	-	8,885
Peruntukan zakat dan cukai	151,189	2,422	-	-	153,611
Liabiliti lain	2,324,138	135,970	(962)	-	2,459,146
Liabiliti takaful	6,962,313	-	-	-	6,962,313
Geran Kerajaan	9,353	-	-	-	9,353
Pajakan kewangan	3,924	-	-	-	3,924
Pinjaman	3,243,591	-	-	-	3,243,591
Liabiliti cukai tertunda	239,654	9,464	-	8,736	257,854
Peruntukan manfaat persaraan	546,065	-	-	-	546,065
Jumlah liabiliti	61,402,848	73,670,287	(962)	8,736	135,080,909
Rizab dan Kepentingan Minoriti					
Kumpulan wang simpanan pendeposit	73,522,431	(73,522,431)	-	-	-
Rizab					
Rizab penyamaan hibah	162,189	(27,795)	-	-	134,394
Keuntungan terkumpul	(461,082)	(164,595)	(52,198)	30,946	(646,929)
Rizab statutori	134,856	-	-	-	134,856
Rizab-rizab lain	(4,353,522)	(8,320)	-	533	(4,361,309)
	(4,517,559)	(200,710)	(52,198)	31,479	(4,738,988)
Kepentingan minoriti	2,802,352	8,875	-	8,472	2,819,699
Jumlah rizab dan kepentingan minoriti	(1,715,207)	(191,835)	(52,198)	39,951	(1,919,289)
Jumlah rizab dan liabiliti	133,210,072	(43,979)	(53,160)	48,687	133,161,620

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(e) Ringkasan kesan perubahan terhadap angka-angka perbandingan (samb.)

i) Penyesuaian penyata kedudukan kewangan (samb.)

Penyata kedudukan kewangan Kumpulan pada 1 Januari 2017 telah diselaraskan seperti berikut:

Kumpulan	Dinyatakan sebelum ini mengikut FRS RM'000	Kesan peralihan - MFRS 1 dan PYA RM'000	Kesan peralihan - MFRS 15 RM'000	Kesan peralihan - MFRS 141 RM'000	Dinyatakan semula mengikut MFRS RM'000
1.1.2017					
Aset					
Tunai dan kesetaraan tunai	13,625,636	-	-	-	13,625,636
Deposit dan simpanan dengan institusi kewangan	1,153,138	-	-	-	1,153,138
Instrumen kewangan derivatif	278,523	-	-	-	278,523
Sekuriti dipegang untuk dagangan	777,610	-	-	-	777,610
Sekuriti tersedia untuk dijual	46,635,616	-	-	-	46,635,616
Kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual	1,910	-	-	-	1,910
Tuntutan semula cukai	97,133	(1,189)	-	-	95,944
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	2,473,953	701,407	(32,831)	-	3,142,529
Sekuriti dipegang sehingga matang	2,979,911	-	-	-	2,979,911
Aset agrikultur	-	-	-	78,079	78,079
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	39,189,274	-	-	-	39,189,274
Aset takaful	638,199	-	-	-	638,199
Deposit berkanun dengan Bank Negara Malaysia	1,374,876	-	-	-	1,374,876
Inventori	53,362	-	1,102,993	-	1,156,355
Kos pembangunan hartanah	1,079,767	-	(1,079,767)	-	-
Perbelanjaan pembangunan ladang	607,574	-	-	-	607,574
Perhutanan	156,027	-	-	-	156,027
Aset cukai tertunda	195,018	-	-	(6,743)	188,275
Pelaburan dalam entiti usahasama	316,960	-	(12,493)	-	304,467
Pelaburan dalam syarikat bersekutu	725,116	-	-	-	725,116
Hartanah pelaburan	7,882,900	(663,803)	-	-	7,219,097
Hartanah, loji dan peralatan	4,112,050	-	-	-	4,112,050
Aset tak ketara	423,464	-	-	-	423,464
Jumlah aset	124,778,017	36,415	(22,098)	71,336	124,863,670

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(e) Ringkasan kesan perubahan terhadap angka-angka perbandingan (samb.)

i) Penyesuaian penyata kedudukan kewangan (samb.)

Penyata kedudukan kewangan Kumpulan pada 1 Januari 2017 telah diselaraskan seperti berikut: (samb.)

Kumpulan	Dinyatakan sebelum ini mengikut FRS RM'000	Kesan peralihan - MFRS 1 dan PYA RM'000	Kesan peralihan - MFRS 15 RM'000	Kesan peralihan - MFRS 141 RM'000	Dinyatakan semula mengikut MFRS RM'000
1.1.2017 (samb.)					
Liabiliti					
Kumpulan wang simpanan pendeposit	-	67,704,394	-	-	67,704,394
Deposit daripada pelanggan perbankan	43,391,102	-	-	-	43,391,102
Akaun pelaburan pelanggan perbankan	3,573,871	-	-	-	3,573,871
Deposit dan simpanan bank dan institusi kewangan lain	30,000	-	-	-	30,000
Instrumen kewangan derivatif	111,089	-	-	-	111,089
Peruntukan zakat dan cukai	130,306	318	-	-	130,624
Liabiliti lain	1,649,463	119,815	(318)	-	1,768,960
Liabiliti takaful	6,639,096	-	-	-	6,639,096
Geran Kerajaan	9,664	-	-	-	9,664
Pajakan kewangan	10,236	-	-	-	10,236
Pinjaman	2,490,428	-	-	-	2,490,428
Liabiliti cukai tertunda	232,323	4,660	-	11,996	248,979
Peruntukan manfaat persaraan	516,187	-	-	-	516,187
Jumlah liabiliti	58,783,765	67,829,187	(318)	11,996	126,624,630
Rizab dan Kepentingan Minoriti					
Kumpulan wang simpanan pendeposit	67,704,394	(67,704,394)	-	-	-
Rizab					
Rizab penyamaan hibah	79,190	(27,795)	-	-	51,395
Keuntungan terkumpul	(764,165)	(60,128)	(21,780)	45,134	(800,939)
Rizab statutori	1,130,695	-	-	-	1,130,695
Rizab-rizab lain	(4,268,439)	(8,848)	-	533	(4,276,754)
	(3,822,719)	(96,771)	(21,780)	45,667	(3,895,603)
Kepentingan minoriti	2,112,577	8,393	-	13,673	2,134,643
Jumlah rizab dan kepentingan minoriti	(1,710,142)	(88,378)	(21,780)	59,340	(1,760,960)
Jumlah rizab dan liabiliti	124,778,017	36,415	(22,098)	71,336	124,863,670

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(e) Ringkasan kesan perubahan terhadap angka-angka perbandingan (samb.)

i) Penyesuaian penyata kedudukan kewangan (samb.)

Penyata kedudukan kewangan **TH** pada 31 Disember 2017 dan 1 Januari 2017 telah diselaraskan bagi item-item berikut untuk mengikut pembentangan tahun semasa:

TH	Dinyatakan sebelum ini mengikut FRS RM'000	Kesan peralihan - MFRS 1 dan PYA RM'000	Dinyatakan semula mengikut MFRS RM'000
31.12.2017			
<u>Aset</u>			
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	1,064,345	1,252,182	2,316,527
Hartanah pelaburan	6,762,853	(1,174,059)	5,588,794
<u>Liabiliti</u>			
Kumpulan wang simpanan pendeposit	-	73,522,431	73,522,431
Liabiliti lain	260,816	127,341	388,157
<u>Rizab</u>			
Kumpulan wang simpanan pendeposit	73,522,431	(73,522,431)	-
Rizab penyamaan hibah	162,189	(27,795)	134,394
Keuntungan terkumpul	-	(21,423)	(21,423)
1.1.2017			
<u>Aset</u>			
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	1,428,544	696,747	2,125,291
Hartanah pelaburan	6,075,468	(604,409)	5,471,059
<u>Liabiliti</u>			
Kumpulan wang simpanan pendeposit	-	67,704,394	67,704,394
Liabiliti lain	153,324	120,133	273,457
<u>Rizab</u>			
Kumpulan wang simpanan pendeposit	67,704,394	(67,704,394)	-
Rizab penyamaan hibah	79,190	(27,795)	51,395

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(e) Ringkasan kesan perubahan terhadap angka-angka perbandingan (samb.)

ii) Penyesuaian penyata untung atau rugi

Penyata untung atau rugi bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017 telah diselaraskan seperti berikut:

Kumpulan	Dinyatakan sebelum ini mengikut FRS RM'000	Kesan peralihan - MFRS 1 dan PYA RM'000	Kesan peralihan - MFRS 15 RM'000	Kesan peralihan - MFRS 141 RM'000	Dinyatakan semula mengikut MFRS RM'000
Pendapatan	8,397,781	-	(15,741)	(1,058)	8,380,982
Kos jualan	(1,087,059)	(1,162,882)	11,166	42,103	(2,196,672)
Keuntungan kasar	7,310,722	(1,162,882)	(4,575)	41,045	6,184,310
Pendapatan lain	161,075	-	-	1,234	162,309
Pendapatan diatribut kepada pendeposit bank	(1,162,882)	1,162,882	-	-	-
Perbelanjaan pentadbiran	(1,660,030)	137,861	813	(42,103)	(1,563,459)
Perbelanjaan lain	(920,791)	-	-	-	(920,791)
Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit	87,735	(235,569)	-	(25,689)	(173,523)
Keuntungan operasi	3,815,829	(97,708)	(3,762)	(25,513)	3,688,846
Kos kewangan	(121,168)	-	-	-	(121,168)
Bahagian keuntungan selepas cukai dan zakat syarikat bersekutu	252,956	-	-	-	252,956
Bahagian kerugian selepas cukai dan zakat entiti usahasama	(34,221)	-	(26,656)	-	(60,877)
Keuntungan sebelum zakat dan cukai	3,913,396	(97,708)	(30,418)	(25,513)	3,759,757
Zakat	(84,228)	-	-	-	(84,228)
Cukai	(289,429)	(7,226)	-	6,124	(290,531)
Keuntungan tahun semasa	3,539,739	(104,934)	(30,418)	(19,389)	3,384,998
Keuntungan tahun semasa diatribut kepada:					
TH	3,141,059	(104,934)	(30,418)	(10,461)	2,995,246
Keperluan minoriti	398,680	-	-	(8,928)	389,752
	3,539,739	(104,934)	(30,418)	(19,389)	3,384,998

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(e) Ringkasan kesan perubahan terhadap angka-angka perbandingan (samb.)

ii) Penyesuaian penyata untung atau rugi (samb.)

Penyata untung atau rugi **TH** bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017 telah diselaraskan seperti berikut:

<i>TH</i>	Dinyatakan sebelum ini mengikut FRS RM'000	Kesan peralihan dan PYA RM'000	Dinyatakan semula mengikut MFRS RM'000
Pendapatan	4,572,244	-	4,572,244
Pendapatan lain	12,944	-	12,944
Perbelanjaan pentadbiran	(513,644)	-	(513,644)
Perbelanjaan lain	(471,455)	(1,590)	(473,045)
Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit	(120,369)	(19,833)	(140,202)
Zakat	(67,612)	-	(67,612)
Keuntungan tahun semasa	3,412,108	(21,423)	3,390,685

iii) Penyesuaian penyata aliran tunai

Peralihan daripada FRS kepada MFRS tidak memberi kesan kepada aliran tunai yang dijana oleh Kumpulan dan **TH**.

(f) Perubahan dalam dasar perakaunan atas penerimaan pakai MFRS 9

Dasar perakaunan telah diubah untuk menggambarkan penerimaan pakai MFRS 9 dari permulaan tempoh pelaporan MFRS yang pertama. MFRS 9 menggantikan peruntukan-peruntukan FRS 139 berkaitan dengan pengiktirafan, pengkelasan dan pengukuran aset kewangan dan liabiliti kewangan; penyahiktirafan instrumen kewangan; rosot nilai aset kewangan dan perakaunan lindung nilai.

MFRS 9 juga mengubah dengan ketara piawaian-piawaian lain yang berkaitan dengan instrumen kewangan seperti MFRS 7 *Financial Instruments: Disclosures*. Kesan terkumpul daripada perubahan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan pada permulaan tempoh pelaporan MFRS yang pertama pada 1 Januari 2018.

(i) Pengkelasan aset dan liabiliti kewangan

Sehingga 31 Disember 2017, aset kewangan telah dikelaskan dalam kategori-kategori berikut: aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi ("FVTPL"), pembiayaan dan hutang, dan aset kewangan tersedia untuk dijual ("AFS"). Nota 3(e) memberikan perincian dasar perakaunan untuk pengkelasan dan pengukuran instrumen kewangan menurut FRS 139.

Dari 1 Januari 2018, Kumpulan dan **TH** telah menerima pakai kaedah pengkelasan menurut MFRS 9 kepada kesemua jenis aset kewangan, termasuk yang mengandungi ciri-ciri derivatif tersirat.

Dasar-dasar perakaunan baru bagi pengkelasan dan pengukuran instrumen kewangan di bawah MFRS 9 dinyatakan dalam Nota 3(e).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(f) Perubahan dalam dasar perakaunan atas penerimaan pakai MFRS 9 (samb.)

(i) Pengkelasan aset dan liabiliti kewangan (samb.)

Kesan yang timbul dari pengkelasan dan pengukuran aset kewangan pada permulaan penerimaan pakai MFRS 9 pada 1 Januari 2018 kepada Kumpulan dan **TH** diringkaskan seperti bawah:

Kumpulan	Nota	Kategori Pengukuran		Jumlah dibawa		
		GAAP terdahulu (FRS 139)	Piawaian Baru (MFRS 9)	GAAP terdahulu (FRS 139) RM'000	Pengkelasan dan Pengukuran RM'000	Piawaian Baru (MFRS 9) RM'000
Aset kewangan						
Tunai dan kesetaraan tunai		F&R	AC	14,919,630	-	14,919,630
Simpanan dengan institusi kewangan berlesen	(a)	F&R	FVTPL	329,167	-	329,167
				15,248,797	-	15,248,797
Deposit dan simpanan dengan institusi kewangan	(a)	F&R	FVTPL	360,000	(8,678)	351,322
Deposit dan simpanan dengan institusi kewangan		F&R	AC	799,085	-	799,085
				1,159,085	(8,678)	1,150,407
Aset kewangan derivatif			FVTPL	324,324	-	324,324
Sekuriti dipegang untuk dagangan	(b)	FVTPL	FVTPL	607,431	-	607,431
Sekuriti tersedia untuk dijual						
- Sekuriti hutang	(c)	AFS	FVOCI	23,548,922	(67,084)	23,481,838
- Sekuriti hutang	(d)	AFS	FVTPL	963,629	(18,659)	944,970
- Instrumen hutang Islam boleh niaga	(d)	AFS	FVTPL	1,000,000	-	1,000,000
- Sijil hutang Islam boleh niaga	(f)	AFS	AC	1,747,473	-	1,747,473
- Akaun Amanah Institusi	(c)	AFS	FVOCI	323,287	-	323,287
- Instrumen ekuiti	(e)	AFS	FVOCI	18,442,884	-	18,442,884
- Instrumen ekuiti	(d)	AFS	FVTPL	192,873	-	192,873
- Unit amanah	(d)	AFS	FVTPL	1,077,214	-	1,077,214
				47,296,282	(85,743)	47,210,539
Sekuriti dipegang sehingga matang						
- Sekuriti kekal	(g)	HTM	FVTPL	1,250,000	-	1,250,000
- Sekuriti hutang	(g)	HTM	FVTPL	582,325	-	582,325
- Sekuriti hutang	(g)	HTM	AC	1,983,559	4,054	1,987,613
- Sekuriti hutang	(g)	HTM	FVOCI	434,199	3,516	437,715
				4,250,083	7,570	4,257,653
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	(h)	F&R	AC	42,113,378	(189,099)	41,924,279
Aset kewangan lain	(h)	F&R	AC	366,992	(592)	366,400
Aset takaful semula	(h)	F&R	AC	505,596	-	505,596
Penerimaan takaful	(h)	F&R	AC	172,117	(1,692)	170,425

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(f) Perubahan dalam dasar perakaunan atas penerimaan pakai MFRS 9 (samb.)

(i) Pengkelasan aset dan liabiliti kewangan (samb.)

TH	Nota	Kategori Pengukuran		Jumlah dibawa		
		GAAP terdahulu (FRS 139)	Piawaian Baru (MFRS 9)	GAAP terdahulu (FRS 139) RM'000	Pengkelasan dan Pengukuran RM'000	Piawaian Baru (MFRS 9) RM'000
Tunai dan kesetaraan tunai		F&R	AC	11,377,049	-	11,377,049
Simpanan dengan institusi kewangan berlesen	(a)	F&R	FVTPL	329,167	-	329,167
				11,706,216	-	11,706,216
Aset kewangan derivatif		FVTPL	FVTPL	243,753	-	243,753
Sekuriti tersedia untuk dijual						
Saham	(f)	AFS	FVOCI	18,419,972	-	18,419,972
Sekuriti hutang Kerajaan:						
- Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	(c)	AFS	FVOCI	10,210	(49)	10,161
- Sukuk	(c)	AFS	FVOCI	3,058,377	(21,039)	3,037,338
Sekuriti hutang korporat:						
- Sukuk	(c)	AFS	FVOCI	8,128,800	(45,651)	8,083,149
- Sukuk	(d)	AFS	FVTPL	746,033	(18,723)	727,310
- Sekuriti kekal	(d)	AFS	FVTPL	11,935	65	12,000
Aset kewangan lain:						
- Unit amanah	(d)	AFS	FVTPL	704,648	-	704,648
- Instrumen hutang Islam boleh niaga	(d)	AFS	FVTPL	1,000,000	-	1,000,000
- Sijil hutang Islam boleh niaga	(f)	AFS	AC	1,832,473	-	1,832,473
				33,912,448	(85,397)	33,827,051
Jumlah hutang lain pada kos terlunas		F&R	AC	2,189,185	-	2,189,185
Aset kewangan pada kos terlunas						
Akaun pelaburan		F&R	AC	133,121	-	133,121
Sekuriti dipegang sehingga matang						
- Sukuk	(g)	HTM	FVTPL	500,000	-	500,000
- Sekuriti kekal	(g)	HTM	FVTPL	1,250,000	-	1,250,000
- Sukuk	(g)	HTM	AC	4,156,774	-	4,156,774
				5,906,774	-	5,906,774
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain						
Pembiayaan kepada subsidiari	(h)	F&R	AC	1,858,280	(195,638)	1,662,642

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(f) Perubahan dalam dasar perakaunan atas penerimaan pakai MFRS 9 (samb.)

(i) Pengkelasan aset dan liabiliti kewangan (samb.)

- (a) Deposit berstruktur yang dikelaskan sebagai pembiayaan dan hutang di bawah FRS 139 gagal memenuhi kriteria Solely Payment of Principal and Profit ("SPPI") di bawah MFRS 9. Dengan itu, instrumen ini dikelaskan sebagai FVTPL dari tarikh permulaan aplikasi.
- (b) Sebelum penerimaan pakai MFRS 9, aset kewangan yang dipegang untuk dagangan (HFT) dikelaskan sebagai FVTPL dan pengkelasan ini menghapuskan atau dengan ketara mengurangkan ketidaksesuaian perakaunan yang mungkin timbul. Di bawah MFRS 9, aset-aset ini memenuhi kriteria untuk pengukuran mandatori pada FVTPL kerana aliran tunai berkontrak bagi sekuriti ini bukan semata-mata pembayaran bagi prinsipal dan keuntungan ke atas baki prinsipal.
- (c) Kumpulan dan **TH** berusaha untuk meminimumkan kos mengurus keperluan kecairan dan dengan itu secara aktif mengurus pulangan portfolio. Pulangan ini terdiri daripada kutipan pembayaran kontrak serta keuntungan dan kerugian daripada penjualan aset kewangan. Strategi pelaburan sering menghasilkan aktiviti jualan dalam nilai yang signifikan. Di bawah MFRS 9, sekuriti ini dipegang dalam satu model perniagaan yang objektifnya dicapai dengan mengumpul aliran tunai berkontrak dan menjual aset kewangan. Oleh itu, aset-aset tersebut dikelaskan sebagai aset kewangan pada FVOCI di bawah MFRS 9.
- (d) Pelaburan dalam sekuriti hutang yang dikategorikan sebagai AFS di bawah FRS 139 yang gagal memenuhi syarat SPPI di bawah MFRS 9 dikelaskan sebagai FVTPL. Keuntungan nilai saksama yang berkaitan dipindahkan dari rizab AFS, berserta dengan kesan perbelanjaan cukai tertunda yang berkaitan, kepada keuntungan terkumpul pada 1 Januari 2018.
- (e) Pelaburan dalam sekuriti ekuiti yang dikategorikan sebagai AFS di bawah FRS 139 diukur pada nilai saksama. Kumpulan dan **TH** telah memilih untuk mengelaskan sekuriti ini pada FVOCI di bawah MFRS 9. Oleh itu, aset-aset tersebut akan terus diperakaunkan pada FVOCI, tanpa memindahkan semula keuntungan dan kerugian yang direalis kemudiannya kepada untung atau rugi.
- (f) Pelaburan dalam sekuriti hutang dan Kertas Islam Kerajaan Malaysia yang dikelaskan sebagai tersedia untuk dijual ("AFS") di bawah FRS 139 telah dikelaskan sebagai instrumen pada kos terlunas ("AC") di bawah MFRS 9.
- (g) Pelaburan dalam sekuriti hutang dan Kertas Islam Kerajaan Malaysia yang dikelaskan sebagai dipegang sehingga matang ("HTM") di bawah FRS 139 telah dikelaskan sebagai FVTPL, FVOCI dan AC di bawah MFRS 9.
- (h) Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain, aset kewangan lain, aset takaful semula dan penerimaan takaful yang dikelaskan sebagai pembiayaan dan hutang ("F&R") di bawah FRS 139 kini dikelaskan sebagai aset kewangan yang diukur pada kos terlunas di bawah MFRS 9.

(ii) Rosot nilai aset kewangan

MFRS 9 menggantikan model "kerugian tertanggung" di bawah FRS 139 dengan model "jangkaan kerugian kredit" ("ECL"). Model ECL memerlukan penilaian yang besar terhadap perubahan dalam faktor ekonomi yang mempengaruhi pengiraan ECL yang ditentukan berdasarkan asas pemberat kebarangkalian. Model rosot nilai baru digunakan untuk aset kewangan yang diukur pada AC, aset kontrak dan pelaburan hutang pada FVOCI, tetapi bukan untuk pelaburan dalam instrumen ekuiti.

Sehingga 31 Disember 2017, Kumpulan dan **TH** menilai rosot nilai pembiayaan dan hutang dan aset kewangan AFS berdasarkan model kerugian rosot nilai tertanggung. Nota 3(w) menyatakan butiran dasar perakaunan untuk rosot nilai aset kewangan di bawah FRS 139.

Dari 1 Januari 2018, Kumpulan dan **TH** menggunakan model jangkaan kerugian kredit ("ECL") untuk menentukan rosot nilai bagi pelaburan dalam instrumen hutang yang diukur pada kos terlunas dan pada FVOCI dan kontrak jaminan kewangan. Dasar perakaunan baru untuk rosot nilai di bawah MFRS 9 dinyatakan dalam Nota 3(w).

Di bawah MFRS 9, Kumpulan dan **TH** menggunakan pendekatan tiga peringkat untuk mengukur ECL ke atas aset kewangan yang diukur pada kos terlunas dan FVOCI. Aset kewangan berpindah antara tiga peringkat berdasarkan perubahan dalam kualiti kredit sejak pengiktirafan awal seperti berikut:

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(f) Perubahan dalam dasar perakaunan atas penerimaan pakai MFRS 9 (samb.)

(ii) Rosot nilai aset kewangan (samb.)

(a) Tahap 1: ECL 12 bulan

Bagi pendedahan di mana tidak terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara sejak pengiktirafan awal dan yang mana kredit tidak terjejas semasa pengiktirafan, bahagian ECL seumur hidup yang dikaitkan dengan kebarangkalian kegagalan membayar balik berlaku dalam tempoh 12 bulan akan datang adalah diiktiraf.

(b) Tahap 2: ECL Seumur hidup - kredit tidak terjejas

Bagi pendedahan di mana terdapat peningkatan ketara risiko kredit sejak pengiktirafan awal tetapi kredit tidak terjejas, ECL seumur hidup adalah diiktiraf.

(c) Tahap 3: ECL Seumur hidup - kredit terjejas

Aset kewangan dinilai sebagai mengalami penjejasan kredit apabila satu atau lebih peristiwa yang mempunyai kesan negatif terhadap anggaran aliran tunai masa hadapan aset tersebut telah berlaku. Bagi aset kewangan yang mengalami penjejasan kredit, ECL seumur hidup diiktiraf dan keuntungan dikira dengan menggunakan kadar keuntungan efektif ke atas kos terlunas (bersih selepas peruntukan) berbanding dengan jumlah kasar yang dibawa.

Apabila menentukan sama ada risiko kredit aset kewangan telah meningkat dengan ketara sejak pengiktirafan awal dan apabila ECL dianggarkan, Kumpulan dan **TH** mengambil kira maklumat yang munasabah dan boleh disokong yang relevan dan tersedia tanpa melibatkan kos atau usaha yang berlebihan. Ini termasuk maklumat dan analisis kuantitatif dan kualitatif, berdasarkan sejarah pengalaman Kumpulan dan **TH**, penilaian kredit bermaklumat, termasuk maklumat yang berpandangan ke hadapan.

Kumpulan dan **TH** mengandaikan bahawa risiko kredit aset kewangan meningkat dengan ketara apabila ia melebihi 30 hari dari tarikh tamat tempoh. Kumpulan dan **TH** juga menggunakan sistem penggredan risiko kredit dalaman dan penarafan risiko luaran bagi menilai kemerosotan kualiti kredit aset kewangan.

Hutang perniagaan dan aset kontrak yang tidak mengandungi komponen pembiayaan yang ketara

Bagi semua hutang perniagaan dan aset kontrak yang tidak mengandungi komponen pembiayaan yang ketara, Kumpulan dan **TH** menggunakan pendekatan mudah MFRS 9 untuk mengukur peruntukan kerugian pada jumlah yang sama dengan ECL seumur hidup pada pengiktirafan awal dan sepanjang usia.

Pembiayaan kepada syarikat subsidiari

Pembiayaan kepada syarikat subsidiari yang perlu dibayar balik atas permintaan dan tanpa keuntungan dikelaskan sebagai kos terlunas dalam penyata kewangan **TH** kerana model perniagaan **TH** adalah untuk memegang dan mengambil aliran tunai berkontrak dan aliran tunai tersebut merupakan SPPI. **TH** menggunakan pendekatan 3 peringkat am ketika menentukan ECL untuk pembiayaan kepada syarikat subsidiari.

Tiada peruntukan kerugian tambahan diiktiraf atas pembiayaan kepada syarikat subsidiari ini apabila menerima pakai MFRS 9 kerana semua strategi menunjukkan bahawa **TH** boleh memperoleh semula sepenuhnya baki tertunggak pembiayaan kepada syarikat subsidiari.

(iii) Kontrak jaminan kewangan

Sehingga 31 Disember 2017, kontrak jaminan kewangan dikeluarkan kepada syarikat-syarikat subsidiari oleh **TH** telah dinilai sebagai sifar pada pengiktirafan awal dan kemudiannya diukur pada jumlah yang lebih tinggi ditentukan berdasarkan FRS 137 atau jumlah awalnya diiktiraf ditolak pelunasan terkumpul menurut FRS 118. **TH** telah menilai bahawa tidak mungkin syarikat subsidiari akan memungkirkan kewajipan mereka kepada bank dan oleh itu tidak mengiktiraf sebarang peruntukan di bawah FRS 137.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

4. Kesan peralihan kepada MFRS (samb.)

(f) Perubahan dalam dasar perakaunan atas penerimaan pakai MFRS 9 (samb.)

(iii) Kontrak jaminan kewangan (samb.)

Dari 1 Januari 2018, kontrak jaminan kewangan dikehendaki untuk diukur kemudiannya pada jumlah ECL yang lebih tinggi yang ditentukan menggunakan pendekatan 3 peringkat am atau amaun yang pada awalnya diiktiraf tolak jumlah pendapatan kumulatif yang diiktiraf menurut MFRS 15.

(iv) Modifikasi liabiliti kewangan

Sehingga 31 Disember 2017, apabila liabiliti kewangan diukur pada kos terlunas telah dimodifikasi tanpa mengakibatkan penyahiktirafan, perbezaan antara aliran tunai berkontrak asal dengan aliran tunai yang dimodifikasi yang didiskaun pada kadar keuntungan efektif asal diiktiraf sepanjang baki hayat liabiliti kewangan yang dimodifikasi.

Dari 1 Januari 2018, apabila liabiliti kewangan diukur pada kos terlunas dimodifikasi tanpa mengakibatkan penyahiktirafan, keuntungan atau kerugian, iaitu perbezaan antara aliran tunai berkontrak asal dengan aliran tunai yang dimodifikasi yang didiskaun pada kadar keuntungan efektif asal, diiktiraf terus kepada untung atau rugi.

Pelarasan yang dibuat terhadap Keuntungan Terkumpul Kumpulan dan **TH** (termasuk Rizab Penyamaan Hibah) pada 1 Januari 2018 atas penerimaan pakai MFRS 9 adalah seperti berikut:

	Kumpulan RM'000	TH RM'000
Pengkelasan semula pelaburan dalam sekuriti hutang daripada AFS kepada FVTPL	(19,389)	(19,389)
Pembalikan rosot nilai tahun-tahun terdahulu di bawah FRS 139	190,434	190,434
Pengiktirafan kerugian nilai saksama aset kewangan yang dikelaskan pada FVTPL	7,179	-
Pengiktirafan Jangkaan Kerugian Kredit (ECL) di bawah MFRS 9	(284,688)	(221,344)
Pelarasan defisit yang dipindahkan dari dana Takaful yang timbul daripada permulaan penggunaan	(3,004)	-
Lain-lain	(1,602)	-
Cukai berkaitan	44,564	-
Jumlah pelarasan kepada Keuntungan Terkumpul (termasuk Rizab Penyamaan Hibah)	(66,506)	(50,299)

Jumlah pelarasan yang dibuat terhadap Rizab Nilai Saksama Kumpulan dan **TH** pada 1 Januari 2018 atas penerimaan pakai MFRS 9 adalah seperti berikut:

	Kumpulan RM'000	TH RM'000
Pengkelasan semula sekuriti hutang daripada AFS kepada FVTPL	2,686	2,686
Pengkelasan semula sekuriti ekuiti bukan dagangan daripada AFS kepada FVOCI	(161,511)	(179,605)
Pengiktirafan keuntungan nilai saksama bagi sekuriti hutang Islam pada FVOCI	319	-
Pengkelasan semula keuntungan nilai saksama daripada aset kewangan dikelaskan pada FVTPL	(7,399)	-
Cukai berkaitan	(2,612)	-
Jumlah pelarasan kepada Rizab Nilai Saksama	(168,517)	(176,919)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

5. Anggaran perakaunan kritikal dan pertimbangan penting

Andaian-andaian utama yang digunakan berkaitan sumber-sumber maklumat yang tidak pasti pada tarikh pelaporan, dan mempunyai risiko ketara yang boleh menyebabkan pelarasan material kepada jumlah dibawa aset dan liabiliti diterangkan di bawah.

Kumpulan dan **TH** menyandarkan andaian dan anggarannya ke atas parameter yang tersedia apabila penyata kewangan disatukan disediakan. Walau bagaimanapun keadaan dan andaian tentang perkembangan masa hadapan mungkin berubah disebabkan perubahan pasaran atau keadaan yang timbul di luar kawalan Kumpulan dan **TH**. Perubahan sedemikian diambil kira dalam andaian apabila ia berlaku.

(a) Kontrak pembinaan dan pembangunan hartanah

Kumpulan mengiktiraf aktiviti pembangunan hartanah tertentu dan kontrak pembinaan berdasarkan kaedah peratusan siap. Tahap siap aktiviti pembangunan hartanah dan kontrak pembinaan diukur mengikut dasar perakaunan yang dinyatakan dalam Nota 3(j) dan 3(ac).

Pertimbangan penting diperlukan dalam menentukan peratusan siap, tahap pembangunan projek dan kos kontrak yang ditanggung, anggaran jumlah pendapatan dan jumlah kos dan pemerolehan semula projek dan kontrak pembangunan. Dalam membuat pertimbangan ini, pengurusan bergantung pada pengalaman lepas dan kerja-kerja pakar.

(b) Pengukuran peruntukan ECL

Peruntukan kerugian untuk aset kewangan adalah berdasarkan kepada andaian tentang risiko kegagalan membayar balik dan jangkaan kadar kerugian. Kumpulan dan **TH** menggunakan pertimbangan dalam membuat andaian-andaian ini dan memilih input untuk pengiraan rosot nilai, berdasarkan pengalaman lepas Kumpulan dan **TH**, keadaan pasaran sedia ada serta anggaran jangka hadapan pada akhir tempoh pelaporan. Butiran mengenai andaian utama dan input yang digunakan dinyatakan dalam Nota 54.

(c) Penilaian semula hartanah pelaburan dan perhutanan

Kumpulan dan **TH** menyatakan jumlah dibawa bagi hartanah pelaburan dan perhutanan pada nilai saksama, dengan perubahan dalam nilai saksama diiktiraf dalam untung atau rugi.

Hartanah pelaburan dinilai dengan merujuk kepada transaksi hartanah yang melibatkan jenis, lokasi dan keadaan hartanah yang serupa. Penilaian hartanah pelaburan dibincangkan selanjutnya dalam Nota 29.

Nilai saksama perhutanan ditentukan menggunakan penilaian yang disediakan oleh jurunilai bebas. Penilaian melibatkan andaian tentang kadar diskaun, harga masa hadapan bagi susu getah dan balak, hasil susu getah, kuantiti balak, kos penyelenggaraan, kos penanaman dan kos penuaian pada masa hadapan. Oleh itu, anggaran nilai saksama adalah tertakluk kepada ketidakpastian yang ketara. Andaian penting yang digunakan untuk memperoleh nilai saksama adalah seperti yang ditunjukkan dalam Nota 24.

(d) Rosot nilai aset bukan kewangan

Rosot nilai wujud apabila jumlah dibawa aset atau unit penajaan tunai melebihi jumlah boleh diperoleh semula, iaitu yang lebih tinggi antara nilai saksama tolak kos jualan dengan nilai dalam penggunaan.

Pengiraan nilai saksama tolak kos jualan adalah berdasarkan data yang tersedia daripada urus niaga jualan yang terikat, yang dijalankan dengan telus, bagi aset yang serupa atau harga pasaran yang boleh diperhatikan tolak kos tambahan bagi penjualan aset tersebut. Pengiraan nilai dalam penggunaan adalah berdasarkan model aliran tunai terdiskaun. Aliran tunai tidak mengandungi aktiviti penstrukturan semula yang mana Kumpulan dan **TH** belum lagi memberi komitmen atau pelaburan penting masa hadapan yang akan meningkatkan prestasi aset unit penajaan tunai yang disemak.

Andaian utama yang digunakan, hasil keputusan dan kesimpulan penilaian rosot nilai dinyatakan dalam Nota 26, 27, 28 dan 31 kepada penyata kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

5. Anggaran perakaunan kritikal dan pertimbangan penting (samb.)

(e) Peruntukan manfaat persaraan

Kos bagi pelan manfaat persaraan ditentukan menggunakan penilaian aktuari yang melibatkan pelbagai andaian dibuat yang mungkin berbeza daripada perkembangan sebenar masa hadapan termasuklah penentuan kadar diskaun, kenaikan gaji, kadar trend perubatan dan kadar inflasi. Disebabkan terdapat kerumitan dalam penilaian dan sifat jangka panjangnya, obligasi ini sangat sensitif kepada perubahan dalam andaian yang digunakan. Kesemua andaian akan disemak pada setiap tarikh pelaporan. Sebarang perubahan dalam andaian ini akan memberi kesan kepada jumlah peruntukan manfaat persaraan, seperti yang dinyatakan dalam Nota 42.

(f) Pengukuran nilai saksama instrumen kewangan

Apabila nilai saksama aset dan liabiliti kewangan direkodkan dalam penyata kedudukan kewangan tidak dapat diukur berdasarkan harga tercatat dalam pasaran aktif, nilai saksama aset dan liabiliti kewangan ini diukur menggunakan teknik penilaian termasuk model aliran tunai terdiskaun (DCF). Input bagi model-model ini diambil daripada pemerhatian pasaran yang mungkin diperoleh, tetapi jika ia tidak dapat diperoleh, suatu tahap pertimbangan diperlukan bagi menetapkan nilai saksama. Pertimbangan termasuklah pertimbangan input seperti risiko kecairan, risiko kredit dan kadar turun naik. Perubahan dalam andaian yang berkaitan dengan faktor-faktor ini boleh memberi kesan kepada nilai saksama instrumen kewangan yang dilaporkan bagi instrumen kewangan. Andaian utama yang digunakan, hasil keputusan dan kesimpulan bagi pengukuran nilai saksama dinyatakan dalam Nota 55.

(g) Percukaian

Aset cukai tertunda diiktiraf untuk kesemua kerugian cukai yang belum digunakan, elaun modal tidak serap dan elaun cukai pelaburan belum digunakan setakat mana terdapat kebarangkalian bahawa keuntungan boleh dicukai tersedia untuk digunakan ke atas kerugian cukai, elaun modal dan elaun cukai pelaburan. Pertimbangan yang penting daripada pihak pengurusan diperlukan untuk menentukan jumlah aset cukai tertunda yang boleh diiktiraf, berdasarkan kepada kemungkinan tempoh masa dan tahap keuntungan boleh cukai masa hadapan bersama dengan strategi perancangan cukai masa hadapan.

(h) Susut nilai hartanah, loji dan peralatan

Secara amnya, aset dalam kategori hartanah, loji dan peralatan, kecuali tanaman penghasil, disusut nilai berdasarkan kaedah garis lurus sepanjang hayat penggunaannya sehingga mencapai nilai sisa. Pihak pengurusan menyemak nilai sisa, hayat penggunaan dan kaedah susut nilai pada akhir tahun kewangan dan memastikan keseragaman dengan anggaran terdahulu dan corak penggunaan manfaat ekonomi yang merangkumi item-item dalam aset ini. Perubahan dalam hayat penggunaan dan nilai sisa aset boleh menyebabkan pindaan kepada caj susut nilai pada masa hadapan.

Kumpulan menyusut nilai tanaman penghasil berdasarkan anggaran hasil yang mana dianggarkan berdasarkan hasil trend terdahulu bagi setiap hektar yang bergantung kepada usia pokok. Hasil setiap hektar ditentukan oleh penasihat penanaman dalaman yang mempunyai kelayakan profesional yang diiktiraf dan pengalaman di ladang. Menganggarkan potensi hasil memerlukan pertimbangan yang penting dan bergantung kepada trend penghasilan terdahulu Kumpulan. Hasil sebenar walau bagaimanapun mungkin berbeza daripada yang dijangkakan.

(i) Peruntukan tuntutan tertunggak

Peruntukan tuntutan tertunggak adalah seperti yang dinyatakan dalam Nota 3(u) dan adalah bergantung kepada anggaran dan pertimbangan pengurusan. Tuntutan dan pembayaran sebenar mungkin berbeza daripada anggaran yang dibuat.

(j) Pengiraan rizab perbelanjaan

Dana Takaful Am

Rizab perbelanjaan untuk sijil mudharabah dikira berdasarkan anggaran terbaik peruntukan risiko perbelanjaan belum luput ("UER") dan peruntukan margin risiko pergerakan yang tidak selari ("PRAD"). Rizab perbelanjaan untuk sijil wakalah merujuk kepada agregat yang lebih tinggi antara Fi Wakalah Tidak Diperolehi ("UWF") untuk semua bidang perniagaan atau anggaran terbaik peruntukan UER dan PRAD pada tahap jumlah dana.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

5. Anggaran perakaunan kritikal dan pertimbangan penting (samb.)

(i) Pengiraan rizab perbelanjaan (samb.)

Dana Takful Keluarga

Rizab perbelanjaan terdiri daripada perkara berikut:

(i) Liabiliti perbelanjaan

Kaedah yang digunakan untuk menilai liabiliti perbelanjaan perlu selari dengan kaedah yang digunakan untuk menilai liabiliti takaful bagi sijil takaful keluarga yang berkaitan (sebagai contoh, untuk sijil takaful biasa jangka panjang, kaedah penilaian bagi liabiliti perbelanjaan juga harus bersifat jangka panjang).

(ii) Rizab Kekurangan untuk Skim Anuiti Takaful Kumpulan Wang Simpanan Pekerja

Sebagai tambahan kepada liabiliti perbelanjaan di atas, satu keperluan tambahan juga dipatuhi seperti berikut:

Jika Dana Pelaburan Peserta ("PIF") dijangka tidak mencukupi untuk memenuhi manfaat anuiti tertentu masa hadapan dan/atau anuiti hayat tabarru' masa hadapan, peruntukan lain hendaklah diasingkan yang selari dengan kehendak garis panduan penilaian. Apabila PIF tidak mencukupi, Dana Pemegang Saham perlu memastikan bayaran anuiti manfaat tertentu untuk peserta dan tabarru' kepada Dana Risiko Peserta ("PRF") diutamakan.

Anggaran yang dibuat mungkin berbeza daripada pembayaran sebenar dalam keadaan-keadaan tersebut.

6. Tunai dan kesetaraan tunai

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pelaburan dengan institusi kewangan berlesen	8,424,732	12,869,813	11,726,415
Tunai dan baki di bank	1,861,340	1,899,210	1,616,695
Tunai dipegang pengurus dana luar	559,546	479,774	282,526
	10,845,618	15,248,797	13,625,636

	TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pelaburan dengan institusi kewangan berlesen	7,731,609	10,581,797	9,874,046
Tunai dan baki di bank	692,223	644,645	256,131
Tunai dipegang pengurus dana luar	559,546	479,774	282,526
	8,983,378	11,706,216	10,412,703

Pelaburan Kumpulan dan TH dengan institusi kewangan berlesen ditunjukkan sebagai tunai dan kesetaraan tunai sekiranya ia mempunyai tempoh matang tidak melebihi tiga bulan dari tarikh pelaburan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

6. Tunai dan kesetaraan tunai (samb.)

Pelaburan Kumpulan dan **TH** dengan institusi kewangan berlesen mendapat margin keuntungan antara 2.28% hingga 5.00% (31.12.2017: 2.06% hingga 4.75%; 1.1.2017 : 2.16% hingga 5.00%).

Pelaburan Kumpulan dan **TH** dengan institusi kewangan berlesen serta tunai dan baki di bank merangkumi pelaburan jangka pendek serta tunai dan baki di bank milik TKJHM dan TWT berjumlah RM339,548,000 (31.12.2017: RM425,413,000; 1.1.2017 : RM234,663,000).

Tunai dan baki di bank Kumpulan merangkumi sejumlah RM3,213,000 (31.12.2017: RM4,896,000; 1.1.2017: RM6,543,000) yang dicagarkan kepada bank untuk kemudahan jaminan bank.

Tunai dan baki di bank Kumpulan merangkumi sejumlah RM4,394,000 (31.12.2017: RM1,130,000; 1.1.2017 : RM11,476,000) yang penggunaannya adalah tertakluk di bawah Peraturan Pemaju Perumahan (Akaun Pembangunan Perumahan) (Pindaan) 2002.

Di bawah syarat-syarat Perjanjian Pegangan Cagaran yang dimeterai antara Leatherhead Properties Limited ("LPL"), syarikat subsidiari Kumpulan yang diperbadankan di Pulau Jersey dengan EXIM Bank Malaysia ("EXIM Bank") berhubung peruntukan Kemudahan Murabahah sebanyak £45,450,000, pendapatan sewa dari Unilever House, di Leatherhead Surrey, United Kingdom telah didepositkan ke Akaun Sewa - HSBC Bank PLC yang dicagarkan kepada EXIM Bank oleh LPL. Berikutan pembayaran balik Kemudahan Murabahah pada 23 Januari 2019 oleh LTH Property Holdings 2 Limited, syarikat induk kepada LPL, cagaran terhadap akaun sewa di bank tersebut telah dilepaskan.

Di bawah syarat-syarat Perjanjian Pegangan Cagaran yang dimeterai antara Millstream Property Limited ("MPL"), syarikat subsidiari LTH Property Holdings 2 Limited yang diperbadankan di Pulau Jersey dengan Maybank berhubung peruntukan Kemudahan Murabahah sebanyak £36,560,000, pendapatan sewa dari Windsor Office Park perlu didepositkan ke Akaun Sewa di Standard Chartered (Jersey) Limited, yang dicagarkan sebagai sekuriti kepada Maybank oleh MPL.

7. Deposit dan simpanan dengan institusi kewangan

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Bank Negara Malaysia	2,432,000	-	-
Bank-bank berlesen	1,174,855	1,124,343	1,129,260
Institusi-institusi kewangan lain	30,229	34,742	23,878
	3,637,084	1,159,085	1,153,138

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

8. Instrumen kewangan derivatif

	Amaun nosional RM'000	Nilai Saksama Aset RM'000	Liabiliti RM'000
Kumpulan			
<u>31.12.2018</u>			
Kontrak hadapan	2,869,455	30,653	17,752
Waran	19,444	11,250	-
Tukaran kadar keuntungan	578,379	3,495	1,768
	3,467,278	45,398	19,520
<u>31.12.2017</u>			
Kontrak hadapan	3,218,824	63,827	72,767
Waran	700,221	256,005	-
Tukaran kadar keuntungan	607,992	4,492	1,901
	4,527,037	324,324	74,668
<u>1.1.2017</u>			
Kontrak hadapan	3,117,570	117,445	107,469
Waran	1,082,699	153,951	-
Tukaran kadar keuntungan	836,027	7,127	3,620
	5,036,296	278,523	111,089
TH			
<u>31.12.2018</u>			
Waran	574,054	27,700	-
<u>31.12.2017</u>			
Waran	1,254,831	243,753	-
<u>1.1.2017</u>			
Waran	1,082,699	141,699	-

Jadual-jadual di atas merumuskan jumlah kontrak/prinsipal instrumen kewangan derivatif yang dinyatakan pada nilai saksama melalui untung atau rugi dan untuk tujuan lindung nilai. Jumlah prinsipal/kontrak bagi instrumen-instrumen ini mencerminkan baki jumlah transaksi pada tarikh kedudukan kewangan, dan tidak mewakili jumlah risiko yang terdedah. Urus niaga instrumen kewangan derivatif dinilai semula pada jumlah kasar dan keuntungan atau kerugian tidak realis ditunjukkan sebagai aset dan liabiliti kewangan derivatif masing-masing.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

9. Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi (FVTPL)

	Kumpulan		TH	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada nilai saksama</i>				
Sukuk	871,348	-	497,165	-
Sekuriti Kekal	2,859,684	-	2,859,684	-
Deposit berstruktur	244,571	-	-	-
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	30,328	-	-	-
Saham	320,218	-	-	-
Unit amanah	1,200,867	-	698,433	-
Nota Monetari Bank Negara	114,823	-	-	-
Instrumen Hutang Islam Boleh Niaga	540,684	-	540,684	-
Akaun Amanah Institusi	343,822	-	343,822	-
	6,526,345	-	4,939,788	-

10. Sekuriti dipegang untuk dagangan

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada nilai saksama</i>			
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	355,681	324,500
Saham	-	134,220	121,240
Sukuk	-	111,273	311,962
Unit amanah	-	6,257	19,908
	-	607,431	777,610

Instrumen kewangan yang sebelum ini dikategorikan sebagai dipegang untuk dagangan telah dikelaskan semula kepada aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi (FVTPL). Rujuk Nota 4 untuk perincian.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

11. Aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (FVOCI)

	Kumpulan		TH	
	31.12.2018 RM'000	31.12.2017 RM'000	31.12.2018 RM'000	31.12.2017 RM'000
<i>Instrumen hutang</i>				
Sukuk	22,974,388	-	12,690,729	-
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	2,139,987	-	10,233	-
Kertas Pelaburan Islam Kerajaan Malaysia	384,020	-	-	-
Akaun Amanah Institusi	318,625	-	-	-
Nota Monetari Bank Negara	389,231	-	-	-
Kertas Perdagangan Islam	306,255	-	-	-
	26,512,506	-	12,700,962	-
<i>Instrumen ekuiti</i>				
Saham tercatat	5,960,323	-	5,947,814	-
Saham tidak tercatat	1,033,544	-	1,010,472	-
Saham diuruskan pengurus dana luar	503,825	-	503,825	-
	7,497,692	-	7,462,111	-
	34,010,198	-	20,163,073	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

12. Sekuriti tersedia untuk dijual

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada nilai saksama</i>			
Saham			
Saham tercatat	-	16,642,445	18,422,538
<i>Tolak: Rosot nilai tahun semasa</i>	-	-	(51,931)
	-	16,642,445	18,370,607
Saham diurus pengurus dana luar	-	960,471	1,177,590
<i>Tolak: Rosot nilai tahun semasa</i>	-	-	(4,510)
	-	960,471	1,173,080
Saham tidak tercatat	-	1,051,390	1,477,666
<i>Tolak: Rosot nilai tahun semasa</i>	-	(18,549)	(20,497)
	-	1,032,841	1,457,169
	-	18,635,757	21,000,856
Sekuriti hutang			
Sekuriti hutang Kerajaan	-	4,812,633	3,265,486
Sekuriti hutang korporat	-	19,699,918	18,077,215
	-	24,512,551	21,342,701
Aset kewangan lain			
Unit amanah	-	1,077,214	1,056,764
Sijil Hutang Islam Boleh Niaga	-	2,747,473	3,075,183
Akaun Amanah Institusi	-	323,287	160,112
	-	4,147,974	4,292,059
	-	47,296,282	46,635,616

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

12. Sekuriti tersedia untuk dijual (samb.)

	<i>TH</i>		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada nilai saksama</i>			
Saham			
Saham tercatat	-	16,433,785	18,047,550
<i>Tolak: Rosot nilai tahun semasa</i>	-	-	(51,931)
	-	16,433,785	17,995,619
Saham diurus pengurus dana luar	-	960,471	1,177,590
<i>Tolak: Rosot nilai tahun semasa</i>	-	-	(4,510)
	-	960,471	1,173,080
Saham tidak tercatat	-	1,025,716	1,450,044
	-	18,419,972	20,618,743
Sekuriti hutang			
Sekuriti hutang Kerajaan	-	3,068,587	1,059,369
Sekuriti hutang korporat	-	8,886,768	8,024,284
	-	11,955,355	9,083,653
Aset kewangan lain			
Unit amanah	-	704,648	703,165
Sijil Hutang Islam Boleh Niaga	-	2,832,473	2,663,502
	-	3,537,121	3,366,667
	-	33,912,448	33,069,063

Instrumen kewangan yang sebelum ini dikategorikan sebagai tersedia untuk dijual telah dikelaskan semula kepada aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi (FVTPL), aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (FVOCI) atau aset kewangan pada kos terlunas (AC). Rujuk Nota 4 untuk perincian.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

13. Kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai aset dipegang untuk dijual / Liabiliti berkaitan kumpulan aset untuk pelupusan yang dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual

	Kumpulan		TH	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<u>Kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai aset dipegang untuk dijual:</u>				
Hartanah, loji dan peralatan (Nota a)	519,887	31,569	15,672	28,350
Hartanah pelaburan	-	480,462	-	2,185
Perbelanjaan pembangunan ladang	134,863	-	-	-
Aset cukai tertunda	21,267	-	-	-
Muhibah	9,761	-	-	-
Aset agrikultur	6,591	-	-	-
Inventori	3,460	-	-	-
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	3,014	3	-	-
Tuntutan semula cukai	22	-	-	-
Tunai dan bersamaan tunai	408	63	-	-
	699,273	512,097	15,672	30,535
<u>Liabiliti berkaitan kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual</u>				
Liabiliti lain	29,594	8,885	-	-
Peruntukan zakat dan cukai	269	-	-	-
Pinjaman	13,715	-	-	-
Liabiliti cukai tertunda	16,352	-	-	-
	59,930	8,885	-	-

Aset yang dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual oleh **TH** merangkumi tanah, lot kedai, kilang dan pangsapuri di Malaysia. Inisiatif agresif telah diambil untuk mencari pembeli berpotensi bagi hartanah ini. Penjualan hartanah dijangka akan selesai pada penghujung tahun 2019.

Pada tahun semasa, ahli lembaga pengarah syarikat subsidiari pada dasarnya, telah meluluskan penjualan syarikat subsidiari TH Plantations Berhad, THP-YT Plantation Sdn. Bhd., TH PELITA Meludam Sdn. Bhd., TH PELITA Beladin Sdn. Bhd., TH PELITA Simunjan Sdn. Bhd., Hydroflow Sdn. Bhd., Bumi Suria Ventures Sdn. Bhd. dan Maju Warisanmas Sdn. Bhd. Aset dan liabiliti syarikat-syarikat subsidiari ini dikelaskan sebagai aset atau liabiliti berkaitan kumpulan aset dipegang untuk dijual. Usaha untuk menjual telah bermula, dan jualan dijangka akan selesai dalam tempoh dua belas bulan dari tarikh kelulusan.

Pada tahun terdahulu, aset dan liabiliti Ladang Jati Keningau Sdn. Bhd., syarikat subsidiari tidak langsung TH Plantations Berhad yang ditunjukkan sebagai aset dipegang untuk dijual telah dikelaskan semula kepada aset dan liabiliti masing-masing pada tahun semasa berikutan pembatalan pelan asal untuk melupuskan syarikat tersebut oleh ahli lembaga pengarah syarikat subsidiari tersebut.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

13. Kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai aset dipegang untuk dijual / Liabiliti berkaitan kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual (samb.)

Nota a

Hartanah, loji dan peralatan dipegang untuk dijual terdiri daripada:

	Kumpulan		TH	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kos	889,138	34,219	15,672	28,350
Susut nilai terkumpul	(112,676)	(2,650)	-	-
Rosot nilai terkumpul	(256,575)	-	-	-
	519,887	31,569	15,672	28,350

Aset-aset perladangan tertentu dinyatakan pada jumlah yang lebih rendah antara harga kos dengan nilai saksama tolak kos jualan. Nilai saksama tolak kos jualan adalah berdasarkan anggaran pengurusan dengan mengambil kira anggaran nilai jualan semula yang ditentukan oleh jurunilai profesional bebas, yang mempunyai kelayakan profesional yang diiktiraf dan mempunyai pengalaman terkini dengan lokasi dan kategori aset yang dinilai. Nilai saksama tolak kos jualan adalah pengukuran nilai saksama Tahap 3. Perincian lanjut rosot nilai dinyatakan dalam Nota 45.

14. Jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula

	Kumpulan/TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada nilai nominal	19,900,000	-	-
Tolak : Pelarasan nilai saksama	(18,036)	-	-
Pada nilai saksama	19,881,964	-	-

Pada 7 Disember 2018, Kerajaan Malaysia telah meluluskan Pelan Pemulihan dan Penstrukturan Semula TH ("Pelan Penstrukturan Semula"). Pelan Penstrukturan Semula melibatkan pindahan aset-aset TH yang mengalami kejatuhan nilai dan kurang berdaya saing kepada Urusharta Jamaah Sdn Bhd ('UJSB'), sebuah syarikat bertujuan khas ("SPV") dimiliki sepenuhnya oleh Kerajaan Malaysia. Pada 27 Disember 2018, TH memeterai Perjanjian Pemindahan Aset dengan UJSB untuk memindahkan aset-aset tersebut pada harga pindahan sebanyak RM19.9 bilion. Penyelesaian pindahan aset akan dibuat melalui penerbitan Sukuk oleh UJSB dengan hasil pulangan sehingga tarikh matang antara 4.05% hingga 4.10% setahun untuk tempoh 7 hingga 10 tahun ("Sukuk UJSB") pada harga langganan berjumlah RM19.6 bilion dan pembayaran tunai secara berperingkat berjumlah RM0.3 bilion dalam tempoh 2 tahun. Kerajaan Malaysia telah memberikan komitmen untuk menyokong UJSB dari segi kewangan dengan memperuntukkan RM0.5 bilion dalam tahun 2020 dan seterusnya sebanyak RM1.73 bilion setahun sehingga semua Sukuk UJSB ditebus. Sukuk UJSB telah diterbitkan pada 30 Mei 2019.

Pelarasan nilai saksama yang dibuat adalah berkaitan dengan bayaran tunai secara berperingkat yang akan dibayar dalam tahun 2019 dan 2020.

Rujuk Nota 57 untuk terma penting Sukuk UJSB dan bayaran tunai dan Nota 54 untuk dasar pengurusan risiko kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

15. Jumlah hutang lain pada kos terlunas

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Hutang perniagaan			
Hutang perniagaan	615,196	878,093	815,427
Aset kontrak	13,295	21,808	95,529
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	(14,202)	(5,466)	(3,538)
	614,289	894,435	907,418
Hutang lain			
Baki debit akaun pelanggan dan peniaga	32,037	47,395	63,599
Hutang lain, deposit dan prabayaran	575,242	959,163	892,235
Prabayaran pajakan operasi	1,476,997	1,124,840	576,613
Pembiayaan kakitangan	89,231	92,901	95,698
Jumlah hutang daripada:			
- Syarikat bersekutu	500	3,154	3,279
- Entiti usahasama	781,396	1,047,348	603,687
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	(11,112)	-	-
	2,944,291	3,274,801	2,235,111
	3,558,580	4,169,236	3,142,529

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

15. Jumlah hutang lain pada kos terlunas (samb.)

	<i>TH</i>		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Hutang perniagaan			
Hutang perniagaan	544,682	792,722	703,543
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	(7,226)	(524)	(358)
	537,456	792,198	703,185
Hutang lain			
Hutang lain, deposit dan prabayaran	59,013	285,514	168,374
Prabayaran pajakan operasi	1,476,996	1,124,840	576,613
Pembiayaan kakitangan	9,158	14,281	13,848
Jumlah hutang daripada:			
- Syarikat subsidiari	286,845	98,034	663,264
- Syarikat bersekutu	500	1,660	3
- Entiti usahasama	-	-	4
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	(100,301)	-	-
	1,732,211	1,524,329	1,422,106
	2,269,667	2,316,527	2,125,291

Hutang perniagaan adalah jumlah hutang pelanggan untuk penjualan barang atau perkhidmatan yang dilaksanakan dalam operasi harian dan secara umumnya mempunyai tempoh kredit selama 30 hari. Oleh kerana tempoh hutang bersifat jangka pendek, jumlah hutang ini dianggap setara dengan nilai saksama.

Jumlah hutang daripada syarikat subsidiari, syarikat bersekutu dan entiti usahasama adalah tidak bercagar tanpa sebarang margin keuntungan yang dikenakan dan perlu dibayar balik atas permintaan.

Maklumat lanjut berkaitan jumlah hutang daripada syarikat subsidiari, syarikat bersekutu dan entiti usahasama dinyatakan dalam Nota 53.

16. Aset kewangan pada kos terlunas

	Kumpulan		<i>TH</i>	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pada kos terlunas				
Sukuk	3,752,314	-	3,745,427	-
Sijil Hutang Islam Boleh Niaga	2,289,909	-	3,915,686	-
Pelaburan lain	86,450	-	86,450	-
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul				
- Sukuk	(19,137)	-	(12,250)	-
	6,109,536	-	7,735,313	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

17. Sekuriti dipegang sehingga matang

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada kos terlunas</i>			
Kertas Pelaburan Islam Kerajaan Malaysia	-	59,994	105,037
Sukuk	-	4,196,976	2,881,761
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	-	(6,887)	(6,887)
	-	4,250,083	2,979,911
<i>TH</i>			
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Sukuk	-	5,906,774	4,720,059
	-	5,906,774	4,720,059

Aset kewangan yang sebelum ini dikategorikan sebagai dipegang hingga matang telah dikelaskan semula kepada aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi (FVTPL), aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (FVOCI) atau aset kewangan pada kos terlunas (AC). Rujuk Nota 4 untuk perincian.

18. Aset agrikultur

	Kumpulan	
	31.12.2018	31.12.2017
	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari	52,567	78,079
Perubahan nilai saksama yang diiktiraf dalam untung atau rugi	(9,752)	(25,512)
Pelupusan syarikat subsidiari kepada SPV	(566)	-
Pindahan kepada aset yang dipegang untuk dijual	(6,591)	-
Pada 31 Disember	35,658	52,567

Kumpulan telah mengambil kira kandungan minyak bagi semua buah tandan segar yang belum matang dari minggu selepas pendebungaan hingga minggu sebelum penuaian. Oleh sebab transformasi biologi buah tandan segar sebelum kandungan minyak meningkat secara mendadak dalam tempoh 3 bulan sebelum penuaian, buah tandan segar melebihi 3 bulan sebelum penuaian diasingkan daripada penilaian kerana nilai saksama buah tersebut dianggap terlalu kecil. Nilai saksama buah tandan segar dikira berdasarkan kaedah pendapatan yang mengambil kira nilai semasa bersih bagi semua aliran tunai bersih yang berkait secara langsung termasuk caj-caj aset yang terlibat.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

18. Aset agrikultur (samb.)

Pengukuran nilai saksama bagi aset agrikultur Kumpulan dikategorikan dalam hierarki nilai saksama Tahap 3. Sekiranya harga jualan buah tandan segar meningkat atau menurun sebanyak 10%, keuntungan atau kerugian Kumpulan akan meningkat atau berkurangan sekitar RM5,895,000 (2017: RM6,802,000). Jika kos kutipan meningkat sebanyak 10%, keuntungan atau kerugian Kumpulan akan berkurang atau meningkat sekitar RM1,670,000 (2017: RM1,592,000).

Input penting tetapi tidak dapat diperhatikan yang digunakan dalam model penilaian adalah termasuk harga buah tandan segar (RM195/mt - RM399/mt), kos kutipan (RM60/mt - RM130/mt) dan faktor transformasi biologi.

19. Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada kos terlunas</i>			
Kemudahan tunai	1,523,866	1,236,716	1,236,920
Kad kredit	477,602	458,138	459,392
Bil perdagangan didiskaun	965,660	1,006,425	921,047
Resit amanah	10,113	2,922	5,169
Pembiayaan bertempoh			
Pembiayaan perumahan	18,100,912	16,164,741	14,046,349
Pembiayaan bersindiket	796,612	731,694	1,365,207
Pembiayaan pajakan	106,555	88,202	91,512
Pembiayaan penyambung	65,268	76,622	82,313
Pembiayaan peribadi	13,765,670	12,367,705	11,239,921
Permbiayaan lain	10,339,883	10,225,771	10,131,739
Pembiayaan kakitangan	235,535	225,328	201,869
Pajak gadai	73,110	87,222	85,315
Platform Akaun Pelaburan	9,599	14,408	5,690
	46,470,385	42,685,894	39,872,443
<i>Tolak: Rosot nilai terkumpul</i>			
- Penilaian kolektif	-	(446,069)	(554,971)
- Jangkaan kerugian kredit (ECL) 12 bulan	(416,450)	-	-
- Jangkaan kerugian kredit (ECL) seumur hidup	(216,564)	-	-
- Penilaian individu	-	(126,447)	(128,198)
- Jangkaan kerugian kredit (ECL) seumur hidup	(156,691)	-	-
	(789,705)	(572,516)	(683,169)
	45,680,680	42,113,378	39,189,274

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

19. Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain (samb.)

		<i>TH</i>	
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pembiayaan kepada syarikat subsidiari	1,788,829	1,858,280	1,119,682
<i>Tolak:</i> Rosot nilai terkumpul			
- Penilaian individu	(203,083)	-	-
	1,585,746	1,858,280	1,119,682

Pembiayaan daripada *TH* kepada syarikat subsidiari di Malaysia dikenakan margin keuntungan antara 4% hingga 7% (2017: 4% hingga 7%). Pembiayaan daripada *TH* kepada syarikat subsidiari luar negara dikenakan margin keuntungan antara 3% hingga 5% (2017: 3% hingga 5%).

Pergerakan jumlah peruntukan rosot nilai bagi pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain

Kumpulan	Kolektif			Jumlah kolektif	Individu	Jumlah
	ECL 12 bulan	ECL seumur hidup tidak dirosot nilai	ECL seumur hidup dirosot nilai			
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2018						
Pada 1 Jan 2018				446,069	126,447	572,516
Kesan menerima pakai MFRS 9				187,404	1,695	189,099
Pada 1 Jan 2018 (Dinyatakan semula)	390,478	139,501	103,494	633,473	128,142	761,615
Pindahan kepada ECL 12 bulan	6,841	(6,525)	(316)	-	-	-
Pindahan kepada ECL seumur hidup (tidak dirosot nilai)	(4,419)	8,639	(4,220)	-	-	-
Pindahan kepada ECL seumur hidup (dirosot nilai)	(523)	(8,454)	8,977	-	-	-
Peruntukan bersih pada tahun semasa	(22,326)	1,175	101,690	80,539	58,801	139,340
Aset kewangan baru yang diterbitkan atau dibeli	88,675	7,437	5,090	101,202	-	101,202
Aset kewangan yang telah dinyahiktiraf	(39,166)	(12,371)	(2,603)	(54,140)	-	(54,140)
Hapus kira	-	-	(124,950)	(124,950)	(30,252)	(155,202)
Perbezaan tukaran asing	(3,110)	-	-	(3,110)	-	(3,110)
Pada 31 Dis 2018	416,450	129,402	87,162	633,014	156,691	789,705

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

19. Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain (samb.)

Pergerakan jumlah peruntukan rosot nilai bagi pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain (samb.)

Kumpulan	Peruntukan penilaian kolektif RM'000	Peruntukan penilaian individu RM'000	Jumlah RM'000
<u>31.12.2017</u>			
Pada 1 Januari 2017	554,971	128,198	683,169
Peruntukan bersih pada tahun semasa	34,706	102,059	136,765
Jumlah diperoleh semula	-	(30,324)	(30,324)
Jumlah hapus kira	(141,940)	(67,291)	(209,231)
Perbezaan tukaran asing	(1,668)	(6,195)	(7,863)
Pada 31 Disember 2017	446,069	126,447	572,516
<u>TH</u>			
		ECL seumur hidup RM'000	Jumlah RM'000
Pada 1 Januari 2018		-	-
Kesan menerima pakai MFRS 9		195,638	195,638
Pada 1 Januari 2018 (Dinyatakan semula)		195,638	195,638
Peruntukan tahun semasa		115,920	115,920
Jumlah diperoleh semula tahun semasa		(108,475)	(108,475)
Pada 31 Disember 2018		203,083	203,083

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

20. Aset takaful

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Aset takaful semula:			
- Liabiliti tuntutan	296,534	254,804	261,426
- Liabiliti caruman	76,884	71,308	62,969
- Liabiliti aktuari	163,719	179,484	144,096
	537,137	505,596	468,491
Penerimaan takaful:			
- Dari caruman	105,712	139,677	136,214
- Dari takaful semula/takaful bersama	39,490	39,728	42,869
	145,202	179,405	179,083
<i>Tolak:</i> Peruntukan rosot nilai penerimaan (Nota 54)	(6,107)	(7,288)	(9,375)
	139,095	172,117	169,708
	676,232	677,713	638,199

Butiran aset takaful semula dinyatakan dalam Nota 38.

21. Deposit berkanun dengan Bank Negara Malaysia

Deposit berkanun tanpa keuntungan disimpan dengan Bank Negara Malaysia ("BNM") sebagai mematuhi Seksyen 26(2)(c) Akta Bank Negara Malaysia, 2009, dan jumlahnya ditentukan mengikut peratusan yang ditetapkan terhadap jumlah liabiliti tertentu.

22. Inventori

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada kos</i>			
Tanah dipegang untuk pembangunan hartanah (a)	612,685	602,253	591,941
Kos pembangunan hartanah (a)	415,256	514,177	511,052
Hartanah yang telah siap (b)	114,070	47,997	21,185
Stor	13,062	24,474	3,646
Barangan siap	11,668	9,724	28,531
	1,166,741	1,198,625	1,156,355

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

22. Inventori (samb.)

(a) Tanah dipegang untuk pembangunan hartanah dan kos pembangunan hartanah

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Baki pada 1 Januari	2,300,359	2,178,427	1,977,261
Tambah: Kos ditanggung tahun semasa	89,990	111,144	201,166
Tolak: Kos diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam untung atau rugi			
- Tahun terdahulu	(1,104,498)	(1,044,807)	(944,327)
- Tahun semasa	(98,003)	(59,691)	(100,101)
- Inventori belum dijual	(152,224)	(68,643)	(31,006)
Tolak: Rosot nilai terkumpul	(7,683)	-	-
	1,027,941	1,116,430	1,102,993
Bahagian jangka panjang	(612,685)	(602,253)	(591,941)
Bahagian semasa	415,256	514,177	511,052

Bahagian kos pembangunan hartanah berkaitan dengan kerja-kerja pembangunan signifikan yang telah dilaksanakan dan dijangka akan siap dalam kitaran operasi biasa antara dua hingga tiga tahun dikelaskan sebagai aset semasa.

Perbelanjaan pembangunan hartanah yang dinyatakan dalam untung atau rugi merangkumi kos pembangunan hartanah yang dicaj, dan termasuk kos tanah dan kos sampingan lain yang ditanggung atas jualan tanah yang dicaj terus ke untung atau rugi.

(b) Hartanah yang telah siap

Pada tahun semasa, jumlah inventori yang diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam kos jualan Kumpulan adalah sebanyak RM17,508,000 (2017: RM10,824,000).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

23. Perbelanjaan pembangunan ladang

	31.12.2018	Kumpulan 31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari	582,784	607,574	687,160
Tambahan dalam tahun semasa	87,958	94,987	88,077
Pindahan kepada hartanah, loji dan peralatan (Nota 30)	(62,409)	(108,337)	(167,895)
Hapus kira (Nota 45)	(12,028)	(1,193)	(1,625)
Rosot nilai perbelanjaan pembangunan ladang (Nota 45)	(234,582)	(929)	-
Pelupusan syarikat subsidiari	(117,934)	-	(3,382)
Pindahan kepada kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai aset dipegang untuk dijual	(134,863)	-	-
Perbezaan tukaran asing	(4,001)	(9,318)	5,239
Pada 31 Disember	104,925	582,784	607,574

Termasuk dalam tambahan tahun semasa adalah seperti berikut:

	31.12.2018	Kumpulan 31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Susut nilai (Nota 30 (a))	3,158	3,915	5,310
Perbelanjaan kakitangan:			
- Upah, gaji dan lain-lain	12,972	16,656	24,178
- Caruman Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	691	861	1,322

Perbelanjaan pembangunan ladang (PDE) dihapus kira

Berdasarkan penilaian yang dilaksanakan pada tahun semasa, terdapat pengurangan kawasan penanaman yang mana tiada pendapatan masa hadapan dijangka dapat dijana daripada kawasan-kawasan ini. Jumlah perbelanjaan pembangunan ladang yang dibawa bagi kawasan-kawasan yang terjejas telah dihapuskira dalam penyata untung atau rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2018.

Ujian rosot nilai bagi Perbelanjaan Pembangunan Ladang (PDE)

i) Kumpulan TH Plantation Berhad

Kumpulan telah melantik dua (2) firma jurunilai untuk melaksanakan penilaian terhadap perbelanjaan pembangunan ladang bagi syarikat subsidiari tertentu yang dipegang untuk tujuan penjualan atau kerana syarikat subsidiari tersebut tidak menunjukkan prestasi yang baik sebagaimana jangkaan Kumpulan. Berdasarkan penilaian yang dijalankan oleh jurunilai, Kumpulan telah mengiktiraf rosot nilai berjumlah RM83,193,000 oleh sebab jumlah dibawa aset adalah lebih tinggi daripada nilai saksama tolak kos jualan, sepertimana laporan penilaian.

Nilai saksama tolak kos jualan adalah berdasarkan anggaran pengurusan dengan mengambil kira anggaran nilai jualan semula yang ditentukan oleh jurunilai luar profesional bebas serta mempunyai kelayakan profesional yang diiktiraf, dan mempunyai pengalaman terkini dengan lokasi dan kategori aset yang dinilai. Nilai saksama tolak kos jualan adalah pengukuran nilai saksama Tahap 3.

Andaian utama yang digunakan dan analisis kepekaan yang dilaksanakan dinyatakan dalam Nota 45.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

23. Perbelanjaan pembangunan ladang (samb.)

ii) TH Estates Sdn. Bhd.

Pada tahun semasa, kerugian rosot nilai bagi perbelanjaan pembangunan ladang berjumlah RM151,389,000 telah diiktiraf dalam untung atau rugi berikutan jumlah yang boleh diperolehi semula berdasarkan nilai dalam penggunaan yang lebih rendah berbanding jumlah dibawa.

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan:

- Kaedah penilaian mengambil kira nilai semasa aliran tunai bersih yang dijana daripada unit penajaan tunai, dengan mengambil kira purata harga minyak sawit mentah ("MSM"), kadar perahan minyak, penghasilan buah tandan segar dan perbelanjaan sehektar. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaun menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

Input utama yang tidak dapat diperhatikan:

• Purata harga MSM	RM2,600 setiap tan metrik
• Purata kadar perahan minyak	20%
• Purata penghasilan buah tandan segar	21 metrik tan sehektar
• Purata kos perbelanjaan sehektar	RM5,100 sehektar
• Kadar diskaun	7.50%

Analisis kepekaan:

- Peningkatan purata harga MSM sebanyak 10% akan mengakibatkan penurunan rosot nilai sebanyak RM54,441,000.
- Penurunan purata harga MSM sebanyak 10% akan mengakibatkan peningkatan rosot nilai sebanyak RM50,005,000.
- Peningkatan kadar diskaun sebanyak 100 mata asas akan menyebabkan peningkatan rosot nilai sebanyak RM40,364,000.
- Penurunan kadar diskaun sebanyak 100 mata asas akan menyebabkan penurunan rosot nilai sebanyak RM49,920,000.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

24. Perhutanan

	31.12.2018	Kumpulan 31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari	187,956	156,027	145,905
Tambahan tahun semasa	26,005	18,346	8,715
Tambahan tapak semaian	1,678	837	16,740
Pindahan daripada tapak semaian	(2,393)	-	-
Tambahan diambil kira dalam untung atau rugi	(26,005)	(12,740)	-
Hapus kira tapak semaian	(3,116)	-	-
Perubahan nilai saksama yang diiktiraf dalam untung atau rugi (Nota 45)	(134,300)	25,486	(15,333)
Pada 31 Disember	49,825	187,956	156,027
Termasuk dalam tambahan tahun semasa adalah seperti berikut:			
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan (Nota 30(a))	-	-	806
Kos kewangan	-	-	7,744
Perbelanjaan kakitangan:			
- Upah, gaji dan lain-lain	1,709	1,636	1,694
- Caruman Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	261	201	194

Nilai saksama perhutanan dikategorikan seperti berikut:

	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
31.12.2018		
Perhutanan	49,825	49,825
31.12.2017		
Perhutanan	187,956	187,956
1.1.2017		
Perhutanan	143,798	143,798
Tapak semaian*	12,229	12,229
	156,027	156,027

* Nilai saksama tapak semaian adalah dianggap sebagai kos.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

24. Perhutanan (samb.)

Penggunaan tertinggi dan terbaik

Pada tahun semasa, penilaian dibuat berdasarkan penggunaan perhutanan yang tertinggi dan terbaik iaitu penebangan kayu. Pada tahun-tahun terdahulu, penilaian adalah berdasarkan penggunaan perhutanan yang tertinggi dan terbaik iaitu gabungan menoreh getah dan penebangan kayu. Kumpulan berpendapat bahawa berikutan daripada penurunan harga susu getah dalam beberapa tahun kebelakangan ini adalah tidak kos efektif untuk mengekstrak susu getah dari pokok-pokok getah, dan dengan itu, penilaian bagi tahun kewangan semasa tidak mengambil kira penggunaan bagi penorehan getah.

Maklumat nilai saksama

Maklumat berikut menunjukkan teknik penilaian yang digunakan untuk menentukan nilai saksama tolak kos jualan pada Tahap 3, dan input utama yang tidak dapat diperhatikan yang digunakan dalam kaedah penilaian:

31.12.2018

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan:

- Kaedah penilaian mengambil kira nilai terkini aliran tunai bersih yang akan dijana daripada perhutanan, dengan mengambil kira jangkaan kuantiti kayu, harga jualan kayu dan kos penjagaan dan penyelenggaraan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaun menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

Input utama yang tidak dapat diperhatikan:

• Jangkaan kuantiti kayu	181 tan/ha - 470 tan/ha
• Harga kayu	RM180/tan
• Kos pengestrakan balak	RM81/tan
• Caj umum	RM70/ha – RM90/ha
• Kos penjagaan dan penyelenggaraan	RM50/ha – RM560/ha
• Kadar diskaun sebelum cukai	10%

Analisis kepekaan:

- Pengurangan kuantiti kayu sebanyak 10% akan menyebabkan kerugian nilai saksama sebanyak RM8,266,000.
- Pengurangan harga kayu sebanyak 10% akan menyebabkan kerugian nilai saksama sebanyak RM8,266,000.
- Peningkatan sebanyak 10% dalam kos penjagaan dan penyelenggaraan akan menyebabkan kerugian nilai saksama sebanyak RM1,070,000.
- Peningkatan 1% dalam kadar diskaun akan menyebabkan kerugian nilai saksama sebanyak RM7,645,000.

31.12.2017 / 1.1.2017

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan:

- Aliran tunai didiskaunkan: Kaedah penilaian mengambil kira nilai semasa aliran tunai bersih yang akan dijana daripada perhutanan, mengambil kira jangkaan hasil unjuran susu getah, jangkaan kuantiti kayu, harga jualan susu getah, harga jualan kayu dan kos penjagaan dan penyelenggaraan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaun menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

24. Perhutanan (samb.)

Maklumat nilai saksama (samb.)

31.12.2017 / 1.1.2017 (samb.)

Input utama yang tidak dapat diperhatikan:

• Jangkaan hasil unjuran susu getah	31.12.2017: 400kg/ha/tahun -1,980kg/ha/tahun ; 1.1.2017: 455kg/ha/tahun – 1,980kg/ha/tahun
• Jangkaan kuantiti kayu	31.12.2017: 308m ³ /ha – 450m ³ /ha ; 1.1.2017: 308m ³ /ha – 450m ³ /ha
• Harga susu getah	31.12.2017: RM6.50/kg ; 1.1.2017: RM6/kg
• Harga balak	31.12.2017: RM144/m ³ - RM145/m ³ (bersamaan RM259/tan – RM261/tan) 1.1.2017: RM144/m ³ – RM145/m ³ (bersamaan RM259/tan – RM261/tan)
• Kos penjagaan dan penyelenggaraan	31.12.2017: RM913/ha – RM2,373/ha ; 1.1.2017: RM913/ha – RM2,373/ha
• Kadar diskaun sebelum cukai	31.12.2017: 10% ; 1.1.2017: 10%

Analisis kepekaan:

- Pengurangan hasil susu getah sebanyak 10% akan menyebabkan kerugian nilai saksama sebanyak RM19,185,000 (1.1.2017: RM19,542,000).
- Pengurangan kuantiti kayu sebanyak 10% akan menyebabkan kerugian nilai saksama berjumlah RM12,944,000 (1.1.2017: RM12,215,000).
- Pengurangan harga susu getah dan kayu sebanyak 10% akan menyebabkan kerugian nilai saksama berjumlah RM36,000,000 (1.1.2017: RM32,592,000).
- Peningkatan 10% kos penjagaan dan penyelenggaraan akan menyebabkan kerugian nilai saksama sebanyak RM6,915,000 (1.1.2017: RM9,191,000).
- Peningkatan 1% kadar diskaun akan menyebabkan kerugian nilai saksama berjumlah RM16,187,000 (1.1.2017: RM18,833,000).

Proses penilaian yang digunakan oleh Kumpulan nilai saksama Tahap 3

Nilai saksama perhutanan ditentukan oleh jurunilai profesional bebas, mempunyai kelayakan profesional yang diiktiraf dan mempunyai pengalaman terkini tentang lokasi dan kategori perhutanan yang dinilai. Jurunilai profesional bebas menentukan nilai saksama perhutanan Kumpulan setiap tahun. Perubahan dalam nilai saksama Tahap 3 dianalisis oleh pihak pengurusan setiap enam bulan.

Nilai yang diberi kepada andaian-andaian utama merupakan penilaian pengurusan terhadap trend semasa perhutanan di Malaysia berdasarkan kedua-dua sumber luaran dan dalaman (data sejarah). Sebarang perubahan kepada keadaan pasaran atau keputusan selanjutnya mungkin memberi kesan yang besar ke atas nilai aset kerana aliran tunai masa hadapan mungkin berbeza daripada anggaran-anggaran yang dibuat.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

25. Aset/liabiliti cukai tertunda

Aset dan liabiliti cukai tertunda yang diiktiraf

Ringkasan aset/liabiliti cukai tertunda Kumpulan adalah seperti berikut:

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Aset cukai tertunda	156,242	191,155	188,275
Liabiliti cukai tertunda	(163,830)	(257,854)	(248,979)
	(7,588)	(66,699)	(60,704)

Aset/liabiliti cukai tertunda adalah berkaitan dengan perkara-perkara berikut:

	Kumpulan		
	Aset	Liabiliti	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2018			
Hartanah, loji dan peralatan	13	(230,701)	(230,688)
Hartanah pelaburan	-	(5,356)	(5,356)
Pelaburan lain	3,452	-	3,452
Kerugian cukai dan elaun modal tidak diserap	133,766	2,177	135,943
Aset agrikultur	-	(8,558)	(8,558)
Peruntukan	39,267	(16,789)	22,478
Rizab perbelanjaan	34,394	-	34,394
Peruntukan rosot nilai	26,860	-	26,860
Perubahan dalam rizab nilai saksama	-	(2,147)	(2,147)
Lain-lain	23,522	-	23,522
Tolakan cukai	(105,032)	97,544	(7,488)
Aset/(liabiliti) cukai	156,242	(163,830)	(7,588)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

25. Aset/liabiliti cukai tertunda (samb.)

Aset dan liabiliti cukai tertunda yang diiktiraf (samb.)

Aset/liabiliti cukai tertunda adalah berkaitan dengan perkara-perkara berikut: (samb.)

	Kumpulan		Jumlah bersih
	Aset	Liabiliti	
	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2017			
Hartanah, loji dan peralatan	(452)	(318,962)	(319,414)
Pelaburan lain	997	-	997
Kerugian cukai dan elaun modal tidak diserap	237,391	-	237,391
Elaun modal dipercepatkan	(10,287)	-	(10,287)
Aset agrikultur	-	(12,505)	(12,505)
Peruntukan	34,301	(7,968)	26,333
Rizab perbelanjaan	26,592	-	26,592
Perubahan dalam rizab nilai saksama	6,967	(2,547)	4,420
Lain-lain	27	(11,231)	(11,204)
Tolakan cukai	(104,381)	95,359	(9,022)
Aset/(liabiliti) cukai	191,155	(257,854)	(66,699)

	Kumpulan		Jumlah bersih
	Aset	Liabiliti	
	RM'000	RM'000	RM'000
1.1.2017			
Hartanah, loji dan peralatan	(451)	(350,269)	(350,720)
Pelaburan lain	2,320	-	2,320
Kerugian cukai dan elaun modal tidak diserap	242,152	-	242,152
Aset agrikultur	-	(18,671)	(18,671)
Peruntukan	25,751	(8,113)	17,638
Rizab perbelanjaan	18,923	-	18,923
Perubahan dalam rizab nilai saksama	(1,125)	27,310	26,185
Tolakan cukai	(100,830)	100,830	-
Lain-lain	1,535	(66)	1,469
Aset/(liabiliti) cukai	188,275	(248,979)	(60,704)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

25. Aset/liabiliti cukai tertunda (samb.)

Aset cukai tertunda yang tidak diiktiraf

Aset cukai tertunda tidak diiktiraf adalah berkaitan dengan perkara-perkara berikut:

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Elaun modal tidak diserap	129,251	78,595	28,475
Kerugian cukai tidak digunakan	574,354	190,265	106,811
Perbezaan sementara yang boleh ditolak	48,303	46,089	50,110
	751,908	314,949	185,396

Kerugian perniagaan yang tidak digunakan adalah tersedia untuk ditolak daripada keuntungan boleh cukai masa hadapan syarikat subsidiari Kumpulan selama tujuh tahun berturut-turut mulai tahun taksiran 2019, tertakluk kepada tiada perubahan besar dalam pegangan saham di bawah Seksyen 44 (5A) dan (5B) Akta Cukai Pendapatan, 1967. Aset cukai tertunda tidak diiktiraf berhubung perkara-perkara di atas kerana tiada kepastian bahawa keuntungan boleh cukai masa hadapan akan terhasil untuk membolehkan syarikat subsidiari menggunakan manfaat cukai tersebut.

Pergerakan dalam perbezaan sementara pada tahun semasa:

Kumpulan									
	Pada 1.1.2018	Pelarasan tahun terdahulu	Kesan menerima pakai MFRS	Diiktiraf dalam untung atau rugi	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain	Pelupusan kepada SPV	Pindahan (kepada)/ daripada aset dipegang untuk dijual	Kesan pergerakan dalam kadar pertukaran	Pada 31.12.2018
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Hartanah, loji dan peralatan	(327,382)	-	8	2,566	-	-	88,632	-	(236,176)
Pelaburan lain	997	-	(3,467)	1,563	(998)	-	-	-	(1,905)
Kerugian cukai dan elaun modal tidak diserap	237,391	-	(239)	12,088	-	(11,008)	(99,491)	-	138,741
Elaun modal yang dipercepatkan	(10,287)	-	-	-	-	7,490	-	-	(2,797)
Peruntukan	26,452	918	-	(4,766)	100	-	-	(226)	22,478
Rizab perbelanjaan	26,592	-	-	7,802	-	-	-	-	34,394
Peruntukan rosot nilai	-	-	-	26,860	-	-	-	-	26,860
Perubahan dalam rizab nilai saksama	3,247	-	(4,165)	401	(3,633)	-	-	-	(4,150)
Aset agrikultur	(12,505)	-	-	2,365	-	-	1,582	-	(8,558)
Lain-lain	(11,204)	-	-	31,396	-	(27)	3,360	-	23,525
Aset/ (liabiliti) cukai	(66,699)	918	(7,863)	80,275	(4,531)	(3,545)	(5,917)	(226)	(7,588)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

25. Aset/liabiliti cukai tertunda (samb.)

Aset dan liabiliti cukai tertunda yang diiktiraf (samb.)

	Kumpulan									
	Pada 1.1.2017	Pelarasan tahun terdahulu	Kesan menerima pakai MFRS	Diiktiraf dalam untung atau rugi	Diiktiraf dalam ekuiti	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain	Penjualan syarikat subsidiari	Pindahan (kepada)/ daripada aset dipegang untuk dijual	Kesan pergerakan dalam kadar pertukaran	Pada 31.12.2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Hartanah, loji dan peralatan	(334,542)	-	-	108	-	-	-	7,052	-	(327,382)
Pelaburan lain	2,320	-	-	141	-	(1,455)	-	-	(9)	997
Kerugian cukai dan elaun modal tidak diserap	239,737	603	-	(2,949)	-	-	-	-	-	237,391
Elaun modal yang dipercepatkan	-	-	-	(10,287)	-	-	-	-	-	(10,287)
Peruntukan	17,692	-	-	8,828	-	105	-	-	(173)	26,452
Rizab perbelanjaan	18,923	-	-	7,669	-	-	-	-	-	26,592
Perubahan dalam rizab nilai saksama	12,463	-	-	309	-	(8,958)	(567)	-	-	3,247
Aset agrikultur	(18,671)	-	-	6,166	-	-	-	-	-	(12,505)
Lain-lain	1,374	(294)	(68)	(12,782)	566	-	-	-	-	(11,204)
Aset/(Liabiliti) cukai	(60,704)	309	(68)	(2,797)	566	(10,308)	(567)	7,052	(182)	(66,699)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

26. Pelaburan dalam entiti usahasama

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada kos			
Saham tidak tercatat	472,370	401,802	401,802
Tolak: Rosot nilai terkumpul	(352,311)	-	-
	120,059	401,802	401,802
<i>Tambah:</i> Bahagian Kumpulan dalam rizab entiti usahasama:			
- Keuntungan / (kerugian) terkumpul	12,365	(151,071)	(82,539)
- Rizab-rizab lain	-	(5,116)	(5,116)
- Perbezaan tukaran asing	(7,608)	(1,754)	(9,680)
	4,757	(157,941)	(97,335)
	124,816	243,861	304,467

	TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada kos			
Saham tidak tercatat	392,961	295,961	295,961
Tolak: Rosot nilai terkumpul	(352,311)	-	-
	40,650	295,961	295,961

Trurich Resources Sdn. Bhd. (Trurich)

Pada tahun semasa, **TH** telah melanggan sebanyak 97,000,000 unit tambahan Saham Boleh Tukar Boleh Tebus Murabahah ("MRCPS") terbitan Trurich Resources Sdn Bhd, sebuah entiti usahasama **TH**.

Penilaian rosot nilai telah dibuat ke atas pelaburan Kumpulan dalam Trurich disebabkan kesukaran operasi dan kewangan yang dihadapi syarikat di Kalimantan, Indonesia dan keraguan status keberterusannya berikutan ketidakpastian tentang kesinambungan perniagaan. Rosot nilai penuh terhadap jumlah kos pelaburan dalam Trurich berjumlah RM352,311,000 dan RM137,599,000 telah diiktiraf masing-masing dalam untung atau rugi **TH** dan Kumpulan pada tahun semasa.

Trurich mempunyai pinjaman bercagar berjumlah RM792,941,000 pada 31 Disember 2018. Walau bagaimanapun pinjaman tersebut mengandungi terma pinjaman yang menyatakan bahawa pada setiap akhir tahun kewangan, nisbah pinjaman Trurich berbanding ekuiti hendaklah tidak melebihi 70:30. Pada 31 Disember 2018, nisbah pinjaman Trurich berbanding ekuiti adalah 73:27. Pihak pengurusan Trurich telah memperoleh surat kelonggaran daripada bank berikutan pelanggaran terma perjanjian pinjaman berdasarkan kedudukan pinjaman pada 31 Disember 2017 dan telah mendapat kelulusan lanjutan sehingga 31 Mac 2019 untuk mematuhi terma perjanjian tersebut. Pada masa ini pihak pengurusan Trurich sedang berusaha untuk mendapatkan lanjutan bagi perkara yang sama.

Abraj Sdn. Bhd. (Abraj)

Pada 12 Februari 2019, Abraj telah gagal untuk membuat pembayaran balik jumlah prinsipal di bawah Perjanjian Fasiliti Islam bertarikh 11 Ogos 2017 sebanyak RM82,692,000 bagi pinjaman bank berjumlah RM195,294,000 pada tarikh pelaporan disebabkan kekurangan dana.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

26. Pelaburan dalam entiti usahasama (samb.)

Abraj Sdn. Bhd. (Abraj) (samb.)

Pihak bank telah menuntut bayaran balik baki pinjaman secara serta-merta dan telah menyerahkan Notis Kontrak Jualan bagi melaksanakan hak mereka untuk menamatkan kemudahan pinjaman dan telah memaklumkan Abraj untuk menandatangani Notis tersebut. Abraj telah berunding dengan pihak bank berkaitan pelaksanaan Kontrak Jualan tersebut dan berjaya memperoleh surat kelonggaran yang meluluskan tempoh lanjutan sehingga 30 Jun 2019.

Butiran mengenai entiti usahasama adalah seperti berikut:

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
<i>Dipegang secara langsung</i>			
Tidak tercatat dan diperbadankan di Malaysia			
Trurich Resources Sdn. Bhd.	Pemegangan pelaburan , penanaman kelapa sawit, pemprosesan dan pemasaran produk sawit	50	50
TH Alam Management Sdn. Bhd.	Operasi perkapalan dan penyewaan	50	50
Abraj Sdn. Bhd.	Hartanah pelaburan	50	50
Abraj Management Sdn. Bhd.	Penyediaan perkhidmatan pengurusan dan pentadbiran	50	50
<i>Dipegang secara tidak langsung</i>			
Theta Edge Berhad dan entiti usahasamanya:			
Taha Alam Sdn. Bhd.	Penyediaan khidmat nasihat berkaitan haji dan umrah	-	50
Tidak tercatat dan diperbadankan di Indonesia			
TH Indo Industries Sdn. Bhd. dan entiti usahasamanya:			
PT Synergy Oil Nusantara	Pemprosesan minyak sawit mentah dan pemasaran produk minyak sawit bertapis	-	50
Tidak tercatat dan diperbadankan di Australia			
TH Properties Sdn. Bhd. dan entiti usahasamanya:			
Piety Capital Pty. Ltd.	Pemegang amanah kepada Bay Pavilions Trust bagi pembangunan pangsapuri di Lane Cove Sydney, Australia	50	50
Piety THP Capital Pty. Ltd.	Pemegang amanah kepada THP Hurstville Trust bagi pembangunan pangsapuri di Hurstville Sydney, Australia	50	50
Piety THP Developments Pty. Ltd.	Perkhidmatan pengurusan pembangunan hartanah	50	50

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

26. Pelaburan dalam entiti usahasama (samb.)

Butiran mengenai entiti usahasama adalah seperti berikut: (samb.)

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
<i>Dipegang secara tidak langsung</i> (samb.)			
Tidak tercatat dan diperbadankan di Jersey			
LTH Property Holdings 2 Ltd. dan entiti usahasamanya:			
Marston Development Limited	Penyewaan hartanah	50	-

Pengambilalihan entiti usahasama pada tahun semasa

Pada tahun kewangan semasa, Kumpulan telah memperoleh kepentingan dalam Marston Development Limited melalui LTH Property Holdings 2 Ltd., sebuah syarikat subsidiari di Jersey.

Penjualan entiti usahasama pada tahun semasa

- a) Syarikat subsidiari milik penuh Theta Edge Berhad, TH2.0 Sdn. Bhd. (“TH2.0”) pada 2 April 2018 telah menandatangani Perjanjian Jual Beli Saham dengan Ijara Management Company (“IMC”), sebuah syarikat perkhidmatan pengurusan yang ditubuhkan oleh *Islamic Corporation for the Development of the Private Sector* di bawah undang-undang Kerajaan Arab Saudi bagi melupuskan keseluruhan 3,000,000 saham biasa TH2.0 yang mewakili 50% pemegangan ekuiti dalam Taha Alam Sdn. Bhd. kepada IMC pada harga jualan sebanyak RM1.
- b) Syarikat subsidiari milik penuh **TH**, TH Indo Industries Sdn Bhd (THII) pada 2 Februari 2018 telah menandatangani Perjanjian Jual Beli Saham untuk melupuskan 50% kepentingan ekuitinya dalam PT Synergy Oil Nusantara pada harga jualan sebanyak USD11,502,566 secara tunai.

Kesan penjualan PT Synergy Oil Nusantara adalah seperti berikut:

	Kumpulan
	31.12.2018
	RM'000
Harga jualan	44,958
Campur. Kerugian selepas pengambilalihan direalisasi dari penjualan entiti usahasama	1,180
Keuntungan dari penjualan pada Kumpulan	46,138
	31.12.2018
	RM'000
Harga penjualan diselesaikan secara:	
Tunai	40,121
Wang tahanan	4,837
	44,958

Tiada sekatan utama terhadap kemampuan entiti usahasama untuk memindahkan dana dalam bentuk dividen kepada Kumpulan dan **TH** kecuali Trurich Resources Sdn. Bhd. dan Abraj Sdn. Bhd.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

26. Pelaburan dalam entiti usahasama (samb.)

Jadual berikut merumuskan maklumat mengenai entiti usahasama Kumpulan yang diselaraskan dengan sebarang perbezaan dalam dasar perakaunan:

	Trurich Resources Sdn. Bhd. RM'000	Piety THP Capital Pty. Ltd. RM'000	Entiti usahasama lain RM'000	Jumlah RM'000
31.12.2018				
Ringkasan maklumat kewangan pada 31 Disember				
Aset	1,293,580	233,022	365,496	1,892,098
Liabiliti	(1,215,212)	(87,033)	(322,519)	(1,624,764)
Aset Bersih	78,368	145,989	42,977	267,334
Tahun berakhir 31 Disember				
Pendapatan	168,782	481,188	113,339	763,309
(Kerugian)/Pendapatan tahun semasa	(177,781)	78,056	(246)	(99,971)
Pendapatan komprehensif lain	-	-	-	-
Jumlah (kerugian)/keuntungan komprehensif	(177,781)	78,056	(246)	(99,971)

Penyesuaian maklumat kewangan yang dirumuskan di atas kepada jumlah dibawa Kumpulan adalah seperti berikut:

	Trurich Resources Sdn. Bhd. RM'000	Piety THP Capital Pty. Ltd. RM'000	Entiti usahasama lain RM'000	Jumlah RM'000
Penyesuaian aset bersih kepada jumlah dibawa pada 31 Disember				
Bahagian Kumpulan dalam aset bersih entiti usahasama	39,184	72,994	21,488	133,666
Jumlah dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	-	72,994	51,822	124,816
Bahagian Kumpulan dalam prestasi entiti usahasama bagi tahun berakhir 31 Disember				
Bahagian Kumpulan dalam (kerugian)/ keuntungan operasi berterusan	(79,658)	37,321	(1,858)	(44,195)
Bahagian Kumpulan dalam pendapatan komprehensif lain	-	-	-	-
	(79,658)	37,321	(1,858)	(44,195)
Dividen diterima oleh Kumpulan	-	-	400	400

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

26. Pelaburan dalam entiti usahasama (samb.)

Jadual berikut merumuskan maklumat berkaitan entiti usahasama Kumpulan yang diselaraskan dengan sebarang perbezaan dalam dasar perakaunan: (samb.)

	Trurich Resources Sdn. Bhd. RM'000	Piety THP Capital Pty. Ltd. RM'000	Entiti usahasama lain RM'000	Jumlah RM'000
31.12.2017				
Ringkasan maklumat kewangan pada 31 Disember				
Aset	1,342,674	450,380	588,288	2,381,342
Liabiliti	(1,090,338)	(303,736)	(487,724)	(1,881,798)
Aset bersih	252,336	146,644	100,564	499,544
Tahun berakhir 31 Disember				
Pendapatan	290,002	2	1,491,402	1,781,406
Kerugian tahun semasa	(99,176)	(2,942)	(19,636)	(121,754)
Kerugian komprehensif lain	-	(3,034)	-	(3,034)
Jumlah kerugian komprehensif	(99,176)	(5,976)	(19,636)	(124,788)

Penyesuaian maklumat kewangan yang dirumuskan di atas kepada jumlah dibawa Kumpulan adalah seperti berikut:

	Trurich Resources Sdn. Bhd. RM'000	Piety THP Capital Pty. Ltd. RM'000	Entiti usahasama lain RM'000	Jumlah RM'000
Penyesuaian aset bersih kepada jumlah dibawa pada 31 Disember				
Bahagian Kumpulan dalam aset bersih entiti usahasama	126,168	73,322	50,282	249,772
Jumlah dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	120,257	73,322	50,282	243,861
Bahagian Kumpulan dalam prestasi entiti usahasama bagi tahun berakhir 31 Disember				
Bahagian Kumpulan dalam kerugian operasi berterusan	(49,588)	(1,471)	(9,818)	(60,877)
Bahagian Kumpulan dalam kerugian komprehensif lain	-	(1,517)	-	(1,517)
	(49,588)	(2,988)	(9,818)	(62,394)
Dividen diterima oleh Kumpulan	-	-	181	181

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

26. Pelaburan dalam entiti usahasama (samb.)

Jadual berikut merumuskan maklumat berkaitan entiti usahasama Kumpulan yang diselaraskan dengan sebarang perbezaan dalam dasar perakaunan: (samb.)

	Trurich Resources Sdn. Bhd. RM'000	Piety THP Capital Pty. Ltd. RM'000	Entiti usahasama lain RM'000	Jumlah RM'000

1.1.2017

Ringkasan maklumat kewangan pada 31 Disember

Aset	1,561,728	328,586	664,380	2,554,694
Liabiliti	(1,207,544)	(182,578)	(544,182)	(1,934,304)
Aset bersih	354,184	146,008	120,198	620,390

Tahun berakhir 31 Disember

Pendapatan	253,106	-	1,431,736	1,684,842
Kerugian tahun semasa	(29,608)	(11,398)	(24,440)	(65,446)
Kerugian komprehensif lain	-	(8,356)	-	(8,356)
Jumlah kerugian komprehensif	(29,608)	(19,754)	(24,440)	(73,802)

Penyesuaian maklumat kewangan yang dirumuskan di atas kepada jumlah dibawa Kumpulan adalah seperti berikut:

	Trurich Resources Sdn. Bhd. RM'000	Piety THP Capital Pty. Ltd. RM'000	Entiti usahasama lain RM'000	Jumlah RM'000

Penyesuaian aset bersih kepada jumlah dibawa pada 31 Disember

Bahagian Kumpulan dalam jumlah aset bersih entiti usahasama	177,092	73,004	60,099	310,195
Jumlah dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	171,364	73,004	60,099	304,467

Bahagian Kumpulan dalam prestasi entiti usahasama bagi tahun berakhir 31 Disember

Bahagian Kumpulan dalam kerugian daripada operasi berterusan	(14,804)	(5,699)	(12,220)	(32,723)
Bahagian Kumpulan dalam kerugian komprehensif lain	-	(4,178)	-	(4,178)
	(14,804)	(9,877)	(12,220)	(36,901)
Dividen diterima oleh Kumpulan	-	-	175	175

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

27. Pelaburan dalam syarikat bersekutu

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada kos</i>			
Saham tercatat	-	891,559	891,559
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	-	(295,652)	(285,627)
	-	595,907	605,932
Saham tidak tercatat	427,884	427,884	234,342
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	(245,893)	(94,820)	(94,820)
	181,991	333,064	139,522
<i>Tambah</i> : Bahagian Kumpulan dalam rizab syarikat bersekutu			
- Keuntungan/(kerugian) terkumpul	172,894	175,428	(66,673)
- Rizab-rizab lain	-	37,288	46,335
	172,894	212,716	(20,338)
	354,885	1,141,687	725,116
Nilai pasaran saham tercatat	-	258,045	406,025

	TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada kos</i>			
Saham tercatat	-	891,559	891,559
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	-	(295,652)	(285,627)
	-	595,907	605,932
Saham tidak tercatat	427,842	427,842	234,342
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	(245,893)	(94,820)	(94,820)
	181,949	333,022	139,522
	181,949	928,929	745,454
Nilai pasaran saham tercatat	-	258,045	406,025

Pada 27 Disember 2018, **TH** telah menandatangani Perjanjian Pemindahan Aset dengan Urusharta Jamaah Sdn. Bhd., sebuah syarikat bertujuan khas (SPV) untuk memindahkan aset yang kurang berdaya saing pada harga pindahan berjumlah RM19.9 bilion. Pemindahan tersebut adalah termasuk pelupusan syarikat bersekutu tercatat, TH Heavy Engineering Berhad dan Pelikan International Corporation Berhad. Butiran lanjut berkaitan pelupusan dinyatakan dalam Nota 57 kepada penyata kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

27. Pelaburan dalam syarikat bersekutu (samb.)

Rosot nilai pelaburan dalam syarikat bersekutu

Kesukaran operasi pada tahun kewangan semasa dan kerugian berterusan syarikat bersekutu, Putrajaya Perdana Berhad telah dikenal pasti sebagai petunjuk untuk ujian rosot nilai dilaksanakan. Penilaian adalah anggaran nilai saksama Tahap 2 berdasarkan harga tercatat untuk aset yang serupa dalam pasaran aktif. Berdasarkan jumlah nilai saksama tolak kos jualan, jumlah boleh diperoleh semula bagi Putrajaya Perdana Berhad dianggarkan sebanyak RM49,370,000. Oleh yang demikian, peruntukan rosot nilai sebanyak RM143,619,000 telah diiktiraf dalam untung atau rugi **TH** pada tahun kewangan semasa.

Butiran mengenai syarikat bersekutu adalah seperti berikut:

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
<i>Dipegang secara langsung</i>			
Tercatat dan diperbadankan di Malaysia			
TH Heavy Engineering Berhad [^]	Pembinaan dan pembuatan struktur-struktur pelantar minyak dan gas	-	30
Pelikan International Corporation Berhad [^]	Pembuatan dan pengedaran alat tulis	-	29
Tidak tercatat dan diperbadankan di Malaysia			
CCM Fertilizers Sdn. Bhd.	Dorman	50	50
Maju-TH Sdn. Bhd.	Pengurusan hartanah	49	49
Nihon Canpack (Malaysia) Sdn. Bhd.	Pembuatan dan penjualan tin minuman	40	40
Express Rail Link Sdn. Bhd.	Merekabentuk, membina, menyelenggara dan mengurus sistem keretapi laju	36	36
Putrajaya Perdana Berhad	Pemegangan pelaburan	30	30
Perumahan Kinrara Berhad	Pembangunan hartanah	25	25
I&P Kota BayuEmas Sdn. Bhd.	Pengurusan hartanah	23	23
Bata (Malaysia) Sdn. Bhd.	Pembuatan dan pemasaran kasut	20	20
Top Priority Sdn. Bhd. *	Dorman	30	30
Prizevest Sdn. Bhd.*	Dorman	30	30
Victec Enterprise Sdn. Bhd.*	Dorman	30	30

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

27. Pelaburan dalam syarikat bersekutu (samb.)

Butiran mengenai syarikat bersekutu adalah seperti berikut: (samb.)

		Pegangan efektif	
Nama syarikat	Aktiviti utama	31.12.2018	31.12.2017
		%	%
<i>Dipegang secara tidak langsung</i>			
Tidak tercatat dan diperbadankan di Malaysia			
TH Properties Sdn. Bhd. dan syarikat bersekutunya:			
Sambungan Lebuhraya Timur Sdn. Bhd.	Dorman	40	40
HCM-TH Technologies JV	Dorman	40	40
HCM-TH Technologies Sdn. Bhd. #	Dorman	-	30
YTL THP JV Sdn. Bhd.	Dorman	30	-

- ^ Dipindahkan kepada Urusharta Jamaah Sdn. Bhd., syarikat bertujuan khas (“SPV”) milik Kerajaan Malaysia di bawah Pelan Penstrukturan Semula seperti yang dinyatakan dalam Nota 57.
- * **TH** tidak lagi mempunyai pengaruh penting ke atas dasar-dasar kewangan dan operasi syarikat-syarikat ini kerana ia telah diletakkan di bawah penyeliaan Penerima dan Pengurus, walaupun **TH** masih memegang sebahagian daripada sahamnya. Oleh itu, syarikat-syarikat ini tidak disatukan dan jumlah pelaburan telah dihapus kira sepenuhnya.
- # Syarikat telah dibubarkan pada 20 Mac 2018 mengikut Akta Syarikat 2016 dan tidak memberi impak ketara kepada penyata kewangan Kumpulan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

27. Pelaburan dalam syarikat bersekutu (samb.)

Jadual berikut merumuskan maklumat berkaitan syarikat bersekutu Kumpulan yang diselaraskan dengan sebarang perbezaan dalam dasar perakaunan;

	Perumahan Kinrara Berhad RM'000	Putrajaya Perdana Berhad RM'000	Syarikat bersekutu lain RM'000	Jumlah RM'000
31.12.2018				
Ringkasan Penyata Kedudukan Kewangan				
Aset	938,143	709,238	2,333,520	3,980,901
Liabiliti	(125,021)	(410,696)	(1,948,538)	(2,484,255)
Aset bersih	813,122	298,542	384,982	1,496,646
Ringkasan Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain				
Pendapatan	198,207	482,026	1,952,720	2,632,953
Keuntungan/(Kerugian) tahun semasa	38,290	(2,534)	(127,690)	(91,934)
Kerugian komprehensif lain	-	-	(29,469)	(29,469)
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif	38,290	(2,534)	(157,159)	(121,403)

Penyesuaian maklumat kewangan yang dirumuskan di atas kepada jumlah dibawa Kumpulan adalah seperti berikut:

	Perumahan Kinrara Berhad RM'000	Putrajaya Perdana Berhad RM'000	Syarikat bersekutu lain RM'000	Jumlah RM'000
Penyesuaian aset bersih kepada jumlah dibawa pada 31 Disember				
Bahagian Kumpulan dalam jumlah aset bersih syarikat bersekutu	199,215	89,563	207,029	495,807
Jumlah dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	195,851	47,816	111,218	354,885
Bahagian Kumpulan dalam prestasi syarikat bersekutu bagi tahun berakhir 31 Disember				
Bahagian Kumpulan dalam keuntungan/(kerugian) tahun semasa	12,586	(1,957)	(214,355)	(203,726)
Bahagian Kumpulan dalam kerugian komprehensif lain	-	-	(5,371)	(5,371)
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif	12,586	(1,957)	(219,726)	(209,097)
Dividen diterima oleh Kumpulan	-	-	7,517	7,517

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

27. Pelaburan dalam syarikat bersekutu (samb.)

Jadual berikut merumuskan maklumat berkaitan syarikat bersekutu Kumpulan yang diselaraskan dengan sebarang perbezaan dalam dasar perakaunan:

	Pelikan International Corporation Berhad RM'000	TH Heavy Engineering Berhad RM'000	Syarikat bersekutu lain RM'000	Jumlah RM'000

31.12.2017

Ringkasan Penyata Kedudukan Kewangan

Aset	1,463,679	1,050,858	4,332,389	6,846,926
Liabiliti	(1,016,555)	(1,040,136)	(2,637,389)	(4,694,080)
Aset bersih	447,124	10,722	1,695,000	2,152,846

Ringkasan Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain

Pendapatan	1,234,835	5,937	1,532,708	2,773,480
Keuntungan/(Kerugian) tahun semasa	25,356	(99,534)	787,384	713,206
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain	17,273	(47,896)	30	(30,593)
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif	42,629	(147,430)	787,414	682,613

Penyesuaian maklumat kewangan yang dirumuskan di atas kepada jumlah dibawa Kumpulan adalah seperti berikut:

	Pelikan International Corporation Berhad RM'000	TH Heavy Engineering Berhad RM'000	Syarikat bersekutu lain RM'000	Jumlah RM'000

Penyesuaian aset bersih kepada jumlah dibawa pada 31 Disember

Bahagian Kumpulan dalam jumlah aset bersih syarikat bersekutu	128,146	3,195	460,887	592,228
Jumlah dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	259,649	176,655	705,383	1,141,687

Bahagian Kumpulan dalam prestasi syarikat bersekutu bagi tahun berakhir 31 Disember

Bahagian Kumpulan dalam keuntungan/(kerugian) tahun semasa	8,366	(29,661)	274,251	252,956
Bahagian Kumpulan dalam pendapatan/(kerugian) komprehensif lain	4,445	(19,047)	5,556	(9,046)
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif	12,811	(48,708)	279,807	243,910
Dividen diterima oleh Kumpulan	-	-	11,137	11,137

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

27. Pelaburan dalam syarikat bersekutu (samb.)

Jadual berikut merumuskan maklumat berkaitan syarikat bersekutu Kumpulan yang diselaraskan dengan sebarang perbezaan dalam dasar perakaunan:

	Pelikan International Corporation Berhad RM'000	TH Heavy Engineering Berhad RM'000	Syarikat bersekutu lain RM'000	Jumlah RM'000
1.1.2017				
Ringkasan Penyata Kedudukan Kewangan				
Aset	1,498,693	1,087,717	3,871,485	6,457,895
Liabiliti	(1,074,363)	(914,091)	(3,173,201)	(5,161,655)
Aset bersih	424,330	173,626	698,284	1,296,240
Ringkasan Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain				
Pendapatan	1,321,301	17,775	894,212	2,233,288
Keuntungan/(Kerugian) tahun semasa	5,251	(365,841)	2,767	(357,823)
(Kerugian)/Pendapatan komprehensif lain	(45,564)	3,256	-	(42,308)
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif	(40,313)	(362,585)	2,767	(400,131)
Penyesuaian maklumat kewangan yang dirumuskan di atas kepada jumlah dibawa Kumpulan adalah seperti berikut:				
	Pelikan International Corporation Berhad RM'000	TH Heavy Engineering Berhad RM'000	Syarikat bersekutu lain RM'000	Jumlah RM'000
Penyesuaian aset bersih kepada jumlah dibawa pada 31 Disember				
Bahagian Kumpulan dalam jumlah aset bersih syarikat bersekutu	120,552	51,758	254,861	427,171
Jumlah dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	246,264	235,387	243,465	725,116
Bahagian Kumpulan dalam prestasi syarikat bersekutu bagi tahun berakhir 31 Disember				
Bahagian Kumpulan dalam keuntungan/(kerugian) tahun semasa	1,636	(109,220)	5,253	(102,331)
Bahagian Kumpulan dalam kerugian komprehensif lain	(4,496)	(5,745)	-	(10,241)
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif	(2,860)	(114,965)	5,253	(112,572)
Dividen diterima oleh Kumpulan	-	-	14,759	14,759

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari

	<i>TH</i>		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada kos</i>			
Saham tercatat di Malaysia	4,427,710	4,305,605	3,525,128
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	(180,556)	(47,312)	(47,312)
	4,247,154	4,258,293	3,477,816
Saham tidak tercatat di Malaysia	2,274,871	2,644,913	2,243,673
<i>Tolak</i> : Rosot nilai terkumpul	(244,643)	-	-
	2,030,228	2,644,913	2,243,673
	6,277,382	6,903,206	5,721,489
Nilai pasaran saham tercatat	3,546,471	6,255,526	5,849,146

Pada tahun kewangan semasa, **TH** telah membuat penambahan dan pelupusan pelaburan dalam syarikat subsidiari seperti berikut:

- Selaras dengan pelan pelaburan semula dividen antara **TH** dan BIMB Holdings Berhad, dividen berjumlah RM122,105,000 yang diisytihar oleh BIMB Holdings Berhad dilaburkan semula dan dimodalkan **TH** pada tahun semasa;
- Saham Keutamaan Boleh Tukar Boleh Tebus Islam ("IRCPs") berjumlah RM30,092,248 telah diterbitkan oleh THV Management Services Sdn. Bhd., syarikat subsidiari yang baru diperbadankan dan terlibat dalam operasi dan pengurusan TH Hotel Movenpick di Sepang, Selangor;
- Tambahan pelaburan telah dibuat oleh **TH** berjumlah RM8,769,000 dalam Deru Semangat Sdn. Bhd., syarikat subsidiari yang terlibat dalam pembangunan ladang kelapa sawit. Pelaburan tersebut diiktiraf sebagai pelaburan-kuasi;
- Pada tahun kewangan semasa, **TH** telah menambah pelaburan berjumlah RM5,000,000 dalam Premia Cards Sdn. Bhd., syarikat subsidiari **TH** yang terlibat dalam pengeluaran kad debit atau prabayar. Pelaburan ini diiktiraf sebagai pelaburan-kuasi.
- TH Estates (Holdings) Sdn. Bhd., syarikat subsidiari **TH**, telah dipindahkan kepada syarikat bertujuan khas ("SPV"), milik Kerajaan Malaysia, seperti yang dinyatakan di Nota 57; dan
- Pada 14 Jun 2018, **TH** telah menandatangani Perjanjian Penjualan Saham ("SSA") dengan Gapurna Sdn. Bhd. untuk pengambilalihan 100% kepentingan ekuiti dalam Gapurna Retail Sdn. Bhd. ("GRSB"). Pengambilalihan GRSB telah selesai sepenuhnya pada 5 Oktober 2018 pada harga pembelian sebanyak RM142,449,000. GRSB telah menukar namanya kepada Sigma Entity Sdn. Bhd. pada 20 Februari 2019.

Harga pembelian - aliran keluar tunai

	RM'000
Aliran keluar tunai untuk mengambil alih subsidiari, bersih selepas pengambilalihan	
Tunai dibayar	142,449
<i>Tolak</i> : Baki tunai di bank yang diambil alih	(201)
Aliran keluar tunai bersih - aktiviti pelaburan	142,248

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Berikut adalah ringkasan jumlah aset dan liabiliti yang diiktiraf pada tarikh pengambilalihan:

	Nilai saksama RM'000
Tunai di bank	201
Aset cukai tertunda	3,170
Hartanah pelaburan	151,437
Hutang perniagaan dan lain-lain	3,690
Pemiutang perniagaan dan lain-lain	(8,156)
Aset bersih dikenal pasti pada tarikh pengambilalihan	150,342
Muhibah negatif	(7,893)
Nilai saksama harga pembelian	142,449

Jumlah dibawa bagi hutang perniagaan dan lain-lain yang diambil alih menghampiri nilai saksama dan jumlah kasar kontrak.

Perniagaan yang diambil alih menyumbang pendapatan sebanyak RM2,986,000 dan keuntungan bersih sebanyak RM635,000 kepada Kumpulan bagi tempoh dari Oktober hingga Disember 2018.

Sekiranya pengambilalihan telah berlaku pada 1 Januari 2018, pendapatan proforma disatukan dan keuntungan bersih bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 akan menjadi lebih tinggi masing-masing sebanyak RM14,959,000 dan RM7,542,000. Dalam menentukan jumlah-jumlah ini, pengurusan telah mengandaikan bahawa pelarasan nilai saksama yang meningkat pada tarikh pengambilalihan tidak akan jauh berbeza jika pengambilalihan berlaku pada 1 Januari 2018.

Kumpulan telah menyelesaikan proses pembahagian harga belian berhubung pengambilalihan GRSB.

Kos berkaitan dengan pengambilalihan GRSB adalah tidak material.

Rosot nilai pelaburan dalam syarikat subsidiari

Kerugian rosot nilai telah diiktiraf pada tahun kewangan semasa bagi sektor-sektor berikut:

i) Sektor Perladangan

Pada tahun kewangan semasa, faktor-faktor berikut telah dikenal pasti sebagai petunjuk bagi ujian rosot nilai dilaksanakan:

- nilai pasaran sektor perladangan syarikat-syarikat subsidiari telah menurun di bawah kos pelaburan;
- ketidakpastian yang berterusan dalam industri perladangan; dan
- isu-isu yang tidak pasti berhubung rancangan masa hadapan dan status pembangunan.

Jumlah yang boleh diperoleh daripada pelaburan dalam syarikat subsidiari adalah berdasarkan nilai dalam penggunaan dan ia ditentukan dengan mendiskaunkan anggaran aliran tunai hadapan yang dijangka akan dijana daripada operasi berterusan syarikat subsidiari.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Rosot nilai pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Kerugian rosot nilai diiktiraf pada tahun kewangan semasa bagi sektor-sektor berikut: (samb.)

i) Sektor Perladangan (samb.)

Andaian utama yang digunakan dalam menentukan jumlah boleh diperoleh semula adalah seperti berikut:

Tempoh unjuran	7 - 9 tahun
Harga jualan minyak sawit mentah (MSM)	RM2,300 / tan metrik
Kadar diskaun	7.0 % - 7.9%
Kadar pertumbuhan nilai terminal	1.00%

Berdasarkan ujian rosot nilai yang telah dijalankan, syarikat subsidiari merekodkan kerugian rosot nilai berjumlah RM290,942,000 disebabkan kejatuhan nilai semasa aliran tunai yang dijangka akan dijana berbanding dengan nilai dibawahnya.

Anggaran di atas amat sensitif terhadap perubahan-perubahan berikut:

- i) Sekiranya purata harga jualan MSM adalah 2% lebih rendah daripada anggaran pengurusan, defisit nilai dalam penggunaan akan meningkat sebanyak RM84,260,000 dan akan mengakibatkan defisit sebanyak RM375,202,000.
- ii) Sekiranya anggaran kadar diskaun yang digunakan untuk aliran tunai didiskaunkan adalah 1% lebih tinggi daripada anggaran pengurusan, defisit nilai dalam penggunaan akan meningkat sebanyak RM53,001,000 dan akan mengakibatkan defisit sebanyak RM343,943,000.
- iii) Sekiranya kadar pertumbuhan nilai terminal digunakan ke atas aliran tunai didiskaunkan adalah 0.5% lebih rendah daripada anggaran pengurusan, defisit nilai dalam penggunaan akan meningkat sebanyak RM37,989,000 dan mengakibatkan defisit sebanyak RM328,931,000.

Analisis kepekaan di atas adalah berdasarkan perubahan kepada satu andaian dengan andaian-andaian lain tidak berubah. Entiti ini dikelaskan di bawah Segmen Perladangan dalam Maklumat Segmen Kumpulan (Nota 51).

ii) Sektor Marin

Kerugian berterusan dalam syarikat subsidiari telah dikenal pasti sebagai petunjuk untuk dilakukan ujian rosot nilai ke atas syarikat subsidiari. Jumlah boleh diperoleh semula bagi pelaburan dalam syarikat subsidiari adalah berdasarkan nilai saksama tolak kos jualan. Nilai saksama bagi aset utama syarikat subsidiari ditentukan melalui penilaian bebas yang dijalankan oleh jurunilai profesional berdaftar.

Berikutan daripada penilaian tersebut, rosot nilai berjumlah RM69,871,000 telah diiktiraf dalam untung atau rugi **TH** pada tahun kewangan semasa. Entiti dikelaskan di bawah Segmen Lain dalam Maklumat Segmen Kumpulan (Nota 51).

Komitmen

Pada 31 Disember 2018, **TH** mempunyai komitmen untuk melabur sejumlah RM297.6 juta dalam Deru Semangat Sdn. Bhd. bagi tujuan pembangunan dan penanaman ladang kelapa sawit syarikat subsidiari tersebut.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut:

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
Tercatat dan diperbadankan di Malaysia			
BIMB Holdings Bhd dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	53	53
Bank Islam Malaysia Berhad dan syarikat subsidiarinya:	Perbankan Islam	53	53
BIMB Investment Management Berhad	Pengurusan dana unit amanah Islam	53	53
Al-Wakalah Nominees (Tempatan) Sdn. Bhd.	Penyediaan perkhidmatan nomini	53	53
Farihan Corporation Sdn. Bhd	Penyediaan tenaga kerja bagi perkhidmatan dalam bidang tertentu	53	53
Bank Islam Trust Company (Labuan) Ltd. dan syarikat subsidiarinya:	Perkhidmatan sebagai syarikat amanah berdaftar di Labuan	53	53
BIMB Offshore Company Management Services Sdn. Bhd.	Residen setiausaha syarikat dan pengarah bagi syarikat luar pesisir	53	53
BIMB Securities (Holdings) Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	53	53
BIMB Securities Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Pembrokeran saham	53	53
BIMSEC Nominees (Tempatan) Sdn. Bhd.	Penyediaan perkhidmatan nomini	53	53
BIMSEC Nominees (Asing) Sdn. Bhd.	Penyediaan perkhidmatan nomini	53	53
Syarikat Takaful Malaysia Keluarga Berhad dan syarikat subsidiarinya:	Perkhidmatan takaful keluarga dan takaful am	32	32
Syarikat Takaful Malaysia Am Berhad	Perkhidmatan takaful am	32	32
Syarikat Al-Ijarah Sdn. Bhd.	Pajakan aset	53	53
TH Plantations Berhad dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan, penanaman kelapa sawit, pemprosesan dan pemasaran produk sawit	74	74
THP Ibok Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran buah tandan segar	74	74
THP Bukit Belian Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran buah tandan segar	74	74
THP Kota Bahagia Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit, pemprosesan dan pemasaran produk sawit	74	74
THP Agro Management Sdn. Bhd.	Perkhidmatan pengurusan	74	74
Bumi Suria Ventures Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran buah tandan segar	74	74

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut: (samb.)

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
Tercatat dan diperbadankan di Malaysia (samb.)			
TH Plantations Berhad dan syarikat subsidiarinya: (samb.)			
Maju Warisanmas Sdn. Bhd.	Penyewaan hartanah pelaburan	74	74
THP Suria Mekar Sdn. Bhd.	Syarikat bertujuan khusus	74	74
Manisraya Sdn. Bhd.	Perkhidmatan penyediaan kemudahan pembiayaan bagi urus niaga buah tandan segar	74	74
THP Saribas Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit, pemprosesan dan pemasaran produk sawit	59	59
THP-YT Plantation Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran buah tandan segar	52	52
Hydroflow Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran buah tandan segar	52	52
THP Sabaco Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit, pemprosesan dan pemasaran produk sawit	38	38
TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	74	74
Cempaka Teratai Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	74	74
TH PELITA Gedong Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit, pemprosesan dan pemasaran produk sawit	52	52
Kee Wee Plantation Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	74	74
TH PELITA Sadong Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran buah tandan segar	52	52
TH-Bonggaya Sdn. Bhd.	Perhutanan	74	74
Ladang Jati Keningau Sdn. Bhd.	Perladangan jati	61	61
TH-USIA Jatimas Sdn. Bhd.	Perhutanan	52	52
TH PELITA Meludam Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran buah tandan segar	44	44
TH PELITA Simunjan Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran buah tandan segar	44	44
TH PELITA Beladin Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran buah tandan segar	41	41
Derujaya Sdn. Bhd.	Dorman	74	74
Halus Riang Sdn. Bhd.	Dorman	74	74
Kuni Riang Sdn. Bhd.	Dorman	74	74

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut: (samb.)

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
Tercatat dan diperbadankan di Malaysia (samb.)			
Theta Edge Berhad	Pemegangan pelaburan	69	69
<i>dan syarikat subsidiarinya:</i>			
Advanced Business Solutions (M) Sdn. Bhd.	Penyediaan khidmat tenaga kerja bagi industri teknologi maklumat	69	69
Impianas Sdn. Bhd.	Pengendali rangkaian data telefon awam	69	69
Theta Technologies Sdn. Bhd.	Penjualan dan penyelenggaraan komputer dan peralatan telekomunikasi dan perkhidmatan berkaitan	69	69
Lityan Applications Sdn. Bhd.	Pemasaran produk komputer dan perkhidmatan pembangunan aplikasi	69	69
Theta Telecoms Sdn. Bhd.	Pembekalan peralatan telekomunikasi dan perkhidmatan sistem bersepadu	69	69
Theta Greentech Sdn. Bhd.	Pembekal penyelesaian teknologi maklumat	69	69
Theta Multimedia Sdn. Bhd.	Pengedar komputer dan peralatan berkaitan komputer	69	69
TH2.0 Sdn. Bhd.	Pemegangan pelaburan	69	69
Theta Mobile Sdn. Bhd.	Perkhidmatan berkaitan mempromosi industri teknologi maklumat	69	69
Tidak tercatat dan diperbadankan di Malaysia			
TH Indo Industries Sdn. Bhd.	Pajakan peralatan pengangkutan	100	100
TH Indopalms Sdn. Bhd.	Pemegangan pelaburan	100	100
TH Estates (Holdings) Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit	-	100
Deru Semangat Sdn. Bhd.	Penanaman kelapa sawit	55	55
Sigma Entity Sdn. Bhd. (sebelum ini dikenali sebagai Gapurna Retail Sdn. Bhd.)	Pelaburan dan pengurusan hartanah, penyewaan hartanah dan perkhidmatan penyelenggaraan	100	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut: (samb.)

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
Tidak tercatat dan diperbadankan di Malaysia (samb.)			
TH Properties Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	100	100
THP Development Consultancy Sdn. Bhd.	Perunding pembangunan hartanah dan pengurusan projek pembinaan	100	100
THP Hartanah Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
THP Timur Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
THP Mutiara Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
THP Perlis Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
THP Pelindung Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
THP Bayan Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
Keramat Green Development Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
THP Citaglobal Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
THP Sydney Bay Views Sdn. Bhd.	Pelaburan hartanah	100	100
TH Universal Builders Sdn. Bhd.	Pengurusan kemudahan dan hartanah, penyelenggaraan dan perkhidmatan	100	100
THP Wentworth Point (Labuan) Corporation	Pemegangan pelaburan	100	100
THP Australia Capital Sdn. Bhd.	Pemegangan pelaburan	100	100
THP Australia Developments Corporation	Pemegangan pelaburan	100	100
THP Bay Pavilions Corporation	Pemegangan pelaburan	100	100
THP Lidcombe (Labuan) Corporation	Pemegangan pelaburan	100	100
THP Capital (UK) Sdn. Bhd.	Dorman	100	100
THP Skyline Sdn. Bhd.	Dorman	100	-
THP Subiaco (Labuan) Corporation	Dorman	100	-
THP St Leonards (Labuan) Corporation	Dorman	100	-
THP Mezzanine One (Labuan) Corporation	Dorman	100	-
THP-SBB JV Sdn. Bhd.	Dorman	100	100

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut: (samb.)

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
Tidak tercatat dan diperbadankan di Malaysia (samb.)			
TH Properties Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya: (samb.)			
THP Enstek Development Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Pembangunan hartanah	100	100
TH Connectivity Sdn. Bhd. ^^	Dorman	-	100
THP Bina Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Konsesi infrastruktur, pembinaan, penyediaan kepakaran usahasama dan pengurusan	100	100
THT-HCM JV Sdn. Bhd. ^	Pembinaan jalan raya	60	60
Ultimate Building Machine (Malaysia) Sdn. Bhd.^	Aktiviti kontrak am	60	60
THP Sinar Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Perkhidmatan pengurusan kemudahan	60	60
THPS Capital Sdn. Bhd.	Belum memulakan operasi	60	60
THP Konsortium Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	51	51
THP Utara Facilities Sdn. Bhd.	Perkhidmatan pengurusan aset dan kemudahan	51	51
TH Hotel & Residence Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan dan perkhidmatan perhotelan	100	100
TH Travel & Services Sdn. Bhd.	Perkhidmatan pakej haji dan umrah, pelancongan serta agensi tiket penerbangan	100	100
TH Hotel Alor Setar Sdn. Bhd.	Perkhidmatan perhotelan	100	100
TH Hotel Terengganu Sdn. Bhd.	Perkhidmatan perhotelan	100	100
THV Management Services Sdn. Bhd.	Pengurusan dan perkhidmatan hotel	100	100
TH Global Services Sdn. Bhd.	Dorman	100	100
TH Hotel (Sarawak) Sdn. Bhd.	Perkhidmatan perhotelan	100	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut: (samb.)

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
Tidak tercatat dan diperbadankan di Malaysia (samb.)			
TH Marine Holding (L) Inc. dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	100	100
Marine 1 (L) Inc.	Pemilikan kapal	100	100
TH-Alam Holdings (L) Inc. dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	51	51
Alam-JV DP1 (L) Inc.	Pemilikan kapal	51	51
Alam-JV DP2 (L) Inc.	Pemilikan kapal	51	51
TH Marine Sdn. Bhd.	Dorman	100	100
Premia Cards Sdn. Bhd.	Pengeluar kad debit atau kad prabayar	100	100
LTH Property Investment (L) Inc.	Pemegangan pelaburan dan pelaburan hartanah	100	100
Diperbadankan di United Kingdom			
LTH Property Holdings Limited dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	100	100
10 Queen Street Place London Limited	Pemegangan hartanah pelaburan	100	100
151 BPR One Limited	Pemegangan pelaburan	100	100
151 BPR Two Limited ^^^	Pemegangan pelaburan	-	100
LTH Property Holdings 2 Limited dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	100	100
Leatherhead Properties Limited dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan hartanah pelaburan	100	100
LTH Leatherhead Limited	Pemegangan hartanah pelaburan	100	100
Millstream Property Limited	Pemegangan hartanah pelaburan	100	100
LTH Oxford Limited	Pemegangan pelaburan	100	100
LTH Property Holdings 3 Limited** dan syarikat subsidiarinya:	Dorman	100	100
Luton Investments Limited	Dorman	100	100

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut: (samb.)

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
Diperbadankan di United Kingdom (samb.)			
LTH Property Holdings 4 Limited dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	100	100
LTH Residence Limited	Pemegangan hartanah pelaburan	100	100
LTH Residence Two Limited	Pemegangan hartanah pelaburan	100	100
LTH Property Holdings 5 Limited** dan syarikat subsidiarinya:	Dorman	100	100
Fifteen Canada Square Limited	Dorman	100	100
LTH Property Holdings 6 Limited **	Dorman	100	-
THPS Capital Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:			
THPS Capital UK Limited	Perkhidmatan pengurusan aset dalam sektor estet komersial	60	60
Diperbadankan di Australia			
LTH Property Investment (L) Inc. dan dana amanahnya:			
TH Trust*	Pemegangan pelaburan	100	100
747 CS Melbourne Trust*	Pelaburan hartanah	100	100
THP Australia Capital Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:			
THP Amanah Pty. Ltd.	Pemegang amanah kepada Piety THP Venture Fund yang melabur dalam Bay Pavilion Trust	100	100
THP Treasury Pty. Ltd	Pemegang amanah kepada THP WP1 Trust yang menyalurkan pembiayaan kepada Projek Waterfront, Sydney	100	100
THP Lidcombe Pty. Ltd.	Pemegang amanah kepada THP Lidcombe Trust yang menyalurkan pembiayaan kepada Lidcombe, Sydney	100	-
THP Subiaco Pty. Ltd.	Pemegang amanah kepada THP Subiaco Trust, penerima bagi THP Rokeby Trust	100	-
THP Rokeby Pty. Ltd.	Pemegang amanah kepada THP Rokeby Trust, penerima bagi THP Subiaco (Labuan) Corp.	100	-
THP Mezzanine One Pty. Ltd.	THP Mezzanine One bertujuan sebagai pengumpul dana dan menyalur pembiayaan mezanin kepada projek di Australia	100	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut: (samb.)

Nama syarikat	Aktiviti utama	Pegangan efektif	
		31.12.2018	31.12.2017
		%	%
Diperbadankan di Arab Saudi			
TH Hotel & Residence Sdn. Bhd. dan syarikat subsidiarinya:			
TH Real Estate	Dorman	100	100
Diperbadankan di Indonesia			
Syarikat Takaful Malaysia Keluarga Berhad dan syarikat subsidiarinya:			
P.T. Syarikat Takaful Indonesia dan syarikat subsidiarinya:	Pemegangan pelaburan	18	18
P.T. Asuransi Takaful Keluarga	Perniagaan takaful keluarga	13	13
TH Plantations Berhad dan syarikat subsidiarinya:			
P.T. Persada Kencana Prima	Penanaman kelapa sawit dan pemasaran tandan buah segar	69	69

* Dana amanah.

** Penyata kewangan syarikat-syarikat ini bagi tahun 2018 tidak diaudit dan tidak disatukan dalam Penyata Kewangan Kumpulan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018. Walau bagaimanapun, penyata kewangan syarikat-syarikat ini adalah tidak signifikan dan tidak memberi kesan terhadap Penyata Kewangan Kumpulan.

^ Dalam proses penggulungan mengikut Akta Syarikat 2016.

^^ Dibubarkan pada 25 Oktober 2018 mengikut Akta Syarikat 2016 dan tidak memberi impak ketara kepada penyata kewangan Kumpulan.

^^^ Dibubarkan pada 21 Disember 2018.

Kesemua syarikat subsidiari, bersekutu dan entiti usahasama Kumpulan dan **TH** tidak diaudit oleh Ketua Audit Negara Malaysia.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Kepentingan minoriti dalam syarikat subsidiari

Syarikat subsidiari Kumpulan yang mempunyai kepentingan minoriti ("NCI") yang ketara adalah seperti berikut:

31.12.2018	BIMB Holdings Berhad	TH Plantations Berhad	Subsidiari Lain	Jumlah
	%	%	%	
Peratusan pemilikan dan hak mengundi kepentingan minoriti	47	26	31 - 49	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000

Jumlah dibawa bagi kepentingan minoriti	2,564,819	224,679	50,082	2,839,580
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif diatribut kepada kepentingan minoriti	437,141	(220,683)	(70,555)	145,903

Ringkasan maklumat kewangan sebelum penghapusan baki dan transaksi dalam Kumpulan:

	BIMB Holdings Berhad	TH Plantations Berhad	Subsidiari Lain	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000

Ringkasan Penyata Kedudukan Kewangan

Aset	72,388,541	2,868,303	438,993	75,695,837
Liabiliti	(66,893,819)	(1,773,208)	(334,108)	(69,001,135)
Aset bersih	5,494,722	1,095,095	104,885	6,694,702

Ringkasan Penyata Untung atau Rugi dan Penyata Pendapatan Komprehensif

Pendapatan	4,102,711	519,324	128,458	4,750,493
Keuntungan/(Kerugian) tahun semasa	801,421	(658,382)	(59,495)	83,544
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif	804,673	(662,629)	(59,495)	82,549

Ringkasan Penyata Aliran Tunai

Aliran tunai daripada aktiviti operasi	3,283,438	42,269	15,217	3,340,924
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan	(2,604,917)	(95,658)	(27,311)	(2,727,886)
Aliran tunai daripada aktiviti kewangan	(348,052)	5,120	26,513	(316,419)
Peningkatan/(Pengurangan) bersih tunai dan kesetaraan tunai	330,469	(48,269)	14,419	296,619
Dividen dibayar kepada kepentingan minoriti	171,894	5,464	400	177,758

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Kepentingan minoriti dalam syarikat subsidiari (samb.)

Syarikat subsidiari Kumpulan yang mempunyai kepentingan minoriti ("NCI") yang ketara adalah seperti berikut: (samb.)

31.12.2017	BIMB Holdings Berhad %	TH Plantations Berhad %	Subsidiari Lain %	Jumlah
Peratusan pemilikan dan hak mengundi kepentingan minoriti	47	26	31 - 49	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Jumlah dibawa bagi kepentingan minoriti	2,248,575	447,078	124,046	2,819,699
Jumlah pendapatan komprehensif diatribut kepada kepentingan minoriti	403,362	17,048	1,690	422,100

Ringkasan maklumat kewangan sebelum penghapusan baki dan transaksi dalam Kumpulan:

	BIMB Holdings Berhad RM'000	TH Plantations Berhad RM'000	Subsidiari Lain RM'000	Jumlah RM'000

Ringkasan Penyata Kedudukan Kewangan

Aset	65,784,634	3,562,421	504,515	69,851,570
Liabiliti	(60,866,281)	(1,786,181)	(311,080)	(62,963,542)
Aset bersih	4,918,353	1,776,240	193,435	6,888,028

Ringkasan Penyata Untung atau Rugi dan Penyata Pendapatan Komprehensif

Pendapatan	3,715,952	687,982	171,484	4,575,418
Keuntungan tahun semasa	703,630	31,230	1,484	736,344
Jumlah pendapatan komprehensif	778,722	22,586	1,484	802,792

Ringkasan Penyata Aliran Tunai

Aliran tunai daripada aktiviti operasi	(472,675)	160,099	26,505	(286,071)
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan	565,314	(115,321)	(15,077)	434,916
Aliran tunai daripada aktiviti kewangan	176,638	(109,311)	(22,343)	44,984
Peningkatan/(Pengurangan) bersih tunai dan kesetaraan tunai	269,277	(64,533)	(10,915)	193,829
Dividen dibayar kepada kepentingan minoriti	146,707	22,958	400	170,065

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

28. Pelaburan dalam syarikat subsidiari (samb.)

Kepentingan minoriti dalam syarikat subsidiari (samb.)

Syarikat subsidiari Kumpulan yang mempunyai kepentingan minoriti ("NCI") yang ketara adalah seperti berikut: (samb.)

1.1.2017	BIMB Holdings Berhad %	TH Plantations Berhad %	Subsidiari Lain %	Jumlah
Peratusan pemilikan dan hak mengundi kepentingan minoriti	47	26	31 - 49	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000

Jumlah dibawa bagi kepentingan minoriti	1,555,153	460,504	118,986	2,134,643
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif diatribut kepada kepentingan minoriti	321,366	55,517	(28,875)	348,008

Ringkasan maklumat kewangan sebelum penghapusan baki dan transaksi dalam Kumpulan:

	BIMB Holdings Berhad RM'000	TH Plantations Berhad RM'000	Subsidiari Lain RM'000	Jumlah RM'000

Ringkasan Penyata Kedudukan Kewangan

Aset	63,145,127	3,680,168	500,583	67,325,878
Liabiliti	(58,927,990)	(1,853,550)	(317,233)	(61,098,773)
Aset bersih	4,217,137	1,826,618	183,350	6,227,105

Ringkasan Penyata Untung atau Rugi dan Penyata Pendapatan Komprehensif

Pendapatan	3,410,731	562,310	217,986	4,191,027
Keuntungan/(Kerugian) tahun semasa	629,664	150,469	(60,633)	719,500
Jumlah pendapatan/(kerugian) komprehensif	587,751	150,331	(60,633)	677,449

Ringkasan Penyata Aliran Tunai

Aliran tunai daripada aktiviti operasi	1,615,084	17,166	56,963	1,689,213
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan	(105,189)	32,636	(42,085)	(114,638)
Aliran tunai daripada aktiviti kewangan	(116,107)	38,412	(36,519)	(114,214)
Peningkatan/(Pengurangan) bersih tunai dan kesetaraan tunai	1,393,788	88,214	(21,641)	1,460,361
Dividen dibayar kepada kepentingan minoriti	120,169	6,694	869	127,732

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

29. Hartanah pelaburan

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pada nilai saksama</i>			
Pada 1 Januari	8,295,279	7,882,900	7,977,663
Pelarasan tahun terdahulu	(1,305,321)	(663,803)	(384,904)
Pada 1 Januari (Dinyatakan semula)	6,989,958	7,219,097	7,592,759
Tambahan	219,606	204,815	461,382
Pengambilalihan syarikat subsidiari	155,000	-	-
Pelupusan	(642)	(72)	(4,274)
Pindahan (kepada)/daripada hartanah, loji dan peralatan (Nota 30)	(24,279)	2,811	(323,343)
Pindahan (kepada)/daripada aset dipegang untuk dijual	-	(477,776)	5,630
Perubahan nilai saksama diiktiraf dalam untung atau rugi (Nota 45)	(222,983)	56,044	(298,375)
Penjualan kepada SPV (Nota 57)	(1,309,872)	-	-
Perbezaan tukaran asing	(61,677)	(14,961)	(214,682)
Pada 31 Disember	5,745,111	6,989,958	7,219,097
	TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari	6,762,853	6,075,468	5,727,009
Pelarasan tahun terdahulu	(1,174,059)	(604,409)	(337,636)
Pada 1 Januari (Dinyatakan semula)	5,588,794	5,471,059	5,389,373
Tambahan	16,151	182,500	128,641
Pelupusan	-	(72)	(4,274)
Pindahan daripada/(kepada) hartanah, loji dan peralatan (Nota 30)	1,984	129	(23,631)
Pindahan (kepada)/daripada aset dipegang untuk dijual	-	(10,950)	5,630
Perubahan nilai saksama diiktiraf dalam untung atau rugi (Nota 45)	(218,921)	(53,872)	(24,680)
Penjualan kepada SPV (Nota 57)	(1,309,872)	-	-
Pada 31 Disember	4,078,136	5,588,794	5,471,059

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

29. Hartanah pelaburan (samb.)

Pengaturan pajakan

Sesetengah hartanah pelaburan dipajak kepada penyewa di bawah pajakan operasi jangka panjang dengan sewa yang diterima secara bulanan atau suku tahunan. Bayaran minimum pajakan di bawah pajakan operasi hartanah pelaburan yang tidak boleh dibatalkan, belum diiktiraf dalam penyata kewangan dan belum diterima adalah seperti berikut:

	Kumpulan		TH	
	31.12.2018 RM'000	31.12.2017 RM'000	31.12.2018 RM'000	31.12.2017 RM'000
Dalam tempoh satu tahun	456,602	558,045	450,912	551,374
Lebih dari satu tahun tetapi kurang dari 5 tahun	1,874,216	1,853,908	1,871,617	1,848,069
Lebih dari 5 tahun	1,461,330	1,935,791	1,461,330	1,935,791
	3,792,148	4,347,744	3,783,859	4,335,234

Pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018, sebuah syarikat subsidiari yang diperbadankan di Jersey telah mencagarkan hartanah pelaburan berjumlah RM665,511,000 (2017: dua buah syarikat subsidiari pada jumlah dibawa bernilai RM1,666,155,000) sebagai sekuriti bagi pinjaman bank seperti yang dinyatakan dalam Nota 41.

Nilai saksama hartanah pelaburan Kumpulan dan TH dikategorikan seperti berikut:

	Kumpulan			TH	
	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000	Tahap 2 RM'000	Jumlah RM'000
31.12.2018					
Tanah dan bangunan milik bebas	3,627,470	2,748	3,630,218	4,078,136	4,078,136
Tanah dan bangunan milik pajak	1,950,065	164,828	2,114,893	-	-
	5,577,535	167,576	5,745,111	4,078,136	4,078,136
31.12.2017					
Tanah dan bangunan milik bebas	5,163,796	4,524	5,168,320	5,588,794	5,588,794
Tanah dan bangunan milik pajak	1,810,482	11,156	1,821,638	-	-
	6,974,278	15,680	6,989,958	5,588,794	5,588,794
1.1.2017					
Tanah dan bangunan milik bebas	5,111,889	4,990	5,116,879	5,471,059	5,471,059
Tanah dan bangunan milik pajak	2,087,923	14,295	2,102,218	-	-
	7,199,812	19,285	7,219,097	5,471,059	5,471,059

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

29. Hartanah pelaburan (samb.)

Dasar pindahan antara tahap

Nilai saksama sesuatu aset yang dipindahkan antara tahap ditentukan pada tarikh pindahan atau perubahan keadaan yang menyebabkan pindahan. Tidak terdapat pindahan antara tahap nilai saksama pada tahun kewangan semasa.

Nilai saksama Tahap 2

Nilai saksama Tahap 2 dianggarkan menggunakan input selain harga tercatat yang termasuk dalam Tahap 1 yang boleh diperhatikan bagi hartanah pelaburan sama ada secara langsung atau tidak langsung. Nilai saksama Tahap 2 bagi tanah dan bangunan secara amnya diperoleh menggunakan kaedah perbandingan harga jualan. Harga jualan bagi hartanah pelaburan yang seumpamanya dalam kawasan berdekatan diselaraskan untuk perbezaan dalam atribut penting seperti saiz hartanah. Input paling utama dalam kaedah penilaian ini adalah harga sekaki persegi yang setara dengan hartanah yang dibandingkan. Kumpulan dan **TH** telah melantik firma jurunilai bebas untuk menaksir nilai saksama hartanah pelaburan pada 31 Disember 2018.

Nilai saksama Tahap 3

Nilai saksama Tahap 3 dianggar menggunakan input yang tidak dapat diperhatikan bagi hartanah pelaburan. Nilai saksama hartanah pelaburan ditentukan menggunakan aliran tunai didiskaunkan, dan kaedah penilaian mengambil kira nilai semasa aliran tunai bersih yang akan dijana daripada pendapatan pajakan hartanah pelaburan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaun menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

30. Hartanah, loji dan peralatan

	Tanah milik bebas RM'000	Tanah milik pajak RM'000	Tanaman penghasil RM'000	Bangunan milik bebas RM'000	Bangunan milik pajak RM'000	Ubahsuai bangunan RM'000	Loji, jentera, kelengkapan dan kenderaan RM'000	Kerja dalam pelaksanaan RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan									
Kos									
Pada 1 Januari 2018	74,530	794,501	1,618,920	880,862	269,363	298,998	2,158,032	181,577	6,276,783
Tambahan	-	-	933	3,449	72	22,850	135,169	55,633	218,106
Pengambilalihan syarikat subsidiari	-	-	-	-	-	900	113	-	1,013
Pelupusan	-	(29)	-	(9,529)	-	(622)	(8,702)	-	(18,882)
Pelupusan syarikat subsidiari	-	(145,555)	(174,610)	(1,801)	-	-	(5,403)	(81,234)	(408,603)
Hapus kira	-	(141,798)	(45,065)	(537)	-	(133)	(4,344)	(5,164)	(197,041)
Pindahan daripada perbelanjaan pembangunan ladang (Nota 23)	-	-	62,409	-	-	-	-	-	62,409
Pindahan daripada/ (kepada) hartanah pelaburan (Nota 29)	-	-	-	26,263	-	(1,538)	-	(446)	24,279
Pindahan daripada aset dipegang untuk dijual	-	5,605	-	166	-	-	98	-	5,869
Pindahan kepada aset dipegang untuk dijual	-	(371,322)	(402,642)	(61,904)	-	-	(27,792)	(717)	(864,377)
Pindahan daripada inventori yang telah siap	-	-	-	2,108	-	-	-	-	2,108
Pengelasan semula	-	26,857	62,106	(29,434)	-	29,416	(28,410)	(57,898)	2,637
Perbezaan tukaran asing	-	(75)	-	(32)	(586)	1	(7,121)	-	(7,813)
Pada 31 Disember 2018	74,530	168,184	1,122,051	809,611	268,849	349,872	2,211,640	91,751	5,096,488

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

30. Hartanah, loji dan peralatan (samb.)

	Tanah milik bebas RM'000	Tanah milik pajak RM'000	Tanaman penghasil RM'000	Bangunan milik bebas RM'000	Bangunan milik pajak RM'000	Ubahsuai bangunan RM'000	Loji, jentera, kelengkapan dan kenderaan RM'000	Kerja dalam pelaksanaan RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan									
<i>Susut nilai terkumpul</i>									
Pada 1 Januari 2018	-	70,036	235,251	146,509	125,704	134,162	1,203,094	-	1,914,756
Susut nilai tahun semasa (Nota 30 (a))	-	16,090	41,803	13,646	5,836	30,586	178,818	-	286,779
Pelupusan	-	(10)	-	(377)	-	(621)	(8,407)	-	(9,415)
Pelupusan syarikat subsidiari	-	(4,748)	(5,045)	(347)	-	-	(1,123)	-	(11,263)
Hapus kira	-	(2,492)	(11,531)	(327)	-	(72)	(4,041)	-	(18,463)
Pindahan daripada aset dipegang untuk dijual	-	-	-	69	-	-	98	-	167
Pindahan kepada aset dipegang untuk dijual	-	(37,221)	(48,387)	(10,326)	-	-	(16,742)	-	(112,676)
Pengkelasan semula	-	-	74,190	(21,887)	-	-	(49,666)	-	2,637
Perbezaan tukaran asing	-	-	-	40	(314)	-	(6,455)	-	(6,729)
Pada 31 Disember 2018	-	41,655	286,281	127,000	131,226	164,055	1,295,576	-	2,045,793
<i>Rosot nilai terkumpul</i>									
Pada 1 Januari 2018	-	-	-	-	-	-	67,702	-	67,702
Rosot nilai tahun semasa	-	163,839	157,822	-	-	1	50,745	-	372,407
Pindahan kepada aset dipegang untuk dijual	-	(163,839)	(92,736)	-	-	-	-	-	(256,575)
Penjualan syarikat subsidiari	-	-	(62,690)	-	-	-	-	-	(62,690)
Pada 31 Disember 2018	-	-	2,396	-	-	1	118,447	-	120,844
<i>Jumlah dibawa bersih pada 31 Disember 2018</i>	74,530	126,529	833,374	682,611	137,623	185,816	797,617	91,751	2,929,851

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

30. Hartanah, loji dan peralatan (samb.)

	Tanah milik bebas RM'000	Tanah milik pajak RM'000	Tanaman penghasil RM'000	Bangunan milik bebas RM'000	Bangunan milik pajak RM'000	Ubahsuai bangunan RM'000	Loji, jentera, kelengkapan dan kenderaan RM'000	Kerja dalam pelaksanaan RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan									
Kos									
Pada 1 Januari 2017	74,676	833,845	1,484,382	836,085	272,894	268,990	1,951,579	136,875	5,859,326
Tambahan	-	392	-	12,064	241	39,734	220,100	91,838	364,369
Pelupusan	-	-	-	(5)	-	-	(8,277)	-	(8,282)
Hapus kira	-	-	(655)	(2,916)	-	(6,718)	(5,378)	(28)	(15,695)
Pindahan daripada perbelanjaan pembangunan ladang (Nota 23)	-	-	108,337	-	-	-	-	-	108,337
Pindahan (kepada)/ daripada hartanah pelaburan (Nota 29)	-	-	-	(6,040)	3,358	(129)	-	-	(2,811)
Pindahan (kepada)/ daripada aset dipegang untuk dijual	(146)	(36,942)	26,856	(166)	(5,706)	(784)	(1,312)	-	(18,200)
Pengkelasan semula	-	-	-	41,904	-	(2,093)	2,730	(47,107)	(4,566)
Penjualan syarikat subsidiari	-	-	-	-	(9)	-	-	-	(9)
Perbezaan tukaran asing	-	(127)	-	(64)	(1,415)	(2)	(1,410)	(1)	(3,019)
Pelarasan lain	-	(2,667)	-	-	-	-	-	-	(2,667)
Pada 31 Disember 2017	74,530	794,501	1,618,920	880,862	269,363	298,998	2,158,032	181,577	6,276,783

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

30. Hartanah, loji dan peralatan (samb.)

	Tanah milik bebas RM'000	Tanah milik pajak RM'000	Tanaman penghasil RM'000	Bangunan milik bebas RM'000	Bangunan milik pajak RM'000	Ubahsuai bangunan RM'000	Loji, jentera, kelengkapan dan kenderaan RM'000	Kerja dalam pelaksanaan RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan									
Susut nilai terkumpul									
Pada 1 Januari 2017	-	63,813	214,861	137,819	122,284	117,053	1,045,899	-	1,701,729
Susut nilai tahun semasa (Nota 30 (a))	-	10,481	21,045	11,579	5,989	24,604	177,006	-	250,704
Pelupusan	-	-	-	(1)	-	-	(7,499)	-	(7,500)
Hapus kira	-	-	(655)	(2,815)	-	(6,709)	(5,207)	-	(15,386)
Pindahan (kepada)/ daripada aset dipegang untuk dijual	-	(4,258)	-	(69)	(1,823)	(784)	(1,312)	-	(8,246)
Pelupusan syarikat subsidiari	-	-	-	-	(2)	-	(4,567)	-	(4,569)
Perbezaan tukaran asing	-	-	-	(4)	(744)	(2)	(1,226)	-	(1,976)
Pada 31 Disember 2017	-	70,036	235,251	146,509	125,704	134,162	1,203,094	-	1,914,756
Rosot nilai terkumpul									
Pada 1 Januari 2017	-	-	-	-	-	-	45,547	-	45,547
Rosot nilai tahun semasa	-	-	-	-	-	-	22,155	-	22,155
Pada 31 Disember 2017	-	-	-	-	-	-	67,702	-	67,702
Jumlah dibawa bersih pada 31 Disember 2017	74,530	724,465	1,383,669	734,353	143,659	164,836	887,236	181,577	4,294,325

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

30. Hartanah, loji dan peralatan (samb.)

	Tanah milik bebas RM'000	Tanah milik pajak RM'000	Bangunan milik bebas RM'000	Bangunan milik pajak RM'000	Ubahsuai bangunan RM'000	Loji, jentera, kelengkapan dan kenderaan RM'000	Kerja dalam pelaksanaan RM'000	Jumlah RM'000
TH								
Kos								
Pada 1 Januari 2018	23,640	11,257	148,282	227,704	254,043	366,955	125,070	1,156,951
Tambahan	-	-	661	-	16,652	28,479	1,313	47,105
Pelupusan	-	(29)	(9,529)	-	-	(857)	-	(10,415)
Hapus kira	-	-	-	-	(621)	(38)	(5,164)	(5,823)
Pindahan kepada hartanah pelaburan (Nota 29)	-	-	-	-	(1,538)	-	(446)	(1,984)
Pengkelasan semula	-	-	1,095	-	31,646	-	(32,741)	-
Pada 31 Disember 2018	23,640	11,228	140,509	227,704	300,182	394,539	88,032	1,185,834
Susut nilai terkumpul								
Pada 1 Januari 2018	-	3,049	34,318	115,592	104,498	229,631	-	487,088
Susut nilai tahun semasa (Nota 30 (a))	-	136	2,494	4,624	27,572	71,286	-	106,112
Pelupusan	-	(10)	(377)	-	-	(830)	-	(1,217)
Hapus kira	-	-	-	-	(621)	(36)	-	(657)
Pada 31 Disember 2018	-	3,175	36,435	120,216	131,449	300,051	-	591,326
Jumlah dibawa bersih pada 31 Disember 2018	23,640	8,053	104,074	107,488	168,733	94,488	88,032	594,508

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

30. Hartanah, loji dan peralatan (samb.)

	Tanah milik bebas RM'000	Tanah milik pajak RM'000	Bangunan milik bebas RM'000	Bangunan milik pajak RM'000	Ubahsuai bangunan RM'000	Loji, jentera, kelengkapan dan kenderaan RM'000	Kerja dalam pelaksanaan RM'000	Jumlah RM'000
TH								
Kos								
Pada 1 Januari 2017	23,786	15,737	140,551	233,410	228,933	204,406	88,175	934,998
Tambahan	-	-	7,731	-	32,598	169,215	36,926	246,470
Pelupusan	-	-	-	-	-	(5,335)	-	(5,335)
Hapus kira	-	-	-	-	(6,605)	(116)	-	(6,721)
Pindahan kepada hartanah pelaburan (Nota 29)	-	-	-	-	(129)	-	-	(129)
Pindahan kepada aset dipegang untuk dijual	(146)	(4,480)	-	(5,706)	(785)	(1,215)	-	(12,332)
Pengkelasan semula	-	-	-	-	31	-	(31)	-
Pada 31 Disember 2017	23,640	11,257	148,282	227,704	254,043	366,955	125,070	1,156,951
Susut nilai terkumpul								
Pada 1 Januari 2017	-	4,651	31,845	112,983	89,985	171,122	-	410,586
Susut nilai tahun semasa (Nota 30 (a))	-	174	2,473	4,685	21,903	64,969	-	94,204
Pelupusan	-	-	-	-	-	(5,131)	-	(5,131)
Hapus kira	-	-	-	-	(6,605)	(114)	-	(6,719)
Pindahan kepada aset dipegang untuk dijual	-	(1,776)	-	(2,076)	(785)	(1,215)	-	(5,852)
Pada 31 Disember 2017	-	3,049	34,318	115,592	104,498	229,631	-	487,088
Jumlah dibawa bersih pada 31 Disember 2017	23,640	8,208	113,964	112,112	149,545	137,324	125,070	669,863

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

30. Hartanah, loji dan peralatan (samb.)

(a) Susut nilai tahun semasa diagihkan seperti berikut:

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Penyata untung atau rugi	282,372	245,635	210,214
Susut nilai TKJHM dan TWT (Nota 50)	1,249	1,154	1,044
Dipermodalkan dalam perbelanjaan pembangunan ladang (Nota 23)	3,158	3,915	5,310
Dipermodalkan dalam perhutanan (Nota 24)	-	-	806
	286,779	250,704	217,374

	TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Penyata untung atau rugi	104,863	93,050	30,259
Susut nilai TKJHM dan TWT (Nota 50)	1,249	1,154	1,044
	106,112	94,204	31,303

(b) Perubahan dalam anggaran bagi tanaman penghasil

Pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018, syarikat subsidiari perladangan Kumpulan telah menyemak semula jadual hasil pengeluaran tahunan untuk mencerminkan potensi hasil bagi setiap tanaman penghasil. Hasil setiap hektar ditentukan oleh penasihat penanaman dalaman, yang mempunyai kelayakan profesional dan pengalaman di lapangan.

Kesan daripada perubahan anggaran ini terhadap perbelanjaan pelunasan yang diiktiraf sebagai kos jualan pada tempoh semasa dan akan datang adalah seperti berikut:

Kumpulan	2018	2019	2020	2021	2022
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Peningkatan dalam perbelanjaan pelunasan	7,135	7,886	10,184	10,249	9,034

(c) Hapus kira tanaman penghasil

Pada tahun semasa, Kumpulan telah menghapus kira sebahagian daripada jumlah dibawa bagi tanaman penghasil disebabkan yang berikut:

THP Saribas Sdn. Bhd. ("THPSSB")

Pada April 2011, Kerajaan Negeri Sarawak telahewartakan kawasan seluas 1,025.81 hektar. (Ladang Merbok) sebagai Rizab Komunal Asli ("NCR"), di mana 783.48 hektar telahpun ditanam.

Dari tahun 2011, THPSSB telah menandatangani beberapa Perjanjian Pajakan Tanah dengan pemilik tanah yang memiliki hak penduduk asal ("NCR") untuk memajak tanah berkeluasan 428 hektar daripada 783.48 hektar untuk melindungi pendedahan tersebut.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

30. Hartanah, loji dan peralatan (samb.)

(c) Hapus kira tanaman penghasil (samb.)

THP Saribas Sdn. Bhd. ("THPSSB") (samb.)

Pada tahun kewangan semasa, Lembaga Pengarah syarikat subsidiari memutuskan untuk tidak meneruskan perjanjian pajakan bagi baki 355.48 hektar pemilik tanah NCR. Akibatnya, sejumlah RM13,786,000 telah dihapus kira dan diiktiraf dalam untung atau rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2018.

Bumi Suria Ventures Sdn. Bhd. ("BSVSB")

Pada tahun kewangan semasa, berdasarkan penilaian menggunakan Kenderaan Udara Tanpa Pemandu ('UAV'), terdapat pengurangan dalam kawasan penanaman, yang mana tiada pendapatan dijangka akan dihasilkan pada masa hadapan dari kawasan ini.

Susulan itu, syarikat subsidiari telah menghapus kira RM19,611,000 berkaitan dengan tanaman dari kawasan yang telah matang dan diiktiraf dalam untung atau rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2018.

(d) Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan

Pada tahun kewangan semasa, Lembaga Pengarah TH Plantations Bhd (THPB) telah meluluskan rancangan untuk melupuskan kepentingan mereka dalam beberapa syarikat subsidiari dalam Kumpulan THPB. Kumpulan THPB telah melantik dua jurunilai untuk melaksanakan penilaian terhadap tanah milik pajak dan tanaman penghasil syarikat subsidiari yang terlibat. Berdasarkan penilaian yang dilaksanakan oleh jurunilai tersebut, Kumpulan THPB telah mengiktiraf kerugian rosot nilai sebanyak RM256,574,000 kerana jumlah dibawa bagi aset-aset tersebut adalah lebih tinggi daripada nilai saksama tolak kos jualan berdasarkan laporan penilaian.

Nilai saksama tolak kos jualan adalah berdasarkan kepada anggaran pengurusan yang mengambil kira anggaran nilai jualan semula yang ditentukan oleh jurunilai profesional bebas, yang mempunyai kelayakan profesional yang diiktiraf dan mempunyai pengalaman terkini dengan lokasi dan kategori aset yang dinilai. Nilai saksama tolak kos jualan ialah pengukuran nilai saksama Tahap 3. Butiran lanjut mengenai andaian utama bagi menghasilkan nilai saksama dinyatakan dalam Nota 45.

(e) Cagaran

- i) Kapal yang dimiliki oleh syarikat subsidiari Kumpulan pada jumlah dibawa sebanyak RM219,810,000 (31.12.2017: RM285,830,000; 1.1.2017: RM297,424,000) telah dicagarkan sebagai sekuriti bagi pinjaman bank berjumlah RM161,367,000 (31.12.2017: RM161,028,000; 1.1.2017: RM177,314,000).
- ii) Tanah milik pajak yang dipegang oleh syarikat subsidiari pada jumlah dibawa sebanyak RM18,603,000 (31.12.2017: RM23,233,000; 1.1.2017: RM23,731,000) telah dicagarkan sebagai sekuriti bagi pinjaman bank seperti yang dinyatakan dalam Nota 41.
- iii) Termasuk di bawah hartanah, loji dan kelengkapan Kumpulan adalah kenderaan bermotor dan peralatan komputer berjumlah RM569,000 (31.12.2017: RM3,876,000; 1.1.2017: RM10,266,000) yang dibeli di bawah perjanjian sewa beli.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

31. Aset tak ketara

	Kumpulan			
	Muhibah	Fi perkhidmatan Bancatakalul	Aset tak ketara lain	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2018				
<i>Kos</i>				
Pada 1 Januari 2018	344,920	78,321	98,907	522,148
Tambahan	-	68,000	-	68,000
Pindahan kepada aset dipegang untuk dijual	(9,761)	-	-	(9,761)
Pada 31 Disember 2018	335,159	146,321	98,907	580,387
<i>Pelunasan terkumpul</i>				
Pada 1 Januari 2018	-	30,489	72,836	103,325
Pelunasan tahun semasa	-	22,464	8,236	30,700
Hapus kira	-	-	1,216	1,216
Pada 31 Disember 2018	-	52,953	82,288	135,241
<i>Rosot nilai terkumpul</i>				
Pada 1 Januari 2018	-	-	-	-
Rosot nilai tahun semasa	275,636	-	-	275,636
Pada 31 Disember 2018	275,636	-	-	275,636
<i>Jumlah dibawa bersih pada 31 Disember 2018</i>	59,523	93,368	16,619	169,510
31.12.2017				
<i>Kos</i>				
Pada 1 Januari 2017	344,920	61,321	98,907	505,148
Tambahan	-	17,000	-	17,000
Pada 31 Disember 2017	344,920	78,321	98,907	522,148
<i>Pelunasan terkumpul</i>				
Pada 1 Januari 2017	-	17,374	64,310	81,684
Pelunasan tahun semasa	-	13,115	8,526	21,641
Pada 31 Disember 2017	-	30,489	72,836	103,325
<i>Jumlah dibawa bersih pada 31 Disember 2017</i>	344,920	47,832	26,071	418,823

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

31. Aset tak ketara (samb.)

	Kumpulan			
	Muhibah	Fi perkhidmatan Bancatakalul	Aset tak ketara lain	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
1.1.2017				
Kos				
Pada 1 Januari 2016	317,643	61,321	123,698	502,662
Tambahan	27,277	-	2,052	29,329
Pengukuran semula manfaat persaraan	-	-	(26,843)	(26,843)
Pada 31 Disember 2016	344,920	61,321	98,907	505,148
Pelunasan terkumpul				
Pada 1 Januari 2016	-	5,110	55,207	60,317
Pelunasan tahun semasa	-	12,264	9,103	21,367
Pada 31 Disember 2016	-	17,374	64,310	81,684
Jumlah dibawa bersih pada 31 Disember 2016	344,920	43,947	34,597	423,464

Perincian berkaitan aset tak ketara Kumpulan adalah seperti berikut:

(a) Fi perkhidmatan Bancatakalul yang berkaitan dengan operasi takaful Kumpulan adalah seperti berikut:

- Perjanjian perkhidmatan Bancatakalul dengan RHB Islamic Bank (RHB) selaras dengan terma Perjanjian Perkhidmatan Bancatakalul (Perjanjian) yang dimeterai pada 26 Ogos 2015, di mana Kumpulan boleh mengedarkan produk takaful keluarganya melalui saluran pengedaran RHB Islamic Bank.

Terma perjanjian dibahagi kepada dua tempoh; Tempoh Pertama adalah untuk lima tahun pertama dari tarikh Perjanjian dan Tempoh Kedua adalah untuk lima tahun berikutnya. Kedua-dua pihak berhak untuk menamatkan perjanjian di akhir Tempoh Pertama. Tertakluk kepada permulaan Tempoh Kedua, fi perkhidmatan sebanyak RM45,000,000 (termasuk cukai barangan dan perkhidmatan) perlu dibayar kepada RHB.

- Perjanjian Perkhidmatan Bancatakalul dengan Affin Islamic Bank Berhad yang berkuat kuasa mulai 15 September 2017 untuk mengedarkan produk takaful keluarga melalui saluran pengedaran mereka.
- Perjanjian Perkhidmatan Bancatakalul dengan Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad yang berkuat kuasa mulai 1 Julai 2018 untuk mengedarkan produk takaful keluarga melalui saluran pengedaran mereka. Fi berkaitan dengan Perjanjian Perkhidmatan Bancatakalul ini telah dibayar pada September 2018.

Kesemua fi tersebut dilunaskan sepanjang tempoh hayat penggunaan selama lima tahun berasaskan kaedah garis lurus.

(b) Aset tak ketara lain

Aset tak ketara lain Kumpulan timbul daripada pengagihan harga pembelian berkaitan dengan pengambilalihan Kumpulan BIMB Holdings Berhad. Komponen aset tak ketara lain adalah jenama, hubungan pelanggan dan deposit teras berhubung dengan aktiviti perbankan yang kemudiannya dilunaskan sepanjang hayat penggunaannya antara 10 hingga 12 tahun.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

31. Aset tak ketara (samb.)

Perincian berkaitan aset tak ketara Kumpulan adalah seperti berikut: (samb.)

(c) Ujian rosot nilai bagi jumlah muhibah

Jumlah muhibah Kumpulan berpunca daripada unit penajaan tunai ("CGU"), yang terdiri daripada unit aset yang paling kecil yang boleh menghasilkan aliran tunai secara berasingan seperti berikut:

	Nota	Kumpulan		
		31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
		RM'000	RM'000	RM'000
BIMB Holdings Berhad	(i)	59,523	59,523	59,523
Kumpulan TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.	(ii)	-	133,704	133,704
Deru Semangat Sdn. Bhd.	(iii)	-	78,428	78,428
Hydroflow Sdn. Bhd.	(iv)	-	13,855	13,855
Bumi Suria Ventures Sdn. Bhd.	(iv)	-	27,789	27,789
Maju Warisanmas Sdn. Bhd.	(iv)	-	31,621	31,621
		59,523	344,920	344,920

Kumpulan melaksanakan ujian rosot nilai pada setiap tahun untuk menentukan sama ada jumlah muhibah telah mengalami sebarang rosot nilai. Jumlah boleh diperoleh semula ditentukan berdasarkan jumlah yang lebih tinggi antara nilai saksama tolak kos jualan atau nilai dalam penggunaan. Pengiraan menggunakan unjuran aliran tunai berdasarkan bajet kewangan dan anggaran yang diluluskan oleh pengurusan yang meliputi tempoh unjuran yang dinyatakan di bawah.

Aliran tunai melangkaui tempoh yang dinyatakan diekstrapolasi menggunakan anggaran kadar pertumbuhan yang dinyatakan di bawah. Kadar pertumbuhan adalah konsisten dengan jangkaan yang dimasukkan dalam laporan industri khusus untuk industri dalam mana CGU beroperasi.

Andaian-andaian berikut adalah andaian utama bagi CGU yang mempunyai jumlah muhibah yang diagihkan:

(i) Ujian rosot nilai yang dilakukan atas jumlah muhibah yang timbul daripada pengambilalihan Kumpulan BIMB Holdings Berhad.

Pengiraan nilai dalam penggunaan menggunakan unjuran aliran tunai didiskaunkan yang disediakan dan diluluskan oleh pihak pengurusan, meliputi tempoh 5 tahun. Andaian utama lain untuk pengiraan nilai dalam penggunaan adalah seperti berikut:

- Pertumbuhan saiz perniagaan dijangka konsisten dengan kadar pertumbuhan prestasi entiti yang terdahulu antara 10.0% hingga 15.0% setahun;
- Kadar diskaun yang digunakan adalah dianggarkan 7.96% setahun, mencerminkan industri perbankan di Malaysia; dan
- Kadar pertumbuhan nilai terminal sebanyak 1% disebabkan oleh kedudukannya sebagai bank yang bereputasi dalam industri perbankan di Malaysia.

Semakan yang dilakukan Kumpulan merangkumi penilaian terhadap kesan perubahan dari andaian-andaian yang digunakan. Berdasarkan analisis kepekaan yang dilakukan, perubahan munasabah terhadap andaian-andaian utama yang digunakan bagi kes asas tidak akan mengakibatkan jumlah dibawa CGU melebihi jumlah boleh diperoleh semula.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

31. Aset tak ketara (samb.)

Perincian berkaitan aset tak ketara Kumpulan adalah seperti berikut: (samb.)

(c) Ujian rosot nilai bagi jumlah muhibah (samb.)

(ii) Ujian rosot nilai yang dilakukan atas jumlah muhibah yang timbul daripada pengambilalihan Kumpulan TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.

Pengiraan nilai dalam penggunaan menggunakan unjuran aliran tunai didiskaunkan yang disediakan dan diluluskan oleh pihak pengurusan, meliputi tempoh 5 tahun. Andaian utama lain yang digunakan untuk pengiraan nilai dalam penggunaan adalah seperti berikut:

Tempoh unjuran	2019 - 2023
Harga jualan minyak sawit mentah (MSM)	RM2,300 / tan metrik
Kadar diskaun	7.90%
Kadar pertumbuhan nilai terminal	1.00%

Muhibah berjumlah RM133.7 juta telah dirosot nilai kerana pelupusan syarikat-syarikat subsidiari yang dirancang dijangka tidak dapat mengembalikan semula jumlah muhibah yang diiktiraf oleh Kumpulan.

(iii) Ujian rosot nilai yang dilakukan terhadap jumlah muhibah yang timbul daripada pengambilalihan Deru Semangat Sdn. Bhd.

Pengiraan nilai dalam penggunaan yang menggunakan unjuran aliran tunai didiskaunkan yang disediakan dan diluluskan oleh pihak pengurusan, meliputi tempoh 7 tahun yang mencerminkan tempoh yang diperlukan untuk memulakan penanaman pokok kelapa sawit di kawasan baru.

Andaian utama yang digunakan bagi ujian rosot nilai adalah seperti berikut:

Tempoh unjuran	2019 - 2025
Harga jualan minyak sawit mentah (MSM)	RM2,300 / tan metrik
Kadar diskaun	7.90%
Kadar pertumbuhan nilai terminal	1.00%

Berdasarkan ujian rosot nilai yang telah dibuat, jumlah muhibah bagi Deru Semangat Sdn. Bhd. sebanyak RM78.4 juta telah dirosot nilai.

(iv) Ujian rosot nilai yang dilakukan terhadap jumlah muhibah yang timbul daripada pengambilalihan Hydroflow Sdn. Bhd., Bumi Suria Ventures Sdn. Bhd dan Maju Warisanmas Sdn. Bhd.

Pada tahun kewangan semasa, Kumpulan telah melantik firma jurunilai untuk membuat penilaian terhadap CGU yang mengandungi jumlah muhibah untuk tujuan pelupusan. Berdasarkan penilaian yang dilakukan oleh jurunilai, Kumpulan telah mengiktiraf kerugian rosot nilai sebanyak RM63,504,000 kerana jumlah dibawa bagi muhibah adalah lebih tinggi daripada nilai saksama tolak kos jualan sepertimana laporan penilaian.

Nilai saksama tolak kos jualan adalah berdasarkan anggaran pengurusan yang mengambil kira anggaran nilai jualan semula yang ditentukan oleh jurunilai profesional bebas, yang mempunyai kelayakan profesional yang diiktiraf dan berpengalaman terkini dengan lokasi dan kategori aset yang dinilai. Nilai saksama tolak kos jualan adalah pengukuran nilai saksama Tahap 3. Lihat nota 45 untuk butiran terperinci kerugian rosot nilai.

Bagi tujuan ujian rosot nilai, jumlah muhibah dibahagikan kepada syarikat-syarikat subsidiari yang mewakili CGU dalam Kumpulan di mana muhibah dipantau untuk tujuan pengurusan dalaman. CGU terlibat adalah berkaitan dengan segmen perladangan. Kumpulan telah mengambil langkah-langkah yang sewajarnya dalam membuat keputusan penting untuk menilai jumlah yang boleh diperolehi semula bagi CGU dengan menggunakan model nilai saksama tolak kos jualan.

Ujian rosot nilai untuk unit penjanaan tunai yang mengandungi muhibah pada tahun-tahun terdahulu

Nilai saksama tolak kos jualan CGU ditentukan dengan menilai saksama aset asas, di mana kebanyakannya adalah perladangan. Nilai saksama perladangan adalah berdasarkan anggaran pengurusan yang mengambil kira anggaran nilai jualan semula yang ditentukan oleh jurunilai profesional bebas, yang mempunyai kelayakan profesional yang diiktiraf dan pengalaman terkini dengan lokasi dan ladang yang dinilai. Nilai saksama tolak kos jualan adalah pengukuran nilai saksama Tahap 3.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

31. Aset tidak ketara (samb.)

(c) Ujian rosot nilai bagi jumlah muhibah (samb.)

(iv) Ujian rosot nilai yang dilakukan terhadap jumlah muhibah yang timbul daripada pengambilalihan Hydroflow Sdn. Bhd., Bumi Suria Ventures Sdn. Bhd dan Maju Warisanmas Sdn. Bhd. (samb.)

Maklumat berikut menunjukkan teknik penilaian yang digunakan dalam menentukan nilai saksama tolak kos jualan pada Tahap 3, serta input utama yang tidak dapat diperhatikan yang digunakan dalam model penilaian.

31.12.2017 / 1.1.2017

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan

- Aliran tunai didiskaunkan: Kaedah penilaian mengambil kira nilai semasa aliran tunai bersih yang akan dijana daripada CGU, dengan mengambil kira jangkaan unjuran hasil buah tandan segar (FFB), harga jualan FFB, kos penjagaan dan penyelenggaraan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaun menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

Input utama yang tidak dapat diperhatikan

- Jangkaan unjuran hasil FFB (31.12.2017: 13.2mt/ha -30mt/ha, 1.1.2017: 13mt/ha – 30mt/ha)
- Harga jualan FFB (31.12.2017: RM500/mt, 1.1.2017: RM350/mt – RM500/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (31.12.2017: RM1,525/ha – RM3,725/ha, 1.1.2017: RM1,525/ha – RM3,860/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai berkaitan tanaman penghasil (31.12.2017: 9% - 9.5%, 1.1.2017: 9% - 9.5%)
- Nilai tanah perladangan (31.12.2017: RM18,100/ha – RM35,000/ha, 1.1.2017: RM34,900/ha – RM35,000/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai berkaitan nilai tanah perladangan (31.12.2017: 4.25%, 1.1.2017: 4.25%)

Jumlah-jumlah yang diberikan bagi andaian-andaian utama mewakili penilaian pengurusan mengenai trend masa hadapan dalam industri kelapa sawit dan berdasarkan kepada sumber luaran dan sumber dalaman (data sejarah).

Jumlah boleh diperoleh semula bagi CGU adalah berdasarkan nilai saksama tolak kos jualan. Tiada kerugian rosot nilai bagi muhibah yang diiktiraf pada tahun terdahulu berdasarkan ujian rosot nilai yang dibuat.

Analisis kepekaan

- Penurunan hasil FFB sehektar sebanyak 5% akan mengakibatkan kerugian rosot nilai sebanyak RM19,214,000 (1.1.2017: RM22,510,000).
- Penurunan harga FFB sebanyak 5% akan mengakibatkan kerugian rosot nilai sebanyak RM28,561,000 (1.1.2017: RM27,645,000).
- Peningkatan kos penjagaan dan penyelenggaraan sebanyak 10% akan mengakibatkan kerugian rosot nilai sebanyak RM14,429,000 (1.1.2017: RM12,638,000).
- Pengurangan nilai tanah perladangan sebanyak 10% akan mengakibatkan kerugian rosot nilai sebanyak RM8,326,000 (1.1.2017: RM7,349,000).
- Peningkatan kadar diskaun sebanyak 1% akan mengakibatkan kerugian rosot nilai sebanyak RM20,276,000 (1.1.2017: RM21,083,000).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

32. Kumpulan wang simpanan pendeposit

	Kumpulan / TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari	73,522,431	67,704,394	62,547,762
Simpanan pada tahun semasa	19,603,101	19,257,563	18,200,953
<i>Tolak</i> : Pengeluaran pada tahun semasa	(18,636,546)	(16,763,267)	(15,915,143)
	74,488,986	70,198,690	64,833,572
Hibah pendeposit bagi tahun semasa	922,959	3,323,741	2,870,822
Pada 31 Disember	75,411,945	73,522,431	67,704,394

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018, **TH** telah mengumumkan hibah tahunan pada kadar 1.25% (2017: 4.50% hibah tahunan dan 1.75% hibah haji). Hibah tahunan ini dibayar kepada semua pendeposit aktif manakala hibah haji diberi kepada pendeposit yang belum menunaikan haji dengan purata baki minimum bulanan dihadkan kepada RM9,980 yang bersamaan dengan Bayaran Haji bagi tahun 2017.

33. Deposit daripada pelanggan perbankan

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Deposit simpanan			
Wadiah	4,410,537	4,138,519	4,131,604
Deposit permintaan			
Wadiah	10,644,574	11,297,399	9,928,598
Deposit bertempoh			
Deposit Pelaburan Khas			
<i>Mudharabah</i>	6,252	6,182	27,711
Deposit Pelaburan Am			
<i>Mudharabah</i>	287,013	322,388	394,472
Deposit bertempoh-i			
<i>Tawarruq</i>	29,095,534	24,441,283	27,833,428
Sijil Hutang Islam Boleh Niaga (NIDC)	2,056,603	3,561,059	968,761
	31,445,402	28,330,912	29,224,372
Simpanan lain	93,604	102,894	106,528
	46,594,117	43,869,724	43,391,102

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

34. Akaun pelaburan pelanggan perbankan

	31.12.2018	Kumpulan 31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Akaun pelaburan Mudharabah tidak terhad			
Pembiayaan perumahan	2,594,846	1,994,491	1,516,844
Akaun pelaburan Wakalah tidak terhad			
Pembiayaan perumahan	1,221,678	987,692	1,051,279
Pembiayaan peribadi	1,221,129	987,161	1,005,748
	5,037,653	3,969,344	3,573,871

35. Deposit dan simpanan bank dan institusi kewangan lain

	31.12.2018	Kumpulan 31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Bank-bank Islam berlesen	-	-	30,000

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

36. Liabiliti lain

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pemiutang perniagaan			
Pemiutang perniagaan	241,286	228,951	232,408
Deposit diterima	49,289	46,529	41,494
Wang tahanan	10,507	4,072	512
Liabiliti kontrak	15,823	31,084	72,636
Jumlah hutang kepada pelanggan kontrak (Nota 36 (a))	-	8,212	222,725
Bil dan penerimaan belum bayar	41,114	420,258	46,278
	358,019	739,106	616,053
Pemiutang lain			
Pelbagai pemiutang dan akruan	1,652,925	1,628,622	1,048,383
Jumlah hutang kepada entiti usahasama	42,325	44,370	41,319
Jumlah hutang kepada syarikat bersekutu	1,296	-	-
Baki kredit akaun klien dan peniaga	32,089	47,048	63,205
	1,728,635	1,720,040	1,152,907
	2,086,654	2,459,146	1,768,960

	TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pemiutang perniagaan			
Pemiutang perniagaan	-	21,864	10,315
Deposit diterima	49,289	46,529	41,494
Wang tahanan	10,507	4,072	512
	59,796	72,465	52,321
Pemiutang lain			
Pelbagai pemiutang dan akruan	293,768	315,692	221,136
	293,768	315,692	221,136
	353,564	388,157	273,457

Pemiutang perniagaan dan lain-lain tidak dikenakan faedah keuntungan dan terma kredit perniagaan yang lazim yang diberi kepada Kumpulan adalah antara 1 bulan hingga 3 bulan (2017: 1 bulan hingga 3 bulan).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

36. Liabiliti lain

Nota 36 (a) - Kerja pembinaan dalam pelaksanaan

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Kos terkumpul yang ditanggung sehingga kini	1,131,996	1,094,363	899,687
Keuntungan diagihkan	50,159	65,318	45,481
	1,182,155	1,159,681	945,168
Bil kemajuan	(1,182,155)	(1,167,893)	(1,167,893)
	-	(8,212)	(222,725)
Jumlah hutang daripada pelanggan kontrak	-	3,266	3,149
Jumlah hutang kepada pelanggan kontrak	-	(11,478)	(225,874)
	-	(8,212)	(222,725)
Tambahan kepada kos terkumpul yang ditanggung pada tahun semasa adalah termasuk:			
Sewa hartanah	1,437	1,272	1,675

37. Tanggungan rekursa bagi pembiayaan yang dijual kepada Cagamas

Tanggungan rekursa bagi pembiayaan yang dijual kepada Cagamas merupakan akaun pembiayaan perumahan yang dijual kepada Cagamas dengan rekursa. Di bawah perjanjian itu, Bank Islam ("Bank") mengaku janji untuk mentadbir pembiayaan bagi pihak Cagamas dan untuk membeli semula sebarang pembiayaan yang dianggap cacat berdasarkan kriteria kehematan yang telah ditetapkan dan dipersetujui dengan rekursa terhadap Bank. Transaksi pembiayaan ini dan obligasi untuk membeli balik pembiayaan ditunjukkan sebagai liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti takaful

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Liabiliti kontrak takaful			
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	633,725	545,134	582,184
Peruntukan bagi caruman yang tidak diperoleh	376,971	341,975	316,569
Dana ahli	6,062,086	5,771,566	5,497,622
	7,072,782	6,658,675	6,396,375
Pemiutang takaful			
Hutang kepada syarikat takaful semula	91,806	86,409	65,610
Hutang kepada perantara/ahli	22,461	20,574	17,801
	114,267	106,983	83,411
Rizab perbelanjaan	251,806	196,655	159,310
	7,438,855	6,962,313	6,639,096

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti takaful (samb.)

Liabiliti kontrak takaful

(i) Peruntukan bagi tuntutan tertunggak

Peruntukan bagi tuntutan tertunggak dan pergerakannya dianalisis selanjutnya seperti berikut:

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2018			
Takaful keluarga			
Peruntukan bagi tuntutan yang dilaporkan oleh ahli	27,361	(4,027)	23,334
Peruntukan bagi IBNR*	138,380	(34,477)	103,903
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	165,741	(38,504)	127,237
 Takaful am			
Peruntukan bagi tuntutan yang dilaporkan oleh ahli	267,294	(165,838)	101,456
Peruntukan bagi IBNR*	200,690	(92,192)	108,498
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	467,984	(258,030)	209,954
 Jumlah			
Peruntukan bagi tuntutan yang dilaporkan oleh ahli	294,655	(169,865)	124,790
Peruntukan bagi IBNR*	339,070	(126,669)	212,401
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	633,725	(296,534)	337,191

Nota 20

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti takaful (samb.)

Liabiliti kontrak takaful (samb.)

(i) Peruntukan bagi tuntutan tertunggak (samb.)

Peruntukan bagi tuntutan tertunggak dan pergerakannya dianalisis selanjutnya seperti berikut: (samb.)

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2017			
Takaful keluarga			
Peruntukan bagi tuntutan yang dilaporkan oleh ahli	28,171	(4,664)	23,507
Peruntukan bagi IBNR*	119,775	(27,311)	92,464
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	147,946	(31,975)	115,971
Takaful am			
Peruntukan bagi tuntutan yang dilaporkan oleh ahli	224,950	(139,243)	85,707
Peruntukan bagi IBNR*	172,238	(83,586)	88,652
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	397,188	(222,829)	174,359
Jumlah			
Peruntukan bagi tuntutan yang dilaporkan oleh ahli	253,121	(143,907)	109,214
Peruntukan bagi IBNR*	292,013	(110,897)	181,116
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	545,134	(254,804)	290,330
Nota 20			

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti Takaful (samb.)

Liabiliti kontrak takaful (samb.)

(i) Peruntukan bagi tuntutan tertunggak (samb.)

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
1.1.2017			
Takaful keluarga			
Peruntukan bagi tuntutan yang dilaporkan oleh ahli	24,435	(2,292)	22,143
Peruntukan bagi IBNR*	150,654	(21,178)	129,476
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	175,089	(23,470)	151,619
 Takaful am			
Peruntukan bagi tuntutan yang dilaporkan oleh ahli	234,840	(148,013)	86,827
Peruntukan bagi IBNR*	172,255	(89,943)	82,312
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	407,095	(237,956)	169,139
 Jumlah			
Peruntukan bagi tuntutan yang dilaporkan oleh ahli	259,275	(150,305)	108,970
Peruntukan bagi IBNR*	322,909	(111,121)	211,788
Peruntukan bagi tuntutan tertunggak	582,184	(261,426)	320,758
		<i>Nota 20</i>	

* Ditanggung tetapi tidak dilaporkan (IBNR)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti Takaful (samb.)

Liabiliti kontrak takaful (samb.)

(i) Peruntukan bagi tuntutan tertunggak (samb.)

Pergerakan peruntukan bagi tuntutan tertunggak adalah seperti berikut:

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari 2017	582,184	(261,426)	320,758
Tuntutan diterima pada tahun semasa	1,011,841	(160,964)	850,877
Pelarasan kepada tuntutan yang ditanggung bagi kemalangan pada tahun-tahun terdahulu	(10,176)	2,108	(8,068)
Tuntutan dibayar pada tahun semasa	(1,005,307)	163,996	(841,311)
(Pengurangan)/Peningkatan IBNR	(30,969)	323	(30,646)
Pelupusan syarikat subsidiari	(1,729)	861	(868)
Kesan perubahan dalam kadar pertukaran	(710)	298	(412)
Pada 31 Disember 2017/ 1 Januari 2018	545,134	(254,804)	290,330
Tuntutan diterima pada tahun semasa	1,149,261	(182,935)	966,326
Pelarasan kepada tuntutan yang ditanggung bagi kemalangan pada tahun-tahun terdahulu	4,953	(3,287)	1,666
Tuntutan dibayar pada tahun semasa	(1,112,580)	160,215	(952,365)
Peningkatan/(Pengurangan) IBNR	47,085	(15,806)	31,279
Pengambilalihan perniagaan takaful am	39	-	39
Kesan perubahan dalam kadar pertukaran	(167)	83	(84)
Pada 31 Disember 2018	633,725	(296,534)	337,191

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti takaful (samb.)

Liabiliti kontrak takaful (samb.)

(ii) Peruntukan bagi caruman yang tidak diperoleh

Peruntukan bagi caruman yang tidak diperoleh dan pergerakannya dianalisis selanjutnya seperti berikut:

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari 2017	316,569	(62,969)	253,600
Caruman dimeterai pada tahun semasa	587,542	(250,490)	337,052
Caruman diperoleh pada tahun semasa	(554,442)	241,398	(313,044)
Pelupusan syarikat subsidiari	(6,886)	603	(6,283)
Kesan perubahan dalam kadar pertukaran	(808)	150	(658)
Pada 31 Disember 2017/ 1 Januari 2018	341,975	(71,308)	270,667
Caruman dimeterai pada tahun semasa	709,334	(267,964)	441,370
Caruman diperoleh pada tahun semasa	(685,807)	262,388	(423,419)
Pengambilalihan perniagaan takaful am	11,469	-	11,469
Pada 31 Disember 2018	376,971	(76,884)	300,087

(iii) Dana ahli

Baki dana ahli pada akhir tempoh pelaporan terdiri daripada yang berikut:

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2018			
Liabiliti aktuari	5,020,886	(163,719)	4,857,167
Lebihan tidak diagihkan/Lebihan terkumpul	822,801	-	822,801
Rizab nilai saksama	29,778	-	29,778
Nilai aset bersih diatribut kepada pemegang unit	188,621	-	188,621
	6,062,086	(163,719)	5,898,367

Nota 20

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti takaful (samb.)

Liabiliti kontrak takaful (samb.)

(iii) Dana ahli (samb.)

Baki dana ahli pada akhir tempoh pelaporan terdiri daripada yang berikut: (samb.)

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2017			
Liabiliti aktuari	4,755,894	(179,484)	4,576,410
Lebihan tidak diagihkan/Lebihan terkumpul	962,329	-	962,329
Rizab nilai saksama bagi aset tersedia untuk dijual	(27,468)	-	(27,468)
Rizab tukaran asing	(1,565)	-	(1,565)
Nilai aset bersih diatribut kepada pemegang unit	82,376	-	82,376
	5,771,566	(179,484)	5,592,082
	Nota 20		

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
1.1.2017			
Liabiliti aktuari	4,389,596	(144,096)	4,245,500
Lebihan tidak diagihkan/Lebihan terkumpul	954,378	-	954,378
Rizab nilai saksama bagi aset tersedia untuk dijual	(54,684)	-	(54,684)
Rizab tukaran asing	(872)	-	(872)
Nilai aset bersih diatribut kepada pemegang unit	209,204	-	209,204
	5,497,622	(144,096)	5,353,526
	Nota 20		

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti takaful (samb.)

Liabiliti kontrak takaful (samb.)

(iii) Dana ahli (samb.)

Pergerakan baki dana ahli pada tahun semasa adalah seperti berikut:

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2018			
Pada 1 Januari 2018	5,771,566	(179,484)	5,592,082
Pelarasan kesan menerima pakai MFRS 9	1,672	-	1,672
Pada 1 Januari 2018 (Dinyatakan semula)	5,773,238	(179,484)	5,593,754
Caruman bersih diperoleh	2,031,898	(90,408)	1,941,490
Pendapatan pelaburan	280,234	-	280,234
Keuntungan realis	1,917	-	1,917
Kerugian nilai saksama	(73,883)	-	(73,883)
Pendapatan operasi lain	5,712	-	5,712
Manfaat dan tuntutan bersih	(1,073,609)	65,768	(1,007,841)
Yuran bersih ditolak	(771,918)	-	(771,918)
Perbelanjaan operasi lain	(50)	-	(50)
Keuntungan dibayar kepada ahli	(23,698)	-	(23,698)
(Pengurangan)/Peningkatan liabiliti aktuari	(15,688)	14,878	(810)
Keuntungan diatribut kepada Pengendali Takaful	(79,028)	24,641	(54,387)
Lebih bayaran dipindahkan kepada ahli	(7,634)	-	(7,634)
Perubahan bersih nilai saksama bagi instrumen hutang yang diukur pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain	43,984	-	43,984
Cukai pegangan	(9,602)	-	(9,602)
Kesan perubahan dalam kadar pertukaran	(19,787)	886	(18,901)
Pada 31 Disember 2018	6,062,086	(163,719)	5,898,367

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti takaful (samb.)

Liabiliti kontrak takaful (samb.)

(iii) Dana ahli (samb.)

Pergerakan baki dana ahli pada tahun semasa adalah seperti berikut: (samb.)

	Kumpulan		
	Jumlah kasar	Takaful semula	Jumlah bersih
	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2017			
Pada 1 Januari 2017	5,497,622	(144,096)	5,353,526
Pelarasan kesan menerima pakai MFRS 9	-	-	-
Pada 1 Januari 2017 (Dinyatakan semula)	5,497,622	(144,096)	5,353,526
Caruman bersih diperoleh	1,577,342	(56,178)	1,521,164
Pendapatan pelaburan	271,303	-	271,303
Keuntungan realis	21,412	-	21,412
Kerugian nilai saksama	(1,698)	-	(1,698)
Pendapatan operasi lain	2,510	-	2,510
Manfaat dan tuntutan bersih	(882,504)	64,009	(818,495)
Yuran bersih ditolak	(549,235)	-	(549,235)
Perbelanjaan operasi lain	(13,206)	-	(13,206)
Keuntungan dibayar kepada ahli	(29,449)	-	(29,449)
Peningkatan/(Pengurangan) liabiliti aktuari	18,878	(37,319)	(18,441)
Keuntungan diatribut kepada Pengendali Takaful	(74,841)	(7,831)	(82,672)
Lebih bayaran dipindahkan kepada ahli	(12,535)	-	(12,535)
Perubahan rizab nilai saksama aset tersedia untuk dijual	27,216	-	27,216
Cukai pegangan	(25,924)	-	(25,924)
Pelupusan syarikat subsidiari	(6,737)	-	(6,737)
Kesan perubahan dalam kadar pertukaran	(48,588)	1,931	(46,657)
Pada 31 Disember 2017	5,771,566	(179,484)	5,592,082

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

38. Liabiliti takaful (samb.)

Rizab Perbelanjaan

Pergerakan rizab perbelanjaan adalah seperti berikut:

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari	196,655	159,310	142,258
Peruntukan tahun semasa, bersih	52,260	37,897	16,676
Pengambilalihan perniagaan takaful am	3,077	-	-
Kesan perubahan dalam kadar pertukaran	(186)	(552)	376
Pada 31 Disember	251,806	196,655	159,310

39. Geran Kerajaan

	Kumpulan / TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Dana pembangunan	9,353	9,664	9,975
<i>Tolak:</i> Pelunasan tahun semasa kepada untung atau rugi	(9,353)	(311)	(311)
	-	9,353	9,664

Dana pembangunan merupakan pemberian geran daripada Kerajaan untuk pembinaan Kompleks Jemaah Haji di Bayan Lepas, Pulau Pinang dan di Kota Kinabalu, Sabah. Pelunasan dana pembangunan telah diiktiraf sepenuhnya pada tahun kewangan semasa susulan pemindahan kompleks-kompleks ini kepada Urusharta Jamaah Sdn. Bhd. menurut Pelan Penstrukturan Semula seperti dinyatakan dalam Nota 57.

40. Pajakan kewangan

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Bayaran balik dalam tempoh:			
Kurang daripada satu tahun	754	3,170	6,217
Antara satu hingga lima tahun	-	754	4,019
	754	3,924	10,236

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

40. Pajakan kewangan (samb.)

Jumlah pajakan kewangan yang perlu dibayar adalah seperti berikut:

	Bayaran pajakan minimum masa hadapan RM'000	Kos pembiayaan RM'000	Prinsipal RM'000
31.12.2018			
Kurang daripada satu tahun	828	74	754
Antara satu hingga lima tahun	-	-	-
	828	74	754
31.12.2017			
Kurang daripada satu tahun	3,477	307	3,170
Antara satu hingga lima tahun	828	74	754
	4,305	381	3,924
1.1.2017			
Kurang daripada satu tahun	6,799	582	6,217
Antara satu hingga lima tahun	4,406	387	4,019
	11,205	969	10,236

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

41. Pinjaman

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Jangka pendek:			
<i>Bercagar</i>			
Pinjaman bertempoh <i>Flexi-i</i>	13,715	17,000	13,000
Pinjaman bertempoh <i>Ijarah-i</i>	-	-	7,680
Pinjaman bertempoh Komoditi Murabahah-i	30,000	27,000	4,800
Pinjaman bertempoh	366,833	376,107	-
Pinjaman jangka pendek	-	161,028	177,314
<i>Tidak bercagar</i>			
Overdraf bank	7,602	5,933	4,384
Kredit pusingan	71,214	16,000	21,900
Pinjaman perdagangan Islam-i	11,544	3,857	17,671
Pindahan kepada liabiliti berkaitan kumpulan aset untuk pelupusan dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual	(13,715)	-	-
	487,193	606,925	246,749
Jangka panjang:			
<i>Bercagar</i>			
Pinjaman bertempoh <i>Flexi-i</i>	-	13,715	30,715
Pinjaman bertempoh Komoditi Murabahah-i	268,431	256,656	73,693
Pinjaman Murabahah	430,952	1,205,753	1,218,576
Pinjaman bertempoh	204,644	274,498	376,107
<i>Tidak bercagar</i>			
Pinjaman bertempoh	36,079	30,812	20,966
Sukuk Murabahah Disubordinat	1,157,395	855,232	523,622
	2,097,501	2,636,666	2,243,679
	2,584,694	3,243,591	2,490,428

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

41. Pinjaman (samb.)

Tempoh pembayaran balik pinjaman adalah seperti berikut:

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Dalam tempoh satu tahun	546,622	606,925	246,749
Antara satu hingga lima tahun	709,631	1,750,622	1,699,091
Lebih daripada lima tahun	1,328,441	886,044	544,588
	2,584,694	3,243,591	2,490,428

Perincian bagi setiap jenis pinjaman adalah seperti berikut:

Pinjaman bertempoh Flexi-i

Pinjaman bertempoh *Flexi-i* yang diperoleh oleh syarikat subsidiari Kumpulan, TH Pelita Meludam Sdn. Bhd., adalah bercagar atas tanah milik pajak dengan jumlah dibawa sebanyak RM10,761,000 (31.12.2017: RM10,990,000; 1.1.2017: RM11,219,000).

Syarat-syarat penting perjanjian

Kemudahan pinjaman bertempoh Islam adalah tertakluk kepada pematuhan syarat-syarat penting perjanjian berikut:

- (a) tidak memberi apa-apa pinjaman atau jaminan kepada mana-mana pihak kecuali bagi kredit perdagangan biasa atau jaminan perdagangan dalam urus niaga biasa perniagaan tersebut;
- (b) tidak menanggung, mengambil atau membenarkan wujud sebarang hutang atau pinjaman kecuali:
  - (i) yang telah dimaklumkan secara bertulis dan dipersetujui oleh pembiaya;
  - (ii) keberhutangan tidak bercagar yang ditanggung dalam urus niaga biasa perniagaan peminjam; dan
  - (iii) pendahuluan dari syarikat yang berkaitan dengan kemudahan tersebut.
- (c) tidak mewujudkan atau membenarkan untuk mengekalkan apa-apa kepentingan sekuriti ke atas mana-mana aset, perniagaan atau pengusahaannya kecuali hak yang timbul daripada penguatkuasaan undang-undang dan dalam urus niaga biasa perniagaan yang pada pendapat pembiaya adalah tidak material;
- (d) tidak menguatkuasakan atau membenarkan apa-apa bentuk penggabungan, penyusunan semula, penyatuan, pencantuman atau pengurangan modal saham kecuali bagi mana-mana penggabungan, penyusunan semula, penyatuan atau penggabungan dalam kumpulan syarikat, di mana Lembaga Tabung Haji kekal sebagai pemegang saham yang mengawal subsidiari;
- (e) tidak menjual atau menyewakan semua atau sebahagian besar aset atau pengusahaannya kecuali yang berkaitan dengan urus niaga biasa perniagaan, mengikut terma komersil biasa dan dilakukan secara urus niaga telus;
- (f) tidak mengisytihar atau membayar apa-apa dividen tanpa kebenaran terlebih dahulu daripada Bank;
- (g) tidak menyertai perkongsian keuntungan atau urus niaga yang serupa di mana pendapatan atau keuntungan syarikat subsidiari dikongsi dengan mana-mana pihak atau syarikat lain melainkan urus niaga itu dibuat dalam urus niaga biasa perniagaan, mengikut terma komersil biasa dan dilakukan secara urus niaga telus;

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

41. Pinjaman (samb.)

Pinjaman bertempoh Flexi-i (samb.)

Syarat-syarat penting perjanjian (samb.)

- (h) tidak membenarkan apa-apa pencairan pemegangan saham langsung atau tidak langsung Lembaga Tabung Haji ke atas peminjam sehingga ia kurang daripada 51%; dan
- (i) tidak menyerahkan, memindahkan, mewakillkan, melepaskan atau melupuskan mana-mana hak dan kepentingannya di bawah projek yang akan mempunyai kesan buruk yang ketara (seperti yang diputuskan oleh pembiaya sebagai munasabah) mengenai keupayaan peminjam untuk melaksanakan kewajipannya.

Pinjaman bertempoh Ijarah-i

Kemudahan pinjaman bertempoh Ijarah-i, yang diperoleh oleh syarikat-syarikat subsidiari Kumpulan, TH PELITA Gedong Sdn. Bhd. dan TH PELITA Sadong Sdn. Bhd. telah dicagarkan ke atas tanah milik pajak dengan jumlah dibawa sebanyak RM4,234,000 pada 31 Disember 2017 dan RM4,336,000 pada 1 Januari 2017. Pinjaman tersebut telah dibayar sepenuhnya sebelum akhir tahun kewangan terdahulu.

Pinjaman bertempoh Komoditi Murabahah-i (I)

Kemudahan pinjaman bertempoh Komoditi Murabahah-i (I), yang diperoleh oleh syarikat subsidiari Kumpulan, THP Saribas Sdn. Bhd. telah dicagarkan ke atas tanah pajakan dengan jumlah dibawa sebanyak RM7,842,000 (31.12.2017: RM8,009,000; 1.1.2017: RM8,176,000).

Syarat-syarat penting perjanjian

Kemudahan pinjaman bertempoh Komoditi Murabahah-i adalah tertakluk kepada pematuhan syarat-syarat penting perjanjian seperti berikut:

- (a) tidak memberi apa-apa pembiayaan, pinjaman, pendahuluan, memberi jaminan atau menjamin mana-mana pihak kecuali kredit perdagangan biasa atau jaminan perdagangan dalam urus niaga biasa perniagaan;
- (b) tidak menanggung, mengambil atau membenarkan wujud sebarang hutang, pinjaman atau pembiayaan di bawah prinsip perbankan Islam kecuali yang telah dimaklumkan secara bertulis dan dipersetujui oleh bank dan hutang tidak bercagar yang ditanggung adalah berkaitan dengan urus niaga biasa perniagaan syarikat subsidiari tersebut;
- (c) tidak memberi apa-apa pembiayaan, pinjaman, pendahuluan, memberi jaminan atau menjamin mana-mana pihak kecuali bagi kredit perdagangan biasa atau jaminan perdagangan dalam urus niaga biasa perniagaan;
- (d) tidak mewujudkan atau membenarkan untuk mengekalkan apa-apa kepentingan sekuriti ke atas mana-mana aset, perniagaan atau pengusahaannya (kecuali hak yang timbul daripada penguatkuasaan undang-undang dan dalam urus niaga biasa perniagaan yang pada pendapat pembiaya adalah tidak ketara);
- (e) tidak menguatkuasakan atau membenarkan apa-apa bentuk penggabungan, penyusunan semula, penyatuan, pencantuman atau pengurangan modal saham atau sebaliknya meluluskan atau membenarkan apa-apa pertukaran pegangan atau kawalan;
- (f) tidak melupuskan atau menyewakan semua atau sebahagian besar aset atau pengusahaannya kecuali dalam urus niaga biasa perniagaan, berdasarkan terma komersial biasa dan dilakukan secara urus niaga telus;
- (g) tidak mengisytiharkan apa-apa dividen yang melebihi sepuluh peratus (10%) modal berbayarnya atau apa-apa jumlah yang melebihi lima puluh peratus (50%) daripada pendapatan bersih tahunan selepas cukai atau apa-apa tahap lain sebagaimana yang ditetapkan oleh pembiaya, dengan syarat bahawa apa-apa pengisytiharan dividen yang dibenarkan boleh dibuat hanya jika semua obligasi pembayaran subsidiari adalah obligasi semasa;
- (h) tidak menyertai apa-apa perkongsian keuntungan atau urusan lain yang serupa di mana pendapatan atau keuntungan syarikat subsidiari dikongsi dengan mana-mana pihak/syarikat lain melainkan jika urusan tersebut adalah urus niaga biasa perniagaan mengikut terma komersial biasa dan dilakukan secara urus niaga telus, atau memeterai apa-apa perjanjian pengurusan di mana perniagaannya diuruskan oleh pihak ketiga;

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

41. Pinjaman (samb.)

Pinjaman bertempoh Komoditi Murabahah-i (I) (samb.)

Syarat-syarat penting perjanjian (samb.)

- (i) tidak mengurangkan atau mengubah modal saham subsidiari yang diluluskan atau diterbitkan atau mengubah strukturnya atau hak yang berkaitan dengannya; dan
- (j) tidak melanggar apa-apa syarat lain sebagaimana yang ditetapkan oleh bank dalam dokumen pembiayaan.

Pinjaman bertempoh Komoditi Murabahah-i (II)

Kemudahan pinjaman bertempoh Komoditi Murabahah-i (II) telah diperoleh oleh syarikat subsidiari Kumpulan, PT Persada Kencana Prima dan tertakluk kepada pematuhan syarat-syarat penting perjanjian seperti berikut:

Syarat-syarat penting perjanjian

- (a) Subsidiari hendaklah mengekalkan Nisbah Perlindungan Perkhidmatan Kewangan ("FSCR") sekurang-kurangnya 1.25 kali sepanjang tempoh kemudahan diberikan;
- (b) TH Plantations Berhad ("THPB") akan kekal sebagai syarikat induk bagi syarikat subsidiari sama ada secara langsung atau tidak langsung dengan pegangan efektif tidak kurang daripada 93%;
- (c) THPB akan kekal sebagai syarikat subsidiari kepada Lembaga Tabung Haji;
- (d) Syarikat subsidiari akan menggunakan kemudahan tersebut hanya untuk tujuan yang dibenarkan;
- (e) Subordinasi kesemua pendahuluan sedia ada daripada pemegang saham subsidiari/pengarah/syarikat-syarikat berkaitan tidak kurang daripada 40% dari Kos Perladangan sebanyak USD16,740,000;
- (f) Syarikat subsidiari tidak boleh tanpa persetujuan bertulis pembiaya mengambil sebarang pembiayaan/pinjaman tambahan;
- (g) Syarikat subsidiari tidak boleh mengisytihar atau membayar/membayar balik pendahuluan, dividen atau pembayaran kepada pemegang saham (termasuk sebarang kepentingan) atau menebus mana-mana saham keutamaan tanpa menerima kebenaran bertulis daripada pembiaya; dan
- (h) Syarikat subsidiari akan mengusahakan untuk memindahkan dan/atau menyebabkan untuk memindahkan semua hasil/pendapatan/sumbangan ekuiti/hasil takaful/hasil insurans dari cadangan pembangunan kepada Akaun Pendapatan Rupiah dan Akaun Hasil USD.

Kemudahan Pinjaman Murabahah

(i) Kemudahan Pinjaman Murabahah (I)

Kemudahan pinjaman Murabahah (I), yang diperoleh oleh syarikat subsidiari Kumpulan di luar negara, perlu dibayar balik sebelum 24 Januari 2019. Pada 23 Januari 2019, syarikat subsidiari tersebut bersama dengan syarikat induknya memeterai perjanjian pinjaman Murabahah baru dengan sebuah bank lain untuk menyelesaikan sepenuhnya kemudahan pinjaman Murabahah sedia ada.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

41. Pinjaman (samb.)

Kemudahan Pinjaman Murabahah (samb.)

(ii) Kemudahan Pinjaman Murabahah (II)

Kemudahan pinjaman Murabahah (II) yang diperoleh oleh syarikat subsidiari Kumpulan di luar negara adalah untuk tempoh lima tahun. Syarikat subsidiari tersebut telah menandatangani Perjanjian Kepentingan Sekuriti dan Debentur dengan bank, yang memberikan hak undang-undang yang pertama terhadap hartanah. Pendapatan sewa dari pajakan hartanah tersebut mesti dibayar ke dalam akaun bank yang ditetapkan oleh bank pembiaya.

Debentur tersebut menggabungkan caj tetap dan terapung ke atas aset semasa dan akan datang syarikat subsidiari. Sebagai tambahan, syarikat subsidiari telah menyerahkan semua hak, geran hak milik dan manfaat serta kepentingan terhadap hartanah tersebut kepada bank pembiaya sebagai cagaran untuk pinjaman.

Syarat-syarat penting perjanjian

- (a) syarikat subsidiari dan **TH** perlu memastikan bahawa pada setiap masa, nilai ketara bersih syarikat subsidiari kekal positif; dan
- (b) syarikat subsidiari dan **TH** perlu memastikan bahawa Nisbah Perlindungan Keuntungan adalah sekurang-kurangnya 1.25:1 pada setiap tarikh semakan (pada 30 Jun dan 31 Disember). Nisbah Perlindungan Keuntungan dikira sebagai tunai bersih yang tersedia untuk apa-apa amaun yang perlu dibayar di bawah Perjanjian Murabahah Utama, tidak termasuk pelunasan caj kewangan.

Pinjaman Bertempoh Bercagar (I)

Kemudahan pinjaman bertempoh bercagar (I) yang diperoleh oleh syarikat subsidiari TH Properties Sdn. Bhd. ("THPSB"), iaitu THP Enstek Development Sdn. Bhd. (THPED).

Syarat-syarat penting perjanjian

- (a) Kemudahan pembiayaan adalah dijamin oleh jaminan korporat daripada THPSB;
- (b) THPSB perlu memastikan bahawa nilai ketara bersih Kumpulannya kekal positif sepanjang masa;
- (c) THPSB perlu memastikan nisbah perlindungan keuntungan adalah sekurang-kurangnya 1.25-1.5:1 pada setiap suku tahun bermula pada tarikh Perjanjian Murabahah;
- (d) THPED perlu memastikan bahawa nisbah perlindungan perkhidmatan kewangan (FSCR) akan dikekalkan melebihi 1.5 kali dan nisbah baki pinjaman bank dari institusi kewangan kepada nilai ketara bersih dikekalkan di bawah 0.8 kali sepanjang tempoh pinjaman; dan
- (e) THP Wentworth Corporation akan menyalurkan hasil perniagaan ke akaun bank yang ditetapkan oleh kedua-dua entiti.

Pada tahun kewangan semasa, THPSB telah melanggar salah satu syarat perjanjian di mana ia tidak memenuhi syarat untuk mengekalkan FSCR sekurang-kurangnya 1.5 kali. Pelanggaran syarat perjanjian tersebut telah mencetus klausa mungkir silang dan akibatnya, jumlah pinjaman bank sebanyak RM433,649,000 boleh dipanggil untuk pembayaran balik pada bila-bila masa selepas pemberitahuan oleh bank. Oleh itu, bahagian pinjaman jangka panjang yang berjumlah RM346,833,000 telah dikelaskan semula sebagai liabiliti semasa syarikat subsidiari.

Pada 30 Januari 2019, pinjaman tersebut telah dirunding semula di mana:

- (i) syarikat subsidiari dikehendaki menyimpan satu perempat daripada jumlah prinsipal di bank selama 30 hari sebelum tarikh pembayaran prinsipal berikutnya; dan
- (ii) Syarat perjanjian untuk mengekalkan FSCR sekurang-kurangnya 1.5 kali telah dibatalkan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

41. Pinjaman (samb.)

Pinjaman Bertempoh Bercagar (II)

Pinjaman Bertempoh Bercagar (II) adalah berkaitan dengan pinjaman yang diperoleh oleh TH Alam Holdings (L) Inc., sebuah syarikat pemegangan pelaburan dengan syarikat-syarikat subsidiari yang terlibat dalam penyewaan kapal.

Pinjaman ini bercagar dengan hak pertama ke atas kapal-kapal, penyaluran hasil sewaan, polisi insuran ke atas kapal dan pelaburan deposit jangka pendek dengan bank berlesen.

Syarat-syarat penting perjanjian

- (a) mengekalkan nisbah hutang kepada ekuiti tidak melebihi 2.0 kali;
- (b) mengekalkan Nisbah Perlindungan Perkhidmatan Kewangan ("FSCR") pada kadar minimum 1.25 kali;
- (c) mengekalkan Akaun Rizab Perkhidmatan Kewangan ("FSRA") dengan baki minimum sebanyak RM6,000,000; dan
- (d) mengekalkan Akaun Rizab Perkhidmatan Hutang ("DSRA") dengan baki minimum sebanyak RM8,000,000.

Baki pinjaman adalah tertakluk kepada Skim Penyusunan Semula yang Dicadangkan ("Proposed Restructuring Scheme (PRS)") melalui Jawatankuasa Penyusunan Semula Hutang Korporat ("CDRC") yang melibatkan beberapa entiti lain (secara kolektif dirujuk sebagai "Syarikat-syarikat Terjejas"). Pada 30 Mac 2018, syarikat subsidiari telah menerima kelulusan secara prinsip yang diperlukan dari peminjam dan pembiaya masing-masing. PRS adalah tertakluk kepada:

- i) Penganugerahan kontrak;
- ii) Persetujuan para pemegang saham Syarikat-syarikat Terjejas; dan
- iii) Melengkapkan dokumentasi penyelesaian dua hala dalam tempoh 60 hari dari 30 Mac 2018 atau sebarang lanjutan tempoh.

Penstrukturan semula ini melibatkan penyelesaian dua hala antara setiap entiti yang meminjam dan peminjam / pembiaya masing-masing dengan meminda dan memperluaskan terma dan syarat pinjaman / kemudahan sedia ada berdasarkan jangkaan aliran tunai masing-masing.

Pinjaman Bertempoh Tidak Bercagar

Pinjaman bertempoh tidak bercagar diperoleh oleh syarikat subsidiari Kumpulan, TH Bonggaya Sdn. Bhd., dan telah diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh pengeluaran pada kali pertama. Baki pinjaman pada 31 Disember 2018 adalah RM79,297,000 (31.12.2017: RM70,587,000; 1.1.2017: RM49,779,000). Kemudahan pinjaman bertempoh tidak bercagar ini adalah pinjaman konvensional yang diberi oleh sebuah agensi Kerajaan, Forest Plantation Development Sdn. Bhd. ("FPDSB").

Syarat-syarat penting perjanjian

Kemudahan pinjaman bertempoh adalah tertakluk kepada pematuhan terma-terma perjanjian penting seperti berikut:

Syarikat subsidiari tidak akan melakukan atau menyebabkan berlaku perkara-perkara berikut kecuali dengan kebenaran bertulis daripada FPDSB:

- (i) Memberi, memindah, menjual, menanggung atau sebaliknya dengan apa-apa jua cara melibatkan hak, hak milik dan kepentingan syarikat subsidiari di bawah perjanjian pinjaman atau dokumen cagaran atau mana-mana bahagiannya atau apa-apa kepentingan di dalamnya atau membuat subjek yang sama tertakluk kepada apa-apa liabiliti bebanan atau perubahan atau hak dengan apa jua atau membatalkan menghapus atau meminda apa-apa syarat atau sekatan yang menyentuh perjanjian ini atau dokumen cagaran tanpa persetujuan bertulis daripada FPDSB telah diperolehi terlebih dahulu; dan
- (ii) Memberi sub-konsesi kawasan yang boleh ditanam, menyewa atau memberi apa-apa lesen atau sebaliknya dengan cara yang sama dengan pemilikan atau membuat atau menerima penyerahan apa-apa pajakan tentang dan berkenaan dengan perjanjian atau dokumen-dokumen keselamatan atau kawasan yang boleh ditanam atau melaksanakan sesuatu projek tanpa persetujuan secara bertulis daripada FPDSB telah diperolehi terlebih dahulu, dengan syarat bahawa tiada apa-apa dalam klausa ini melarang peminjam daripada melantik atau melibatkan sub-kontraktor untuk menjalankan pelbagai kerja atau aktiviti berhubung pelaksanaan projek tersebut.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

41. Pinjaman (samb.)

Pinjaman Sukuk Murabahah Disubordinat

Pinjaman Sukuk Murabahah Disubordinat tidak bercagar yang telah diterbitkan oleh Bank Islam Malaysia Berhad mengandungi ciri-ciri berikut:

	Nilai Nominal RM'000	Tarikh Terbitan	Tarikh Panggilan Pertama*	Tarikh Matang	Kadar Keuntungan (% setahun)#
i)	300,000	22 April 2015	22 April 2020	22 April 2025	5.75
ii)	400,000	15 Disember 2015	15 Disember 2020	15 Disember 2025	5.50
iii)	300,000	13 November 2017	12 Disember 2022	12 November 2027	5.08
iv)	300,000	7 November 2018	7 Disember 2023	7 November 2028	5.15

* Tarikh penebusan pilihan atau sebarang tempoh pembayaran selepas itu

Terakru dan dibayar setiap setengah tahun di akhir tempoh

Pinjaman Perdagangan Islam - i

Kemudahan pinjaman perdagangan Islam-*i* tidak bercagar telah diperoleh oleh syarikat subsidiari Kumpulan, Manisraya Sdn. Bhd.

Syarat-syarat penting perjanjian

Kemudahan pinjaman perdagangan Islam-*i* adalah tertakluk kepada pematuhan syarat-syarat perjanjian penting seperti berikut:

- tidak memberi apa-apa pembiayaan, pinjaman atau pendahuluan, atau memberi jaminan atau menjamin mana-mana pihak, kecuali bagi kredit perdagangan biasa atau jaminan perdagangan dalam urus niaga biasa perniagaan;
- tidak menanggung, mengambil atau membenarkan wujud sebarang hutang atau apa-apa pinjaman atau apa-apa pembiayaan di bawah prinsip perbankan Islam kecuali yang telah dimaklumkan secara bertulis dan dipersetujui oleh bank dan hutang tidak bercagar yang ditanggung dalam urus niaga biasa perniagaan syarikat subsidiari;
- tidak mewujudkan atau membenarkan untuk menampung apa-apa kepentingan sekuriti ke atas mana-mana aset perniagaan atau pengusahaan semasa atau akan datang, kecuali hak yang timbul daripada penguatkuasaan undang-undang dan dalam urus niaga biasa perniagaan dan bukan melalui kontrak;
- tidak menguatkuasakan atau membenarkan apa-apa bentuk penggabungan, penyusunan semula, penyatuan, pencantuman atau pengurangan modal saham atau sebaliknya meluluskan atau membenarkan apa-apa pertukaran pemilikan atau kawalan;
- tidak melupuskan, menjual atau memindah atau sebaliknya melupuskan semua atau sebahagian besar aset atau pengusahaannya kecuali dalam urus niaga perniagaan yang biasa, berdasarkan terma komersil biasa dan dilakukan secara urus niaga telus;
- tidak menyertai mana-mana perkongsian, perkongsian keuntungan atau perjanjian royalti atau pengaturan lain atau apa jua keadaan di mana pendapatan atau keuntungan yang dijana daripada aktiviti utamanya adalah, atau mungkin dikongsi dengan mana-mana pihak, firma atau syarikat lain atau menyertai mana-mana kontrak pengurusan atau pengaturan lain dalam apa jua cara di mana perniagaan atau operasi syarikat diuruskan oleh mana-mana orang, firma atau syarikat lain, melainkan dilaksanakan dalam urusan perniagaan yang biasa;
- tidak melibatkan atau menjalankan apa-apa perniagaan lain selain sebagaimana yang sedang dijalankan atau menggantung atau mengancam untuk menggantung mana-mana bahagian perniagaannya;

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

41. Pinjaman (samb.)

Pinjaman Perdagangan Islam - i (samb.)

Syarat-syarat penting perjanjian (samb.)

- (h) tidak menambah, memadam, meminda atau menggantikan memorandum atau artikel perbadanan dengan cara yang tidak konsisten dengan peruntukan perjanjian kemudahan, dokumen cagaran dan/atau dokumen transaksi yang lain, melainkan jika dikehendaki di bawah undang-undang;
- (i) tidak mengambil sebarang langkah untuk menggulung atau membubarkan syarikat;
- (j) tidak mendapatkan atau membenarkan wujud sebarang pinjaman atau pendahuluan daripada pemegang sahamnya, melainkan jika pinjaman dan pendahuluan ini adalah tersubordinat kepada kemudahan selaras dengan peruntukan perjanjian ini, dokumen cagaran dan/atau dokumen transaksi yang lain; dan
- (k) tidak membuat sebarang perjanjian dengan para pemegang saham, syarikat subsidiari atau syarikat bersekutu, melainkan jika perjanjian dibuat dalam urusan niaga perniagaan yang biasa, berdasarkan urusan niaga telus dan tidak mendatangkan kesan buruk kepada syarikat subsidiari.

Kredit Pusingan

Kemudahan kredit pusingan tidak bercagar Kumpulan dikenakan kadar keuntungan pada kos dana ditambah 1.5% setahun.

42. Peruntukan manfaat persaraan

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari	546,065	516,187	435,534
Pengukuran semula liabiliti manfaat persaraan	2,690	-	52,066
Peruntukan tahun semasa	49,837	48,108	42,808
Bayaran pada tahun semasa	(22,289)	(18,230)	(14,221)
Pada 31 Disember	576,303	546,065	516,187

	TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari	545,794	516,187	435,534
Pengukuran semula liabiliti manfaat persaraan	2,507	-	52,066
Peruntukan tahun semasa	49,733	47,820	42,808
Bayaran pada tahun semasa	(22,273)	(18,213)	(14,221)
Pada 31 Disember	575,761	545,794	516,187

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

42. Peruntukan manfaat persaraan (samb.)

Peruntukan yang diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan adalah seperti berikut:

	Kumpulan		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Nilai semasa pelan manfaat persaraan tidak berdana	576,303	546,065	516,187

	TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Nilai semasa pelan manfaat persaraan tidak berdana	575,761	545,794	516,187

Peruntukan yang diiktiraf dalam untung atau rugi adalah seperti berikut:

	Kumpulan		TH	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kos perkhidmatan semasa	18,991	18,898	18,905	18,650
Kos kewangan	30,846	29,180	30,828	29,170
Kerugian aktuari	-	30	-	-
Jumlah	49,837	48,108	49,733	47,820

Andaian aktuari

Andaian utama yang telah digunakan dalam pengiraan aktuari bagi menentukan jumlah peruntukan adalah seperti berikut:

	Kumpulan / TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	%	%	%
Kadar diskaun	5.8	5.8	6.0
Kadar inflasi	4.0 - 5.5	3.0 - 5.5	3.0 - 5.0
Kadar kenaikan gaji	3.0	3.0	3.0
Kadar inflasi kos perubatan	4.5 - 5.5	4.5 - 5.5	4.5 - 5.5
Kadar inflasi kos haji	4.0	3.0	3.0

Aktuari profesional telah mengambil kira faktor luaran dan dalaman dalam menghasilkan andaian. Faktor luaran adalah keadaan pasaran semasa, prospek ekonomi dan data industri manakala faktor dalaman terdiri daripada pengalaman dan sejarah terdahulu serta polisi Kumpulan dan TH.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

42. Peruntukan manfaat persaraan (samb.)

Andaian aktuari (samb.)

TH menyediakan beberapa pelan persaraan yang tidak berdana. Pelan-pelan ini diterangkan secara ringkas seperti berikut:

Jenis-jenis manfaat persaraan

i) Manfaat perubatan selepas persaraan

TH menyediakan peruntukan bagi kos perubatan kakitangan dan tanggungan kakitangan selepas kakitangan bersara yang meliputi kos rawatan perubatan di pusat-pusat perubatan swasta dan/atau Kerajaan. Kos rawatan hospital bagi kakitangan-kakitangan yang telah bersara ditanggung secara langsung oleh **TH**.

ii) Ganjaran cuti rehat tahunan terkumpul

TH menyediakan peruntukan bagi cuti rehat tahunan terkumpul kepada kakitangan yang bersara yang boleh ditukarkan kepada tunai mengikut bilangan hari cuti terkumpul terhad kepada jumlah maksimum sebanyak 120 atau 150 hari.

iii) Anugerah menunaikan fardhu haji

TH menyediakan peruntukan bagi menunaikan haji kepada kakitangan dan pasangan atau seorang ahli keluarga apabila kakitangan mencapai umur persaraan dan jumlah tempoh perkhidmatan tertentu yang melayakkannya untuk mendapat manfaat tersebut.

iv) Gratuiti perkhidmatan

TH menyediakan peruntukan bayaran gratuiti kepada kakitangan yang bersara dan mencapai tempoh perkhidmatan yang ditetapkan mengikut syarat-syarat tertentu.

Maklumat tambahan

i) Penerangan tentang ciri-ciri pelan dan risiko yang berkaitan

Pelan manfaat terdiri daripada beberapa pelan persaraan yang mana pelan terbesar dari segi saiz liabiliti adalah manfaat perubatan diikuti dengan pelan gratuiti perkhidmatan. Oleh itu, keputusan penilaian adalah sensitif kepada perubahan kadar diskaun, andaian bagi kadar inflasi kos perubatan dan andaian kadar kenaikan gaji.

ii) Penerangan tentang pengurusan dan polisi dana

Pelan ini tidak berdana. Manfaat dibayar secara langsung oleh **TH** apabila kakitangan mencapai umur persaraan atau meninggal dunia ketika masih dalam perkhidmatan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

42. Peruntukan manfaat persaraan (samb.)

Maklumat tambahan (samb.)

iii) Perincian tentang profil obligasi manfaat persaraan

Perincian tentang obligasi manfaat persaraan mengikut pelan dan jumlah yang terlibat pada 31 Disember adalah seperti berikut:

	Manfaat Perubatan Selepas Persaraan	Ganjaran Cutai Rehat Tahunan Terkumpul	Anugerah Menunaikan Fardhu Haji	Gratuiti Perkhidmatan	Jumlah
<u>31.12.2018</u>					
Jumlah obligasi (RM'000)	362,985	17,543	29,311	165,922	575,761
Nisbah (%)	63.1	3.0	5.1	28.8	100.0
Jangkaan obligasi dalam tempoh 12 bulan	6,787	1,470	1,905	12,687	22,849
<u>31.12.2017</u>					
Jumlah obligasi (RM'000)	339,734	17,209	27,479	161,372	545,794
Nisbah (%)	62.2	3.2	5.0	29.6	100.0
Jangkaan obligasi dalam tempoh 12 bulan	5,944	1,271	1,733	11,256	20,204
<u>1.1.2017</u>					
Jumlah obligasi (RM'000)	317,776	16,577	26,495	155,339	516,187
Nisbah (%)	61.6	3.2	5.1	30.1	100.0
Jangkaan obligasi dalam tempoh 12 bulan	5,177	1,171	1,584	9,842	17,774

iv) Perbelanjaan pentadbiran

Perbelanjaan pentadbiran ditanggung oleh **TH** dan telah diambilkira secara berasingan dalam penyata untung atau rugi.

v) Pengurangan, penyelesaian dan pindaan pelan manfaat.

Tiada pindaan dibuat kepada pelan manfaat persaraan yang boleh mengakibatkan pengurangan atau penyelesaian pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

42. Peruntukan manfaat persaraan (samb.)

Andaian penting aktuari dan analisis kepekaan

i) Andaian penting aktuari

Analisis di bawah menunjukkan impak terhadap jumlah obligasi manfaat persaraan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018:

	Kadar asas	Analisis kepekaan	31 Disember 2018 RM '000
Andaian			
Kadar diskaun	5.8%	1% Kenaikan	(70,075)
Kadar diskaun	5.8%	1% Penurunan	87,353
Kadar inflasi kos perubatan pada masa hadapan	4.5% - 5.5%	1% Kenaikan	76,259
Kadar inflasi kos perubatan pada masa hadapan	4.5% - 5.5%	1% Penurunan	(60,372)
Kadar kenaikan gaji pada masa hadapan	4.0%	1% Kenaikan	15,284
Kadar kenaikan gaji pada masa hadapan	4.0%	1% Penurunan	(13,538)

Andaian-andaian utama yang dikenal pasti seperti kadar diskaun, kadar inflasi kos perubatan dan kadar kenaikan gaji boleh memberi kesan ketara terhadap keputusan penilaian.

ii) Kaedah dan andaian yang digunakan dalam analisis kepekaan

Andaian lain adalah tetap dalam mengukur kepekaan keputusan terhadap sesuatu andaian.

Keputusan dari analisis kepekaan seperti yang tertera pada jadual di atas menunjukkan perubahan terhadap jumlah obligasi apabila hanya satu andaian diubah. Pada hakikatnya, jumlah obligasi adalah tertakluk kepada pelbagai faktor luar yang boleh mengubah jumlah obligasi ke arah yang serupa atau bertentangan. Pelan persaraan adalah peka kepada perubahan andaian yang digunakan dan boleh berubah dari semasa ke semasa.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

43. Rizab-rizab lain

	Kumpulan					
	Rizab Modal RM'000	Rizab Penilaian Semula RM'000	Rizab Tukaran Asing RM'000	Rizab Terkumpul TKJHM dan TWT RM'000	Rizab Nilai Saksama RM'000	Jumlah Rizab-rizab Lain RM'000
Pada 1 Januari 2018	54,762	26,468	(118,815)	341,698	(4,665,422)	(4,361,309)
Perubahan kepada polisi perakaunan kerana penerimaan pakai MFRS 9	-	-	-	-	(168,517)	(168,517)
Pada 1 Januari 2018 (<i>Dinyatakan semula</i>)	54,762	26,468	(118,815)	341,698	(4,833,939)	(4,529,826)
Lebih bersih TKJHM dan TWT	-	-	-	5,041	-	5,041
Pengukuran semula liabiliti manfaat persaraan	-	-	-	-	(172)	(172)
Perbezaan tukaran mata wang dari operasi luar negara	-	-	(12,382)	-	-	(12,382)
Perubahan nilai saksama melalui untung atau rugi	-	-	-	-	7,160	7,160
Perubahan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (boleh diambil kira semula)	-	-	-	-	119,684	119,684
Perubahan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh diambil kira semula)	-	-	-	-	3,907,708	3,907,708
Penjualan instrumen ekuiti pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh diambil kira semula)	-	-	-	-	(377,952)	(377,952)
Bahagian pendapatan komprehensif lain syarikat bersekutu	-	-	(5,371)	-	-	(5,371)
Tambahan tahun semasa	(1,460)	-	3,543	19,738	-	21,821
Pindahan antara rizab	(41,424)	(26,468)	36,304	-	-	(31,588)
Pada 31 Disember 2018	11,878	-	(96,721)	366,477	(1,177,511)	(895,877)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

43. Rizab-rizab lain (samb.)

	Kumpulan					
	Rizab Modal RM'000	Rizab Penilaian Semula RM'000	Rizab Tukaran Asing RM'000	Rizab Terkumpul TKJHM dan TWT RM'000	Rizab Nilai Saksama RM'000	Jumlah Rizab-rizab Lain RM'000
Pada 1 Januari 2017	57,026	20,913	(61,089)	250,214	(4,542,327)	(4,275,263)
Perubahan kepada polisi perakaunan kerana penerimaan pakai MFRS 1	(2,264)	-	773	-	-	(1,491)
Pada 1 Januari 2017 (Dinyatakan semula)	54,762	20,913	(60,316)	250,214	(4,542,327)	(4,276,754)
Lebih bersih TKJHM dan TWT	-	-	-	4,696	-	4,696
Perbezaan tukaran mata wang asing daripada operasi luar negara	-	-	(42,380)	-	-	(42,380)
Perubahan nilai saksama sekuriti tersedia untuk dijual	-	-	-	-	(124,894)	(124,894)
Pelarasan nilai saksama atas pengiktirafan awal liabiliti kewangan	-	-	-	-	1,799	1,799
Bahagian pendapatan komprehensif lain syarikat bersekutu	-	5,555	(14,602)	-	-	(9,047)
Bahagian pendapatan komprehensif lain entiti usahasama	-	-	(1,517)	-	-	(1,517)
Tambahan tahun semasa	-	-	-	86,788	-	86,788
Pada 31 Disember 2017	54,762	26,468	(118,815)	341,698	(4,665,422)	(4,361,309)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

43. Rizab-rizab lain (samb.)

	<i>TH</i>		
	Rizab Terkumpul TKJHM dan TWT RM'000	Rizab Nilai Saksama RM'000	Jumlah Rizab-rizab Lain RM'000
31.12.2018			
Pada 1 Januari 2018	341,698	(4,667,471)	(4,325,773)
Perubahan kepada polisi perakaunan kesan menerima pakai MFRS 9	-	(176,919)	(176,919)
Pada 1 Januari 2018 (Dinyatakan semula)	341,698	(4,844,390)	(4,502,692)
Lebihan bersih TKJHM dan TWT	5,041	-	5,041
Perubahan kepada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (boleh diambil kira semula)	-	125,095	125,095
Perubahan kepada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh diambil kira semula)	-	3,907,709	3,907,709
Perubahan kepada jangkaan kerugian kredit (ECL) melalui pendapatan komprehensif lain	-	(5,369)	(5,369)
Penjualan aset kewangan yang diukur pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (tidak boleh diambil kira semula)	-	(377,952)	(377,952)
Tambahan tahun semasa	19,738	-	19,738
Pada 31 Disember 2018	366,477	(1,194,907)	(828,430)
31.12.2017			
Pada 1 Januari 2017	250,214	(4,525,746)	(4,275,532)
Lebihan bersih TKJHM dan TWT	4,696	-	4,696
Perubahan kepada nilai saksama bagi sekuriti tersedia untuk dijual	-	(141,725)	(141,725)
Tambahan tahun semasa	86,788	-	86,788
Pada 31 Disember 2017	341,698	(4,667,471)	(4,325,773)

Penjelasan tentang jenis-jenis rizab adalah seperti berikut:

Rizab tidak boleh agih

(a) Rizab Statutori *TH*

Rizab tidak boleh agih yang diwujudkan sebagai Rizab Dana berdasarkan kepada peruntukan Akta Tabung Haji, 1995 (Akta 535). Lembaga boleh pada bila-bila masa memindahkan daripada Rizab Statutori kepada Rizab Keuntungan Berkumpul atau daripada Rizab Keuntungan Berkumpul kepada Rizab Statutori. Pindahan kepada Rizab Statutori hendaklah ditentukan oleh Lembaga manakala pindahan daripada Rizab Statutori hendaklah ditentukan oleh Menteri.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

43. Rizab-rizab lain (samb.)

Rizab tidak boleh agih (samb.)

(b) Rizab Statutori Kumpulan

Rizab Statutori Kumpulan adalah rizab yang disediakan bagi mematuhi Seksyen 57(2)(f) Akta Perkhidmatan Kewangan Islam, 2013 dan tidak boleh diagihkan sebagai dividen tunai.

Walau bagaimanapun, kesan daripada terbitan dokumen polisi yang disemak semula berkaitan Dana Modal Bagi Bank-bank Islam pada 3 Mei 2017, Rizab Statutori ini tidak lagi diperlukan. Pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017, Kumpulan telah memindahkan sejumlah RM1,124,774,000 daripada Rizab Statutori kepada Rizab Keuntungan Berkumpul.

(c) Rizab Pengawalseliaan

Rizab pengawalseliaan merupakan rizab pematuhan Bank Islam terhadap Dasar Bank Negara Malaysia berkaitan pengelasan dan peruntukan rosot nilai bagi pembiayaan untuk mengekalkan, secara agregat, peruntukan rosot nilai terkumpul dan rizab pengawalseliaan agar tidak kurang daripada 1% jumlah pembiayaan kredit, selepas peruntukan kerugian bagi jumlah pembiayaan kredit yang terjejas.

(d) Rizab Modal

Rizab modal terdiri daripada bahagian rizab modal selepas pengambilalihan syarikat-syarikat bersekutu dan entiti usahasama Kumpulan dan jumlah muhibah negatif yang timbul dari pengambilalihan syarikat-syarikat subsidiari pada tahun-tahun terdahulu.

(e) Rizab Penilaian Semula

Rizab penilaian semula merangkumi bahagian rizab penilaian semula selepas pengambilalihan syarikat bersekutu Kumpulan. Rizab penilaian semula telah dibalikkan sepenuhnya pada tahun kewangan semasa berikutan pemindahan syarikat-syarikat bersekutu kepada Urusharta Jamaah Sdn. Bhd. di bawah Pelan Penstrukturan Semula seperti yang dinyatakan dalam Nota 57.

(f) Rizab Nilai Saksama melalui Pendapatan Komprehensif Lain (FVOCI)/Rizab Nilai Saksama Aset Tersedia untuk Dijual

Rizab tidak boleh agih yang merangkumi perubahan bersih terkumpul dalam nilai saksama aset kewangan tersedia untuk dijual/aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain, tidak termasuk kerugian rosot nilai sehingga aset kewangan dinyahiktiraf.

(g) Rizab Tukaran Asing

Rizab tukaran asing merangkumi kesemua perbezaan mata wang asing yang timbul daripada terjemahan penyata kewangan operasi luar negara di Indonesia, United Kingdom dan Australia.

(h) Rizab Berkumpul TKJHM dan TWT

Dana kebajikan bertujuan khusus yang ditadbir dan diurus oleh **TH**. Ia terdiri daripada geran, derma, hadiah, sumbangan dan wasiat yang dibuat atas nama **TH**. Rizab Tabung Kebajikan Jemaah Haji Malaysia (TKJHM) hanya boleh digunakan untuk tujuan khidmat masyarakat, perlindungan, pemantauan dan kebajikan umum jemaah haji, mengikut garis panduan TKJHM. Rizab Tabung Warga Tua (TWT) hanya boleh digunakan untuk membiaya warga tua melaksanakan ibadah haji berdasarkan garis panduan TWT.

Rizab boleh agih

(i) Rizab Penyamaan Hibah

Rizab penyamaan hibah adalah rizab boleh agih yang boleh dipindahkan kepada atau daripada Rizab Keuntungan Berkumpul. Pemindahan kepada atau daripada rizab ini hendaklah ditentukan oleh Lembaga.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

44. Pendapatan

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendapatan daripada:				
Pendapatan dari aset kewangan diukur pada FVOCI (tidak boleh diambil kira semula)	521,083	-	521,083	-
Pendapatan dari aset kewangan diukur pada FVOCI (boleh diambil kira semula)	461,005	-	610,910	-
Pendapatan dari aset kewangan diukur pada FVTPL	306,145	-	306,145	-
Pendapatan dari aset kewangan diukur pada kos terlunas	369,673	-	381,429	-
Pendapatan dari aset kewangan tersedia untuk dijual	-	1,681,221	-	1,826,181
Pendapatan dari portfolio pembiayaan	-	-	81,544	61,907
Pendapatan dari pasaran wang	202,993	320,282	251,945	341,533
Pendapatan dari pelaburan dalam syarikat subsidiari, bersekutu & entiti usahasama	969,416	(2,396)	677,698	1,074,009
Pendapatan dari derivatif	3,156	9,523	3,104	10,302
Pendapatan dividen daripada aset kewangan tersedia untuk dijual	-	647,252	-	647,252
Perbankan Islam	4,201,940	3,719,003	-	-
Hartanah	610,116	676,219	568,922	611,060
Keuntungan dari penjualan hartanah	823,777	-	826,211	-
Pendapatan daripada kontrak dengan pelanggan (Nota a(ii))	1,044,128	1,329,878	-	-
	9,513,432	8,380,982	4,228,991	4,572,244

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

44. Pendapatan (samb.)

Nota a - Pendapatan daripada kontrak dengan pelanggan

(i) Pecahan pendapatan Kumpulan dari kontrak dengan pelanggan adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2018	2017
	RM'000	RM'000
Jenis perkhidmatan		
Perladangan	533,277	693,682
Perkhidmatan	422,920	540,228
Pembangunan hartanah	48,729	46,608
Penjualan tanah	39,202	42,832
Pengurusan hartanah dan fasiliti	-	6,528
	1,044,128	1,329,878
Pengaturan masa bagi pengiktirafan pendapatan		
Pada satu masa	1,014,346	1,224,730
Dalam tempoh masa tertentu	29,782	105,148
	1,044,128	1,329,878

(ii) Pendapatan dari urus niaga diagihkan mengikut tempoh baki pelaksanaan obligasi

Jadual berikut menunjukkan pendapatan daripada pelaksanaan obligasi yang belum diselesaikan (atau belum diselesaikan sepenuhnya) pada tarikh pelaporan. Maklumat ini hanya disediakan bagi kontrak yang mempunyai tempoh penyelesaian lebih daripada satu tahun.

	2019	2020	2021	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pembangunan hartanah	16,260	-	-	16,260
Penjualan tanah	81,205	-	-	81,205
Pengurusan fasiliti	15,815	8,825	1,801	26,441
	113,280	8,825	1,801	123,906

Kumpulan telah menerima pakai pengecualian di bawah MFRS 15 di mana pendapatan dari urus niaga mengikut baki pelaksanaan obligasi yang belum selesai sebelum tarikh penerimaan pakai (1 Januari 2017) tidak ditunjukkan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

44. Pendapatan (samb.)

(iii) Baki kontrak

Baki kontrak yang dicatat oleh Kumpulan terdiri daripada yang berikut:

	2018 RM'000	2017 RM'000
Hutang perniagaan	69,768	25,741
Aset kontrak (Nota 15)	13,295	21,808
Liabiliti kontrak	(15,823)	(31,084)

Aset kontrak berkait terutamanya dengan hak Kumpulan untuk menerima ganjaran bagi kerja yang telah siap bagi hartanah kediaman yang sedang dalam pembinaan di Malaysia tetapi belum dibilkan pada tarikh pelaporan. Pada kebiasaannya, jumlah tersebut akan dibilkan dalam tempoh 30 hari dan pembayaran dijangka dalam tempoh 90 hari.

Liabiliti kontrak berkait terutamanya dengan jumlah awal yang diterima daripada pelanggan untuk hartanah komersil dalam pembinaan dan penjualan tanah, di mana pendapatan diiktiraf apabila kontrak disiapkan. Liabiliti kontrak dijangka diiktiraf sebagai pendapatan dalam tempoh 24 bulan untuk hartanah komersil dalam pembinaan dan 12 bulan untuk penjualan tanah.

Pergerakan utama baki-baki aset kontrak/(liabiliti kontrak) pada tahun semasa adalah seperti berikut:

Kumpulan	Pada awal tahun RM'000	Pendapatan diiktiraf RM'000	Bil kemajuan RM'000	Pada akhir tahun RM'000
2018				
Tanah	(24,943)	39,202	(30,082)	(15,823)
Lot kediaman dan komersil	6,794	48,729	(46,642)	8,881
Pengurusan hartanah dan fasiliti	8,874	93,357	(97,816)	4,415
	(9,275)	181,288	(174,540)	(2,527)
2017				
Tanah	97,817	42,832	(165,592)	(24,943)
Lot kediaman dan komersil	(5,319)	46,608	(34,496)	6,793
Pengurusan hartanah dan fasiliti	(3,516)	77,191	(64,801)	8,874
	88,982	166,631	(264,889)	(9,276)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

45. Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit

	Kumpulan		TH	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Rosot nilai:				
syarikat subsidiari tercatat	-	-	133,244	-
- syarikat subsidiari tidak tercatat	-	-	244,643	-
- syarikat bersekutu tercatat	-	10,025	-	10,025
- syarikat bersekutu tidak tercatat	151,073	-	151,073	-
- entiti usahama tidak tercatat	137,599	-	352,311	-
- hartanah, loji dan peralatan	372,407	22,155	-	-
- hutang	1,752	12,333	134	471
- inventori	-	324	-	-
- kos pembangunan hartanah	7,684	-	-	-
- perbelanjaan pembangunan ladang	234,582	929	-	-
- aset tak ketara	275,636	-	-	-
Jangkaan kerugian kredit ke atas:				
- pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain dari operasi perbankan	186,402	-	-	-
- pembiayaan kepada syarikat subsidiari	-	-	7,445	-
- terimaan dividen daripada syarikat subsidiari	-	-	55,463	-
- jumlah hutang daripada syarikat subsidiari	-	-	44,838	-
- hutang	21,303	-	6,349	-
- aset kewangan pada kos terlunas	(2,179)	-	(2,179)	-
- aset kewangan pada FVOCI	(5,366)	-	(5,366)	-
Peruntukan rosot nilai bagi pembiayaan dan aset perbankan	-	106,441	-	-
Hapus kira:				
- hartanah, loji dan peralatan	178,578	309	5,166	2
- perbelanjaan pembangunan ladang	12,028	1,193	-	-
- aset tak ketara	1,216	-	-	-
- Sukuk	11,000	-	11,000	-
- tapak samaian	3,116	-	-	-
- inventori	6	-	-	-
- hutang	1,464	1,670	1,457	1,670
Pelunasan prabayar	190,038	92,079	190,038	92,079

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

45. Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit (samb.)

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Perubahan dalam nilai saksama bagi :				
- hartanah pelaburan	222,983	(56,044)	218,921	53,872
- perhutanan	134,300	(25,486)	-	-
- aset agrikultur	9,752	25,512	-	-
- jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula	18,036	-	18,036	-
Perubahan dalam nilai saksama aset kewangan pada FVTPL	188,853	(17,917)	110,641	(17,917)
	2,352,263	173,523	1,543,214	140,202

Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan, perbelanjaan pembangunan ladang dan aset tak ketara (TH Plantations Berhad)

Pada tahun semasa, Lembaga Pengarah TH Plantations Berhad ("THPB") telah meluluskan pelan untuk melupuskan kepentingan dalam beberapa syarikat subsidiari. Susulan itu, THPB telah melantik dua (2) firma jurunilai berlesen bebas untuk menjalankan penilaian ke atas aset-aset perladangan syarikat-syarikat subsidiari. Perincian rosot nilai hasil daripada penilaian yang dijalankan adalah seperti berikut:

	Hartanah, loji dan peralatan	Perbelanjaan pembangunan ladang	Aset tak ketara	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
(i) Bumi Suria Ventures Sdn. Bhd. / Maju Warisanmas Sdn. Bhd.*	233,948	-	59,410	293,358
(ii) Hydroflow Sdn. Bhd.*	-	-	4,094	4,094
(iii) THP-YT Plantation Sdn. Bhd.*	4,544	23,448	-	27,992
(iv) TH PELITA Simunjan Sdn. Bhd.*	18,082	15,057	-	33,139
(v) PT Persada Kencana Prima	-	42,525	-	42,525
(vi) TH PELITA Gedong Sdn. Bhd.	2,397	2,163	-	4,560
	258,971	83,193	63,504	405,668

* Syarikat subsidiari yang telah dikelaskan sebagai dipegang untuk dijual

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

45. Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit (samb.)

Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan, perbelanjaan pembangunan ladang dan aset tak ketara (TH Plantations Berhad) (samb.)

- (i) Rosot nilai berkaitan dengan Bumi Suria Ventures Sdn. Bhd./ Maju Warisanmas Sdn. Bhd.

Kumpulan telah melantik jurunilai berdaftar yang berbeza pada tahun semasa berbanding tahun terdahulu. Pada tahun terdahulu, aset-aset telah dinilai saksama oleh jurunilai berdaftar untuk tujuan ujian rosot nilai jumlah muhibah. Unit penjanaan tunai terdiri daripada kawasan yang ditanam dengan kelapa sawit, kawasan yang belum ditanam dan kawasan kuari di mana jumlah boleh diperoleh semula berdasarkan laporan penilaian adalah masing-masing sebanyak RM38,690 sehektar, RM12,364 sehektar dan RM24,702 sehektar.

Aset-aset tersebut telah dinilai pada tahun semasa berdasarkan kepada andaian utama yang berbeza berbanding tahun terdahulu. Perbezaan antara andaian utama pada tahun semasa berbanding tahun terdahulu adalah seperti berikut:

- Nilai tanah perladangan pada akhir tempoh kitaran tanaman penghasil tidak dimasukkan berbanding tahun terdahulu di mana nilai tanah perladangan pada akhir tempoh kitaran tanaman penghasil telah diambil kira.
- Kadar diskaun sebelum cukai sebanyak 14% telah digunakan pada tahun semasa berbanding tahun terdahulu di mana kadar diskaun sebelum cukai sebanyak 9% telah digunakan; dan
- Pada tahun semasa, kos penanaman semula telah dimasukkan dalam aliran tunai didiskaunkan sekiranya sesuatu kawasan dijadual ditanam semula sebelum berakhirnya kitaran aliran tunai didiskaunkan selama tiga puluh (30) tahun dan pendapatan berikutnya diambil kira sehingga akhir kitaran aliran tunai. Pada tahun terdahulu, tiada kos penanaman semula atau hasil pada masa hadapan diambil kira jika kawasan tersebut perlu ditanam semula sebelum kitaran aliran tunai didiskaunkan selama tiga puluh (30) tahun berakhir.

Perubahan dalam andaian utama lain berbanding dengan tahun terdahulu adalah hasil daripada perubahan dalam keadaan pasaran aset.

Maklumat berikut merumuskan kaedah penilaian dan andaian yang digunakan dalam menentukan nilai saksama tolak kos jualan pada Tahap 3, serta input utama yang tidak dapat diperhati yang digunakan dalam model penilaian pada tahun semasa dan tahun terdahulu.

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan

- Aliran tunai yang didiskaunkan: Kaedah penilaian menggunakan nilai semasa aliran tunai bersih yang dijana daripada unit penjanaan tunai ("CGU"), dengan mengambil kira jangkaan unjuran hasil buah tandan segar ("FFB"), harga jualan FFB, kos penjagaan dan penyelenggaraan serta nilai tanah perladangan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaunkan dengan menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

Input penting yang tidak dapat diperhati pada tahun semasa

- Jangkaan unjuran hasil FFB (6.00mt/ha – 25.00mt/ha)
- Harga jualan FFB (RM550/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (RM1,300/ha – RM1,800/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi tanaman penghasil (14%)
- Nilai tanah perladangan (Tiada)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi tanah perladangan (Tiada)

Input utama yang tidak dapat diperhati pada tahun terdahulu

- Jangkaan unjuran hasil FFB (19.00mt/ha – 30.00mt/ha)
- Harga jualan FFB (RM500/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (RM1,770/ha – RM3,415/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi tanaman penghasil (9% – 9.5%)
- Nilai tanah perladangan (RM34,900/ha – RM35,000/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi tanah perladangan (4.25%)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

45. Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit (samb.)

Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan, perbelanjaan pembangunan ladang dan aset tak ketara (TH Plantations Berhad) (samb.)

(i) Rosot nilai berkaitan dengan Bumi Suria Ventures Sdn. Bhd./ Maju Warisanmas Sdn. Bhd. (samb.)

Nilai-nilai yang diberi kepada andaian utama merupakan penilaian jurunilai mengenai trend masa hadapan dalam industri kelapa sawit dan berdasarkan kepada sumber luaran dan sumber dalaman (data sejarah).

Jumlah boleh diperolehi semula dari unit penajaan tunai adalah berdasarkan nilai saksama tolak kos jualan. Jumlah dibawa unit penajaan tunai adalah lebih tinggi berbanding jumlah boleh diperolehi semula sebanyak RM38,690 sehektar untuk kawasan yang ditanam dengan kelapa sawit, RM12,364 sehektar untuk kawasan yang tidak boleh ditanam dan RM24,702 sehektar untuk kawasan kuari. Kerugian rosot nilai sebanyak RM293,358,000 telah diiktiraf dalam untung atau rugi Kumpulan.

Analisis kepekaan

- Penurunan hasil FFB sehektar sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM14,700,000;
- Penurunan harga FFB sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM19,300,000;
- Peningkatan 10% pada kos penjagaan dan penyelenggaraan akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM10,600,000;
- Peningkatan 1% kadar diskaun akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM11,000,000.

Sekiranya andaian-andaian utama yang digunakan pada tahun semasa adalah konsisten dengan tahun terdahulu, kesannya adalah seperti berikut:

- Sekiranya nilai tanah perladangan adalah konsisten dengan tahun terdahulu (RM35,000/ha) yang didiskaun pada kadar 4.25% akan mengakibatkan penurunan kerugian rosot nilai dianggarkan berjumlah RM48,619,000;
- Sekiranya kadar diskaun sebelum cukai 9% hingga 9.5% digunakan, ia akan mengakibatkan penurunan kerugian rosot nilai dianggarkan berjumlah RM59,988,000;
- Sekiranya kos penanaman semula atau pendapatan masa hadapan bagi kawasan yang dijadual untuk penanaman semula tidak dimasukkan dalam pengiraan sebelum berakhir tempoh kitaran, ia akan mengakibatkan penurunan kerugian rosot nilai dianggarkan berjumlah RM2,385,000.

(ii) Rosot nilai berkaitan dengan Hydroflow Sdn. Bhd.

Kumpulan telah melantik jurunilai berdaftar yang berbeza pada tahun semasa berbanding tahun terdahulu. Pada tahun terdahulu, aset telah dinilai saksama oleh jurunilai berdaftar untuk tujuan ujian rosot nilai jumlah muhibah. Unit penajaan tunai terdiri daripada kawasan penanaman yang berkaitan dengan kelapa sawit dan kawasan yang tidak boleh ditanam di mana nilai boleh diperolehi semula berdasarkan laporan penilaian adalah masing-masing RM40,742 sehektar dan RM14,826 sehektar.

Aset-aset tersebut telah dinilai pada tahun semasa berdasarkan kepada andaian utama yang berbeza berbanding tahun terdahulu. Perbezaan antara andaian utama pada tahun semasa berbanding tahun terdahulu adalah seperti berikut:

- a) Nilai tanah perladangan pada akhir kitaran tanaman penghasil tidak diambil kira berbanding tahun terdahulu di mana nilai tanah perladangan telah dimasukkan pada akhir kitaran tanaman penghasil;
- b) Kadar diskaun sebelum cukai 14% telah digunakan pada tahun semasa berbanding 9% pada tahun terdahulu; dan
- c) Pada tahun semasa, kos penanaman semula telah dimasukkan dalam aliran tunai didiskaunkan sekiranya sesuatu kawasan dijadual untuk ditanam semula sebelum berakhirnya kitaran aliran tunai didiskaunkan selama tiga puluh (30) tahun dan pendapatan berikutnya diambil kira sehingga akhir kitaran aliran tunai. Pada tahun terdahulu, tiada kos penanaman semula atau hasil masa hadapan diambil kira jika kawasan tersebut perlu ditanam sebelum akhir kitaran aliran tunai didiskaunkan selama tiga puluh (30) tahun.

Perubahan dalam andaian utama lain berbanding dengan tahun terdahulu adalah hasil daripada perubahan dalam keadaan pasaran aset.

Maklumat berikut merumuskan kaedah penilaian dan andaian yang digunakan dalam menentukan nilai saksama tolak kos jualan pada Tahap 3, serta input utama yang tidak dapat diperhati yang digunakan dalam model penilaian pada tahun semasa dan tahun terdahulu.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

45. Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit (samb.)

Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan, perbelanjaan pembangunan ladang dan aset tak ketara (TH Plantations Berhad) (samb.)

(ii) Rosot nilai berkaitan dengan Hydroflow Sdn. Bhd. (samb.)

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan:

- Aliran tunai yang didiskaunkan: Kaedah penilaian menggunakan nilai semasa aliran tunai bersih yang dijana daripada unit penjanaan tunai ("CGU"), dengan mengambil kira jangkaan unjuran hasil buah tandan segar ("FFB"), harga jualan FFB dan kos penjagaan dan penyelenggaraan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaunkan dengan menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

Input penting yang tidak dapat diperhati pada tahun semasa

- Jangkaan unjuran hasil FFB (6.00mt/ha – 25.00mt/ha)
- Harga jualan FFB (RM550/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (RM1,200/ha – RM2,000/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai (14%)
- Nilai tanah perladangan (Tiada)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi tanah perladangan (Tiada)

Input penting yang tidak dapat diperhati pada tahun terdahulu:

- Jangkaan unjuran hasil FFB (13.20mt/ha – 25.40mt/ha)
- Harga jualan FFB (RM500/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (RM1,525/ha – RM3,725/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai (9% – 9.5%)
- Nilai tanah perladangan (RM18,100/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi tanah perladangan (4.25%)

Nilai-nilai yang diberikan kepada andaian utama merupakan penilaian jurunilai mengenai trend masa hadapan bagi industri kelapa sawit dan berdasarkan kepada sumber luaran dan sumber dalaman (data sejarah).

Jumlah boleh diperolehi semula daripada unit penjanaan tunai adalah berdasarkan nilai saksama tolak kos jualan. Jumlah dibawa unit penjanaan tunai adalah lebih tinggi daripada jumlah boleh diperolehi semula sebanyak RM40,742 sehektar untuk kawasan bertanam dengan kelapa sawit dan RM14,826 sehektar untuk kawasan tidak bertanam. Kerugian rosot nilai sebanyak RM4,094,000 telah diiktiraf dalam untung atau rugi.

Analisis kepekaan

- Penurunan hasil FFB sehektar sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM7,100,000;
- Penurunan harga FFB sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM8,800,000;
- Peningkatan kos penjagaan dan penyelenggaraan sebanyak 10% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM5,100,000;
- Peningkatan 1% kadar diskaun akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM5,600,000.

Sekiranya andaian-andaian utama yang digunakan pada tahun semasa adalah konsisten dengan tahun terdahulu, impak kewangan adalah seperti berikut:

- Sekiranya nilai tanah perladangan adalah konsisten dengan tahun terdahulu (RM18,100/ha) yang didiskaunkan pada kadar 4.25% akan mengakibatkan ketiadaan kerugian rosot nilai.
- Sekiranya kadar diskaun sebelum cukai 9% hingga 9.5% digunakan, ia akan mengakibatkan ketiadaan kerugian rosot nilai.
- Sekiranya tiada kos penanaman semula atau pendapatan masa hadapan diambil kira jika kawasan terlibat telah sampai tempoh penanaman semula sebelum kitaran aliran tunai berakhir, ia akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM40,000.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

45. Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit (samb.)

Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan, perbelanjaan pembangunan ladang dan aset tak ketara (TH Plantations Berhad) (samb.)

(iii) Rosot nilai berkaitan dengan THP-YT Plantation Sdn. Bhd.

Kumpulan telah melantik jurunilai berdaftar yang berbeza pada tahun semasa berbanding tahun terdahulu. Pada tahun terdahulu, aset telah dinilai saksama oleh jurunilai berdaftar disebabkan banjir besar yang mengakibatkan pengeluaran tanaman penghasil menjadi lebih rendah daripada jangkaan pengurusan. Unit penjanaan tunai merangkumi kawasan bertanam dengan kelapa sawit dan kawasan boleh ditanam yang mana jumlah boleh diperolehi semula berdasarkan laporan penilaian adalah masing-masing sebanyak RM32,258 sehektar dan RM12,500 sehektar. Perubahan dalam anggaran utama berbanding tahun terdahulu adalah kesan daripada perubahan keadaan pasaran aset tersebut.

Jadual berikut merumuskan kaedah penilaian dan andaian-andaian yang digunakan dalam menentukan nilai saksama tolak kos jualan pada Tahap 3, serta input utama yang tidak dapat diperhati yang digunakan dalam model penilaian pada tahun semasa dan tahun terdahulu.

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan

- Aliran tunai didiskaunkan: Kaedah penilaian menggunakan nilai semasa aliran tunai bersih yang akan dijana daripada unit penjanaan tunai (CGU), dengan mengambil kira jangkaan unjuran hasil buah tandan segar ("FFB"), harga jualan FFB, nilai tanah perladangan serta kos penjagaan dan penyelenggaraan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaunkan dengan menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

Input penting yang tidak dapat diperhati pada tahun semasa

- Jangkaan unjuran hasil FFB (6.21mt/ha – 23.00mt/ha)
- Harga jualan FFB (RM437/mt - RM486/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (RM850/ha – RM2,655/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai tanaman penghasil (9%)
- Nilai tanah perladangan (RM21,647/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi nilai tanah perladangan (4.5%)

Input penting yang tidak dapat diperhati pada tahun terdahulu

- Jangkaan unjuran hasil FFB (13.20mt/ha – 30.00mt/ha)
- Harga jualan FFB (RM500/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (RM1,525/ha – RM3,725/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai tanaman penghasil (9% – 9.5%)
- Nilai tanah perladangan (RM18,100/ha - RM35,000/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi nilai tanah perladangan (4.25%)

Nilai-nilai yang diberikan kepada andaian utama merupakan penilaian jurunilai mengenai trend masa hadapan bagi industri kelapa sawit dan berdasarkan kepada sumber luaran dan sumber dalaman (data sejarah).

Jumlah boleh diperolehi semula daripada unit penjanaan tunai adalah berdasarkan nilai saksama tolak kos jualan. Jumlah dibawa unit penjanaan tunai adalah lebih tinggi daripada nilai boleh diperolehi semula sebanyak RM32,258 sehektar untuk kawasan bertanam dengan kelapa sawit dan RM12,500 sehektar untuk kawasan belum bertanam. Kerugian rosot nilai sebanyak RM27,992,000 telah diiktiraf dalam untung atau rugi.

Analisis kepekaan

- Penurunan hasil FFB sehektar sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM5,153,000;
- Penurunan harga FFB sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM6,957,000;
- Peningkatan kos penjagaan dan penyelenggaraan sebanyak 10% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM5,074,000;
- Peningkatan 1% kadar diskaun akan mengakibatkan peningkatan rosot nilai sebanyak RM4,611,000.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

45. Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit (samb.)

Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan, perbelanjaan pembangunan ladang dan aset tak ketara (TH Plantations Berhad) (samb.)

(iv) Rosot nilai berkaitan dengan TH PELITA Simunjan Sdn. Bhd.

Kumpulan telah melantik jurunilai berdaftar. Unit penjanaan tunai merangkumi kawasan bertanam dengan kelapa sawit di mana jumlah boleh diperoleh semula berdasarkan laporan penilaian adalah sebanyak RM38,320 sehektar.

Maklumat berikut merumuskan kaedah penilaian dan andaian yang digunakan dalam menentukan nilai saksama tolak kos jualan pada Tahap 3, serta input utama yang tidak dapat diperhati yang digunakan dalam model penilaian pada tahun semasa.

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan

- Aliran tunai yang didiskaunkan: Kaedah penilaian menggunakan nilai semasa aliran tunai bersih yang dijana daripada unit penjanaan tunai ("CGU"), dengan mengambil kira jangkaan unjuran hasil buah tandan segar ("FFB"), harga jualan FFB, dan kos penjagaan dan penyelenggaraan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaunkan dengan menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

Input penting yang tidak dapat diperhati pada tahun semasa

- Jangkaan unjuran hasil FFB (6.00mt/ha – 25.00mt/ha)
- Harga jualan FFB (RM550/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (RM1,300/ha – RM1,700/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai (14%)

Nilai-nilai yang diberikan kepada andaian utama merupakan penilaian jurunilai mengenai trend masa hadapan bagi industri kelapa sawit dan berdasarkan kepada sumber luaran dan sumber dalaman (data sejarah).

Jumlah boleh diperoleh semula daripada unit penjanaan tunai adalah berdasarkan nilai saksama tolak kos jualan. Jumlah dibawa unit penjanaan tunai adalah lebih tinggi daripada jumlah boleh diperoleh semula sebanyak RM38,320 sehektar untuk kawasan bertanam dengan kelapa sawit. Kerugian rosot nilai sebanyak RM33,140,000 telah diiktiraf dalam untung atau rugi.

Analisis kepekaan

- Penurunan hasil FFB sehektar sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM10,800,000;
- Penurunan harga FFB sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM13,300,000;
- Peningkatan kos penjagaan dan penyelenggaraan sebanyak 10% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM3,600,000;
- Peningkatan 1% kadar diskaun akan mengakibatkan peningkatan rosot nilai sebanyak RM7,800,000;
- Sekiranya nilai tanah perladangan sebanyak RM31,540 sehektar dimasukkan dalam aliran tunai didiskaunkan, ia akan mengakibatkan ketiadaan kerugian rosot nilai;
- Sekiranya kadar diskaun sebelum cukai 9% digunakan, ia akan mengakibatkan penurunan kerugian rosot nilai dalam anggaran RM40,986,000.

(v) Rosot nilai berkaitan dengan PT Persada Kencana Prima

Pada tahun kewangan semasa, Kumpulan telah melantik jurunilai berdaftar untuk menilai ladang syarikat subsidiari yang belum mengeluarkan hasil yang dijangka. Jumlah dibawa bagi perbelanjaan pembangunan ladang pada 31 Disember 2018 berjumlah RM104,347,000. Syarikat telah mengambil keputusan yang penting dalam menaksir jumlah boleh diperoleh semula bagi ladang tersebut dengan menggunakan nilai saksama tolak kos jualan. Unit penjanaan tunai ("CGU") merangkumi kawasan yang ditanam dengan kelapa sawit dan kawasan yang boleh ditanam di mana jumlah boleh diperoleh semula berdasarkan laporan penilaian adalah masing-masing sebanyak RM6,593 sehektar dan RM13,790 sehektar.

Nilai saksama tolak kos jualan adalah berdasarkan anggaran pengurusan dengan mengambil kira anggaran nilai jualan semula yang ditentukan oleh jurunilai profesional bebas, yang mempunyai kelayakan profesional yang diiktiraf dan pengalaman terkini dengan lokasi dan kategori aset yang dinilai. Nilai saksama tolak kos jualan adalah pengukuran nilai saksama Tahap 3.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

45. Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit (samb.)

Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan, perbelanjaan pembangunan ladang dan aset tak ketara (TH Plantations Berhad) (samb.)

(v) Rosot nilai berkaitan dengan PT Persada Kencana Prima (samb.)

Maklumat berikut merumuskan kaedah penilaian dan andaian yang digunakan dalam menentukan nilai saksama tolak kos jualan pada Tahap 3, serta input utama yang tidak dapat diperhati yang digunakan dalam model penilaian.

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan

- Aliran tunai didiskaunkan: Kaedah penilaian menggunakan nilai semasa aliran tunai bersih yang akan dijana daripada unit penjanaan tunai ("CGU"), dengan mengambil kira jangkaan unjuran hasil buah tandan segar ("FFB"), harga jualan FFB, nilai tanah perladangan pada akhir kitaran serta kos penjagaan dan penyelenggaraan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaun menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

Input penting yang tidak dapat diperhati pada tahun semasa

- Jangkaan unjuran hasil FFB (7.00mt/ha – 25.00mt/ha)
- Harga jualan FFB (RM298/mt - RM331/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (RM640/ha – RM2,400/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi tanaman penghasil (13%)
- Nilai tanah perladangan (RM10,500/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai bagi nilai tanah perladangan (6%)

Nilai-nilai yang diberikan kepada andaian utama merupakan penilaian jurunilai mengenai trend masa hadapan bagi industri kelapa sawit dan berdasarkan sumber luaran dan sumber dalaman (data sejarah).

Jumlah boleh diperolehi semula daripada unit penjanaan tunai adalah berdasarkan nilai saksama tolak kos jualan. Jumlah dibawa unit penjanaan tunai adalah lebih tinggi daripada jumlah boleh diperolehi semula sebanyak RM6,593 sehektar untuk kawasan bertanam dengan kelapa sawit dan RM13,790 sehektar untuk kawasan boleh ditanam. Kerugian rosot nilai sebanyak RM42,525,000 telah diiktiraf dalam untung atau rugi.

Analisis kepekaan

- Penurunan hasil FFB sehektar sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM2,141,000;
- Penurunan harga FFB sebanyak 5% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM2,980,000;
- Peningkatan kos penjagaan dan penyelenggaraan sebanyak 10% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM4,016,000;
- Peningkatan 1% kadar diskaun akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM1,197,000.

(vi) Rosot nilai berkaitan dengan TH PELITA Gedong Sdn. Bhd.

Pada tahun kewangan semasa, dua (2) kawasan tanaman penghasil syarikat subsidiari Kumpulan telah mengalami banjir besar yang mengakibatkan pengeluaran yang lebih rendah daripada jangkaan pihak pengurusan. Jumlah dibawa pada 31 Disember 2018 masing-masing berjumlah RM6,317,000 dan RM10,047,000. Dua (2) kawasan ladang tidak diisytihar matang walaupun umur ladang ini adalah 96 bulan. Jumlah dibawa bagi perbelanjaan pembangunan ladang pada 31 Disember 2018 masing-masing berjumlah RM7,374,000 dan RM6,401,000. Jumlah boleh diperolehi semula dari unit penjanaan tunai adalah berdasarkan nilai dalam penggunaan. Nilai dalam penggunaan ditentukan dengan mendiskaunkan aliran tunai masa hadapan yang dijangka akan dihasilkan daripada penggunaan berterusan unit yang berkenaan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

45. Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit (samb.)

Rosot nilai hartanah, loji dan peralatan, perbelanjaan pembangunan ladang dan aset tak ketara (TH Plantations Berhad) (samb.)

(vi) Rosot nilai berkaitan dengan TH PELITA Gedong Sdn. Bhd. (samb.)

Maklumat berikut merumuskan kaedah penilaian dan andaian yang digunakan dalam menentukan nilai dalam penggunaan serta input penting yang tidak dapat diperhati yang digunakan dalam model penilaian.

Penerangan tentang teknik penilaian dan input yang digunakan

- Aliran tunai didiskaunkan: Kaedah penilaian menggunakan nilai semasa aliran tunai bersih yang akan dijana daripada unit penjanaan tunai ("CGU"), dengan mengambil kira jangkaan hasil buah tandan segar (FFB), harga jualan FFB, serta kos penjagaan dan penyelenggaraan. Jangkaan aliran tunai bersih didiskaunkan dengan menggunakan kadar diskaun risiko terlaras.

Input penting yang tidak dapat diperhati pada tahun semasa

- Jangkaan unjuran hasil FFB (10.00mt/ha – 23.00mt/ha)
- Harga jualan FFB (RM500/mt)
- Kos penjagaan dan penyelenggaraan (RM1,629/ha – RM1,798/ha)
- Kadar diskaun sebelum cukai (10%)

Nilai-nilai yang diberikan kepada andaian utama merupakan penilaian pengurusan mengenai trend masa hadapan industri kelapa sawit dan berdasarkan sumber luaran dan sumber dalaman (data sejarah).

Berdasarkan nilai dalam penggunaan, jumlah dibawa bagi ladang adalah lebih tinggi berbanding jumlah boleh diperolehi semula sebanyak RM25,579,000. Jumlah kerugian rosot nilai sebanyak RM4,559,000 telah diiktiraf dalam untung atau rugi.

Analisis kepekaan

- Peningkatan 5% kadar diskaun akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM8,332,000;
- Penurunan harga FFB sebanyak 10% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM4,804,000;
- Penurunan hasil sehektar sebanyak 10% akan mengakibatkan peningkatan kerugian rosot nilai sebanyak RM4,106,000.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

46. Keuntungan operasi

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Keuntungan operasi diperoleh selepas dikreditkan/(dikenakan):				
Pendapatan dari aset kewangan pada FVOCI:				
Hasil dividen				
- saham tercatat	439,133	-	439,133	-
- saham tidak tercatat	56,490	-	56,490	-
- pengurus dana luar	25,460	-	25,460	-
Pendapatan dari sekuriti hutang Kerajaan	424	-	424	-
Pendapatan dari sekuriti hutang dijamin Kerajaan	190,308	-	190,308	-
Pendapatan dari sekuriti hutang korporat	270,273	-	420,178	-
Pendapatan dari aset kewangan pada FVTPL:				
Pendapatan dari sekuriti hutang korporat	36,796	-	36,796	-
Pendapatan dari sekuriti kekal	157,811	-	157,811	-
Pendapatan dari unit amanah	41,526	-	41,526	-
Pendapatan dari instrumen hutang Islam boleh niaga	54,920	-	54,920	-
Pendapatan dari pelaburan lain	15,092	-	15,092	-
Pendapatan dari aset kewangan pada kos terlunas:				
Pendapatan dari sekuriti hutang korporat	258,851	-	258,851	-
Pendapatan dari sijil hutang Islam boleh niaga	109,125	-	120,881	-
Pendapatan dari pelaburan lain	1,697	-	1,697	-
Pendapatan dividen dari sekuriti tersedia untuk dijual:				
- saham tercatat	-	453,896	-	453,896
- saham tidak tercatat	-	121,082	-	121,082
- pengurus dana luar	-	29,200	-	29,200
- unit amanah	-	43,074	-	43,074

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

46. Keuntungan operasi (samb.)

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Hasil dividen daripada:				
- syarikat subsidiari tercatat	-	-	153,400	171,697
- syarikat subsidiari tidak tercatat	-	-	3,542	338,064
- syarikat bersekutu tidak tercatat	-	-	7,517	11,137
- syarikat entiti usahasama	-	-	400	181
Keuntungan/(Kerugian) dari penjualan:				
- syarikat subsidiari tercatat	-	-	-	552,930
- syarikat subsidiari tidak tercatat	315,643	(2,396)	83,453	-
- syarikat bersekutu tercatat	607,650	-	429,386	-
- entiti usahasama	46,123	-	-	-
Keuntungan urus niaga ekuiti:				
- saham tercatat	-	730,527	-	730,527
- saham tidak tercatat	-	28,629	-	28,629
- pengurus dana luar	-	64,798	-	64,798
Pendapatan dari sekuriti hutang	-	729,098	-	872,311
Keuntungan sijil hutang boleh niaga	-	128,169	-	129,916
Keuntungan urus niaga derivatif	3,156	9,523	3,104	10,302
Pulangan daripada pengurus tabungan	4,779	7,437	4,779	7,437
Keuntungan dari pembiayaan kepada syarikat subsidiari	-	-	81,544	61,907
Pendapatan sewaan dari:				
- hartanah pelaburan	572,071	639,919	530,878	574,760
- hartanah, loji dan peralatan	37,869	36,300	37,869	36,300
Keuntungan/(Kerugian) dari penjualan hartanah, loji dan peralatan	9,780	(49)	9,412	9
Keuntungan dari penjualan hartanah pelaburan	823,953	6,583	826,386	6,583
Pelunasan geran Kerajaan	9,353	311	9,353	311
Pelunasan aset tak ketara (Nota 31)	(30,700)	(21,641)	-	-
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan (Nota 30 (a))	(282,372)	(245,635)	(104,863)	(93,050)
Bayaran audit	(5,609)	(4,548)	(403)	(380)
Bayaran sewa pejabat	(82,943)	(78,863)	(7,978)	(8,359)
Peruntukan manfaat persaraan	(49,837)	(48,108)	(49,733)	(47,820)
Tanggungan/Subsidi kos haji	(313,525)	(213,506)	(313,525)	(213,506)
Kerugian bersih perbezaan tukaran asing	(14,544)	(18,279)	(49,223)	(117,229)
Kos kakitangan	(1,235,197)	(1,218,134)	(247,546)	(275,659)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

47. Kos kewangan

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kos kewangan dari pinjaman	144,947	121,168	-	-

48. Zakat

Zakat merujuk kepada bayaran zakat perniagaan yang diwajibkan ke atas **TH** dan syarikat subsidiari menurut prinsip Syariah. Kaedah pengiraan zakat perniagaan adalah berdasarkan kaedah modal kerja terlaras. Tempoh asas bagi pengiraan zakat dilaksanakan adalah berdasarkan tahun kewangan.

49. Cukai

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Cukai pendapatan				
- Tahun semasa	332,994	314,693	-	-
- Lebihan peruntukan tahun-tahun terdahulu	(18,556)	(16,910)	-	-
	314,438	297,783	-	-
Cukai tertunda				
- Pengiktirafan dan pembalikan perbezaan sementara	(156,412)	6,920	-	-
- Lebihan peruntukan tahun-tahun terdahulu	(9,772)	(14,172)	-	-
- Penurunan nilai aset cukai tertunda	88,214	-	-	-
	236,468	290,531	-	-

TH telah diberi pengecualian daripada dikenakan cukai pendapatan ke atas semua pendapatan kecuali pendapatan dividen statutori bagi tempoh lima tahun dari tahun taksiran 2017 hingga 2021 selaras dengan Seksyen 127(3A) Akta Cukai Pendapatan 1967.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

49. Cukai (samb.)

Penyesuaian perbelanjaan cukai Kumpulan berdasarkan keuntungan sebelum cukai pada kadar statutori cukai berbanding perbelanjaan cukai pada kadar cukai efektif adalah seperti berikut:

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Keuntungan sebelum cukai	2,018,098	3,675,529	1,600,400	3,390,685
Jumlah cukai mengikut kadar statutori cukai di Malaysia pada 24% (2017: 24%)	484,343	882,127	384,096	813,764
Kesan dari perbezaan kadar cukai	13,761	3,757	-	-
Perbelanjaan tidak dibenarkan	241,239	118,801	-	-
Pendapatan tidak dikenakan cukai	(325,795)	(678,552)	(219,470)	(533,365)
Pendapatan dikecualikan cukai	(125,060)	(155,340)	(164,626)	(280,399)
Kesan daripada cukai tertunda tidak diiktiraf	107,678	12,107	-	-
Bahagian cukai syarikat bersekutu	(21,186)	(104,581)	-	-
Bahagian cukai entiti usahasama	(10,798)	-	-	-
Lain-lain	(99,386)	243,294	-	-
	264,796	321,613	-	-
Lebih peruntukan cukai tahun-tahun terdahulu				
- Semasa	(18,556)	(16,910)	-	-
- Cukai tertunda	(9,772)	(14,172)	-	-
	236,468	290,531	-	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

50. Lebihan bersih Tabung Kebajikan Jemaah Haji Malaysia ("TKJHM") dan Tabung Warga Tua ("TWT")

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Lebihan tahun semasa				
- TKJHM	5,279	4,928	5,279	4,928
- TWT	(238)	(232)	(238)	(232)
	5,041	4,696	5,041	4,696

Rizab TKJHM merupakan rizab yang boleh digunakan hanya bagi tujuan kebajikan, perlindungan, pengawalan dan kebajikan am jemaah-jemaah haji menurut peraturan TKJHM. Rizab TWT merupakan rizab yang hanya boleh digunakan bagi tujuan membantu membiayai pemergian haji warga tua menurut syarat-syarat yang telah ditetapkan oleh Jawatankuasa TWT.

Ringkasan penyata pendapatan dan perbelanjaan TKJHM adalah seperti berikut:

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Terimaan dan pendapatan	31,916	25,963	31,916	25,963
<i>Tolak:</i> Perbelanjaan dan sumbangan kebajikan	(25,388)	(19,881)	(25,388)	(19,881)
Susut nilai (Nota 30 (a))	(1,249)	(1,154)	(1,249)	(1,154)
Lebihan bersih tahun semasa	5,279	4,928	5,279	4,928

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

51. Maklumat segmen

Kumpulan **TH** menjalankan perniagaan dalam segmen-segmen perniagaan utama seperti berikut:

Pemegangan pelaburan	- Pelaburan dalam syarikat yang terlibat dalam pelbagai industri perniagaan sebagai sebahagian daripada perancangan strategik Kumpulan;
Perbankan & takaful	- Perbankan Islam dan penyediaan perkhidmatan yang berkaitan; menaja jamin insuran keluarga dan umum berunsurkan Islam ("Takaful");
Perladangan	- Perladangan kelapa sawit dan jati; dan
Lain-lain	- Hartanah, hospitaliti, teknologi maklumat dan marin.

	Pelaburan RM'000	Perbankan & Takaful RM'000	Perladangan RM'000	Lain-lain RM'000	Pelarasan Kumpulan RM'000	Jumlah Disatukan RM'000
2018						
Pendapatan						
Pendapatan daripada pelanggan luar	3,728,331	4,201,992	552,517	592,759	437,833	9,513,432
Pendapatan antara segmen	500,660	-	1,524	222,968	(725,152)	-
	4,228,991	4,201,992	554,041	815,727	(287,319)	9,513,432
Keuntungan tahun semasa						
Keuntungan sebelum rosot nilai	3,229,185	1,476,467	34,132	129,992	(3,900)	4,865,876
Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama, dan jangkaan kerugian kredit	(1,543,214)	(267,504)	(818,662)	(175,460)	452,577	(2,352,263)
Kos kewangan	-	(143,508)	(68,594)	(119,775)	186,930	(144,947)
Bahagian kerugian selepas cukai dan zakat syarikat bersekutu	-	-	-	-	(203,726)	(203,726)
Bahagian keuntungan/(kerugian) selepas cukai dan zakat entiti usahasama	-	-	-	43,088	(87,283)	(44,195)
Zakat	(85,571)	(14,689)	-	(2,387)	-	(102,647)
Cukai	-	(249,345)	12,102	(18,761)	19,536	(236,468)
	1,600,400	801,421	(841,022)	(143,303)	364,134	1,781,630
Segmen aset						
Aset mengikut segmen	76,571,531	72,294,426	3,632,971	5,476,491	(14,394,904)	143,580,515
Pelaburan dalam syarikat bersekutu	181,949	-	-	41	172,895	354,885
Pelaburan dalam entiti usahasama	40,650	-	-	79,568	4,598	124,816
Aset cukai tertunda	-	94,115	54,164	7,963	-	156,242
Jumlah	76,794,130	72,388,541	3,687,135	5,564,063	(14,217,411)	144,216,458
Segmen liabiliti						
Liabiliti mengikut segmen	76,436,791	66,893,819	1,614,817	4,037,343	(7,535,743)	141,447,027
Liabiliti cukai tertunda	-	-	252,542	20,373	(109,085)	163,830
Jumlah	76,436,791	66,893,819	1,867,359	4,057,716	(7,644,828)	141,610,857

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

51. Maklumat segmen (samb.)

	Pelaburan RM'000	Perbankan & Takaful RM'000	Perladangan RM'000	Lain-lain RM'000	Pelarasan Kumpulan RM'000	Jumlah Disatukan RM'000
2017						
Pendapatan						
Pendapatan daripada pelanggan luar	3,126,833	3,716,883	694,163	843,103	-	8,380,982
Pendapatan antara segmen	1,445,411	2,120	1,234	283,066	(1,731,831)	-
	<u>4,572,244</u>	<u>3,719,003</u>	<u>695,397</u>	<u>1,126,169</u>	<u>(1,731,831)</u>	<u>8,380,982</u>
Keuntungan tahun semasa						
Keuntungan sebelum rosot nilai	3,598,499	1,170,609	149,896	291,719	(1,348,354)	3,862,369
Rosot nilai, hapus kira, pelarasan nilai saksama dan jangkaan kerugian kredit	(140,202)	(106,884)	(11,323)	49,080	35,806	(173,523)
Kos kewangan	-	(115,395)	(67,144)	(109,841)	171,212	(121,168)
Bahagian keuntungan selepas cukai dan zakat syarikat bersekutu	-	-	-	-	252,956	252,956
Bahagian kerugian selepas cukai dan zakat entiti usahasama	-	-	-	(1,518)	(59,359)	(60,877)
Zakat	(67,612)	(14,459)	(115)	(2,042)	-	(84,228)
Cukai	-	(230,241)	(23,071)	(32,128)	(5,091)	(290,531)
	<u>3,390,685</u>	<u>703,630</u>	<u>48,243</u>	<u>195,270</u>	<u>(952,830)</u>	<u>3,384,998</u>
Segmen aset						
Aset mengikut segmen	69,170,600	65,712,611	4,867,570	6,221,440	(14,387,304)	131,584,917
Pelaburan dalam syarikat bersekutu	928,929	-	-	42	212,716	1,141,687
Pelaburan dalam entiti usahasama	295,961	-	24,574	72,960	(149,634)	243,861
Aset cukai tertunda	-	72,023	114,391	4,741	-	191,155
Jumlah	<u>70,395,490</u>	<u>65,784,634</u>	<u>5,006,535</u>	<u>6,299,183</u>	<u>(14,324,222)</u>	<u>133,161,620</u>
Segmen liabiliti						
Liabiliti mengikut segmen	74,538,081	60,866,281	1,637,104	4,693,957	(6,912,368)	134,823,055
Liabiliti cukai tertunda	-	-	335,474	13,168	(90,788)	257,854
Jumlah	<u>74,538,081</u>	<u>60,866,281</u>	<u>1,972,578</u>	<u>4,707,125</u>	<u>(7,003,156)</u>	<u>135,080,909</u>

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

52. Komitmen

	Kumpulan		TH	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Komitmen modal				
Dikontrakkan tetapi belum diperakaunkan dalam penyata kewangan:				
Hartanah, loji dan peralatan	107,741	108,639	-	-
Hartanah pelaburan	120,451	303,058	120,451	303,058
Kos pembangunan hartanah	63,745	47,298	-	-
Pelaburan	175,510	154,891	175,509	154,891
	467,447	613,886	295,960	457,949
Diluluskan tetapi belum dikontrakkan:				
Hartanah, loji dan peralatan	68,869	65,107	-	-
Hartanah pelaburan	-	218,664	-	218,664
Perbelanjaan pembangunan ladang	86,363	205,925	-	-
	155,232	489,696	-	218,664

Komitmen pajakan operasi

Kumpulan dan TH telah memajak pelbagai pejabat dan lot-lot kedai di bawah pajakan operasi yang akan tamat tempoh antara 1 hingga 25 tahun. Pajakan tersebut mempunyai pelbagai syarat, klausa berkaitan peningkatan kadar pajakan dan hak-hak untuk melanjutkan tempoh pajakan. Apabila pajakan dilanjutkan, syarat-syarat pajakan akan dirunding semula.

Komitmen untuk bayaran pajakan minimum berhubung dengan pajakan operasi yang tidak boleh dibatalkan akan dibayar seperti berikut:

	Kumpulan		TH	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Dalam tempoh satu tahun	341,563	715,464	315,602	684,953
Antara satu tahun hingga lima tahun	755,954	1,159,097	650,250	1,024,508
Lebih dari lima tahun	752,527	994,411	464,045	650,810
	1,850,044	2,868,972	1,429,897	2,360,271

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

53. Transaksi dengan pihak-pihak berkaitan

Identiti pihak-pihak berkaitan

Bagi tujuan penyediaan penyata kewangan ini, pihak-pihak tertentu adalah dianggap berkait dengan Kumpulan jika Kumpulan mempunyai kemampuan, secara langsung atau tidak langsung, untuk mengawal atau mempunyai pengaruh penting terhadap pihak tersebut dalam membuat keputusan kewangan dan operasi, atau sebaliknya.

Kumpulan mempunyai hubungkait dengan syarikat-syarikat subsidiari (Nota 28), bersekutu (Nota 27), entiti usahasama (Nota 26), pengarah-pengarah dan kakitangan pengurusan utama (Nota 53(c)).

(a) Urus niaga penting dengan pihak-pihak berkaitan

Di samping transaksi yang ditunjukkan dalam penyata kewangan, jumlah terkumpul transaksi dan baki tertunggak berkaitan entiti di mana Kumpulan dan TH mempunyai kawalan atau pengaruh penting adalah seperti berikut:

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Entiti usahasama				
Pendahuluan kepada entiti usahasama yang dianggap sebagai pelaburan-kuasi	-	-	97,000	-
Penyewaan kapal	31,617	36,717	-	-
Dividen	-	-	400	181
Yuran pengurusan	(3,970)	(2,610)	-	-
Syarikat bersekutu				
Dividen	-	-	7,517	11,137
Pendapatan dari sekuriti hutang	-	566	-	566
Syarikat subsidiari				
Pendahuluan kepada subsidiari yang dianggap sebagai pelaburan-kuasi	-	-	13,769	-
Dividen	-	-	156,942	509,761
Pembiayaan	-	-	1,788,829	1,858,280
Pendapatan dari sekuriti hutang	-	-	-	143,844
Keuntungan pembiayaan	-	-	81,544	61,907
Sewaan	-	-	43,644	40,500

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

53. Transaksi dengan pihak-pihak berkaitan (samb.)

(b) Baki bersih signifikan jumlah hutang daripada pihak berkaitan pada akhir tahun

Baki bersih signifikan pada akhir tahun yang terhutang daripada pihak-pihak berkaitan adalah seperti berikut:

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Jumlah hutang daripada subsidiari	-	-	286,845	98,034
<i>Tolak:</i> Rosot nilai terkumpul	-	-	(100,301)	-
Jumlah bersih hutang daripada subsidiari (Nota 15)	-	-	186,544	98,034
Pembiayaan kepada subsidiari	-	-	1,788,829	1,858,280
<i>Tolak:</i> Rosot nilai terkumpul	-	-	(203,083)	-
Jumlah pembiayaan kepada subsidiari (Nota 19)	-	-	1,585,746	1,858,280
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	-	-	6,702,581	6,950,518
<i>Tolak:</i> Rosot nilai terkumpul	-	-	(425,199)	(47,312)
Pelaburan bersih dalam subsidiari (Nota 28)	-	-	6,277,382	6,903,206

(c) Pengarah-pengarah dan kakitangan pengurusan utama

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pengarah				
Fi dan emolumen lain	2,206	2,506	1,869	1,975
Kakitangan pengurusan utama lain:				
Ganjaran dan emolumen lain	71,789	68,682	30,311	26,850

Pihak-pihak berkaitan juga termasuk kakitangan pengurusan utama yang ditakrifkan sebagai orang yang mempunyai kuasa dan tanggungjawab untuk merancang, mengarah dan mengawal aktiviti-aktiviti Kumpulan dan TH sama ada secara langsung atau tidak langsung. Kakitangan pengurusan utama termasuk semua pengarah Kumpulan dan TH, dan pengurusan kanan Kumpulan dan TH.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan

Kumpulan dan **TH** terdedah kepada risiko-risiko berikut yang timbul dari pelaburan dalam instrumen kewangan:

- i) Risiko kredit
- ii) Risiko pasaran
- iii) Risiko kecairan

Keseluruhan program pengurusan risiko kewangan Kumpulan dan **TH** memberi tumpuan kepada ketidaktentuan pasaran kewangan dan bertujuan meminimumkan potensi kesan buruk terhadap prestasi kewangan Kumpulan dan **TH**. Pengurusan risiko kewangan dijalankan melalui semakan risiko, sistem kawalan dalaman, program insurans dan pematuhan kepada polisi pengurusan risiko kewangan Kumpulan dan **TH**. Lembaga dan ahli lembaga pengarah syarikat-syarikat subsidiari sentiasa menyemak risiko-risiko ini secara berkala dan meluluskan dasar-dasar perbendaharaan, yang meliputi pengurusan risiko-risiko ini.

i) Risiko Kredit

Risiko kredit adalah risiko kerugian kewangan kepada Kumpulan sekiranya pelanggan atau rakan niaga kepada instrumen kewangan gagal memenuhi obligasi kontraknya.

Risiko kredit timbul dari tunai dan kesetaraan tunai, aliran tunai berkontrak bagi pelaburan hutang dibawa pada kos terlunas, pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (FVOCI) dan pada nilai saksama melalui untung atau rugi (FVTPL), deposit dan simpanan dengan bank dan institusi kewangan serta baki jumlah hutang.

a) Rosot nilai aset kewangan

Kumpulan mempunyai lapan jenis aset kewangan yang tertakluk kepada model jangkaan kerugian kredit:

- Tunai dan kesetaraan tunai serta deposit dan simpanan
- Hutang perniagaan dan aset kontrak
- Instrumen hutang diukur pada kos terlunas
- Aset kewangan lain diukur pada kos terlunas
- Instrumen hutang diukur pada FVOCI
- Pembiayaan, pendahuluan and lain-lain
- Jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula
- Penerimaan takaful

Tunai dan kesetaraan tunai dan deposit dan simpanan

Walaupun tunai dan kesetaraan tunai serta deposit dan simpanan juga tertakluk kepada kehendak-kehendak rosot nilai di bawah MFRS 9, kerugian rosot nilai yang dikenal pasti adalah tidak signifikan.

Hutang perniagaan dan aset kontrak

Kumpulan dan **TH** menggunakan pendekatan mudah di bawah MFRS 9 dalam mengukur jangkaan kerugian kredit yang menggunakan peruntukan jangkaan kerugian seumur hidup untuk semua hutang perniagaan dan aset kontrak

Untuk mengukur jangkaan kerugian kredit, hutang perniagaan dan aset kontrak telah disatukan berdasarkan ciri-ciri risiko kredit yang serupa (contoh: jenis penyewa) dan jumlah hari melebihi tempoh.

Jangkaan kadar kerugian adalah berdasarkan trend kutipan bagi tempoh 12 bulan tahun terdahulu berbanding jumlah hutang tertunggak. Pada setiap tarikh pelaporan, kadar kerugian disemak berdasarkan analisis maklumat yang memandang ke hadapan dan faktor makroekonomi yang mempengaruhi keupayaan pelanggan untuk menyelesaikan hutang.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

- i) Risiko Kredit (samb.)
  - a) Rosot nilai aset kewangan (samb.)

Hutang perniagaan dan aset kontrak (samb.)

Penilaian korelasi antara kadar kegagalan terdahulu yang dialami, unjuran data ekonomi (seperti Indeks Komposit Kuala Lumpur, kadar pengangguran) dan jangkaan kerugian kredit (ECL) adalah anggaran penting. Jumlah ECL adalah sensitif kepada perubahan keadaan dan unjuran keadaan ekonomi. Pengalaman kerugian kredit terdahulu Kumpulan dan **TH** dan unjuran data ekonomi juga mungkin tidak mewakili kegagalan sebenar pelanggan pada masa akan datang.

Jadual berikut memberikan maklumat mengenai pendedahan kepada risiko kredit dan ECL untuk hutang perniagaan pada 31 Disember 2018 yang dikumpulkan bersama kerana mereka dijangka mempunyai risiko yang serupa.

	Jumlah kasar RM'000	Peruntukan kerugian RM'000	Jumlah bersih RM'000
31.12.2018			
Kumpulan			
Belum melepasi tempoh	554,314	524	553,790
Melebihi tempoh antara 0 hingga 30 hari	24,759	522	24,237
Melebihi tempoh antara 31 hingga 180 hari	32,096	8,823	23,273
Melebihi tempoh 180 hari	17,322	4,333	12,989
	628,491	14,202	614,289
TH			
Belum melepasi tempoh	486,472	526	485,946
Melebihi tempoh antara 0 hingga 30 hari	14,153	522	13,631
Melebihi tempoh antara 31 hingga 180 hari	15,844	1,845	13,999
Melebihi tempoh 180 hari	28,213	4,333	23,880
	544,682	7,226	537,456

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

i) Risiko Kredit (samb.)

a) Rosot nilai aset kewangan (samb.)

Hutang perniagaan dan aset kontrak (samb.)

Pergerakan dalam peruntukan rosot nilai bagi hutang perniagaan pada tahun semasa adalah seperti berikut:

	Kumpulan RM'000	TH RM'000
31.12.2018		
Baki pada 1 Januari berdasarkan FRS 139	5,466	524
Pelarasan kesan menerima pakai MFRS 9	4,034	382
Baki pada 1 Januari berdasarkan MFRS 9	9,500	906
Peningkatan peruntukan kerugian tahun semasa	5,417	6,320
Hapus kira	(715)	-
Baki pada 31 Disember	14,202	7,226

Akaun peruntukan berkaitan jumlah hutang digunakan untuk merekod kerugian rosot nilai. Hanya jika Kumpulan dan **TH** berkeyakinan bahawa jumlah tersebut dapat diperoleh semula, jumlah yang dijangka tidak dapat diperoleh semula akan dihapus kira daripada jumlah hutang tersebut.

Jumlah hutang perniagaan dihapus kira apabila tidak terdapat jangkaan munasabah bahawa ia dapat diperoleh semula. Antara petunjuk bahawa tiadanya jangkaan munasabah adalah antara lain, kegagalan penghutang untuk terlibat dalam pelan pembayaran balik dengan Kumpulan dan **TH**, dan kegagalan membuat pembayaran berkontrak dalam jangka masa lebih dari 365 hari selepas tamat tempoh.

Rosot nilai hutang perniagaan dibentangkan sebagai rosot nilai bersih dalam keuntungan operasi. Penerimaan semula jumlah yang telah terdahulu dihapus kira dikreditkan kepada barisan item yang sama.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

- i) Risiko Kredit (samb.)
  - a) Rosot nilai aset kewangan (samb.)

Maklumat perbandingan di bawah FRS 139 Financial Instruments: Recognition and Measurement

Pengumuran hutang perniagaan pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:

	Kumpulan RM'000	TH RM'000
31.12.2017		
Belum melepasi tempoh	781,507	705,878
Melebihi tempoh antara 0 hingga 30 hari	22,805	9,571
Melebihi tempoh antara 30 hingga 90 hari	22,651	15,572
Melebihi tempoh 90 hari	72,938	61,701
	899,901	792,722
Pergerakan jumlah rosot nilai terkumpul pada tahun semasa:		
Pada 1 Januari	3,538	358
Rosot nilai tahun semasa	1,928	166
Tolak: Rosot nilai terkumpul	5,466	524
	894,435	792,198

Instrumen hutang

Kumpulan dan TH mengukur peruntukan kerugian bagi instrumen hutang pada kos terlunas dan FVOCI pada jumlah yang bersamaan 12 bulan ECL jika risiko kredit bagi instrumen kewangan atau sekumpulan instrumen kewangan tidak meningkat dengan ketara sejak permulaan pengiktirafan. Bagi semua instrumen kewangan yang lain, peruntukan kerugian pada jumlah bersamaan ECL seumur hidup perlu dilaksanakan.

- i) Instrumen hutang pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain

Peruntukan kerugian jumlah instrumen hutang pada FVOCI diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dan tidak mengurangkan jumlah dibawa aset kewangan dalam penyata kedudukan kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

i) Risiko Kredit (samb.)

a) Rosot nilai aset kewangan (samb.)

Instrumen hutang (samb.)

i) *Instrumen hutang pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain* (samb.)

Peruntukan kerugian jumlah instrumen hutang pada FVOCI pada 31 Disember 2017 telah diselaraskan kepada baki awal peruntukan kerugian pada 1 Januari 2018 dan kepada baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

	Kumpulan RM'000	TH RM'000
31.12.2018		
Baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2017 (dikira berdasarkan FRS 139)	-	-
Jumlah dinyatakan semula melalui baki awal keuntungan terkumpul	11,223	10,878
Baki awal peruntukan kerugian pada 1 Januari 2018 (dikira berdasarkan MFRS 9)	11,223	10,878
Pengurangan peruntukan kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi	(5,409)	(5,366)
Baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2018	5,814	5,512

ii) *Instrumen hutang pada kos terlunas*

Instrumen hutang pada kos terlunas termasuk sekuriti/instrumen tanpa penarafan (sebelum ini dipegang sehingga matang).

Peruntukan kerugian jumlah instrumen hutang pada kos terlunas pada 31 Disember 2017 yang diselaraskan dengan baki awal peruntukan kerugian pada 1 Januari 2018 dan kepada baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

	Kumpulan RM'000	TH RM'000
Baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2017 (dikira berdasarkan FRS 139)	-	-
Jumlah dinyatakan semula melalui baki awal keuntungan terkumpul	14,025	14,025
Baki awal peruntukan kerugian pada 1 Januari 2018 (dikira berdasarkan MFRS 9)	14,025	14,025
Peningkatan/(Pengurangan) peruntukan kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi	5,112	(1,775)
Baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2018	19,137	12,250

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

- i) Risiko Kredit (samb.)
- a) Rosot nilai aset kewangan (samb.)

Instrumen hutang (samb.)

iii) *Aset kewangan lain pada kos terlunas*

Aset kewangan lain pada kos terlunas termasuk pembiayaan kepada syarikat subsidiari dan hutang lain. Peruntukan kerugian jumlah aset kewangan lain pada kos terlunas pada 31 Disember 2017 yang diselaraskan dengan baki awal peruntukan kerugian pada 1 Januari 2018 dan kepada baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Kumpulan	Pembiayaan kepada subsidiari RM'000	Hutang lain RM'000	Jumlah RM'000
Baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2017 (dikira berdasarkan FRS 139)	-	-	-
Jumlah dinyatakan semula melalui baki awal keuntungan terkumpul	-	-	-
Baki awal peruntukan kerugian pada 1 Januari 2018 (dikira berdasarkan MFRS 9)	-	-	-
Peningkatan peruntukan kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi	-	11,112	11,112
Baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2018	-	11,112	11,112

TH	Pembiayaan kepada subsidiari RM'000	Jumlah hutang daripada subsidiari RM'000	Jumlah RM'000
Baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2017 (dikira berdasarkan FRS 139)	-	-	-
Jumlah dinyatakan semula melalui baki awal keuntungan terkumpul	195,638	-	195,638
Baki awal peruntukan kerugian pada 1 Januari 2018 (dikira berdasarkan MFRS 9)	195,638	-	195,638
Peningkatan peruntukan kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi	7,445	100,301	107,746
Baki akhir peruntukan kerugian pada 31 Disember 2018	203,083	100,301	303,384

Jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula

Pada tahun semasa, tiada ECL diiktiraf bagi jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula yang diukur pada kos terlunas. Satu penanda aras bagi UJSB, risiko kredit rakan niaga, telah dikenal pasti bagi tujuan pengiraan ECL. Berdasarkan penilaian yang telah dijalankan, UJSB ditanda aras kepada Kerajaan Malaysia berdasarkan terma-terma penting yang dinyatakan dalam Nota 57 dan komitmen Kerajaan Malaysia untuk menyokong UJSB dari segi kewangan bagi memenuhi obligasi Sukuk UJSB.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

i) Risiko Kredit (samb.)

a) Rosot nilai aset kewangan (samb.)

Penerimaan takaful

Sektor takaful mempunyai baki penerimaan takaful dan lain-lain yang tertakluk kepada risiko kredit. Antara baki signifikan adalah pemerolehan semula baki takaful semula. Bagi membendung risiko pihak rakan niaga tidak membayar hutang, Takaful telah menyediakan garis panduan kewangan dan perniagaan tertentu untuk kelulusan takaful semula, dengan memasukkan penarafan oleh agensi-agensi utama dan mempertimbangkan maklumat pasaran yang masa kini.

Takaful secara berkala menyemak semula kestabilan kewangan broker/syarikat takaful semula dari sumber awam dan lain-lain dan trend penyelesaian jumlah hutang daripada syarikat takaful semula.

Penyesuaian bagi peruntukan rosot nilai penerimaan takaful adalah seperti berikut:

	Kumpulan / TH		
	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari	7,288	9,375	7,517
Perubahan kesan menerima pakai MFRS 9	1,692	-	-
Pada 1 Januari (Dinyatakan semula)	8,980	9,375	7,517
Pengukuran bersih peruntukan rosot nilai	(2,837)	-	-
Hutang lapuk dihapus kira terhadap peruntukan rosot nilai	(36)	-	-
Rosot nilai hutang diambil semula	-	(1,264)	(421)
Peruntukan rosot nilai hutang	-	1,432	2,123
Pelupusan syarikat subsidiari	-	(2,158)	-
Kesan pergerakan dalam kadar tukaran	-	(97)	156
Pada 31 Disember	6,107	7,288	9,375

b) Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi (FVTPL)

Kumpulan dan TH juga terdedah kepada risiko kredit berhubung dengan instrumen hutang yang diukur pada nilai saksama melalui untung atau rugi. Pendedahan maksimum pada akhir tempoh pelaporan adalah jumlah dibawa bagi instrumen-instrumen ini sebanyak RM6,526,345,000.

ii) Risiko Pasaran

Risiko pasaran adalah risiko di mana perubahan dalam harga dan kadar pasaran akan mempengaruhi kedudukan dan prestasi kewangan serta aliran tunai Kumpulan dan TH. Di samping itu, perubahan yang ketara atau mendadak juga boleh menjejaskan kedudukan kecairan atau dana Kumpulan dan TH. Kumpulan dan TH terdedah kepada faktor-faktor utama pasaran seperti berikut:

- Risiko tukaran mata wang asing
- Risiko aliran tunai dan nilai saksama kadar keuntungan
- Risiko harga

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

- ii) Risiko Pasaran (samb.)
  - a) Risiko tukaran mata wang asing

Pendedahan Kumpulan dan **TH** kepada risiko mata wang asing pada akhir tempoh pelaporan adalah seperti berikut:

	31 Disember 2018			31 Disember 2017		
	USD	GBP	AUD	USD	GBP	AUD
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kumpulan						
Tunai dan kesetaraan tunai	30,151	-	6,236	334,122	-	1,966
Pembiayaan	-	1,100,134	-	-	1,100,863	-
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	-	638,703	638,975	-	116,078	1,188,387
Liabiliti lain	-	-	(382,139)	-	-	(501,960)
Pinjaman	-	-	-	-	-	(548,879)
TH						
Tunai dan kesetaraan tunai	18,647	-	-	324,852	-	-
Pembiayaan	-	1,100,134	-	-	1,100,863	-
Jumlah hutang lain pada kos terlunas	-	638,703	-	-	116,078	-

Kumpulan dan **TH** terdedah terutamanya kepada perubahan dalam kadar pertukaran USD/RM, GBP/RM dan AUD/RM. Keuntungan atau kerugian adalah sensitif kepada perubahan dalam kadar pertukaran yang timbul terutamanya daripada instrumen kewangan dalam denominasi Dolar Amerika Syarikat (USD) dan Pound Great Britain (GBP).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

ii) Risiko Pasaran (samb.)

a) Risiko tukaran mata wang asing (samb.)

	Kesan ke atas keuntungan selepas cukai	
	2018	2017
	RM'000	RM'000
Kumpulan		
Kadar tukaran USD/RM - meningkat 1%	2,018	26,672
Kadar tukaran USD/RM - menurun 1%	(2,018)	(26,672)
Kadar tukaran GBP/RM - meningkat 1%	183,176	133,051
Kadar tukaran GBP/RM - menurun 1%	(183,176)	(133,051)
Kadar tukaran AUD/RM - meningkat 1%	7,690	4,410
Kadar tukaran AUD/RM -menurun 1%	(7,690)	(4,410)
TH		
Kadar tukaran USD/RM - meningkat 1%	771	13,148
Kadar tukaran USD/RM - menurun 1%	(771)	(13,148)
Kadar tukaran GBP/RM - meningkat 1%	91,588	66,525
Kadar tukaran GBP/RM - menurun 1%	(91,588)	(66,525)

Perubahan dalam kadar pertukaran boleh memberi kesan kepada kedudukan mata wang asing Kumpulan dan **TH**. Kumpulan dan **TH** mengawal pendedahan kepada risiko tukaran mata wang asing dengan mengehadkan pendedahan terbuka kepada mata wang bukan Ringgit secara agregat. Had tukaran mata wang asing diluluskan oleh jawatankuasa yang ditubuhkan dan diawasi secara bebas setiap hari oleh Jabatan Pengurusan Risiko Pasaran ("MRMD") sektor perbankan.

Risiko mata wang asing bagi Kumpulan dan **TH** yang mempunyai mata wang fungsian selain Dolar Amerika Syarikat dan Pound Great Britain adalah tidak signifikan dan oleh itu, analisis kepekaan tidak dibentangkan.

b) Risiko aliran tunai dan nilai saksama kadar keuntungan

Risiko kadar keuntungan utama Kumpulan dan **TH** timbul daripada pinjaman jangka panjang pada kadar yang berubah-ubah, yang mendedahkan Kumpulan dan **TH** kepada risiko kadar keuntungan aliran tunai. Walau bagaimanapun, tiada kesan yang berpotensi terhadap Kumpulan dan **TH** kerana semua pinjaman dalam Kumpulan adalah pada kadar tetap, manakala **TH** sebagai satu entiti tidak mempunyai apa-apa pinjaman pada akhir tahun kewangan.

c) Risiko harga

i) Risiko kadar pulangan atau kadar keuntungan

Kesan yang berpotensi ke atas keuntungan Kumpulan dan **TH** yang disebabkan oleh perubahan dalam kadar pulangan pasaran, samada disebabkan oleh pergerakan pasaran secara umum atau disebabkan oleh sebab-sebab khusus yang berkaitan dengan penerbit/peminjam.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

ii) Risiko Pasaran (samb.)

c) Risiko harga (samb.)

ii) Risiko pelaburan ekuiti

Kedudukan atau pelaburan ekuiti Kumpulan dan TH adalah terdedah kepada perubahan harga atau nilai ekuiti yang boleh menjejaskan keuntungannya.

Jadual di bawah merumuskan kesan peningkatan/(penurunan) ekuiti dan keuntungan selepas cukai Kumpulan dan TH.

	Kesan ke atas keuntungan selepas cukai	
	2018	2017
	RM'000	RM'000
Kumpulan		
Saham tercatat - meningkat 1%	64,516	173,943
Saham tercatat - menurun 1%	(64,516)	(173,943)
Saham tidak tercatat - meningkat 1%	10,105	10,257
Saham tidak tercatat - menurun 1%	(10,105)	(10,257)
TH		
Saham tercatat - meningkat 1%	64,516	173,943
Saham tercatat - menurun 1%	(64,516)	(173,943)
Saham tidak tercatat - meningkat 1%	10,105	10,257
Saham tidak tercatat - menurun 1%	(10,105)	(10,257)

Untuk menguruskan risiko kadar pulangan atau kadar keuntungan dan risiko pelaburan ekuiti, Kumpulan dan TH mempelbagaikan portfolionya. Kepelbagaian portfolio adalah mengikut had yang ditentukan masing-masing oleh Kumpulan dan TH.

iii) Risiko inventori komoditi

Risiko kerugian adalah disebabkan oleh pergerakan dalam harga komoditi.

Risiko pasaran dalam portfolio dagangan dipantau dan dikawal menggunakan *Value-at-Risk* (VAR). Ia adalah satu teknik yang menganggarkan potensi kerugian yang boleh berlaku pada kedudukan risiko akibat pergerakan dalam kadar pasaran dalam tempoh masa yang ditetapkan dan pada tahap keyakinan tertentu. Model VAR berdasarkan simulasi data sejarah. Model ini menghasilkan senario masa hadapan yang munasabah dari siri-siri kadar dan harga pasaran yang direkodkan terdahulu, dengan mengambil kira hubungan antara pasaran dan kadar yang berbeza seperti kadar keuntungan dan kadar tukaran asing.

Model simulasi sejarah menggabungkan ciri-ciri berikut:

- potensi pergerakan pasaran dikira dengan merujuk kepada data dua tahun terdahulu;
- kadar dan harga pasaran sejarah dikira dengan merujuk kepada kadar tukaran asing; dan
- VAR dikira ke tahap keyakinan 99 peratus dan bertahan dalam jangka masa satu hari.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

54. Dasar pengurusan risiko kewangan (samb.)

iii) Risiko Kecairan

Risiko kecairan adalah risiko yang mana Kumpulan tidak mempunyai sumber kewangan yang cukup untuk memenuhi obligasi kewangan apabila bayaran atau penyelesaian obligasi perlu dilaksanakan pada masanya, atau mungkin perlu membiayai obligasi tersebut pada kos yang berlebihan. Risiko ini boleh berlaku disebabkan oleh ketidakpadanan masa aliran tunai.

Pengurusan memantau unjuran rizab kecairan **TH** dan tunai dan kesetaraan tunai berdasarkan jangkaan aliran tunai. Liabiliti kewangan terbesar **TH** adalah kumpulan wang simpanan pendeposit. Sekiranya perbelanjaan **TH** yang melibatkan pengeluaran oleh pendeposit tidak dapat dibayar oleh **TH**, ianya akan dicaj dan dibayar daripada Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan. Sebarang pembayaran dari Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan perlu dibayar semula oleh **TH** secepat mungkin kepada Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan dan sehingga pembayaran dibuat, ianya adalah hutang kepada Kerajaan dan bercagar sebagai caj pertama ke atas aset-aset **TH**.

Pendedahan Kumpulan dan **TH** kepada risiko kecairan timbul terutamanya dari pemiutang perdagangan, pembiayaan, deposit daripada pelanggan perbankan dan deposit dan simpanan bank dan institusi kewangan lain.

Pengurusan kecairan dan dana sektor perbankan dilaksanakan mengikut Rangka Kerja Kecairan Bank Negara Malaysia dan amalan-amalan, had-had dan pencetus-pencetus yang diluluskan. Had-had dan pencetus-pencetus adalah berbeza antara satu sama lain kerana mengambil kira tahap kesukaran dan kecairan keadaan persekitaran di mana bank beroperasi. Sektor perbankan mengekalkan kedudukan kecairan yang kukuh dan mengurus profil kecairan aset, liabiliti dan komitmennya untuk memastikan aliran tunai adalah seimbang dan kesemua obligasi dapat dipenuhi apabila tiba masanya.

55. Nilai saksama aset dan liabiliti kewangan

Instrumen kewangan merangkumi aset kewangan, liabiliti kewangan dan instrumen yang tidak dicatat dalam penyata kedudukan kewangan. Nilai saksama adalah jumlah yang mana aset kewangan boleh ditukarkan atau liabiliti kewangan diselesaikan antara pihak-pihak yang mempunyai pengetahuan dan hendak melaksanakan urus niaga dengan telus. Maklumat yang dibentangkan di dalam penyata kewangan ini adalah anggaran nilai saksama pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

Nilai saksama instrumen kewangan Kumpulan dan **TH** yang terdiri daripada tunai dan kesetaraan tunai, deposit dan simpanan dengan bank dan institusi kewangan lain dan hutang jangka pendek, piutang dan pembiayaan adalah tidak begitu sensitif kepada perubahan dalam keuntungan pasaran disebabkan kematangan instrumen-instrumen kewangan ini yang terbatas. Oleh itu, jumlah dibawa aset dan liabiliti kewangan pada tarikh penyata kedudukan kewangan adalah hampir sama dengan nilai saksama mereka, kecuali yang dinyatakan di bawah.

Hierarki nilai saksama

MFRS 7 menetapkan satu hierarki bagi teknik penilaian berdasarkan sama ada sumber maklumat kepada teknik penilaian boleh diperhati atau tidak. Sumber maklumat yang boleh diperhati mencerminkan data pasaran yang diambil dari sumber-sumber bebas dan sumber maklumat yang tidak boleh diperhati mencerminkan andaian-andaian yang dibuat oleh Kumpulan dan **TH**. Hierarki nilai saksama terdiri daripada yang berikut:

a) Tahap 1

Harga tercatat (tidak diselaraskan) dalam pasaran aktif bagi aset atau liabiliti yang serupa. Tahap ini merangkumi sekuriti ekuiti tercatat dan instrumen hutang.

b) Tahap 2

Sumber maklumat selain harga tercatat pada Tahap 1, yang dapat diperhati untuk aset atau liabiliti, sama ada secara langsung atau tidak langsung. Tahap ini merangkumi tukaran kadar keuntungan dan sekuriti hutang berstruktur. Sumber parameter input termasuk pulangan indikatif Bank Negara Malaysia atau risiko kredit rakan niaga.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

55. Nilai saksama aset dan liabiliti kewangan (samb.)

Hierarki nilai saksama (samb.)

c) Tahap 3

Sumber maklumat untuk aset atau liabiliti yang tidak berdasarkan data pasaran yang dapat diperhati (sumber maklumat yang tidak dapat diperhati). Tahap ini termasuk instrumen ekuiti dan instrumen hutang dengan jumlah komponen ketara yang tidak dapat diperhati.

Jadual berikut menunjukkan teknik penilaian yang digunakan dalam menentukan nilai saksama Tahap 3, serta input utama yang boleh diperhati yang digunakan dalam model penilaian:

Instrumen kewangan tidak dibawa pada nilai saksama

Jenis	Penerangan teknik penilaian dan input yang digunakan
a) Jumlah hutang daripada syarikat berkaitan	Aliran tunai didiskaunkan menggunakan kadar berdasarkan kadar pasaran semasa bagi pinjaman Kumpulan dan TH pada tarikh pelaporan.
b) Jumlah hutang daripada syarikat subsidiari	
c) Pinjaman	
d) Pembiayaan	

Instrumen kewangan dibawa pada nilai saksama

Jenis	Penerangan teknik penilaian dan input yang digunakan
a) Saham tidak tercatat	Nilai aset bersih terlaras atau kaedah pasaran menggunakan sumber maklumat yang boleh diperhati.

Kadar keuntungan yang digunakan untuk menentukan instrumen kewangan

Kadar keuntungan yang digunakan untuk mendiskaunkan anggaran aliran tunai, di mana bersesuaian, adalah seperti berikut:

	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
Pinjaman	7.90%	7.60%	7.76%

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

55. Nilai saksama aset dan liabiliti kewangan (samb.)

Maklumat nilai saksama

Jadual di bawah menunjukkan analisis instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama dan yang tidak dibawa pada nilai saksama namun nilai saksama didedahkan, termasuk nilai saksama dan jumlah dibawa yang ditunjukkan dalam penyata kedudukan kewangan:

	Nilai saksama instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama				Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama				Nilai saksama	Jumlah dibawa
	Tahap 1	Tahap 2	Tahap 3	Jumlah	Tahap 1	Tahap 2	Tahap 3	Jumlah	Jumlah	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2018										
Kumpulan										
<i>Aset</i>										
Instrumen kewangan derivatif	27,700	17,698	-	45,398	-	-	-	-	45,398	45,398
Aset kewangan pada FVTPL	696,488	5,827,652	380	6,524,520	-	-	1,825	1,825	6,526,345	6,526,345
Aset kewangan pada FVOCI	5,634,566	28,033,935	341,697	34,010,198	-	-	-	-	34,010,198	34,010,198
Jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula	-	-	-	-	-	19,881,964	-	19,881,964	19,881,964	19,881,964
Aset kewangan pada kos tertunas	-	-	-	-	-	6,128,308	-	6,128,308	6,128,308	6,109,536
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	-	-	-	-	-	-	46,594,025	46,594,025	46,594,025	45,680,680
	6,358,754	33,879,285	342,077	40,580,116	-	26,010,272	46,595,850	72,606,122	113,186,238	112,254,121
<i>Liabiliti</i>										
Instrumen kewangan derivatif	-	19,520	-	19,520	-	-	-	-	19,520	19,520
Tanggungan rekurs bagi pembiayaan yang dijual kepada Cagamas	-	-	-	-	-	-	1,517,235	1,517,235	1,517,235	1,501,187
Pinjaman	-	-	-	-	-	-	2,638,354	2,638,354	2,638,354	2,584,694
	-	19,520	-	19,520	-	-	4,155,589	4,155,589	4,175,109	4,105,401

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

55. Nilai saksama aset dan liabiliti kewangan (samb.)

Maklumat nilai saksama (samb.)

Jadual di bawah menunjukkan analisis instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama dan yang tidak dibawa pada nilai saksama namun nilai saksama didedahkan, termasuk nilai saksama dan jumlah dibawa yang ditunjukkan dalam penyata kedudukan kewangan: (samb.)

	Nilai saksama instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama				Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama				Nilai saksama	Jumlah dibawa
	Tahap 1	Tahap 2	Tahap 3	Jumlah	Tahap 1	Tahap 2	Tahap 3	Jumlah	Jumlah	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
31.12.2018										
TH										
<u>Aset</u>										
Instrumen kewangan derivatif	27,700	-	-	27,700	-	-	-	-	27,700	27,700
Aset kewangan pada FVTPL	-	4,939,788	-	4,939,788	-	-	-	-	4,939,788	4,939,788
Aset kewangan pada FVOCI	7,462,112	12,700,961	-	20,163,073	-	-	-	-	20,163,073	20,163,073
Jumlah hutang daripada Pelan Penstrukturan Semula	-	-	-	-	-	19,881,964	-	19,881,964	19,881,964	19,881,964
Aset kewangan pada kos terlunas	-	-	-	-	-	7,754,085	-	7,754,085	7,754,085	7,735,313
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	-	-	-	-	-	-	1,585,746	1,585,746	1,585,746	1,585,746
	<u>7,489,812</u>	<u>17,640,749</u>	<u>-</u>	<u>25,130,561</u>	<u>-</u>	<u>27,636,049</u>	<u>1,585,746</u>	<u>29,221,795</u>	<u>54,352,356</u>	<u>54,333,584</u>

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

55. Nilai saksama aset dan liabiliti kewangan (samb.)

Maklumat nilai saksama (samb.)

Jadual di bawah menunjukkan analisis instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama dan yang tidak dibawa pada nilai saksama namun nilai saksama didedahkan, termasuk nilai saksama dan jumlah dibawa yang ditunjukkan dalam penyata kedudukan kewangan: (samb.)

	Nilai saksama instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama				Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama				Nilai saksama	Jumlah dibawa
	Tahap 1	Tahap 2	Tahap 3	Jumlah	Tahap 1	Tahap 2	Tahap 3	Jumlah	Jumlah	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<u>31.12.2017</u>										
Kumpulan										
<i>Aset</i>										
Instrumen kewangan derivatif	256,005	68,319	-	324,324	-	-	-	-	324,324	324,324
Sekuriti dipegang untuk dagangan	194,644	412,787	-	607,431	-	-	-	-	607,431	607,431
Sekuriti tersedia untuk dijual	18,808,850	27,381,901	1,098,025	47,288,776	-	-	7,125	7,125	47,295,901	47,296,282
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	-	-	-	-	-	-	42,299,754	42,299,754	42,299,754	42,113,378
Sekuriti dipegang sehingga matang	-	-	-	-	86,379	4,218,891	-	4,305,270	4,305,270	4,250,083
	<u>19,259,499</u>	<u>27,863,007</u>	<u>1,098,025</u>	<u>48,220,531</u>	<u>86,379</u>	<u>4,218,891</u>	<u>42,306,879</u>	<u>46,612,149</u>	<u>94,832,680</u>	<u>94,591,498</u>
<i>Liabiliti</i>										
Instrumen kewangan derivatif	-	74,668	-	74,668	-	-	-	-	74,668	74,668
Pinjaman	-	-	-	-	-	-	3,427,545	3,427,545	3,427,545	3,243,591
	<u>-</u>	<u>74,668</u>	<u>-</u>	<u>74,668</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3,427,545</u>	<u>3,427,545</u>	<u>3,502,213</u>	<u>3,318,259</u>
TH										
<i>Aset</i>										
Instrumen kewangan derivatif	243,753	-	-	243,753	-	-	-	-	243,753	243,753
Sekuriti tersedia untuk dijual	18,277,646	14,787,828	846,974	33,912,448	-	-	-	-	33,912,448	33,912,448
Sekuriti dipegang sehingga matang	-	-	-	-	-	5,954,392	-	5,954,392	5,954,392	5,906,774
	<u>18,521,399</u>	<u>14,787,828</u>	<u>846,974</u>	<u>34,156,201</u>	<u>-</u>	<u>5,954,392</u>	<u>-</u>	<u>5,954,392</u>	<u>40,110,593</u>	<u>40,062,975</u>

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

55. Nilai saksama aset dan liabiliti kewangan (samb.)

Maklumat nilai saksama (samb.)

Jadual di bawah menunjukkan analisis instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama dan yang tidak dibawa pada nilai saksama namun nilai saksama didedahkan, termasuk nilai saksama dan jumlah dibawa yang ditunjukkan dalam penyata kedudukan kewangan: (samb.)

	Nilai saksama instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama				Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama				Nilai saksama	Jumlah dibawa
	Tahap 1	Tahap 2	Tahap 3	Jumlah	Tahap 1	Tahap 2	Tahap 3	Jumlah	Jumlah	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
1.1.2017										
Kumpulan										
<u>Aset</u>										
Instrumen kewangan derivatif	153,951	124,572	-	278,523	-	-	-	-	278,523	278,523
Sekuriti dipegang untuk dagangan	169,361	608,249	-	777,610	-	-	-	-	777,610	777,610
Sekuriti tersedia untuk dijual	21,000,134	24,172,910	1,455,023	46,628,067	-	-	7,125	7,125	46,635,192	46,635,616
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain	-	-	-	-	-	-	39,233,082	39,233,082	39,233,082	39,189,274
Sekuriti dipegang sehingga matang	-	-	-	-	93,990	2,538,629	57,703	2,690,322	2,690,322	2,979,911
	<u>21,323,446</u>	<u>24,905,731</u>	<u>1,455,023</u>	<u>47,684,200</u>	<u>93,990</u>	<u>2,538,629</u>	<u>39,297,910</u>	<u>41,930,529</u>	<u>89,614,729</u>	<u>89,860,934</u>
<u>Liabiliti</u>										
Instrumen kewangan derivatif	-	111,089	-	111,089	-	-	-	-	111,089	111,089
Pinjaman	-	-	-	-	-	-	2,656,861	2,656,861	2,656,861	2,490,428
	<u>-</u>	<u>111,089</u>	<u>-</u>	<u>111,089</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2,656,861</u>	<u>2,656,861</u>	<u>2,767,950</u>	<u>2,601,517</u>
TH										
<u>Aset</u>										
Instrumen kewangan derivatif	141,699	-	-	141,699	-	-	-	-	141,699	141,699
Sekuriti tersedia untuk dijual	20,175,824	11,443,195	1,450,044	33,069,063	-	-	-	-	33,069,063	33,069,063
Sekuriti dipegang sehingga matang	-	-	-	-	-	4,427,486	-	4,427,486	4,427,486	4,720,059
	<u>20,317,523</u>	<u>11,443,195</u>	<u>1,450,044</u>	<u>33,210,762</u>	<u>-</u>	<u>4,427,486</u>	<u>-</u>	<u>4,427,486</u>	<u>37,638,248</u>	<u>37,930,821</u>

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

56. Liabiliti luar jangka

	Kumpulan	
	2018	2017
	RM'000	RM'000
Jaminan		
Jaminan bank yang diberi kepada pelanggan perniagaan	5,047	7,272

Tiada jaminan diberikan oleh **TH** pada akhir tahun kewangan.

Litigasi

Kumpulan

Pada tahun 1996, PT. Primasakti Rizki Pertiwi ("Plaintif") adalah pemegang saham minoriti dengan pegangan ekuiti 10% dalam syarikat yang dikenali sebagai PT TH Indo Plantations ("PTTHIP") di mana **TH** merupakan pemegang saham majoriti melalui 70% pegangan saham dalam TH Indopalms Sdn. Bhd. ("THI"). Pada Mesyuarat Agung Luar Biasa Pemegang Saham ("EGMS") PTTHIP yang diadakan pada 29 November 2006, pihak Plaintif membantah EGMS tersebut kerana mendakwa ia tidak mematuhi prosedur mesyuarat yang mengakibatkan pegangan saham Plaintif dicairkan dari 10% kepada 5%. Berdasarkan struktur pemegangan saham baru yang diluluskan dalam EGMS tersebut, pegangan Plaintif, THI dan TH Indo Industries Sdn. Bhd. ("THII") masing-masing adalah 5%, 45% dan 50%. Akibatnya, pada bulan Mac 2008, Plaintif telah membuat laporan polis di Batam terhadap PTTHIP kerana tuntutan penggelapan dan penipuan berhubung dengan pencairan saham Plaintif dalam PTTHIP. Ini disusuli dengan pemfailan tuntutan sivil pada 24 Jun 2011 di Mahkamah Daerah Jakarta Selatan ("Kes Sivil") oleh Plaintif terhadap PTTHIP, THI, THII dan **TH** ("Defendan"). Kes Sivil ini dibawa ke Mahkamah Agung pada 21 Julai 2016 di mana Plaintif memfailkan Semakan Kehakiman, dan pada 30 Mac 2017, Mahkamah Agung membuat keputusan yang memihak kepada Defendan dan membatalkan Kes Sivil secara keseluruhannya.

Hasil dari keputusan Mahkamah Agung dalam Kes Sivil, Plaintif kemudian menfailkan tuntutan sivil baru terhadap Defendan pada 30 Mac 2017 di Mahkamah Daerah Jakarta Selatan ("Kes Sivil Baru"). Defendan telah memenangi Kes Sivil Baru pada 10 Julai 2018 di mana Mahkamah memutuskan bahawa tuntutan Plaintif tidak boleh diterima kerana melanggar prinsip perlindungan terhadap pendakwaan berganda (*ne bis in idem*). Pada 9 Ogos 2018, Plaintif memfailkan rayuan di Mahkamah Tinggi Jakarta dan rayuan tersebut sedang dalam proses pendaftaran.

Plaintif juga memfailkan saman sivil yang lain terhadap Defendan pada 23 November 2017 di Mahkamah Daerah Batam ("Kes Batam") dengan asas tuntutan yang sama dan tuntutan penting seperti yang telah Plaintif gunakan dalam Kes Sivil Baru. Pada 7 Februari 2019, Mahkamah memutuskan untuk memihak kepada Defendan berdasarkan tuntutan Plaintif tidak boleh diterima kerana ia melanggar prinsip perlindungan terhadap pendakwaan berganda (*ne bis in idem*). Mahkamah selanjutnya mengisytiharkan bahawa tuntutan balas Defendan tidak dapat diterima. Mahkamah memerintahkan Plaintif membayar yuran Mahkamah sebanyak IDR 851,000 (sekitar USD 60). Pada 2 April 2019, Plaintif menfailkan rayuan di Mahkamah Daerah Batam terhadap keputusan mahkamah. Bagi tujuan rayuan, semua dokumentasi perlu dihantar kepada Mahkamah Tinggi Pekanbaru (yang bertindak sebagai Mahkamah Tinggi pemeriksa) melalui Mahkamah Daerah Batam.

Berdasarkan nasihat perundangan, Lembaga Pengarah syarikat-syarikat subsidiari menjangkakan bahawa litigasi ini tidak akan memberi kesan kewangan yang ketara ke atas kedudukan kewangan syarikat-syarikat subsidiari bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 berdasarkan fakta bahawa kes ini telah diputuskan oleh Mahkamah Agung Republik Indonesia yang memihak kepada syarikat-syarikat subsidiari.

Tidak terdapat apa-apa litigasi material lain selain yang dinyatakan di atas.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

57. Peristiwa penting pada tahun semasa

Pada 7 Disember 2018, Kerajaan Malaysia telah meluluskan Pelan Pemulihan dan Penstrukturan Semula **TH** ("Pelan Penstrukturan Semula"). Pelan Penstrukturan Semula melibatkan pindahan aset-aset **TH** yang mengalami kejatuhan nilai dan kurang berdaya saing kepada Urusharta Jamaah Sdn. Bhd. ("UJSB"), sebuah syarikat bertujuan khas ("SPV") yang dimiliki sepenuhnya oleh Kerajaan Malaysia. Pada 27 Disember 2018, **TH** telah menandatangani Perjanjian Pindahan Aset dengan UJSB untuk memindahkan aset-aset tersebut pada harga pindahan berjumlah RM19.9 bilion. Penyelesaian bagi pindahan aset-aset tersebut akan disempurnakan melalui terbitan Sukuk bersiri oleh UJSB pada kadar hasil kematangan antara 4.05% ke 4.10% setahun bagi tempoh 7 hingga 10 tahun ("Sukuk UJSB") pada harga langganan berjumlah RM19.6 bilion dan bayaran tunai tertunda berjumlah RM0.3 bilion untuk tempoh 2 tahun. Kerajaan Malaysia telah memberikan komitmen melalui sokongan kewangan kepada UJSB dengan memperuntukkan sebanyak RM0.5 bilion bagi tahun 2020 dan RM1.73 bilion setahun untuk tahun-tahun seterusnya sehingga kesemua Sukuk UJSB ditebus semula. Sukuk UJSB telah diterbitkan pada 30 Mei 2019.

Syarat-syarat utama Sukuk Siri 1 adalah seperti berikut:

- a) Harga langganan berjumlah RM10.0 bilion;
- b) Tempoh Sukuk adalah 7 tahun daripada tarikh penerbitan;
- c) Bayaran kupon sifar dengan kadar hasil kematangan 4.05% setahun;
- d) Satu pembayaran penuh pada akhir Tempoh Terbitan Sukuk Siri 1;
- e) Pilihan untuk penebusan awal dibenarkan untuk dibuat oleh UJSB bagi menebus Sukuk pada bila-bila masa sebelum tempoh kematangan Sukuk. UJSB boleh memilih penebusan awal pada bila-bila masa melalui pembayaran tunai dan/atau pemindahan aset (secara keseluruhan atau sebahagian) dan/atau aset-aset lain yang dipersetujui bersama antara UJSB dengan **TH** pada nilai saksama atau pasaran yang setara dengan jumlah penebusan awal. Tiada penalti akan dikenakan dan/atau dicaj kepada UJSB untuk penebusan awal Sukuk; dan
- f) Sukuk ini tiada penarafan, tidak boleh diniagakan dan tidak boleh dipindah milik.

Syarat-syarat utama Sukuk Siri 2 adalah seperti berikut:

- a) Harga langganan berjumlah RM9.6 bilion;
- b) Tempoh Sukuk adalah 10 tahun daripada tarikh penerbitan;
- c) Bayaran kupon sifar dengan kadar hasil kematangan 4.10% setahun;
- d) Satu pembayaran penuh pada akhir Tempoh Terbitan Sukuk Siri 2;
- e) Pilihan untuk penebusan awal dibenarkan untuk dibuat oleh UJSB bagi menebus Sukuk pada bila-bila masa sebelum tempoh kematangan Sukuk. UJSB boleh memilih penebusan awal pada bila-bila masa melalui pembayaran tunai dan/atau pemindahan aset (secara keseluruhan atau sebahagian) dan/atau aset-aset lain yang dipersetujui bersama antara UJSB dengan **TH** pada nilai saksama atau pasaran yang setara dengan jumlah penebusan awal. Tiada penalti akan dikenakan dan/atau dicaj kepada UJSB untuk penebusan awal Sukuk; dan
- f) Sukuk ini tiada penarafan, tidak boleh diniagakan dan tidak boleh dipindah milik.

Syarat-syarat utama penyelesaian tunai tertunda adalah seperti berikut:

Penyelesaian secara tunai dibuat secara berperingkat, dengan sejumlah RM100 juta dibayar selewat-lewatnya 31 Disember 2019 dan baki berjumlah RM200 juta dibayar selewat-lewatnya pada 31 Disember 2020.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

57. Peristiwa penting pada tahun semasa (samb.)

Impak kewangan dari pemindahan aset kepada UJSB

Susulan dari pemindahan aset kepada UJSB, **TH** telah merekodkan keuntungan dari penjualan hartanah pelaburan, loji dan peralatan sebanyak RM831,120,000, keuntungan dari penjualan syarikat subsidiari sebanyak RM83,453,000, keuntungan dari penjualan syarikat bersekutu sebanyak RM429,386,000 dan keuntungan dari penjualan derivatif sebanyak RM46,208,000. Jumlah-jumlah ini adalah sebahagian daripada pendapatan yang dinyatakan dalam Nota 44. Pemindahan ini juga menghasilkan pelarasan kepada rizab nilai saksama bagi saham-saham tercatat sebanyak RM8,302,230,000.

58. Tanggungan kos haji

	Kumpulan		TH	
	2018	2017	2018	2017
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kos langsung haji	672,247	580,330	672,247	580,330
Penerimaan daripada jemaah haji	(358,722)	(366,824)	(358,722)	(366,824)
Tanggungan kos haji	313,525	213,506	313,525	213,506

TH merupakan organisasi yang mengelola dan mengurus perkhidmatan haji jemaah haji Malaysia. Sebahagian daripada tanggungjawab sosial korporat yang dilaksanakan oleh **TH** kepada masyarakat adalah menanggung sebahagian daripada kos haji. Tanggungan kos haji timbul berikutan Bayaran Haji ditetapkan pada jumlah RM9,980 (2017: RM9,980) bagi seorang jemaah, jumlah yang lebih rendah berbanding Kos Langsung Haji bagi jemaah haji Muassasah yang menunaikan haji buat pertama kali. Kos Langsung Haji merangkumi kos-kos yang dibelanjakan di Malaysia dan Tanah Suci bagi tujuan menunaikan haji, termasuk kos penginapan di Makkah, Madinah, Arafah dan Mina, pengangkutan, makanan dan bayaran wajib lain kepada pihak berkuasa Arab Saudi.

Mukasurat ini sengaja dikosongkan

IBU PEJABAT TH

TH Headquarters

MALAYSIA

Menara TH Tun Razak

Lembaga Tabung Haji
201, Jalan Tun Razak
50400 Kuala Lumpur

Telefon | Telephone : +603-2054 2000 / +603-2054 2233 /
+603-2054 2400

Faks | Fax : +603-2163 2308

ARAB SAUDI

Konsulat Jeneral Malaysia (Urusan Haji)
Consulate General of Malaysia (Haji Affairs)

7821, Bab Ali, An Nuzlah Ash Sharqiyah
Jeddah 22335-5025,
Kingdom Of Saudi Arabia

Telefon | Telephone : +966-1268 76715

Faks | Fax : +966-1268 73661

PEJABAT TH NEGERI | TH State Office

MOHAMAD ZAHIR HUSSIN@YUSOF

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Perlis

Lot 1483 & 1484

Kompleks Perniagaan Seriab

01000 Kangar

Telefon | Telephone : +604-976 1290

Faks | Fax : +604-976 4137

NAWAWI ISHAK

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Kedah

No 5, Lot 3860

Jalan Lapangan Terbang Sultan Abdul Halim

06550 Alor Setar

Telefon | Telephone : +604-714 1212

Faks | Fax : +604-714 1717

ABU SHUKOR JANGGA

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Pulau Pinang

Lot 5789 & 5790, Jalan Dato' Ismail Hashim

11900 Bayan Lepas

Telefon | Telephone : +604-641 2251

Faks | Fax : +604-641 2268

ROZIMIN AHAMED KAMIL

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Perak

Aras 1 & 2, Menara TH

Jalan Koo Chong Kong

30000 Ipoh

Telefon | Telephone : +605-243 5741

Faks | Fax : +605-243 5739

MOHD SAWAL ABONG

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Selangor

Jalan SS 6/1, Kelana Jaya

47301 Petaling Jaya

Telefon | Telephone : +603-7874 1260

Faks | Fax : +603-7874 1140

MOHAMAD ABAS

Pengarah TH Negeri

TH Wilayah Persekutuan

Aras Bawah & Aras 1,

Blok D, Plaza Sentral, Menara TH Sentral

Jalan Stesen Sentral 5, Kuala Lumpur Sentral

50470 Kuala Lumpur

Telefon | Telephone : +603-2276 1441

Faks | Fax : +603-2276 1445

KHAIRODDIN AHMAD

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Sembilan

Bangunan TH, Kompleks Terminal 1

Jalan Lintang

70000 Seremban

Telefon | Telephone : +606-767 0051

Faks | Fax : +606-767 0053

AMAT KASSIM PAIT

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Melaka

Bangunan TH Lot 250, Jalan Banda Kaba

Peti Surat 205

75740 Melaka

Telefon | Telephone : +606-283 6303

Faks | Fax : +606-282 0506

DATO' MOHAMMAD@MOKHZANI MUKHTAR

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Johor

Lot 20485 Menara TH, Jalan Ayer Molek

Peti Surat 210,

80720 Johor Bahru

Telefon | Telephone : +607-224 0123

Faks | Fax : +607-224 8713

MUSALIMAH MUSTAFFA

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Pahang

Bangunan TH

Lot. 35 Jalan Bukit Ubi

25200 Kuantan

Telefon | Telephone : +609-516 5535

Faks | Fax : +609-516 5534

DATO' MOHYEN MOSMAN

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Terengganu

Bangunan TH,

No.160 Jalan Sultan Ismail

20200 Kuala Terengganu

Telefon | Telephone : +609-622 1715

Faks | Fax : +609-622 0811

WAHYUDIN TAMAMI

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Kelantan

Wisma Ilmu, Bangunan TH, Jalan Doktor

15000 Kota Bharu

Telefon | Telephone : +609-743 4500

Faks | Fax : +609-743 4505

DATIN NURLAILA SAID

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Sabah

Tingkat Bawah, Jalan Sembulan

Peti Surat 12908,

88832 Kota Kinabalu

Telefon | Telephone : +6088-244 893

Faks | Fax : +6088-221 758

ZAITON MOHD YUSOFF

Pengarah TH Negeri

TH Negeri Sarawak

Lot 16, 17 & 18, Jalan Satok

Peti Surat 2603

93752 Kuching

Telefon | Telephone : +6082-424 922

Faks | Fax : +6082-419 721

TABUNG HAJI CONTACT CENTRE (THCC)

Telefon | Telephone : +603 6207 1919

Faks | Fax : +603 7728 4959

SMS | SMS

: TH <jarak> sebarang
pertanyaan dan hantar
kepada 33990

TH <space> inquiry and
send to 33990

Untuk senarai penuh Pejabat TH Cawangan, sila layari laman web rasmi TH di :

For complete list of TH Branches, please visit our TH official website at :

www.tabunghaji.gov.my

*setiap jawapan akan dicaj RM0.50 |
*each answer will be charged RM0.50

